

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ
ШЕСТА СЕРИЯ

ТОМ ПЪРВИ

УЧИТЕЛЯ
ПЕТЪР ДЪН

ДВАТА
ПРИРОДНИ
МЕТОДА

УЧИТЕЛЯТ ПЕТЪР ДЪНОВ

ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА

БЕСЪДИ ШЕСТА СЕРИЯ

ТОМ ПЪРВИ

1. Двата метода на природата.
2. Бъдете разумни!
3. Съблазнитъ.
4. Ще ви направи свободни.
5. Изпитвайте Писанията!
6. Отвори имъ умоветъ.
7. Който има уши.
8. Богъ на животъ.
9. Ще хвърля мръжата.
10. Който люби.
11. Всичко, каквото чухъ.
12. Той ги изпита.

СОФИЯ 1998

УЧИТЕЛЯТ ПЕТЪР ДЪНОВ

ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ - ШЕСТА СЕРИЯ 1923-1924

второ, фототипно издание

том първи

© ИК „СОНИТА - 5“, СОФИЯ, 1998
ISBN 954-8646-28-5 (т.1)

Двата метода на природата.

Въ съврѣмения животъ изобщо се говори за смисленъ и цѣленъ животъ. Говори се за съдържание на живота и форма на живота. Така, можемъ да говоримъ за четири състояния на човѣшкото съзнание. Напримѣръ, когато човѣкъ се храни, това е формата. Най-първо го интересува външната страна на яденето: какъ е сготвено, каква е покривката, какъ е сложено. Това е външната страна на живота. Второто е съдържанието на живота: каква приятностъ ще произведе тоза ядене, какво чувствуване—приятно, или неприятно. Трето: каква сила ще произведе яденето въ насъ; и най-послѣ, въ какво може да се оплодотвори то, какво можемъ да изработимъ. То е послѣдното влияние. Всички ваши мисли и желания миназатъ прѣзъ тѣзи четири процеса. Човѣкъ трѣбва да има цѣль въ живота. Както онзи, който иска да дигне нѣкой товаръ, има опорна точка или отгорѣ или отдолѣ, така и вие трѣбва да имате една опорна точка. Защо трѣбва да имате една опорна точка? — За да дигнете вашия товаръ. Мжчнотиитѣ и страданията въ живота азъ ги наричамъ, въ едно отношение, опорни точки. Но, ако ви запитатъ тѣй: Защо сж страданията и защо се радвашъ ти въ живота? Защо радоститѣ и страданията постоянно се смѣнятъ, а не сж нѣщо постоянно? Ако една минута си радостенъ, слѣдната минута ще бждешъ скърбенъ. Ако ви дадатъ една задача, да опрѣдѣлите, какво нѣщо е радостта и какво нѣщо — страданието, какъ ще ги опрѣдѣлите? Радостъ и страдание — това сж граници на една абсолютна величина. Страданието — това е крайниятъ прѣдѣлъ, до който тази абсолютна величина може да се доближи до своя първиченъ изворъ. Радостта отъ една страна и скръбта отъ друга опрѣдѣлятъ тази абсолютна реалностъ, която сѣ проявява въ себе си. Слѣдователно, за да узнаемъ радостта, нужни сж двѣ точки. Страданието въ крайния прѣдѣлъ азъ го наричамъ радостъ. Ако ви запитамъ, защо ние се измѣняме,

защо ние се движимъ въ една или друга посока, какво ще кажете? Питамъ тогава: какъвъ смисълъ ще има вашия животъ безъ страдания и безъ радости? Сега, това сж методи вжтрѣ въ природата. Всѣко създание природата е опрѣдѣлила съ двѣ граници. Въ чувствения свѣтъ сж страданията и радоститѣ; въ мисловния свѣтъ пакъ имаме двѣ граници: мисълта може да бѣде права, логическа, или неправа, нелогическа. Можемъ да имаме прави мисли и неправи мисли, умни мисли и глупави мисли. Кждѣ се раждатъ глупавитѣ мисли? — Въ тъмнината. А кждѣ се раждатъ умнитѣ мисли? — Въ свѣтлината. Реалността може да се прояви или като тъмнина, или като свѣтлина. Тъмнината е пакъ реалностъ, безъ образъ. И свѣтлината, сама по себе си, е проявление на реалността. Когато дойде свѣтлината, ние почваме да мислимъ. Слѣдователно, свѣтлината е само една сила въ свѣта, която дава възможностъ на всичко да расте и да се развива. Тя не е още самата реалностъ. Свѣтлината ние я уподобяваме на знанието, на мъдростта. Това сж философски положения, или положения на живота, съ които ние трѣбва да сте абсолютно запознати. Защо? На този въпросъ азъ отговарямъ: може ли онзи, който работи, да не яде? — Не може. Онзи, който работи, прѣвъ трѣбва да опита храната. Храната е за хора, които работятъ въ природата, за тѣхъ е създадена. Слѣдователно, като казвамъ, че трѣбва да имаме извѣстна цѣль въ живота си, това показва, че работа сме извършили. Ако човѣкъ работи въ свѣта и не може да опита плода на своя трудъ, каква полза има самиятъ животъ? — Нѣма никакъвъ смисълъ. Тогава азъ бихъ задалъ въпроса: кой е реалниятъ смисълъ на живота? — Реалниятъ смисълъ на живота е човѣкъ да опита своя плодъ. Този плодъ не е материаленъ. Азъ наричамъ „материално“ всѣко нѣщо, което прѣтърпява промѣна. Напримѣръ, снѣгътъ е материално нѣщо. Този снѣгъ се стопява; водата е сжщо нѣщо материално, понеже тя се изпарява; парата, и тя може да се промѣни, и тя може да се разложи на своитѣ съставни елементи. Всички нѣща, които могатъ да се проявяватъ и да изчезватъ, тѣ сж материални. Водата може да сжществува нѣкждѣ въ пространството, но въ дадения случай, докато е далечъ отъ тебе, тя не те пол-

зува. Близо ли е, ползува те. Съ тѣзи аналогии вие ще си служите, ще прѣврѣщате нѣщата. Ще уподобите на какво е подобна водата. Духовнитѣ работи само чрѣзъ уподобление и сравнение могатъ де се изяснятъ. У всички въ живота ви има едно вѣтрѣшно недоволство. Слѣдъ като ви се даде всичко, каквото вие искате, ще усѣтите, че имате една празнина, отъ която сте недоволни. Ако ви попитамъ, дали сте доволни, ще кажете, че сте недоволни. Хората хвалятъ твоята книга, а ти казвашъ: не ми харесва тази книга. Ти самъ си недоволенъ отъ книгата си. Изрисувашъ нѣкоя картина, недоволенъ си. Художникътъ всѣкога вижда своитѣ недостатъци, но той си мълчи. Вслѣдствие на това, при сегашното състояние на вашето развитие, нито единъ отъ васъ не е доволенъ отъ своитѣ минали работи. Този животъ е единъ резултатъ на онѣзи минали вѣкове, въ които ние сме работили и виждаме, че ни липсва нѣщо. Какво ни липсва? На ума му липсва дълбочина; дълбочина и въ чувствата нѣма. Ти обичашъ, но дълбочина нѣмашъ. Ти казвашъ нѣкой пѣтъ: въ мене любовъ има. Но, като те боднатъ, казвашъ: никой не помага. Една игла е въ състояние да измѣни всички твои идеали! Ако една игла може да измѣни състоянието на твоего сърце, кждѣ е тогава реалността? И ако искашъ да разберешъ единъ слуга, дали може да ти служи прѣдано, ти го бодни хубаво, до 10 м.м. забий иглата и ще познаешъ, дали ще можешъ да работишъ съ него. Слѣдъ като го боднешъ два пѣти, той ще те ритне и ще избѣга. Единъ уменъ слуга, който има тази психология, чака господарьтъ да забие 10 м.м. и казва: „Още 5 м.м. можешъ да я забиешъ.“ Господарьтъ трѣбва да потупа този слуга по рамото и да каже: „Съ тебе мога да се разбера“. Тогава и обратното е вѣрно: ако слугата изпита господаря си, като забие 10 м.м. иглата въ неговото съзнание, и господарьтъ каже „още 5 м.м. можешъ да забиешъ“, слугата ще каже: „Господарю, ти си идеалниятъ господарь, когото азъ търся“. Значи, чрѣзъ закона на страданията ще ви изпитатъ. И природата тъй постѣпва: дойде най-напрѣдъ, забие 1 м.м., ти поскърцашъ, забие 2—3 м.м., пакъ скърцашъ; тогава казва: хайде, върви си! Ще дойде да ви опита: ще забие 2—5—10 м.м. Затова истинската философия въ живота е: човѣкъ

въ дадения моментъ да може да издържи страданията. Онзи човѣкъ, който може да издържи едно страдание, въ него има много по-голяма воля, отколкото онзи, който може да издържи една радостъ. Ако туришъ 100 души на една равна плоскостъ, каква разлика има между тѣзи герои и една скала? Единъ човѣкъ може да направи едно добро на 100 души, но тази скала не може да направи никакво добро на тия 100 души. Ако падне тази скала върху имъ, тя може да ги убие, не може да ги изкачи нагорѣ. Обаче, тѣ могатъ да се изкачватъ нагорѣ по нея — тѣ сж разумни същества, съ воля. Търпѣнието е едно качество на разумнитѣ и велики хора: само здравиятъ човѣкъ, само благородниятъ, само умниятъ, само съзнателниятъ човѣкъ мож : да бжде търпеливъ. На всички съвременни хора имъ липсва търпѣние. Съвременната култура има нетърпѣние. Това нетърпѣние тѣ го считатъ за едно качество въ себе си, но то е едно движение надолѣ. А търпѣнието е едно движение нагорѣ. Зло може да направи камъкътъ, а добро може да направи само човѣкъ. Добро въ свѣта може да направи само разумниятъ човѣкъ. Въ природата има само два начина на дѣйствие: най-първо тя начертава отдѣлнитѣ части на своя проектъ, и слѣдъ това сглобява своя проектъ. Нѣкой пътъ ви даде само частъ отъ нейнитѣ високи замисли. Означите една частъ съ цифрата 1, първата частъ. Тогава другитѣ числа ще смѣтате отгорѣ надолу. Числото показва всѣка една частъ на природата, коя частъ кждѣ ще иде. И ние по сжщия начинъ трѣбва да строимъ нашия животъ. Ти казвашъ тѣй: азъ искамъ да направя едно добро. То е по втория планъ на природата. Добрѣ, но ти не знаешъ, кждѣ ще туришъ това добро. На изработеното ти трѣбва да туришъ извѣстно число. Това добро кому трѣбва да го направишъ? Да допуснемъ, че ти можешъ да направишъ добро на едно растение, на едно животно, на човѣкъ и най-послѣ можешъ да направишъ добро на едно по-възвишено същество. Всички религии — това е правене добро на духоветѣ. Когато ние правимъ добро на едно растение, съ какво ни се отплаща то? — Съ своя плодъ. Когато ние правимъ добро на едно животно, съ какво ни се отплаща? — Съ своята вълна, съ своето млѣко — не

съ своето месо. Това се изключва по слѣдния законъ. Да допуснемъ, вие казвате, че Господъ направилъ свѣта, че далъ животнитѣ за храна на хората. Питамъ ви сега, откъдѣ знаете това? Кой се е разговарялъ съ Господа да знае, че това е така? Тогава, ако туй е вѣрно, че Богъ е опрѣдѣлилъ животнитѣ за храна на хората, защо Мойсей казва: „Не убий!“ Думата „не убий“ има широкъ смисълъ. И всички онѣзи, които си присвояватъ единъ атрибутъ да убиватъ, т. е. да отнематъ живота нѣкому, то е едно право на безправие. Всички тѣзи хора сж отговорни прѣдъ онзи великъ законъ, прѣдъ природата, понеже тя има единъ абсолютенъ законъ, който гласи: ти нѣмашъ право да отнемешъ правото за животъ на всѣко сжщество, което не се дава. Нѣкои казватъ: азъ имамъ право да заколя овца. Овцата ще те запита: „Ти, който искашъ да ме прѣнесешъ въ жертва, ти прѣнесе ли себе си въ жертва?“ Ти си извършилъ едно велико прѣстѣпление. Хора, които не сж готови да се жертвуватъ за Бога, какво право иматъ тѣ да жертвуватъ животнитѣ? Когато вие заколите една овца, тя ви пита: „Ти готовъ ли си да се жертвувашъ за Бога?“ Ти заколишъ една овца, двѣ, десетъ, но дохожда Божественото разрѣшение на въпроса. Ти се оженишъ: дойдатъ 3 – 4 дѣца. Не мине много врѣме, умре едното ти дѣте, умре другото, умре жена ти. Питамъ: изяде ли овцата? Азъ бихъ желалъ, онѣзи, ксито философствуватъ, че трѣбва да се колятъ животни, нека ми покажатъ единъ здравъ човѣкъ! Ако нѣма, нека дскажатъ, кои сж причинитѣ за гдѣто хората не сж здрави. Ние, културнитѣ хора, мислимъ, че тѣзи сжщества сж наши роби. Ако ние сме господари на свѣта, тогава да заповѣдваме на болеститѣ. На болеститѣ не можемъ да заговѣдваме, на бѣднотията, на сиромашията, на землетресенията — сжщо.

И тѣй, първиятъ основенъ законъ за васъ е: човѣкъ най-първо трѣбва да пожертвува своя животъ за Бога. Подъ думата „жертва“, „да се пожертвувашъ“, вие мислите, че вашиятъ животъ ще се изгуби. Не! Да пожертвувашъ живота си за Бога, то значи, да мислишъ тѣй, както Богъ мисли.

Мжжътъ трепери надъ жена си: такава рокля, такива чепици да ѝ купи, но той не е умрѣлъ

за нея. И при тѣзи жертви, тази жена не е станала по-добра! Ако този мъжъ се е пожертвувалъ за нея, а тя има десетъ любовници, и всѣка нощъ ходи по оргии, тогава има ли смисълъ тази жертва? Обратното: ако една жена се е пожертвувала за единъ мъжъ, и той има десетъ жени, тогава питамъ: жертвата на тази жена принесе ли плодове? Сега, мнозина се явяватъ и казватъ: ние искаме да живѣемъ единъ чистъ животъ. Чистъ животъ може да води само онзи, който живѣе по Бога. Единственото Сжщество, което може да ни направи чисти, това е Богъ. Любимъ ли хората — това е една проказа. И въ природата е така. Ако има едно езеро, което е образувано само отъ дъждовна вода и нѣма втичане, каква ще бжде тази вода? Такова нѣщо е човѣшката любовъ. Тя е едно блато, една помия. Всички еидемии се раждатъ отъ човѣшката любовъ. Защо се биятъ хората? Умразата е една епидемия въ тази любовъ. И когато двама души се залюбятъ, непременно ще има бой между тѣхъ. Двама души, които се любятъ, се биятъ, защото липсва основниятъ елементъ на тази любовъ, а основниятъ елементъ — това е безграничната Божествена Любовъ, която се проявява. Сега, азъ не искамъ да извадите заключение, че ние не трѣбва да любимъ хората. Че ти не си любилъ! Ти не знаешъ какво нѣщо е да любишъ. Какви сж качества на любовта? Писанието казва тѣй: „Богъ толкова възлюби свѣта, щото даде Сина Своего Единороднаго въ жертва, за да не погине всѣки, който вѣрва въ Него. А що е вѣра?—Вѣрата е едно изкуство на тази Любовъ. Значи Богъ, като възлюбилъ свѣта, далъ отъ себе си въ жертва нѣщо хубаво — Своя Единороденъ Синъ, Който билъ за Него най-хубавото, най-възвишеното—за онѣзи, които Го любятъ, за да ги подигне. Слѣдователно, въ Любовта всѣкога има това качество: Да подигнешъ онзи, когото любишъ. Онзи, който те люби, онзи, у когото има истинска любовъ, едно отъ качества ѝ е да те подигне. Сегашната любовъ: мъжътъ държи касата затворена, самъ ще отваря. Всичко седи подъ ключъ затворено! „Откритото млѣко котка не го ближи“. А въ истинската любовъ касата е отворена и можешъ да взимашъ, колкото искашъ. Онзи, който те обича, никога нѣма да пита „съ

кои пари?“ Имашъ абсолютно довѣрие въ онзи, когото обичашъ, и който те обича. Нѣмашъ ли това абсолютно довѣрие, любовта ти не е Божествена Любовь. Това сж признацитѣ. Ако ги нѣмашъ, ще се боришъ, до като ги придобиешъ. По отношение къмъ насъ, Богъ има абсолютно довѣрие къмъ насъ, понеже Той е вѣченъ, безграниченъ. Той знае, че никой не може да го ошети. Сега се изисква отъ насъ и ние да имаме абсолютно довѣрие къмъ Него. Той забие губерката 1 м.м. въ насъ и като кажешъ, че не можешъ да търпишъ, извади я. Дойдемъ ли до Бога, ние трѣбва да имаме едно свещено правило: трѣбва да оставимъ нашето право Богъ да го защитава. Но дойдемъ ли до Божието право, ние ще го защитаваме. Той е Любовь, азъ за Него съмъ готовъ да се жертвувамъ. Защитишъ ли Божиитѣ права и оставишъ ли твоитѣ Богъ да ги защити, ти си въ истинския пѣтъ на своето развитие. И на сегашнитѣ религиозни хора туй имъ липсва. Това е едно изкуство, наука е това! Азъ когато говоря, нѣкой отъ васъ може да каже, че еди-кой си е нетърпеливъ. Трѣбва да си търпеливъ тѣй, както Богъ е търпеливъ—абсолютно търпѣние! Можемъ да бждемъ търпеливи. Да бждемъ такива, то значи да бждемъ съвършени. А съвършенството—това е идеалътъ на нашето развитие. Тѣзи положения сж принципиално поставени. Това не трѣбва да ви обезсърчава. Вие сте турили вече една основа за бждещето ваше търпѣние. Върху тази основа вие можете да градите. И тѣй, не трѣбва да се задоволявате отъ това, което сте придобили.

Послѣ, нѣкои казватъ, че повторението било майка на знанието. Но повторението е майка и на глупостта. Защо? — Единъ порокъ като го повтаряшъ, повтаряшъ, какво печелишъ? Слѣдователно, повторението не е една абсолютна мѣрка, съ която вие можете да си играете. Какво ще повтаряшъ? Ако повтаряшъ единъ класъ нѣколко години, какво ще стане съ баща ти, я ми кажете? Тогава, повторението майка на знанието ли е? — Майка на глупостта. Защото въ тѣзи десетъ години всѣки учителъ ще каже: този калпазанинъ! — и всички ученици ще те подираватъ, и като излѣзешъ, ще кажешъ: слава Богу, отървахъ се! Въ единъ класъ е позволено да се учишъ само една година. Сега искатъ

да ни кажатъ, че въ свѣта има много прѣраждания и отъ тамъ се явява кривата страна на окултизма, който казва, че като има много прѣраждания, то втори пжтъ като се прѣродя, тогава ще подобря живота си. Не, ти си отъ мързеливитѣ ученици, и природата ще те отбѣлѣжи съ особени знаци. Ти не туряй въ себе си мисълта, че много пжти ще се прѣраждашъ. Второто прѣраждане ще бжде за втори класъ; седмото прѣраждане—за седми класъ. Прѣдставете си сега, че вие сте въ положение на едно млѣкопитающе сжщество, като коня. Коньтъ, и той се прѣражда. Да кажемъ, че на тоя конь му е останало само едно прѣраждане, за да стане човѣкъ. Ако той не използва послѣдното си прѣраждане, той ще остане пакъ като човѣкъ, но въ конска форма. Питамъ: кждѣ ще употреби благата, човѣшкитѣ дарби? Тогава, знаешъ ли какво ще прави коньтъ, какъ ще се прояви? Когато не знае да свири, ще почне да рита назадъ, ще почне да прави упражнения и ще прилича на единъ акробатъ. Въ програмата му е било турено да ходи на заднитѣ си крака.

Тѣзи аналогии, като принципи, и въ свѣтския животъ сж сжщитѣ: вие ще живѣете като единъ обикновенъ човѣкъ. Ще почнете и вие, като коня, да се спъвате на краката си. Слѣдователно, въ съврѣмения окултизмъ има една опасностъ, когато мислимъ, че като се прѣродимъ за въ бждеще, тогава ще изправимъ живота си. Не, само единъ животъ за единъ класъ. И тѣй, прави сж нѣкои, дѣто казватъ: за I-ви класъ единъ животъ; за II-ри—другъ; за III-ти, IV-ти — сжщо. Това е нормалниятъ вървежъ на нѣщата. Само въ тази Божествена Любовь учението може да върви нормално. Щомъ се отдалечимъ отъ Божествения животъ, започва атавизмътъ. Атавистическиятъ законъ е обратенъ на Божествения. Затога, най-първото нѣщо—ще си създадете една отлична философия въ себе си: вѣра въ Бога, вѣра въ себе си! Тази вѣра въ Бога на какво се основава? Това сж въпроси, които вие сами трѣбва да разрѣшите. Въ този животъ трѣбва да ги разрѣшите. И тѣй, най-първо вие си туряте единъ общъ планъ, скица — вашиятъ животъ. Слѣдъ туй ще има другъ единъ планъ, вториятъ планъ — Божествениятъ. Първиятъ планъ: вие искате

да се ожените, да имате дѣца. А Божествениятъ планъ е онзи, когато вие живѣете за вѣчността, за ангелитѣ. Всички тѣзи нѣща за бъдеще трѣбва да се съчетаватъ, да се създаде бъдеще за вашата душа. И тѣй, когато едно врѣме Христосъ билъ на земята, това училъ Той хората: „Това е вѣченъ животъ, да познаватъ Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“. Всѣки, който тѣй познава Бога, той е разуменъ, той е близо до това учение, а онѣзи, които сж се отдалечили отъ това учение, тѣ казватъ: днесъ Господа не можемъ да Го намѣримъ. Азъ правя слѣдното сравнение: допуснете, че вие живѣете въ единъ палатъ, който има 100 стаи. Въ първата стая гори една вощеница, въ втората — двѣ, въ третата — три, а въ стотната стая — 100 свѣщи. Казвамъ: на тѣзи 100 свѣщи може ли да узрѣе нѣкой плодъ? Не може. Идва нѣкой и казва: вѣнъ отъ този замъкъ има едно свѣтило, което има 8,000,000 свѣщи, и на неговата свѣтлина зрѣятъ най-хубавитѣ плодове. Слѣдователно, нашата сегашна свѣтлина е знанието на тѣзи свѣщи. И ние трѣбва да излѣземъ на тази свѣтлина, на която зрѣятъ нашитѣ плодове. Когато дойде Божествената свѣтлина, бъдете увѣрени, че тя ще внесе истински миръ, истинска радостъ. Сега у васъ се заражда мисълта и казвате: значи, толкова сме низки, нѣмаме Божествена свѣтлина! Вие имате Божествена свѣтлина, но не се задоволявате отъ нея. Тя, въ сравнение съ безграничната Божествена свѣтлина, е много малка. Еднакво ли приематъ свѣтлината мравката, рибата, човѣкътъ, растенията? Възприемането на Божествената свѣтлина зависи отъ човѣшкото съзнание. Една стѣпка по-горѣ, още по-горѣ, още по-горѣ! Казватъ: край нѣма ли? Ти не мисли за края на нѣщата. Ти мисли за горѣ и надолѣ не гледай. Още нагорѣ, още нагорѣ, докато дойдешъ до онзи Божественъ свѣтъ, където тази свѣтлина ще се изяви.

И тѣй, оставатъ двѣ нѣща явни въ свѣта: любовъ къмъ ближния — тя е относителната реалность. Любовъ къмъ Бога — тя е абсолютна реалность. Единственото реално въ свѣта, единственото неизмѣнно, това е любовта къмъ Бога. Върху тази любовъ, може би, нѣкой другъ пътъ ние ще се спремъ да ви поговоримъ, какво нѣщо е абсолютната реалность въ свѣта, какви сж прин-

цилитъ на тази реалностъ, и какъ може да се измѣни нашиятъ животъ отъ врѣмененъ къмъ вѣченъ, да стане животътъ ни хармониченъ. Нѣкои казватъ: толкоза години вървимъ по този пѣтъ и не виждаме никаква реалностъ. — Методътъ ви е кривъ. Любовь къмъ Бога, нищо повече! И чудно е, хора, които подържатъ, че сж излѣзли отъ Бога, да казватъ, че не могатъ да любятъ Бога. А колко е естествено за дѣтето да люби майката! Тази любовь е толкоза естественъ, толкова проста! Азъ ще ви дамъ едно изяснение, въ какво се състои Божията Любовь и въ какво — човѣшката любовь. Любовьта къмъ хората мяза на слѣдната картина: вѣнъ е студено, снѣгъ, буря, стѣгате си воловетъ да идете въ балкана, дѣто прѣкарвате 1—2 часа. Натоваришъ колата, докарашъ дърва въ кѣщи, но ржцѣтъ ти измръзватъ. Туришъ тѣзи дърва на огнището и казвашъ: много приятно е! А, дръвца, дръвца, хубаво нѣщо е да ги имашъ! Това е човѣшката любовь. Но тѣзи дърва изгарятъ. Отвѣнъ е все студено. Въ Божествената Любовь процесътъ е обратенъ. Тамъ впрѣгане на волове нѣма. Кола нѣма. Ти ще излѣзешъ навѣнъ на слънце: ще туришъ гърба си на слънце и ще се понагрѣешъ. При слънцето не ти трѣбватъ нито кола, нито дърва. Понапечешъ се и казвашъ: слава Богу, тукъ е безъ трудъ. Питамъ тогаза: коя наука е по-лесна, кое е по-хубаво — да ходишъ въ гората съ воловетъ си, или да си грѣешъ гърба направо на слънце?—Първото е съ разноси, а второто — безъ пари. Слѣдователно, тази философия е износна, безъ разноси.

И тѣй, любовь къмъ Бога — това е най-естественото положение, въ което насъ сж ни заблудили. Не, съ Бога трѣбва да се занимаваме, но не тѣй, както Го търсимъ. Не се търси така Господъ. Какъ се търси, азъ нѣма да ви казвамъ, понеже вие знаете. Ще бжде смѣшно отъ моя страна, да казвамъ на онази мома какъ да люби своя възлюбенъ! Какъ да любимъ Бога? Вие знаете. И това, което знаете за Бога, бѣлѣжете го. И тогава ще ви кажа: несте далечъ отъ царството Божие.

Бесѣда, държана на 9.IX 1923 год.

Бждете разумни!

„Ето, азъ ви проваждамъ, като овци между вълци; бждете, прочее, разумни, като змиитѣ и незлобиви като гълубитѣ“.

Двѣ важни думи има въ този стихъ. Тѣ сж: „разумни и незлобиви“. Ако вие бихте се прѣнесли въ далечното минало на човѣшкото появяване, ако бихте имали онази привилегия, която ангелитѣ сж имали, да видятъ създаването на сегашния свѣтъ, появяването на човѣка, неговото развитие, всички онѣзи култури, които сж прѣдшествували, и които има още да прѣдшествуватъ, които сж били, и които има още да бждатъ, щѣхте да имате ясна прѣдстава за думитѣ „разумъ и незлобие“. Сегашната култура се отличава съ отрицателни качества, нѣма нищо положително въ нея, т. е. има положителни качества, въ сила на разрушение. Да разрушаватъ—въ това сж силни съврѣменнитѣ културни хора, а по добродѣтели, тѣ се отличаватъ съ отрицателни качества. Нѣкои историци правятъ разлика между сегашната култура и миналата и намиратъ, че съврѣменнитѣ хора сж станали културни. Дѣйствително, по видимому така е, по форма сж станали културни, но по съдържание не сж, общо говоря. Азъ ще туря моя мащабъ или онази мѣрка, споредъ която азъ наричамъ онзи народъ културенъ, който е абсолютно честенъ, абсолютно добъръ, абсолютно интелигентенъ и разуменъ и абсолютно благороденъ. Този е мащабътъ, съ който може да сждимъ за всѣки народъ. Има ли тѣзи качества единъ народъ, той е народъ; нѣма ли ги, неговата култура е проблематична, той спада къмъ закона на вѣроятноститѣ, споредъ който, само до извѣстна степенъ той е културенъ. Запитайте, който и да е прочутъ съврѣмененъ моралистъ, какъвъ е смисълътъ на живота, ще видите какви чудни отговори ще ви дадатъ. Запитайте онѣзи

видни държавни мъже, какъвъ е смисълът на живота, и тѣ ще ви дадатъ чудни отговори. То е, не че тѣ нѣматъ желанието да ви кажатъ истината, но така го разбиратъ. Тоза азъ обяснявамъ по слѣдния начинъ. Ако вие сте въ нѣкакъа нужда, и се обърнете къмъ нѣкого, когото вие считате за богатъ, т. е. въ сжщностъ минава за богатъ, но касата му е празна, и му поискате 10-ина хиляди лева, а той едва ви даде 500 лв., виноватъ ли е той? Казва: толкова имамъ. Толкова има човѣка, толкова дава. Можете да му се сърдите, колкото искате. Вие може да казвате, че той е богатъ. Да, свѣтътъ е пъленъ съ богати хора, но има фиктивно богати и дѣйствително богати. Въ духовния свѣтъ богати хора сж само разумнитѣ хора, незлобивитѣ и скромнитѣ хора. Това сж богатитѣ хора въ свѣта. И дѣйствително, разумътъ е единъ даръ на човѣка отъ ангелитѣ, тѣ сж го подарили на хората. Когато Богъ направилъ човѣка, повикалъ всички разумни сжщества да му дадатъ по нѣщо, понеже той билъ послѣдния, най-малкия имъ братъ. Ангелитѣ, като го погледнали, видѣли го въ много незавидно положение, жизѣлъ въ една колибка, не му стигало ума какъ да си направи кжща, и си казали: „Да му дадемъ отъ нашия разумъ“, и така човѣкътъ се нарекълъ „човѣкъ на мъдростъта“. И дѣйствително, единственото нѣщо, което отличава човѣка въ сегашната природа, то е неговиятъ разумъ.

Сега, азъ взимамъ думата „умъ“ въ най-широкъ смисълъ, а „разумътъ“ взимамъ, като една сила вътрѣ въ ума, въ по-ограниченъ смисълъ, т. е. умътъ взимамъ като нѣщо, което включва всичко, а разумътъ включва само способноститѣ на човѣка, съ които той работи въ даденъ случай. „Разуменъ човѣкъ“, казватъ. И дѣйствително, когато умътъ има едно прѣодоляваще влияние, върху лицето на човѣка се забѣлѣзва една особена свѣтлина. Умътъ е, който хвърля една особена свѣтлина върху лицето, то просиява. Божествена свѣтлина се издава изъ очитѣ на единъ интелигентенъ човѣкъ. Разумниятъ човѣкъ, или умниятъ човѣкъ, или мъдриятъ човѣкъ, да вземемъ тия три думи, три термина, се отличава по тоза, че той може да направи всичко. Като казвамъ, че може да направи всичко, под-

разбирамъ, че може да направи всичко туй, отъ което хората иматъ нужда. Умниятъ човѣкъ, като дойде при единъ боленъ, ще знае какъ да го лѣкува. Ако дойде въ една кжща, дѣто домакинитѣ страдатъ отъ несгодитѣ на живота, той ще знае какъ да ги поправи. Ако срѣщне по пжтя нѣкоя счупена кола, ще знае какъ да я поправи. Ако влѣзе въ църквата и въ държавата, веднага ще знае какъ да напжти хората въ този правилень пжтъ.

Сега, мнозина отъ васъ говорите за мораль, казвате, че трѣбва да бждемъ морални хора, но, моралността е едно качество само на умния, на разумния човѣкъ. Моральтъ въ духовния свѣтъ, това е стабилность, това е опорната точка, отъ която разумътъ започва своитѣ изслѣдвания. Моральтъ, това е първата опорна точка, отъ която разумътъ се проектира. Тѣй опрѣдѣлямъ азъ що е мораль. И тѣй, моральтъ, това е мащабъ за ума, отъ дѣто той започва своитѣ проекции. Безъ мораль умътъ не може да започне своята дѣятелность. Сега, разбира се, азъ бихъ употрѣбилъ друга една дума за мораль. Тѣй както днесъ се употрѣбява думата „мораль“, тя се употрѣбява въ много ограниченъ смисълъ, но моральтъ има по-високо произхожде ие, чисто Божествено произхождение. Слѣдователно, опорната точка на разума е Божественото. Вие не можете да бждете разуменъ човѣкъ, ако нѣмате абсолютна моралность въ себе си. Нѣкои казватъ: трѣбва да бждемъ добри. Не, абсолютно добъръ трѣбва да бждешъ! Абсолютно добъръ, безъ никакво изключение. Да нѣма абсолютно никакво зло въ сърцето ти, абсолютно никакво съмнѣние, абсолютно никакво невѣрие. Що е съмнѣнието? Съмнѣнието е качество само на глупавитѣ хора. Кой се съмнѣва? Само невѣжиятъ се съмнѣва. Ако азъ имамъ силата да творя всичко въ свѣта, ще се съмнѣвамъ ли? Като се разболѣя, ще се съмнѣвамъ, разбира се. Въ момента, когато дигамъ чувала, нѣма да се съмнѣвамъ, но щомъ се разболѣя, не ще мога да го дигамъ. Нѣкой казва: азъ се съмнѣвамъ. Въ какво се съмнѣвашъ? Нѣкой пжтъ, който слуша, се съмнѣва, и който говори, и той се съмнѣва. Човѣкъ, който се съмнѣва, това значи, че има нѣщо, което му липсва въ ума. И

онзи, който говори и се съмнѣва, и нему липсва нѣщо отъ ума. Ще ви разправя единъ анекдотъ. Събрали се въ древността двама знаменити адепти. Срѣцнали се тѣ на кръстопѣтъ и почнали да разправятъ за силитѣ, които сж придобили отъ природата. Единиятъ казва: „Силата ми е голкова голѣма, че азъ мога да отбия земята отъ нейния пѣтъ.“ Другиятъ казва: „Моята сила е още по-голѣма, азъ мога да отбия слънцето отъ неговия пѣтъ“. Този послѣдниятъ казва на първия, който могълъ да отбие земята отъ нейния пѣтъ: „Е, сега пристѣпи вече, отбий земята, понеже, ако азъ отбия слънцето отъ пѣтъ му, ще настане тъмнина, и ти нѣма да си свършишъ работата, а азъ послѣ ще отбия слънцето“. Той казаль: „Имамъ малко работа сега, ще ме почакашъ малко“. Отишълъ да си свърши работата, но не се върналь. Защо не се върналь веднага? Защото не може да отбие земята отъ пѣтъ ѝ. Връща се този адептъ отъ школата слѣдъ нѣколко дни и казва: „Учителитѣ които сж ми повѣрили тази тайна, ми казаха, че ако азъ отбия земята отъ пѣтъ ѝ, ще ме подложатъ на смъртно наказание, затова, заради своя животъ, нѣма да отбия земята отъ пѣтъ ѝ. Сега е твой редъ, отбий слънцето отъ неговия пѣтъ“. Вториятъ адептъ казва: „Чакай, и азъ имамъ малко работа, да я свърша“. Слѣдъ нѣколко дни той се връща и казва: „Ужасна работа, казаха ми, че ако отбиешъ слънцето отъ пѣтъ му, ще се свърши свѣта, ще се разруши цѣлата слънчева система, затова ще се откажешъ“. Така и ние ще се откажемъ отъ да проявимъ своитѣ сили. Мислите ли, че тѣзи два адепта сж герои? Първото, че единиятъ може да отбие земята отъ нейния пѣтъ, а другиятъ—слънцето отъ неговия пѣтъ, и второто, че ще ги подложатъ на смъртно наказание, това сж тѣхни измислици. И съврѣменнитѣ философи иматъ такива крайни философски системи, като на тия два адепта. Смѣшни сж, като ги погледнешъ, какъ лансиратъ теорията за произхода на човѣка. Е, казвамъ, какви сж даннитѣ ви за това? Намѣрили нѣкъдѣ една костъ отъ черепа на човѣка, и отъ тѣзи черепи правятъ своитѣ заключения. Знаете ли на какво мяза това? Прѣдставете си единъ човѣкъ, на когото очитѣ сж извадени, и вие му дадете най-хубазата картина, да се произнесе върху

нея. Той откъсва едно парченце отъ тази картина и почва да си дава мнѣнието, какъ е направена тази картина, какво е нарисувано на нея, само като я пипа. Не, тукъ се изисква единъ умъ просвѣтенъ, да се върне назадъ, да види онзи първоначаленъ произходъ и да разбере, каква роль игрѣе човѣшкиятъ разумъ. Ако вземете сега млѣкопитающитѣ, всички нисши същества, ще видите, че тѣхното чело е обрасло съ косми и въ тѣхъ нѣма никакъвъ разумъ, никаква интелигентностъ, въ този вътрѣшенъ, субективенъ смисълъ. У тѣхъ е развитъ донѣкъдѣ само обективниятъ умъ. Само сегашниятъ човѣкъ, който е получилъ тази способностъ—разума — има едно благо, че неговото чело и лице е малко оголѣло. Само туй мѣсто на лицето, което е голо, само то е, дѣто се проектира неговата интелигентностъ. Може да правите наблюдения. Тѣ сж слѣдующитѣ: колкото повече се увеличава човѣшката интелигентностъ, толкова повече челото се оформява правилно и приема извѣстни гънки, като се подига; при това, тия косми почватъ да се намаляватъ, и нѣкой пжтъ така изчезватъ, че челото става съвършено гладко. Туй е външната страна. Ако отворите вътрѣшната частъ отъ прѣдъ на лоба, ще видите, че въ тази частъ на мозъка има много гънки, и при това нишкитѣ на бѣлото вещество се продължаватъ, а сивото вещество отгорѣ се увеличава. Но това не е разумътъ, това сж органитѣ или материята, чрѣзъ която се проявява тази разумна сила.

Казва сега Христосъ : „Бждете разумни, като змиитѣ, и незлобиви, като гължбитѣ.“

Христосъ тукъ подразбира двѣ велики култури, които сж прѣдшествували явяването на човѣка. Подъ „змиитѣ“ ние разбираме културата, прѣзъ която сж минали ангелитѣ. Културата на гължбитѣ, и това е единъ симзолъ, култура, прѣзъ която херувимитѣ сж минали. Първата култура е развила качествата на разума, а втората култура — скромността, качество, което произтича отъ любовта, отъ незлобието.

По какво се отличава разумниятъ човѣкъ? Разумниятъ човѣкъ не се занимава съ миналото, нито се занимава съ бждещето, нѣма тѣхъ за цѣлъ, а той се занимава съ настоящето. Подъ думата „настояще“, не

значи, че той е материалистъ. Не, настоящето е Божественото. Въ настоящето той работи за себе си. Разумниятъ човѣкъ, ако има да взима отъ нѣкого, той нѣма, като го види на улицата, да го изругае, а ще го повика въ къщата си и ще му каже: приятелю, можешъ ли да ми платишъ съ лихвитъ? — Не мога. Оставамъ лихвитъ. Безъ лихвитъ можешъ ли? — Не мога. Тогава тритъ четвърти можешъ ли? — Не мога. Половината можешъ ли? — Не мога. Едната четвъртъ можешъ ли? — Мога. Е, плати тогава! скъсва полицата, хвърля я. Вика другиго, който има да му дава, и започва съ него по сжщия начинъ. Казва му: ти съ лихвитъ можешъ ли да ми платишъ? — Не мога. Тритъ четвърти? — Не мога. Половината? — Не мога. Едната четвъртъ? — Не мога. Скъсва полицата, хвърля я. Ликвидирамъ съ тебе смѣтката, иди работи, и втори пѣтъ дългъ не прави! Ще кажете: каква философия има въ това? Та, разумниятъ човѣкъ скъсва полицата, и казва: азъ искамъ да бжда на чисто, да се занимавамъ само съ Божествената Мждрость. И най-голѣмото зло, което сега съществува въ свѣта, т. е. азъ не говоря за свѣта, но за всички религиозни общества, то е, че всички тия религиозни хора държатъ погрѣшкитъ на другитъ въ своитъ умове. Вслѣдствие на това нашиятъ умъ не е въ състояние, не е свободенъ да се занимава съ онова, което Богъ може да ни даде. Ние не сме свободни да видимъ въ Божествения свѣтъ онова, което трѣбва да видимъ. Е, прѣдставете си, онзи търговецъ, който е погълнатъ въ своитъ тевтери, седи въ кантората си, и по цѣли дни постоянно се занимава съ числа, какво може да види? Това сж милиони, милиони числа. Че слънцето изгрѣва, че звѣзди, мѣсечина изгрѣватъ, това сж второстепенни въпроси за него. Той седи съ своитъ тевтери. Върне се дома си, пакъ тевтери, пакъ полици, съ смѣтки се занимава той. Смѣтки, смѣтки, съ години е това! И най-послѣ, казватъ за него: той е най-видниятъ търговецъ, най-видниятъ финансистъ, той ще оправи свѣта. Имаме ли поне единъ финансистъ въ човѣшката история, който да е оправилъ свѣта? Финансиститъ можаха ли да оправятъ разбърканитъ записи и смѣткитъ на асирийската култура, на Вавилонъ? Финансиститъ можаха ли да опра-

вятъ забърканитѣ смѣтки на евреитѣ въ Палестина прѣди 2000 години? Тия финансисты мѣжаха ли да оправятъ забърканитѣ записи на великата римска империя? Мислите ли, че тия финансисты днесъ ще оправятъ смѣткитѣ на Европа? — Не.

Казва Христосъ: „Бъдете разумни, като змиитѣ, и незлобиви, като гължбитѣ!“

Е, какъвъ ще бжде изходниятъ пжтъ, ако не се оправятъ смѣткитѣ? — Бой. Защо се биятъ хората? Българитѣ въ турско врѣме имаха единъ особенъ навикъ. Българинътъ, когато работи, е много трѣзвъ, но щомъ си пийне $1/2$ килце, той става много смѣлъ и отваря смѣткитѣ. Седне на дюкяна, пийне малко и казва: „Слушай, онзи Иванъ Стояновъ има да дава 15 лева на общината, защо не си е платилъ данъка?“ Я го повикайте скоро да си плати!“ „Драганъ Наумовъ, тамъ, не си е направилъ плета на нивитѣ. Я го позикайте да си плати!“ И като го повикатъ, ако нѣма да си плати, търтятъ му единъ такъвъ бой, че му пукнатъ главата. Затварятъ го, да си плати глобата. Но, като изтрѣзнѣятъ, казватъ: „Защо трѣбваше да го биемъ? Не направихме добръ“. И сега, съврѣменнитѣ европейски народи се смѣятъ, но постжпватъ точно като българитѣ. Като иматъ да взиматъ, готови сж все съ сила да дѣйствуватъ. Питамъ сега: тази всеобща война какво благо донесе на Англия, кѣкзо благо донесе на Америка, какво благо донесе на Франция, на Русия? Никакво благо! Тия държави се разсипаха. Тѣ виждатъ своитѣ псгрѣшки, но не могатъ да ги поправятъ. Тѣ не бѣха достатъчно разумни. Сега ние ще оставимъ всичко това. Ние ще приложимъ туй Божествено учение индивидуално. За насъ животътъ има другъ единъ смисълъ. Ние се готвимъ за единъ свѣтъ, който нѣманищо общо съ този съврѣмененъ свѣтъ. Ние се готвимъ за една култура, на която коренитѣ не сж тукъ на земята. Единъ день цѣлото човѣчество съвършено ще излѣзе, ще напусне тази земя. Ученитѣ казватъ, че тази земя ще се прѣнесе въ друга една планета, която сега се създава въ пространството, и тамъ ще започне онази разумна, нова култура. И Христосъ загатва на своитѣ ученици: „Отивамъ да ви приготвя друго мѣсто и, когато ви приготвя, ще дойда да ви взема, та кждѣто съмъ азъ, тамъ ще бж-

дете и вие.“ Ако това мѣсто бѣше тукъ на земята, Христосъ нѣмаше да каже: отивамъ да ви приготвя мѣсто. Сега всички религиозни хора проповѣдватъ едно учение, да се оправи земята. Египтянитѣ я оправяха, не можаха да я оправятъ; вавилонянитѣ я оправяха, не можаха да я оправятъ; асирийцитѣ я оправяха, не можаха да я оправятъ. Никой не можа да я оправи. Тѣй ще си вързи.

„Бждете“, казва Христосъ, „разумни като змиитѣ“.

Въ какво отношение? Въ какво седи този разуменъ животъ? Разумниятъ животъ се изразява въ служене на Бога. Въ всѣки човѣкъ, вѣнка отъ човѣшкото, има една Божествена чѣрта. Човѣшкото у човѣка, това е опаковката, а Божественото — това е сжщността на човѣшкото естество. Всѣки единъ, колкото и да е морално падналъ, когато направи една погрѣшка, той я съзнава въ себе си, само че не знае какъ да изправи тази погрѣшка.

Сега, въ религиозния животъ е необходимо развиване на разума. То е вжтрѣшната страна. Защото, вжтрѣшното разбиране на тѣзи идеи ще зависи отъ вашия разумъ. Въ разумния животъ се изисква обмѣна на идеитѣ. Запримѣрь, ако единъ художникъ чрѣзъ своитѣ картини хвърля въ видима форма своитѣ идеи, то разумниятъ човѣкъ веднага ще ги схване и ще покаже, каква е била идеята на този художникъ, Ще каже: „Идеята му била такава и такава“. Ако дойде нѣкой, у когото разумътъ не е развитъ, нѣма да схване тия потѣнкости на картинитѣ. Ако нѣкой засвири нѣщо, разумниятъ човѣкъ веднага ще схване мелодията, а онзи, у когото разумътъ не е развитъ, ще каже: това е една пѣсень. Сега, нѣкои казватъ: да имаме вѣра. Но, при сегашния животъ на хората трѣбза толкова вѣра, колкото разумностъ. Павелъ казва: „Безъ вѣра не може да се угоди на Бога, а безъ разумъ не може да се служи на Бога“. Вѣрата угажда, а разумътъ упжтва човѣка, какъ да служи. Не може да се развие у васъ разумъ, ако вие нѣмате единъ чистъ животъ. Чистотата, това е едно условие за развиване на разума. Разумътъ може да се развива само при много благоприятни условия. Съврѣменната наука, като гозори върху наслѣдственостъта, показва какво влияние упражняватъ майкитѣ върху своитѣ дѣца. Запримѣрь,

майката се намира въ едно тревожно състояние, и така заченала своето дѣте. Съ това тя спѣва развиването на неговия разумъ. Ако у нея сж минавали най-мрачните мисли да се самоубие, или това да направи, онова да направи, туй дѣте ще се роди, като единъ идиотъ, или като единъ прѣстѣпникъ. Поне така показватъ научните данни. Но, ако майката се намирала въ едно свѣтло настроение на духа, ако сърцето ѝ било изпълнено съ любовъ, и се е занимавала съ най-възвишените идеи, то, като се роди туй дѣте, ще носи тази интелигентностъ, този потикъ, който майката е влѣла въ душата му. Сега, нѣкои ще запитатъ, защо трѣбва да живѣемъ единъ чистъ и святъ животъ? Ще ви кажа. У васъ има заченатъ единъ новъ животъ, едно дѣте. Всѣки носи по едно дѣте. Азъ казвамъ, че всички съвременни хора, мъже и жени, сж бременни. И всички трѣбва да бждемъ доволни, че сме бременни, че сме заченали едно ново дѣте. И ние трѣбва, както майката, всичко да пожертвуваме, за да може туй духовното въ насъ да възрастне. И когато туй Божественото у насъ възрастне и придобиемъ своя разумъ, само туй Божественото е въ състояние да ни освободи отъ робството, въ което се намираме. Запримѣрь, въ какво седи робството? Да кажемъ, нѣкой пѣтъ може да ви проповѣдвамъ една отлична бесѣда, и казвате: отлична е тази бесѣда, като се върнемъ въ къщи, ще приложимъ туй учение. Но, като се върнете въ къщи, учението не се прилага. Защо? Защото разумътъ ви е слабъ. Вие, да кажемъ, сте двѣ братчета. Едното братче е толкова сухо, а другото братче дращи кибритъ, безъ да му идва на умъ, че може да запали своето братче. Азъ знаая, много дѣца сж запалвали своите братчета. Въ Варна имаше единъ такъвъ случай. Едно братче казва на сестричето си: „Чакай да ти покажа, какъ мама пали огъня“. Драсва кибрита, туря го подъ роклята, запалва я. Когато сестричето му изгаря, то трепва съ ржцѣ и избѣгва. Ще кажете: колко сж неразумни тѣзи дѣца! Не е така. Че азъ виждамъ много религиозни хора, които казватъ: „Чакай, братко, да видя, дали ще се запали роклята ти.“ Драсва съ кибрита, а послѣ трепва съ ржцѣ и избѣгва. А. . . а. Когато говоря за чистотата, подразбирамъ, че разумътъ може да

се развие само подъ влиянието на тази чистота. Който иска тази чистота, той ще развие своя разумъ, а който не я иска, той може да глупи и грѣши, колкото иска. Почни да грѣшишъ, и рога и опашка ще ти израстнатъ, и ржцѣтъ ти въ копита ще се прѣвърнатъ. Питамъ: а о ти израстнатъ рога и опашка, и ржцѣтъ ти въ копита се прѣвърнатъ, какво ще стане съ тебе? Селянинътъ ще те хване, ще те впрѣгне, и ще каже: „Дий, мене ми трѣбва такъвъ философъ.“

„Бждете“, казва Христосъ, „разумни, като змиитѣ и незлобиви, като гъпжбитѣ!“

Христосъ, който е говорилъ по цѣли часове въ своитѣ бесѣди, е казвалъ много хубави работи, които не сж хроникирани въ туй Евангелие, а е прѣдадена само тази притча.

„Бждете разумни, като змиитѣ!“ Защо? Само по този начинъ вие ще се удостоите, казва Христосъ, да се свържете съ ангелитѣ, и тѣ ще бждатъ ваши Учители. И прѣдставете си, ако вие имате единъ свѣтълъ разумъ, съ който да привличате ангелитѣ, всѣки день, при всѣка мжчна задача, ще ви посѣщава по единъ свѣтълъ жителъ. А сега, при кого отъ васъ е слѣзълъ единъ ангелъ? Ако нѣкой отъ васъ каже, че е слѣзълъ единъ ангелъ при него, ще кажатъ, че той е смахнатъ. Да, ако дойде при васъ единъ ангелъ отъ тия небесни жители, ще видите каква интелигентностъ, какво благородство ще се язи у васъ! Ако единъ день дойде единъ ангелъ въ дома ви, знаете ли какво ще стане? Ще стане такъвъ единъ прѣвратъ, какъвто свѣтътъ не е виждалъ. И ако ви видятъ, свѣтътъ нѣма да ви познае. Азъ бихъ прѣдставилъ посѣщението отъ този ангелъ по слѣдующия начинъ. Прѣдставете си едно сѣмейство въ послѣдна бѣднотия, окжсано, дѣцата разочорлени и голи. Дойде единъ човѣкъ, облѣче цѣлото сѣмейство, обуятъ хубави обуца, дрехи, и слѣдъ единъ мѣсець дѣцата се развеселятъ, станатъ весели, засмѣни. Когато единъ ангелъ дойде въ дома ви вжтрѣ, ни поменъ нѣма да остане отъ злобата, отъ глупостъта въ свѣта. И единственото нѣщо, което сега очакваме, то е посѣщението на нѣкой отъ тия ангели. Той нѣма да бжде простъ, той ще ви говори за смисъла на живота, той ще ви говори за ангелската култура, какъ живѣете

вие, и какъ трѣбва да живѣете, и при това, ако вие сте готови, той ще ви вземе на свои разноски, ще ви заведе въ тѣхното царство и послѣ ще ви върне и ще каже: „Живѣйте, както знаете да живѣете!“ И всички сегашни спънки, които имаме ние, всички спънки, които има въ всѣко общество, въ всѣки единъ народъ може да ги рѣшимъ само чрѣзъ този разуменъ животъ. Разумниятъ човѣкъ не се енервира, разумниятъ човѣкъ не се сърди. Нѣкой ще каже: азъ се въздържамъ. Не, разумниятъ човѣкъ има едно особено разположение въ душата си. Азъ не говоря за външното проявление на човѣка, азъ говоря за вътрѣшното проявление на човѣка. Въ какво е проявлението на човѣка? Той не мисли зло никому. Той мисли добро на всичкитѣ хора, и не си отмъщава. Той е дълготърпеливъ, той е благоутробенъ, както Бога, прощава всичко. Послѣ, той изглажда всичкитѣ мжчнотии, които съществуватъ. Разумниятъ човѣкъ не уповава никому, освѣнъ себе си и на Бога, или може да кажемъ, той уповава само на своя разумъ. Ще ми кажатъ: е, разумътъ. Да, разумътъ, това е единственото Божествено, което ни е дадено за подкрѣпа. Ако ние не върваме въ този разумъ, въ Бога нѣма да върваме. Ние познаваме Бога само чрѣзъ този разумъ. И казва Христосъ: „Това је животъ вѣченъ, да познаятъ Тебе Единнаго, Истиннаго Бога.“ А Истината се познава само чрѣзъ разума. И сега, въ всѣко едно дѣйствие въ свѣта, ще забѣлѣжите едно движение. Запримѣръ, когато искатъ да подигнатъ едно гонение върху нѣкои хора, казватъ, че животътъ имъ не се харесва, не е мораленъ, ще кажатъ, че тѣзи хора не сж разумни, че тѣ разрушаватъ свѣта. Тѣй е. Ако единъ човѣкъ дойде въ свѣта, иска да разрушава едно общество, което Богъ е създалъ, дѣйствително, всички хора иматъ право да го отстранятъ, но ако единъ човѣкъ дойде въ свѣта, иска да внесе подобрѣние, а тѣ го гонятъ, тѣ внасятъ злото въ себе си. Евреитѣ имаха тази опитностъ. Като народъ, Богъ имъ изпрати толкова велики хора, пророци, тѣй необходими, за да имъ прѣдскажатъ какви сж Божиитѣ пѣтища. Всѣки единъ отъ тѣхъ биваше убитъ. Въ сегашната епоха пророци нѣмаме, като тогава. Сега имаме, тѣй нареченитѣ, видни учени, капацитети, държавни хора,

на които думата минава за авторитетъ. Каквото кажатъ, думата имъ ще се изпълни. Казватъ: „Еди-кой си държавникъ въ Англия, въ Франция, тъй казва.“ Или „еди-кой си виденъ философъ тъй казва.“ Само че сегашнитѣ пророци, т. е. онѣзи виднитѣ философи, нѣматъ смѣлостта да кажатъ Истината. До сега още не се е намѣрилъ нито единъ държавникъ, който да има смѣлостта да каже, че всички народи, подъ единъ знаменателъ, могатъ да живѣятъ заедно и да работятъ заедно. Всѣки единъ държавникъ излиза отъ своето схващане, че за доброто на своя народъ трѣбва да се живѣе, както до сега сж живѣли, а за онуй, за бждещето, тамъ, други ще дойдатъ. Затова тѣ казватъ: ние не сме компетентни да разрѣшимъ този разумния животъ. И въ църквата казватъ: „И ние не сме компетентни да въведемъ този разумниятъ животъ. Като дойде Христосъ, Той ще го разрѣши“. А Христосъ казва въ единъ стихъ тъй: „Когато Синъ чловѣчески дойде на земята, ще намѣри ли достатъчно разумъ и вѣра въ хората, да възприематъ новото учение?“ Сега, вие ще кажете тъй: защо свѣтътъ не възприеме туй Божествено учение? Ти задай този въпросъ на себе си: защо азъ не мога да възприема туй Божествено учение и да Го приложамъ въ себе си? Разбира се, всички хора на земята не сж еднакво напреднали. Като погледнешъ хората, споредъ сегашното имъ развитие, нѣкои сж готови да възприематъ този разумъ и този разуменъ животъ, а нѣкои може да иматъ още хиляди години да се развиватъ. И когато ние говоримъ за разумнитѣ, ние подразбираме онѣзи отъ васъ, които сж готови. Нѣма какво да отлагате. Този разумъ вие може да го добиете по най-лесенъ начинъ. Не мислете, че е много трудно да добиете този разумъ. Азъ ще ви кажа: Божественитѣ работи въ свѣта се добиватъ много лесно, а човѣшкитѣ работи въ свѣта се добиватъ много мъчно. Достатъчно е да живѣете 5—6—10 години между много умни хора, между математици, и ако внимавате въ това що ви казватъ, вашиятъ животъ много лесно ще се промѣни. Ако внимавате на вибрациитѣ на тѣхния умъ, тѣхниятъ животъ ще ви се прѣдаде. Като дойдешъ при тѣхъ нѣма да кажешъ: чакай, ще опитамъ тѣхния умъ. Не се поставяйте критически. Не, ти

ще възприемешъ тази свѣтлина и ще отворишъ твоя умъ, за да дойде свѣтлината въ тебе. Разумътъ, това сж извѣстни вибрации. Нѣма какво да говоришъ. Като дойде при тебе разумниятъ човѣкъ, ето какъ ще се прояви неговия разумъ. Да кажемъ, че ти си синъ, напусналъ те баща ти, лишилъ те отъ наслѣдство, отчаялъ си се, ти си отвънъ, бѣдствуващъ, искашъ да се самоубиешъ. Като намѣришъ този разумниятъ човѣкъ, ще го питашъ, какво да правишъ. Той ще ти даде единъ методъ, ще те вземе, ще те заведе при баща ти и като каже двѣ думи на баща ти, той ще каже: „Синко, ела, на думитѣ на този разуменъ човѣкъ азъ ще те взема, ще направя опитъ“. Ако си дъщеря, напуснала си дома си, прѣдала си се на разпуснатъ животъ, този разуменъ човѣкъ ще те заведе при баща ти и баща ти ще каже: „Ела, на думитѣ на този човѣкъ азъ ще те взема, ще направя опитъ съ тебе“. Ако нѣкоя жена напусне мъжа си, оплете се въ живота, срѣщне разумния човѣкъ и го пита: „Какво да правя?“ Той казва: „Ела, азъ ще те заведа при мъжа ти“. Разумниятъ човѣкъ върши чудеса въ свѣта. И васъ азъ искамъ да ви заведа, защото да не мислите, че както ме слушате тукъ, при тия условия, вие можете да бъдете разумни. Не, отъ тукъ трѣбва да ви извадя и да ви заведа на друго мѣсто, гдѣто е разумътъ. Гдѣ е разумътъ? — При ангелитѣ. Азъ ще ви заведа при тѣхъ и ще имъ кажа двѣ думи. Тѣ ще кажатъ: „На тѣзи твои думи ще ги приемемъ, нека седятъ при насъ да се учатъ“. Като ви посѣтя слѣдъ 4—5 години, вие нѣма да бъдете такива, каквито сега ви гледамъ. Тогава Павелъ казва: „Всички нѣма да умремъ, но всички ще се измѣнимъ.“ И вие ще се измѣните тѣй, че никой нѣма да ви познае, даже и вие сами себе си нѣма да познаете. И нѣкой пжтъ азъ мисля, че човѣкъ трѣбва да забрави и себе си. Ще кажете: какъ, да се забравишъ? Да, ами че, ако ти си убилъ 100 души, и всѣки день, като станешъ, мислишъ, че този си убилъ, онзи си убилъ, прѣзъ цѣлия день прѣкарвашъ всички прѣзъ ума си, питамъ те: не е ли врѣме да забравишъ, че си убилъ тѣзи умрѣли, да ги извадишъ отъ ума си? Казвамъ: въ такъвъ случай ние трѣбва да забравимъ сегашния нашъ животъ, да ни олекне на душата. Вие

ще ми се обѣщавате едно нѣщо: да съдѣйствувате за това, а азъ ще ви заведа. Но казахъ ви, че онзи синъ ще ме срѣщне, ще каже: какво да правя? — Ела съ мене. Е, тѣй, като гледамъ нѣкои отъ васъ, казвате: е, ако искашъ, заведи ни. Не, не ако искашъ, но трѣбва да искате. А вие, поставяте се тѣй, честолюбиви, благородни, да не се унижи вашето достоинство. Онзи синъ какво казва? — Изгубенъ съмъ, помогни ми! Дъщерята какво казва? — Изгубена съмъ, помогни ми! Жената какво казва? — Изгубена съмъ, помогни ми, а не, ако искашъ да ми помогнешъ. Въ това „ако искашъ да ни помогнешъ“, не е философията. Ти, като дойдешъ при единъ ангелъ, съ всичкото си смирение ще дойдешъ. Въ него има култура, поезия има! Поезия ще се учишъ. Грамадна разлика има между единъ поетъ на земята и единъ поетъ на небето. Тамъ, при него ще седнешъ съ всичкото си благоговение, и ще видишъ какъ се лѣе неговото перо. И като четешъ тази поезия, отъ нея животъ, животъ ще блика. Азъ съмъ се мъчилъ по нѣкой път да прѣведа ангелския езикъ на земния езикъ, и отъ толкова време не съмъ успѣлъ да го прѣведа тѣй, щото да се съвпаднатъ ударенията и ритмътъ — не се отдава. Когато четешъ едно стихотворение на единъ ангелъ, то може да прѣмахне всички мъчнотии отъ душата ти. То влива въ тебе такава грамадна сила, че можешъ да дигнешъ земята на ръката си. Такава сила развива! А като четешъ едно човѣшко стихотворение, приятно ти е, докато го четешъ, а послѣ този мѣхуръ се пуква и ти казвашъ: животътъ не е поезия. Не, животътъ не е проза, а е поезия, и благодарение на тази ангелска поезия ние живѣемъ. Всички ангели сж поети. Най-долниятъ поетъ измежду ангелитъ върши чудеса. Поети сж тѣ.

И тѣй, казва Христосъ: „Бъдете разумни!“ Азъ бихъ желалъ всички вие да бъдете разумни. Колко по-лесно би текла тази бесѣда, ако вие бѣхте разумни, но въ васъ има всѣкакви съмнѣния, и затова не излиза. Казвате си: дали туй, което говори този човѣкъ е вѣрно? Ами, ако изгубимъ живота си тукъ на земята? Прѣтегляте го, това-онова, та като се върнете дома си, казвате: празна работа! Е, питамъ ви азъ: какъ дойдохте тукъ на земята, отгдѣ дойдохте, помните ли онази малка

врата, прѣзъ която минахте? Нѣма да се минатъ 5 — 10 — 15 години, и ще почнете да се връщате пакъ прѣзъ тѣсната врата назадъ. Вчера посѣтихъ единъ болникъ, единъ младъ момъкъ, прѣди 10 години той имаше кръвоизлияние. Викна ме тогава майка му, казва ми: „Спаси го, моля ти се, нѣма да забравя това“. Казвахъ на майката: ако азъ спася твоя синъ, ще го научишъ ли да служи на Бога, да живѣе единъ чистъ и святъ животъ? Обѣща. Добрѣ, азъ направихъ този опитъ, спасихъ този човѣкъ. Оздравѣ, но послѣ, какви ли лудории не направи? Жени се, разведе се, води единъ пороченъ животъ, пиянствува, и вѣра го видѣхъ на легло, казва: „Заминавамъ си“. Казвамъ: ще си вървишъ сега. Съжалявамъ, че ти дадохъ животъ, за да натрупашъ такива грѣхове още върху си. Но сега, ако ме слушашъ, какъ ще ти помогна да си заминешъ. „А, сега съзнавамъ, прости, прости, тъй ще живѣя“. Не, ще се молишъ, сега ще улесня пѣтя за заминаването ти. Майката, която толкова го обича, пита: „Ще живѣе ли още?“ Сестрата казва: „Не му казвай, че ще замине“. Не, ще му кажа, че ще замине, тъй съмъ рѣшилъ. Нѣма да те повърна вече, туй нѣма да бжде. Туй е Божиятъ законъ.

Питамъ сега васъ, на които е даденъ този разумъ и туй благоволение: какъ ще го иждивите вие? Утрѣ, всѣки единъ отъ васъ ще се намѣри на гърба си, като този младъ човѣкъ. Иска да яде — не може да яде, иска да пие — не може да пие, гърлото го боли. Какъ ще яде? Пита ме: „Какво да правя?“ — Ще се молишъ. „Ще живѣя, или ще си замина?“ — Ще си заминешъ. „Е“, казва, „да бжде волята Божия“. Да, да бжде волята Божия. Като отидешъ на онзи свѣтъ, едно добро ще обѣщаешъ: да не забравяшъ този свѣтъ, да дойдешъ да работишъ. Ще работишъ тъй, както трѣбва. Сега ще понесешъ тия страдания, за да не страдашъ на другия свѣтъ.

„Бждете“, казва Христосъ, „разумни, за да не дойде страданието отгорѣ ви“. Защо ни сж тѣзи страдания, защо ни сж тѣзи мъки? Защо да бждемъ свободни? Слѣдъ като изживѣемъ този животъ тукъ на земята, да дойдемъ до тази врата, да я отворимъ и да кажемъ спокойно: Господи, напускаме своето

тѣло и си заминаваме спокойно. А сега, този младежъ диша бързо, бързо и не иска да си замине. Седятъ всички наоколо му и не могатъ да му помогнатъ.

„Бждете разумни“, казва Христосъ. Ако този момъкъ бѣше разуменъ, той нѣмаше да се намѣри въ туй положение. И грѣхътъ, и грѣхопадането въ свѣта, това е едно отсъствие на човѣшкия разумъ. Хора, които нѣматъ разумъ, само тѣ грѣшатъ. А когато дойде разумътъ, казва: „Ще изпратя духа си“. Този Божественъ Духъ, той носи разумъ. Като влѣзе този Духъ въ насъ, той ще внесе разумността. А щомъ влѣзе разумниятъ животъ въ насъ, ние ще знаемъ да приложимъ първата заповѣдь на любовта. Само единъ разуменъ човѣкъ може да приложи тази заповѣдь: „Да възлюбимъ Господа Бога нашего съ всичкото си сърце, съ всичкия си умъ, съ всичката си душа и съ всичката си сила“. И тогава нѣма па се питаме, трѣбва ли да обичаме или не? Единъ математикъ има извѣстна задача. Веднага взима извѣстна формула, знае я и по нея започва да рѣшава. Само разумниятъ човѣкъ знае тази формула, по която може да приложи Божиата Любовь. И той казва: „Първиятъ и великиятъ законъ, върху който се гради този разуменъ животъ, това е Божиата Любовь“.

Бесѣда, държана на 16 IX 1923 г.

Съблазнитѣ.

„Горко на свѣта отъ съблазнитѣ, защото неизбѣжно съблазнитѣ ще дойдатъ; но горко на оногוזъ чловѣка, чрѣзъ когото съблазънъта дохожда!“

За да направя мисълъта си ясна, ще направя едно малко разяснение върху единъ терминъ, който мисля да употрѣбя. Често азъ употрѣбявамъ думитѣ „положителни и отрицателни сили на природата“. Така ги употрѣбява и съврѣменната наука. И ние всѣкога мислимъ, че злото е въ отрицателната страна. Азъ подраздѣлямъ тия сили на положителни възходящи и отрицателни възходящи, положителни низходящи и отрицателни низходящи. При това, за отрицателнитѣ сили азъ употрѣбявамъ другъ единъ терминъ, азъ ги наричамъ примирителни. Тѣ въ себе си сж съграждащи, но не всѣкога сж такива.

Казва Христосъ: „Горко на свѣта отъ съблазнитѣ, защото неизбѣжно тѣ ще дойдатъ; но горко на оногוזъ чловѣка, чрѣзъ когото съблазънъта дохожда“. Съблазънъта всѣкога образува едно малко вкисване, но вкисване не по подобие на подквасата, съ която женитѣ подмѣсватъ хлѣба. Не, това подквасване е въ възходяща степенъ. Вкисването произвежда разлагане у човѣка. Да допуснемъ, че вие имате единъ добъръ, обиченъ приятель. Въ единъ день вие изгубите вѣра въ него. Той съ своитѣ думи и съ своитѣ постѣпки внесе една малка съблазънъ. И отъ този день той губи, но и вие губите. Защо? Защото, като мислите за него, неговитѣ мисли, неговиятъ животъ засѣгатъ и вашия. Може да кажете: какво ни струва да мислимъ за другитѣ хора тъй, както сж си? Въ съвършения Божественъ законъ, за човѣкъ, който разбира, въ какво се състои царството Божие, не му е позволено да мисли зло, за когото и да е, не му е позволено да носи единъ безобразенъ образъ въ себе си и въ ума си. Азъ ще ви

дамъ послѣ единъ примѣръ, да видите, въ какво седи съвършенството. Затуй казва Христосъ: „Любете враговетѣ си“. Не казва мразете ги, не казва бждете индиферентни, но казва: „Любете ги“. Слѣдователно, имашъ единъ врагъ, създай въ ума си една красива форма за него, не мисли за неговото зло. Е, да допуснемъ сега, че нѣкой чозѣкъ не вѣрва въ Бога или върви въ кривия пѣтъ. Може ли той да ме спъне? Не, никой никого не може да спъне. Сега, ние говоримъ за онѣзи, които вървятъ въ възходяща степенъ, тѣхъ никой не може да ги спъне. Онѣзи, които вървятъ въ низходяща степенъ, тѣ сами се стъватъ и другитѣ спъватъ.

Христосъ казва: „Горко на свѣта отъ съблазнитѣ“! Туй, което днесъ руши живота, това сж съблазнитѣ въ свѣта. На всѣка една стѣпка ние имаме съблазни, т. е. съврѣменнитѣ хора не сж убѣдени въ вѣрзанията, които иматъ. Тѣ нѣматъ положителни вѣрвания. Всички се съблазняватъ въ нѣщо, защото съблазънѣта и съмнѣнието вървятъ ржка за ржка. Съмнѣнието е единъ умственъ процесъ, а съблазънѣта е единъ промежутъченъ процесъ между сърцето и ума, едновременно засѣгатъ ума и сърцето. Съблазънѣта дѣйствува развратително, защото, като се съмнявашъ, взима участие само ума, а щомъ се съблазнявашъ взиматъ участие и сърцето и ума, а вземе ли участие сърцето и ума въ низходяща степенъ, животътъ ти непрѣменно ще се изрази въ една нежелателна форма.

Всички съврѣменни хора се съблазняватъ отъ каквото и да е. Ако вие бихте казали комуто и да е една горчива дума или бихте изнесли една негова погрѣшка, той би се обидилъ. Съврѣменнитѣ народи — англичани, французи, германци — за една дума се обиждатъ, изваждатъ револверъ, извикватъ секунданти, казватъ: „Господине, обидихте ме, азъ трѣбва да защита своята честь“. Нѣкой пѣтъ това е само за една дума, за единъ погледъ. Туй е до разбирането. Сега, като дойдемъ до религиознитѣ хора, които се подигатъ малко, които сж дошли на единъ по-високъ уровеньъ, и тѣ не правятъ разлика, и тѣ се обиждатъ. Ще ви приведа единъ примѣръ отъ прѣданията за християнството, който се отнася къмъ епохата отъ вѣмето на Нерона. Нѣкой си виденъ римски патриций, нареченъ Хелвий, отвратенъ

отъ покварения животъ, запознава се съ тогавашнитѣ християни и възприема християнството. Тази идея на християнството толкова се загноѣздила въ главата му, че той се рѣшилъ да посвѣти най-малко 30 години отъ живота си да живѣе по горитѣ, за да разбере дълбокия смисълъ на живота. Цѣли 30 години той се подвизавалъ самотно и се молилъ Богу, но единъ день, идва единъ неговъ събратъ постникъ и го запитва: „По какво мога да позная кога съмъ благоугоденъ на Бога и кога не? Той му казва така: „Туй, което азъ съмъ научилъ въ моята опитностъ, е това: деньтъ, въ който те похвалятъ за твоята добрина, всичко си изгубилъ. До тогава, докато хората те корятъ, твоята добродѣтель расте, но деньтъ, въ който те похвалятъ, всичко си изгубилъ.“ И той тъй щателно се стараялъ да го не похвалятъ никой. Обаче, слѣдъ 30 години, когато мислилъ, че е навършилъ своето раззitie и поискалъ да отиде въ свѣта да проповѣдва Христозото учение, единъ день отиза при единъ свой приятель, който му казва: „Ти си много добъръ и свѣтъ човѣкъ.“ „А“, казалъ той, „ти ме съсипа, съсипа цѣлия ми животъ, всичкитѣ ми 30 години отидоха“. Върналъ се въ пустинята и 10 дни плакалъ. Сега питамъ: този идеалъ съществува ли между съврѣменното християнство? Приложете този идеалъ! Кой отъ васъ би постъпилъ като този пустинникъ? Той е единствениятъ, когото азъ съмъ срѣщналъ въ цѣлата християнска история. Той е единствениятъ, който е плакалъ, дѣто го похвалили, че е много добъръ, много свѣтъ човѣкъ. Може да има и други такива, но азъ само този зная. А насъ, колко ни е приятно, като ни кажатъ: ние виждаме, че отъ едно врѣме сте станали благородни, покаяли сте се, и жената и дѣцата ви сж по-добри. Вие се зарадвате, надуете се и казвате: да, дѣйстви-телно, не сме като въ миналото, нашето вѣрую, нашитѣ правила сж особени, ние особено пиемъ, особено ядемъ, особено се молимъ. Не, не, всичко това е празна работа. Въ момента, когато те похвалятъ хората, всичко отива и като че се струпва една топка на сърцето ти и усѣщашъ едно недоволство. Въ Писанието никѣдѣ не се казва: „Блажени хваленитѣ“, никѣдѣ не се казва, че царството Божие е на добритѣ, на светиитѣ, на праведнитѣ на земята, а се казва: „Блажени гоненитѣ, онеправда-

нитъ, хуканитъ.“ Имайте прѣдъ видъ, че праведнитъ и добритъ хора на земята не сж добритъ и праведнитъ хора на небето, но грѣшнитъ, неправеднитъ хора на земята сж праведнитъ на небето. Щомъ те кръщаватъ на земята, че ти си отличенъ човѣкъ, въ царството Божие си на лѣвата страна. И азъ бихъ желалъ да ми кажете, имало ли е въ историята нѣкой учитель или пророкъ, който да е дошълъ на земята, и хората да сж говорили за него добрѣ. И въ това седи тѣхното особено положение, че върху тѣхъ сж се струпвали хули, но това именно е било гаранцията, че сж на правия пѣтъ.

Сега, Христосъ, който разбира този законъ, казва: „Горко на свѣта отъ съблазнитъ!“ Ако ви кажа една горчива истина, вие може да се съблазните и ще кажете: нима вие имате толкова долно мнѣние за мене? Мислите ли, че азъ мога да направя това? Мислите ли, че азъ съмъ способенъ за това, не знаете ли, че баща ми, майка ми сж отъ високо произхождение? Но питамъ: ако нашитъ бащи и майки сж толкова благородни и възвишени, то, ако разровите анализъ на тѣхнитъ животи, книгитъ на тѣхния животъ, не както гледатъ хората на земята, а както гледатъ на небето, както гледа Богъ съ своето око, знаете ли въ какво положение ще видите майка си и баща си? Ще кажатъ: ние не сме направили никакво прѣстѣпление. Можете ли да си турите ржката на сърцето и да кажете, че прѣзъ вашитъ умъ, сърце и воля не сж минали една нечиста мисль, едно нечисто желание или дѣйствиe? Това не е една мисль, а хиляди такива сж минали. Добритъ мисли, желания и дѣстия въ нашия животъ сж нѣщо случайно. И благодарение на незидимия свѣтъ, благодарение на онѣзи на прѣднали хора, които идватъ постоянно на земята и помагатъ на съврѣменното човѣчество, то на прѣдва, иначе, съврѣменното човѣчество би се схумило. Какъ би се схумило? Какъ мислите, ако майката не би употребила грижи за своето дѣте, то не би ли се схумило? Не, ако дѣтето оцѣлява, то е благодарение грижитъ на майката; ако съврѣменнитъ хора оцѣляватъ, то не е благодарение на насъ, то е благодарение на нашитъ по-голъми братя, или благодарение на Христа, който е дошълъ да спаси свѣта. Но разбирате ли, какво нѣщо е, въ това отношение, Христосъ? Казвамъ, че нѣкой отъ

васъ Го разбиратъ, не казвамъ, че всички не Го разбиратъ. Питамъ: ако имате единъ приятелъ, който ви обича, оцѣнили ли сте неговата любовъ? Ако у насъ се зароди онова велико съзнание да чувстзуваме Божествената Любовъ, само по този начинъ животътъ ни може да се реформира; а ние, откакъ се родимъ и умремъ, животътъ ни е пѣленъ само съ терзания и съмнѣния.

Христосъ казва: „Горко на свѣта отъ съблазнитѣ, защото неизбѣжно съблазнитѣ ще дойдатъ“. Свѣтътъ има право да се съблазнява. Отъ съврѣмения свѣтъ ще дойдатъ съблазнитѣ, но онѣзи, които сж тръгнали по пѣтеката, по която върви Христосъ, за да избѣгнатъ съмнѣнията, съблазнитѣ, непрѣменно сърцето имъ трѣбва да бжде изпълнено съ Божественната Любовъ. Вие ще кажете: ние знаемъ какво нѣщо е Божественната Любовъ. При влизането на Божественната Любовъ въ сърцето ти, най-първо тя внася едно качество на интелигентностъ, не бивала до туй врѣме. Онзи, който има Божественната Любовъ, той вече е внимателенъ не въ голѣмитѣ си погрѣшки, той вече е внимателенъ въ микро-скопическитѣ си погрѣшки. Всички грѣшки произтичатъ именно отъ най-малкитѣ простѣпки. И азъ съмъ слѣдилъ, че всички грѣшки произлизатъ отъ най-малката дума, невнимателно казана, тя обтяга, разгорява. Събератъ се нѣколко сестри, започватъ коментарии, казватъ за нѣкоя: нима мислите, че тя е много набожна? И тия братя и сестри, тъй събрани, обтягатъ, обтягатъ и заключатъ: видите ли, тя никога не е била набожна? Че питамъ: кой човѣкъ е набоженъ? Чудни сж хората, като казватъ, че еди-кой си билъ набоженъ! За да си набоженъ, Любовта трѣбва да проникне изъ всичкитѣ гѣнки на твоитѣ сърце, умъ, душа и духъ; да си любовенъ не само къмъ твоитѣ дѣца, къмъ своята жена, да си любовенъ не само къмъ цѣлото човѣчество, но да си любовенъ къмъ всички най-малки същества — къмъ всичко. Туй значи да бждемъ Божестзени; туй значи, да угодимъ на Бога. На единъ мой приятелъ азъ казвахъ слѣдното: много пѣти, като срѣщна единъ волъ, азъ се спра, помилвамъ го. Много волове съмъ помилвалъ, но хора не съмъ си позволявалъ. Да помилвашъ единъ волъ има смисълъ. Казвамъ му така: дѣйствително, твоето положение е много тежко

но ще излезешъ отъ тоза положение. И като го помилвамъ, той ме погледне умилно и казва: „Много ти благодаря, че въ туй трудно полсжение, въ тази мъжа се намѣри единъ, който да ме помилва“. Е, казвамъ: ако ти погладишъ единъ твой братъ той ще те попита, защо ме гладишъ? Той се съблазнява. Ако жената дойде и поглади мъжа си, мъжътъ ѝ ще се посъблазни и ще каже: „Тази жена не ме е гладила другъ пътъ, тя има нѣкакъза задна цѣль, глади ме, но кесията ми ще побѣднѣе“. Той се спира и мисли. Ако ние напишемъ едно хубаво писмо нѣкому, той се спре, съблазни се и казва: „Той другъ пътъ не ми е писалъ такива писма, значи има нѣщо“. И съблазънътъ се роди въ душата му. Четешъ нѣкой авторъ, казвашъ: „Дали туй, което пише, е вѣрно? Четешъ Библията, пакъ дойде съблазънътъ, казвашъ: „Ами, ако туй не е вѣрно? Четешъ за Христа, казвашъ: Ами, ако Той не е пратеникъ, Божи, ако не е Синъ Божи?“ „Ами, ако не е вѣрно всичко туй за апостолитѣ?“ — Дойде съблазънътъ. И тъй, нашиятъ животъ е пълненъ навсѣкъдѣ съ съблазни. Нѣкой те погледне, каже ти нѣкоя лоша дума, съблазни те. Ние, съврѣменнитѣ хора, нѣмаме единъ приятелъ, на когото може да разчитаме при всички условия. Все пакъ ще се съблазнимъ, ще кажемъ: кой знае! Питамъ тогава: въ християнския животъ, или въ духовния животъ има ли правила, чрѣзъ които ние можемъ да познаемъ единъ човѣкъ? — Има. Има едно велико правило въ живота, въ което нѣма никакво изключение. Ако ти си единъ човѣкъ чистъ по сърце, незиненъ, като дѣтето, нѣма да има никаква лукавщина въ душата ти и щомъ срѣщнешъ единъ човѣкъ, който се стреми къмъ Бога, ти ще почувствувашъ едно разширение въ умъ си, едно разширение въ сърцето си, ще почувствувашъ, че този човѣкъ е добъръ, че той върви въ възходяща степенъ, по Бога. Този човѣкъ може да не е красивъ по външность, може да е грубъ, може да е гърбавичкъ, но почувствувашъ ли това къмъ него, непрѣменно този човѣкъ върви по Бога, макаръ че той е грубъ. Може да напразите опитъ. Ако ти си единъ чистъ човѣкъ и срѣщнешъ единъ човѣкъ съ красиво лице, красизи, хубави очи, носъ правиленъ, грѣцки типъ, усѣтишъ ли едно раздвояване вътрѣ въ себе си,

почувствуващъ ли едно стѣснение въ ума си, а въ сърцето си едно разширение, туй значи, че този човѣкъ е на половина добъръ, сърцето му е прѣкрасно, а въ ума му има нѣщо развалено. Обратно: ако въ ума си почувствуващъ едно разширение, а въ сърцето си едно стѣснение, туй значи, че умътъ на този човѣкъ е прѣкрасенъ, а въ сърцето си има нѣщо развалено. За този човѣкъ Бѣлитѣ Братя, живата природа ти казва: „Съ този човѣкъ никакви съдружия не прави, никакви зимания-давания нѣмай, той не разбира, въ него има нѣщо недоразвито. Каквато работа и да започнешъ съ него, утрѣ ще се скарате“. Ако искашъ да се женишъ, за такъвъ човѣкъ не се жени. Двама глупави хора като се оженятъ, ще могатъ ли да завъртятъ единъ домъ? Не се женете така! Когато Богъ създаде първоначално хората мъжете и жените, тѣ имаха друго нѣщо, тѣ бѣха чисти и святи и можеха да живѣятъ такъвъ животъ, но сегашните хора, слѣдъ грѣхопадането, нѣматъ чистъ животъ. Днесъ, и мъже и жени, безъ разлика, нѣматъ чистъ животъ. Най-първо ние трѣбва да възстановимъ чистотата. Азъ бихъ желалъ въ всѣко общество да се образува сдружение за чистъ животъ, хората да иматъ довѣрие единъ къмъ другъ. Такъвъ единъ примѣръ има въ романа на Викторъ Хюго — „Клѣтниците“ — за Жанъ Валжана, който открадналъ сервиза на епископа. Когато улавятъ Жанъ Валжана и запитватъ епископа, дали познава тия вѣщи, той казва: „Мой сж, азъ му ги дадохъ“. Тѣй казалъ, защото иначе Жанъ Валжанъ щѣше да бжде въ затворъ. Трѣбва да се стремимъ да имаме довѣрие единъ къмъ другъ, къмъ всичките хора, не заради насъ, а заради Бога, защото, туй, за което Богъ съизволява, то е да мислимъ добро за всички хора. Туй е, което донася добро на всички хора? Богъ познава всички гѣнки на нашата душа. Но какво казва Христосъ? Този вашъ Отецъ заповѣдва на туй слънце да грѣе еднакво, и за добрите и за лошите хора, еднакво праща дъждъ и на едните, и на другите. Даже нѣкой пътъ на лошите хора Богъ дава най-големи благословения. Защо? За да ги задоволи. Отъ ваше гледище, вие ще кажете: добрите хора трѣбва да бждатъ богати. Не, лошите хора трѣбва да бждатъ богати. Защо? — За да иматъ

работа съ какво да се занимаватъ. Лошиятъ човѣкъ, като е богатъ, ще има ниви, лозя, ще има туй-онуй, ще има съ какво да се занимава. А добриятъ човѣкъ, като е богатъ умствено и по сърце, той и да нѣма богатство, пакъ ще си създаде условия да има работа. Сега, туй е редътъ на нѣщата при днешния животъ. Но при други условия на живота ще има другъ редъ, порядъкътъ ще бѣде другъ. При сегашнитѣ условия, при законитѣ, които съществуватъ въ козмоса, всичкитѣ възвишени духове работятъ за подигането на падналитѣ. Не е въпросътъ за спасението на праведнитѣ, а на грѣшнитѣ; не е въпросътъ да учимъ ученитѣ, а — глупазитѣ. Слѣдователно, Христосъ прѣдупрѣждава вѣрующитѣ и казва: „Горко на свѣта отъ съблазнитѣ, защото съблазънѣта неизбежно ще дойде въ свѣта“. Сега, съблазънѣта ще дойде, не само по отношение на това, че ние можемъ да се съблазнимъ въ другитѣ, но по нѣкой пѣтъ ще се съблазнимъ въ себе си: можемъ да се съблазнимъ въ своя умъ, можемъ да се съблазнимъ въ своето сърце, можемъ да се съблазнимъ въ своята душа, можемъ да се съблазнимъ въ своитѣ благородни пориви. Нѣма по-голъмо нещастие отъ това, да се съблазни и разколебае човѣкъ въ себе си. Ние казваме: до сега Господъ ме подѣржаше, но азъ направихъ прѣгрѣшения и сега Господъ ме остави. Азъ съмъ казвалъ много пѣти и сега пакъ ще кажа: можете да се съблазните въ когото и да е, но въ Бога на Любѣвѣта — никога! Имайте прѣдъ видъ едно правило: въ този живия Господъ — Когото свѣтътъ още не познава, не че не Го познава, живѣе въ Него, но Го търси на друго мѣсто, въ Него ние трѣбва да имаме вѣра. Богъ въ своитѣ намѣрения има желание да ни изведе отъ сегашнитѣ тягостни страдания. Той е допусналъ страданията, за да даде на всинца ни единъ великъ урокъ. Такъвъ урокъ ще ни даде, за да съзнаемъ, че ако ходимъ само по тия закони и пѣтища, които Той е поставилъ, ние ще можемъ да се подигнемъ, а всички онѣзи закони, които ние сме поставили, всичкиятъ онзи нашъ моралъ, по който можемъ да ходимъ, той е само за земята.

„Блажени“, казва Писанието, „онѣзи, които страдатъ, на тѣхъ е царството Божие“. Ще кажете: тази

работа е много хубава. Азъ бихъ желалъ, отъ утрѣ да започнете съ тази формула: да се не съблазнявате! Сега, нѣкой казва: азъ съмъ отъ новото учение. Ами че едно отъ качества на новото учение е да се не съблазнявашъ. Едно отъ качества на новото учение е да не се съмнѣвашъ, да не желашъ да бждешъ богатъ, но да искашъ да бждешъ сиромашъ, т. е. не да искашъ да си сиромашъ, но ако не ти се отдава богатство по единъ честенъ начинъ, то отъ богатство, придобито по единъ нечестенъ начинъ, трѣбва да се откажешъ. Азъ мога да приведа редъ факти отъ съврѣмения животъ, има редъ статистики, които доказватъ, че нечистото богатство съсипва хората. Внесете въ едно най-хубаво прѣдприятие 100,000 лв., придобити чрѣзъ кражба, чрѣзъ зло, чрѣзъ насилия, слѣдъ 4—5 години туй прѣдприятие, туй съдружие ще рухне. И ако разгледате живота на съврѣменнитѣ народи, всички страдатъ все отъ този недѣлъ, т. е. че тѣ не издържатъ своята дума, тѣ не изпълняватъ Божията дума тѣй, както Богъ изисква. И ако всички съврѣменни християни, които подържатъ Христовото учение, биха си турили за задача да се не съблазняватъ, да се не огорчаватъ, когато имъ се каже горчивата истина, знаете ли какъвъ приятенъ щѣше да бжде живота имъ? Ако нѣкой пжтъ мжжътъ каже на жена си нѣколко горчиви думи, жена му нека седне да му наточи една хубава баница. Защо ми правишъ тази баница. — За сладкитѣ ти думи. А сега какво става? — Мжжътъ каже нѣколко обидни думи на жена си, и на другия день нѣма вече готвене. Тя излѣзе вънка и казва: „Прѣдставете си, моятъ мжжъ ме нахука хамалски. Баници ли? Нищо нѣма да му направя, ще му дамъ единъ урокъ“. Не, наточи му една първокачествена баница! Азъ съмъ срѣщналъ до сега въ България само една българка, наша сестра, която щомъ дойде нейниятъ възлюбенъ и я нахука, стане на другия день рано, наточи му една баница и го гости. Той, слѣдъ като се наяде, почне да се извинява: „Извини, бѣхъ малко неразположенъ духомъ“. Тя тѣй ще му угоди. Казва: „Баница му направихъ“. Казвамъ: ти постѣпвашъ съобразно Христовото учение.

Сега, мнозина питатъ, какъ трѣбва да живѣемъ?

Казвамъ: не се съблазнявайте! Мжжътъ дойде, има нѣ-
 каква неприятностъ, носи нѣкаква тяжесть, каже на
 жена си нѣкои обидни думи. Жената нека направи една
 баница, да тури повече масълце, да натоци малко винце.
 Тѣй, не само съ сладки думи, но дѣйствително въ жи-
 вота си ние трѣбва да постѣпваме тѣй. Туй говоря за
 ученицитѣ, които искатъ да водятъ единъ животъ за
 самоусъвършенствуване. Сега, вие казвате: дали сме
 напрѣднали? Всѣка вечеръ вие си правете единъ от-
 четъ, ще си намѣрите една отъ грѣшкитѣ отъ прѣзъ
 деня и ще я поправите. Казвате: дали сме забогатѣли?
 Ще си направите единъ отчетъ. Вземете примѣръ отъ
 търговцитѣ. Единъ търговецъ има да изплаща 40—50
 полици. Той си записалъ датитѣ, кога трѣбва да ги из-
 плати. Вземете ключа отъ касата си, отвори я, и гледа,
 дали има пари да ги изплати. Той не се залъгва съ
 малкитѣ печалби. Нѣкой отъ васъ направи едно добро,
 но забравя онѣзи 40—50 полици. На другия день дойде
 кредиторътъ, хване го за гушата. Сериозенъ ще бждешъ,
 ще кажешъ: азъ ще изплатя всичко, съ лихвитѣ ще го
 изплатя. Ако ние имаме туй дълбоко желание да нап-
 равимъ всичко това заради Бога, а не заради хората,
 отъ колко страдания щѣхме да се освободимъ! И въ
 очитѣ ни, и въ мозъкани, и въ умани, и въ сърцето ни
 други добрини щѣха да царуватъ. Много по-добрѣ
 щѣше да бжде, ако хората отвѣнка ви хукатъ. Тогава
 Господъ ще каже: „Не бой се, азъ съмъ съ тебе, но
 нищо не казвай“. Много отъ васъ иматъ слѣдната сла-
 бостъ. Нѣкой сънувалъ прѣзъ нощта, че Христосъ му
 се явилъ, и той като стане, хукне прѣзъ цѣлата махала
 да разказва на всички за своята опитностъ. Отъ тамъ
 насетнѣ Христосъ нѣма да му се яви, нищо нѣма да
 му каже. Тази своя опитностъ ти трѣбва да задържишъ
 дълбоко въ душата си, и никой отъ твоитѣ ближни да
 не знае, че Христосъ ти се явилъ, но въ живота ти да
 настане моментално промѣна, и отъ това да разбератъ,
 че Христосъ ти се явилъ. Мжжъ си, видѣлъ си Христа,
 никому нѣма да разправяшъ, ще си мълчишъ, но ще
 повикашъ бѣднитѣ, сакатитѣ, слѣпитѣ, клоснитѣ и
 ще имъ направишъ едно угощение. Всички хора да
 видятъ, че става една промѣна въ твоя животъ. Ако те
 питатъ: защо правишъ това? — ще си мълчишъ. Туй

сж малки, дребни работи, които всѣки може да направи. Всѣки може да направи едно угощение. Така Христосъ ще почувствува, че си Го видѣлъ.

Та, ние съврѣменнитѣ хора нязаме нѣмалкитѣ дѣла, даваме голѣма оцѣнка на нашитѣ добрини. Като направимъ една малка добрина, всички я знаятъ. Сега ще ви приведа единъ примѣръ за единъ богатъ американецъ. Той празиль голѣми благодѣяния: далъ 3 милиона долари за постройката на една църква, дѣлъ 4 милиона долари за направата на едно училище, раздалъ всичкото си богатство. Казвалъ си: „Като ида горѣ, Богъ ще бжде доволенъ отъ мене, че съмъ раздалъ богатството си“. Умира той, викатъ го отъ онзи свѣтъ при свети Петъръ. „Какви добрини прави на земята“. Дадохъ 3 милиона долари за една църква. „Ами името ти записано ли е между благодѣтелитѣ?“ — Да, турено е тамъ. „Е, платено ти е значи. Друго?“ — За училище дадохъ 4 милиона долари. „Ами името ти между имената на почетнитѣ лица турено ли е?“ — Турено е, ами нали трѣбза да се знае, че има добродѣтелни хора? „Добрѣ, платено ти е и за това. Кажи ми сега нѣщо, за което да не ти е платено.“ — Е, единъ день бързахъ, имахъ работа, една бѣдна вдозица ме послѣдва, молѣше ме за помощъ, имала малки дѣца сирачета. Дадохъ ѝ единъ доларъ и ѝ казахъ да не ме безпокои, защото отивамъ по работа. „А вижъ, затуй не ти е платено, може да те приематъ на небето.“ Разправя съ. Петъръ на Господа за всичкитѣ благодѣяния на американеца и Господъ казва: „Дайте му два долара, че и той да си върви, да ме не безпокои“. Порядкитѣ и разбиранията на невидимия свѣтъ се различаватъ диаметрално отъ нашитѣ схващания. Добриятъ човѣкъ дълбоко въ своята душа трѣбва да бжде благороденъ. Той трѣбва да бжде като една дълбока рѣка, че при всичкитѣ мжчнотии въ живота си да не се размжтва. Брѣговетѣ ѝ може да се размжтватъ, но дълбочинитѣ да не се размжтватъ. Каква благородна чѣрта е, слѣдъ като го обидятъ, слѣдъ като му създадатъ най-голѣмитѣ мжчнотии, той си подигне очитѣ къмъ Бога, и у него не се язи желание да отмъсти, а едно благородно желание, въ името на Бога, да покаже тази Любовь. Сега наскоро азъ имахъ случай да се срѣщна съ единъ бъл-

гарски офицеръ; като психологически примѣръ ще ви приведа слѣдното прѣживѣно отъ него, което той ми разправяше. Жена ми е отличенъ човѣкъ и много добра писателка, но азъ съмъ много лошъ, ревнувахъ я, и най-лошитѣ мисли хвърляхъ отгорѣ ѝ, А да я оставя да върви сама нѣкъдѣ, Боже съхрани! Водя единъ не-порядъченъ животъ. Не стига това, но единъ день тя иска да отиде въ Германия, да учи нѣмски езикъ. Но при това и дѣте имаме. Тя ме моли: „За три мѣсеца ми псзволи да замина.“ — Не мога, за 40 дня — може. Породи се въ мене една борба: съ какво право азъ искамъ да бжда свободенъ, а нея ограничавамъ? Нека и тя бжде свободна, мисля си. Единъ день ѝ дадохъ 5,000 лв. и казвамъ: иди въ странство и стой колкото искашъ. Едва що изказахъ тия думи, усѣтихъ, че ми падна единъ товаръ отъ сърцето. Това бѣше първата вечеръ, когато спяхъ спокойно. Казвамъ му: ти си изпълнилъ Христовия законъ. По-рано мислѣше, че като иде въ странство, тя ще води оргии. Каза: „Иди въ странство“, и се успокои. Ето една благородна чѣрта! Да, но той е прѣтърпѣлъ една вътрѣшна борба, вътрѣшна криза. Ние всички ще минемъ прѣзъ тия вътрѣшни борби, и невидимиятъ свѣтъ ще изпрати една комисия да види какъ ще постѣпимъ. Съблазнитѣ непрѣменно ще дойдатъ за изпитъ.

Сега, вие искате да знаете, дали Христосъ е доволенъ отъ васъ. Христосъ е доволенъ отъ всички ви. Единъ учителъ може да е доволенъ отъ ученицитѣ си, но не е доволенъ отъ тѣхнитѣ упражнения, отъ тѣхнитѣ тетрадки. Защо? — Пълни сѣ съ погрѣшки. Единъ ученикъ може да е добъръ, мораленъ, но при разрѣшение на задачата има редъ погрѣшки. Учителътъ му казва: „Отъ твоитѣ задачи не съмъ доволенъ.“ Слѣдователно, Христосъ не е доволенъ отъ насъ по отношение на нашитѣ погрѣшки въ свѣта. Като отъ хора, той е доволенъ отъ насъ, но при нашитѣ ежедневни постѣпки, при нашитѣ отношения въ свѣта, ние не сме постѣпили съобразно закона на Христа. Христосъ е недоволенъ отъ нашитѣ некоректни постѣпки. Ние постоянно се съблазняваме и мислимъ, че може да намѣримъ другъ начинъ, другъ пътъ. Нѣма. Единствениятъ начинъ за издигане на човѣшката душа е човѣкъ да има абсо-

лютна вѣра въ своитѣ братя. Жената трѣбва да има абсолютна вѣра въ своя мъжъ. Казвате: може ли? Може. Мъжътъ трѣбва да има абсолютна вѣра въ своята жена. Може ли? — Може. Братътъ трѣбва да има абсолютна вѣра въ своята сестра. Може ли? — Може. Слугата трѣбва да има абсолютна вѣра въ своя господарь. Може ли? — Може. Сестрата трѣбва да има абсолютна вѣра въ своя братъ. Може ли? — Може. Господарьтъ трѣбва да имъ абсолютна вѣра въ своя слуга. Може ли? — Може. Може да иматъ нѣкакви погрѣшки, туй е допустимо, но трѣбва да знаемъ, че слѣдъ като правимъ хиляди и хиляди погрѣшки, единъ день ще познаемъ Бога, ще почнемъ да се учимъ, и да живѣемъ тъй, както Той обича. Ще дойде туй врѣме, за едни по-рано, за други — по-късно.

„Горко на свѣта отъ съблазнитѣ!“

Сега, ако за свѣта е горко, за праведнитѣ не трѣбва да бжде горко. Носете тази идея съ себе си! Направете едно дружество, безъ съблазни. Но какво ще бжде правилото тамъ? Вие ще кажете: може ли това? — Може. Вие казвате: ако ние вложимъ пари, всичко, безъ да се съблазнимъ, то утрѣ касата, паритѣ ни, всичко ще хвъркне. Ние още не знаемъ дали ще хвъркнатъ паритѣ. Ние още не сме опитали Божественитѣ принципи, още не сме ги приложили. Ние казваме, че по този начинъ не може да се живѣе. Дѣйствително, не може да се живѣе. Но, ако ние вложимъ тази разумна Любовь, да започне да дѣйствува отдолу, какво ще произведе тя? Сега, двама души, мъжъ и жена, като тръгнатъ въ този пътъ, почватъ да спорятъ за своитѣ възгледи, какъ разбира единиятъ, какъ разбира другиятъ. Нѣма какво да спорятъ. Вашата любовь еднаква ли е? Двама души, като тръгнатъ въ Божествения пътъ, всѣки трѣбва да бжде готовъ да жертвува за своя ближень, за този, съ когото живѣе толкова, колкото и за себе си. Ако бихте турили туй правило въ живота си, какво подобрѣние би станало! А лошото е тамъ, че ние жертвуваме за себе си повече, отколкото за всички други. Въ Писанието се казва: „Богъ, като изпратилъ своя Синъ, Той пожертвувалъ всичко отъ своята Любовь, за да могатъ съврѣменнитѣ хора да се подиг-

натъ“. И, ако ние схванемъ тази велика мисълъ, идването на Христа на земята, жертвата, която Богъ е принесълъ, ако се въодушевимъ съ сжщитѣ Негови мисли, съ тази вѣра на Христа, и да изпълнимъ волята Божия, ние вѣрваме, че този свѣтъ ще се подигне въ единъ день, въ единъ Божественъ день. Сега, въ вашия умъ ще остане мисълъта: Може ли, азъ съмъ старъ, другояче съмъ свикналъ, баща ми е ходилъ въ другъ пѣтъ. —Може. Въ закона на Любовта нѣма нищо невъзможно. Запримѣрь, нѣкой казва: азъ искамъ да изпълня волята Божия. Е, въ какво седи изпълнението на волята Божия? Нѣкой казва: азъ искамъ да изпълня волята Божия, да служа на Бога. Богъ нуждае ли се отъ нашето служене? Отъ що се нуждае Той? Нѣкое цвѣтенце изсъхнало, ти минавашъ по пѣтъ, и Той ти казва: „Полѣй това цвѣтенце!“ Нѣкое дѣте сстанало сираче, безъ баща и майка, Господъ казва: „Иди, помогни!“ Той като ни изпраща своята благословия, казва: „Идете, изпълнете моята воля, покажете на хората, какъ трѣбва да жизѣятъ!“ И колко красивъ щѣше да бжде свѣтътъ, ако правѣхме своитѣ добрини, и никой не ги знаеше! Сега, нѣкога ние оповѣстяваме своитѣ добрини, за да поощряваме другитѣ. Нѣкой пѣтъ съ своитѣ добрини сплъваме другитѣ хора. Запримѣрь, азъ съмъ богатъ човѣкъ, дамъ 100,000 лв., запиша името си. Дойде единъ сирѣмахъ, той не може да даде повече отъ 5 лева, но като види записани 100,000 лв., не смѣе да даде и тѣхъ, честолюбие има. Затуй, трѣбва да се подпишатъ първо тѣзи, които даватъ най-малко, а които сж богати и даватъ повече, най-послѣ трѣбва да се подписватъ, за да не се съблазняватъ сиромаситѣ. А сега, вие виждате, дойде единъ листъ съ подписи, погледнете, казвате: видите ли, колко богатъ човѣкъ е този, колко пари е записалъ! Да, но туй, което той е внесълъ, става причина да се изгуби толкова, колкото всичкитѣ сирѣмаси заедно биха внесли. И когато богатитѣ даватъ, а сиромаситѣ нищо не даватъ, свѣтътъ не върви напредъ. И тѣй, свѣтътъ се подържа не отъ богатитѣ, а отъ сиромаситѣ. Друго изяснение на своята мисълъ: свѣтътъ се издържа не съ капитали и пари, а — съ трудъ. Всички казватъ: „Дайте пари!“ Не, трудътъ е, който подържа

свѣта. Трудътъ, който ние влагаме, ония работни ржцѣ, ония работни маси, това не сж маси, нито екземпляри, нито елементи, а това сж онѣзи работещи души, които влагатъ своята воля, които день и нощъ работятъ. Азъ наричамъ това „свещения трудъ“, който подържа свѣта. И ние се нуждаемъ не отъ пари, а отъ трудъ. Има ли този свещенъ трудъ, паритѣ ще дойдатъ. Паритѣ сж равносилни на онова, което ние добиваме отъ природата. Въ съврѣменния културенъ животъ хората иматъ само една лъжлива идея. Правятъ смѣтки да се уравни бюджета. Не, трудътъ е, който оправя свѣта. Когато всички почнатъ да работятъ честно и почтенно, ние ще имаме единъ строй по-добръ уреденъ, отколкото днешниятъ.

„Горко на свѣта отъ съблазнитѣ!“

Азъ казвамъ: имайте този урокъ — извадете съблазънъта! Мжже и жени, братя и сестри, господари и слуги, учители и ученици, всички трѣбва да вървятъ въ този пжтъ безъ съблазни. И навсѣкждѣ трѣбва да се проповѣдва онази свещена Любовь, онзи свещенъ трудъ, взаимно почитание, взаимно уважение, взаимна любовь, за да се изпълни волята Божия на земята.

Само по такъвъ начинъ ще дойде Царството Божие на земята!

Бесѣда, държана на 23 IX 1923 г.

Ще ви направи свободни.

Има едно изречение въ свещената книга, което казва: „Истината ще ви направи свободни“ — казано нѣкога отдавна, може би прѣди хиляди години. Това изречение е повтаряно и всѣки день се повтаря: „Истината ще ви направи свободни.“ Стремезъ и копнежъ е на човѣшката душа да бѣде свободна. Туй е единъ великъ вжтрѣшенъ потикъ, не на обикновения човѣкъ, казано на съврѣмененъ езикъ, но на съзнателния човѣкъ. Азъ казвамъ: туй е единъ вжтрѣшенъ потикъ на човѣка, въ когото се пробужда Божественото, защото човѣкъ е съ двойка природа. Той има нѣщо човѣшко, има нѣщо божествено. Освѣнъ това, у човѣка има нѣщо животинско, още по-долу; това сж три естества свързани едно съ друго. Човѣшкото е една присадка върху животинското, а божественото е една присадка върху човѣшкото.

Сега, мнозина философи се спъватъ върху думата свобода, седятъ да доказватъ психологически, какво нѣщо е свободата. Ние нѣма да се занимаваме, да разнищваме свободата, като нѣкоя лукова глава, да видимъ отъ колко черупки, отъ колко люспи се състои. Това е механичската страна, това не е свобода. Свободата има три отношения къмъ човѣка: отношение физическо, отношение умствено и отношение духовно или божествено. И когато ние говоримъ за свобода, трѣбва да знаемъ, за коя свобода говоримъ. Всички съврѣменни народи воюватъ за свобода. Това е чисто физическа, гражданска страна на свободата. Тази свобода не е идеалъ, не е смисълъ, това е прѣдговоръ на онази велика свобода, къмъ която душата се стреми. Ако тази свобода е била дѣйствително истинската, то отъ памти-вѣка човѣкътъ е воювалъ, единъ народъ е освобождавалъ другъ, мъже сж освобождавали жени, жени сж освобождавали мъже. Кой не е воювалъ, но въпрѣки това, пакъ не е свободенъ. Туй е на физическия свѣтъ. Ако дойдемъ до умствения свѣтъ, и тамъ всички се стремятъ къмъ свобода, кой да има

правилни възгледи. Свободенъ трѣбва да бжде човѣкъ! Сега, когато говоря за свободата, това подразбира най-висшето, което има у човѣка. Само разумниятъ човѣкъ може да бжде свободенъ. Туй трѣбва да го имате прѣдъ видъ. Живата природа е рѣшила да даде тази свобода само на разумнитѣ хора, а другитѣ, неразумнитѣ, тѣй ги е ограничила, въ бутилки ги е турила. Хиляди, милиони сжщества има, които сж затворени, и чакатъ своето освобождение. Защо? Защото въ тѣхъ има желание да вървятъ въ всички посоки, а свободата подразбира движение въ една посока. Когато изгича онзи балкански изворъ, по всички посоки ли върви? Не, той избира една, друга посока, и най-послѣ, като си пробие пжтъ, върви въ една посока. Той намира една посока и върви на кждѣ? — Къмъ морето. Никога не вика. — елате да ми отворите пжтъ, но самъ си намира пжтя. Сега, съврѣменнитѣ хора, па и религиознитѣ хора сж попаднали въ едно заблуждение. Тѣ очакватъ свѣта да се оправи, цѣлиятъ свѣтъ да стане свободенъ, че и тѣ да бждатъ свободни. Това е едно заблуждение. То е необходимо, но този постулатъ тѣй нареченъ, това изказано положение е невѣрно въ основата си. Първоначално всички сжщества сж създадени свободни. И ако днесъ свободата е изчезнала отъ свѣта, причината сме ние. Този законъ, вие майкитѣ и бащитѣ, го провървявате всѣки день. Вие имате едно любимо дѣте, нали? Донесете му сладки ябълки, хубави шишенца, играчки, но това дѣте започне да ги кълца, да ги чупи. Защо? И вие вземете всичко това и го затворите въ нѣкой долапъ. Защо? Намирате, че туй ваше дѣте е неразумно. И послѣ какво става?—Туй ваше дѣте плаче. Пита: Мамо, защо затвори тия ябълки, защо скри тия шишенца? И въпрѣки това, ние съврѣменнитѣ хора, не се спираме върху единствената причина да разрѣшимъ свободата по естество, принципиално, а търсимъ далечнитѣ причини. Християнитѣ търсятъ причината въ нѣкая жена, която съгрѣшила въ едемския рай, и на нея стоварватъ всичката вина. Но вие можете да разрѣшите този въпросъ въ самата природа. Идете да видите, че по-нисшитѣ животни сами разрѣшаватъ въпроса. Свържете единъ конъ и едно куче съ едно

вжже, ще видите какъ ще разрѣшатъ въпроса. Коньтъ ще чака да му снее нѣкой углавника, ще рече: „Дано се намѣри нѣкой добъръ и благороденъ човѣкъ да ми снее углавника“, а кучето ни най-малко не ще чака. То ще прѣгризе вжжето и ще се освободи. Казвашъ: какво направи туй куче? То казва: „Господъ не ми е турилъ туй вжже“. А коньтъ казва: „Туй вжже е отъ Бога“. Единственото нѣщо, което Богъ е турилъ въ насъ, то е нашиятъ животъ, а ограниченията отвънка ние сами сме ги турили. Сега, схващайте въпроса по сжщество. Азъ говоря за вжтрѣшния човѣкъ.

„Истината ще ви направи свободни“. Кога? — Когато почнете да мислите, както мисли Господъ. „Възлюбилъ си“, казва Писанието „истината у човѣка, т. е. възлюбилъ си истината, която е скрита въ разумното“. Туй се подразбира. Богъ люби Истината, защото само разумниятъ животъ носи Истината въ себе си, за да ни се изяви. Нѣкой казва: азъ искамъ да знамъ Истината. Разумниятъ животъ е скритъ въ туй житно зърно. Когато се извява туй житно зърно, наблюдава ли сте какъ никне то, кога никне? — На пролѣтъ, само когато има топлина. Що е топлина? — Топлината е любовта. Значи истината може да се прояви само при любовта. Любовта носи онѣзи елементи, които сж необходими за растенето. Тя омекчава външнитѣ условия, ограниченията. Сега, всички вие имате извѣстни възгледи, нали, т. е. вжтрѣшно всинца се усѣщате, че не сте свободни. Да се опрѣдѣля: физическа свобода вие имате, защото, слава Богу, краката ви сж прави, ржцѣтъ — здрави, очитѣ — отворени. Физически не свободни, то значи краката ви да сж свързани, ржцѣтъ счупени, очитѣ затворени. Щомъ ржцѣтъ, краката сж развързани, очитѣ отворени, този човѣкъ физически е свободенъ. Слѣдователно, отъ физическо гледище, има малцина хора, които не сж свободни. Свободата сега е минала къмъ умствения животъ. Умственитѣ хора не сж свободни, но понеже умътъ е една присадка върху чувствата, вслѣдствие на това и самитѣ чувства на хората не сж свободни. Ако вие отидете въ Англия, единъ англичанинъ не би ви обичалъ тъй, както обича себе си. И ако дойде другъ единъ англичанинъ на масата при васъ, веднага той

ще заговори съ своя сънародникъ, а ти ще се усѣтишъ, като единъ странникъ. Защо? — Тукъ има традиции на чувствата. Сжщото е и съ единъ българинъ. Ако при единъ българинъ дойде единъ англичанинъ, и българинътъ нѣма да прояви много любовъ къмъ него. Дойде ли другъ българинъ, веднага англичанинътъ ще се почувствува като странникъ. И тѣй, свободата е необходима за вжтрѣшния растежъ на онзи висшъ идеалъ, къмъ който човѣкъ се стреми. Всички вие имате единъ вжтрѣшенъ, непрѣодолимъ копнежъ, стремите се къмъ Бога и казвате: азъ искамъ да постигна нѣщо. Какво? — Да направя нѣщо въ свѣта. Е, какво ще направите? Добринитѣ, и тѣ сж огъ тритѣ категории. Може да съградите една църква, това е външната страна. Ако само съ съграждане на църкви въ свѣта можеше да се донесе свободата на хората, то свѣтътъ днесъ е пьленъ съ църкви, навсѣкждѣ ги има. Тѣй е, но църквата е само едно условие. Нѣкой хора казватъ: да се напълни свѣтътъ съ богомолци. Свѣтътъ е пьлечъ съ богомолци! Идете навсѣкждѣ въ свѣта, църквитѣ, съ малки изключения, сж пълни съ богомолци, но при това свободата я нѣма още. Има едно услове, което хората сж пропуснали.

„Истината ще ви направи свободни“. Какъ? Най-първо, вие ще си зададете въпроса: защо сте дошли на тази земя. Прямо, сжществено ще го разрѣшите. Мнозина се запитватъ, защо сж дошли на земята. Необходимо е да разрѣшите този въпросъ. Азъ ще ви докажа, защо е необходимо. Ще бжде смѣшно за онзи ученикъ, който е дошълъ на земята, да не знае защо е дошълъ и откъдѣ идва. Отивамъ въ Германия, трѣбва да знаа, откъдѣ идвамъ. — Отъ България. Дошълъ съмъ въ единъ университетъ. Защо? — Да слѣдвамъ по химия, физика, инженерство. Не, строго трѣбва да се опрѣдѣля въ себе си, защо влизамъ въ този университетъ. Хората сж дошли на земята, и не знаятъ защо. Тоза сж съврѣменни любители, дошли отнѣкждѣ, не знаятъ защо, а искатъ свобода. Свободата иска знания, знанията искатъ потене. По 10 пжти на день ще се изпотишъ, докато си научишъ уроцитѣ. Нѣкой казва: да съмъ ученъ човѣкъ. Е, за да си ученъ

човѣкъ, ще трѣбва да работишъ по 4—5 часа на день върху нѣкоя задача. Технически задачи има. Послѣ, има друго едно криво схващане на живота. Ние мислимъ, че сме дошли на земята да благуваме. Вземете нѣкоя мома, която иска да се жени. Тя си прѣдставя нѣкой князь, хубаво облѣченъ, послѣ си прѣдставя нѣкой палатъ, че слугини, хубави облѣкла, кревати, покрити съ копринени покривки, и цѣлъ день седи прѣдъ огледала. Мисли, че тамъ ще намѣри свободата. Не, тамъ вѣтрѣ е рѣбството. Не е туй, което носи свободата. Тази жена още не е разбрала същественото, въ което седи свободата.

„Истината ще ви направи свободни“. Кога? — Когато си дадете отчетъ, защо сте дошли на земята. Дошли сте да учите. И вашиятъ животъ е първиятъ опитъ. Васъ сж ви изпратили отъ другия свѣтъ, отъ невидимия свѣтъ, да направите единъ опитъ, и слѣдъ като се върнете, ще дадете отчетъ. А вие, съ всичкитѣ срѣдства, които ви даватъ, идвате на земята, прѣдначертавате си единъ новъ планъ и искате да я реформирате. Ставате нѣкой реформаторъ и казвате: тъй трѣбва да се управлява обществото, по другъ начинъ, не както сега. Азъ на туй отгорѣ ви запитвамъ: какъ се реформиратъ животнитѣ? Трѣвопаснитѣ животни иматъ ли нѣкои реформатори? Сега, ние трѣбва да си постазимъ единъ законъ, по който да живѣемъ. Едно по-нисше животно отъ насъ, като се разболѣе, знае да се лѣкува. Кучето, котката, коньтъ сами се лѣкуватъ. Слоньтъ, като си разбие носа, ще си направи една лапа, знае да се лѣкува. А ние, съврѣменнитѣ хора, като се разболѣемъ, ще викаме 4—5 лѣкари. Кравата, като се разболѣе телето ѝ, казва: както каже Господъ. А ние казваме: както каже Господъ, но треперимъ, викаме лѣкари, съмнѣваме се. Въ тоя смисълъ, кравата разбира много по-добрѣ живота, отколкото ние. Нисшитѣ животни, както казвамъ, трѣвопаснитѣ, седятъ въ туй отношение много по-високо, отколкото ние. Ще ви кажа защо. Днесъ трѣвопаснитѣ животни не се избиватъ като насъ. Ние сме избили 30 милиона хора. Я ми кажете, гдѣ, между най-нисшитѣ животни сж се извършили толкова много прѣстѣпления? Тѣ разбиратъ по-добрѣ живота.

Сега, въ насъ има едно заблуждение, ние сме ста-

нали горделиви, мислимъ, че познаваме Бога, християнски народъ сме ние, Христа държимъ горъ, направили сме Му църкви, тамянь Му кадимъ днесъ, а Христосъ пита: „Гдѣ е моето учение, гдѣ е приложението му?“ Молитви, молитви днесъ навсѣкждѣ, но кждѣ е приложението на Христовото учение? И тогава чакатъ нѣкой реформаторъ отвънъ да дойде, и съ законъ да го наложи. Свободата не може съ законъ да се налага. Свободата принадлежи само на Божествения свѣтъ, тя не е качество даже и на ангелитѣ. Единственото сжщество въ свѣта, което е свободно, това е Богъ; и ангелитѣ не сж свободни. Слѣдователно, когато ние приемемъ Бога въ себе си, въ сърцето си, ние ще бждемъ свободни, защото само Той може да ни направи свободни. Смѣшни сме ние хората! Отъ смъртното може ли да се роди безсмъртно? И Христосъ е казалъ прѣди хиляди години: „Роденото отъ плътта, плътъ е, роденото отъ Духа, духъ е“. Роденото отъ смъртта, смъртъ е. А ние, съвременнитѣ хора, очакваме свсвободата си отъ кждѣ? Отъ роденото отъ смъртта очакваме свобода. Смѣшни сме ние! Отъ онзи парализирания човѣкъ очакваме своята свобода! Не, единственото сжщество, което е свободно, това е Богъ. И когато казваме: истината ще ни направи свободни, то значи, че само висшето, разумното въ свѣта е, което ще ни направи свободни. Това сжщество хората Го отказватъ и трѣбва да имъ се доказва, има ли Господъ или не. На ученитѣ хора можемъ да докажемъ това нѣщо математически, а на онѣзи, които нѣматъ тази интелигентность, нищо не мога да докажамъ.

„Истината ще ви направи свободни“.

Сега, нѣкои отъ васъ може да се въодушевяватъ, да казватъ, че тоза е тѣй. Не е тѣй. Ти чувствувалъ ли си свободата на Бога? За да бждешъ свободенъ човѣкъ, ти трѣбва въ дадения моментъ да бждешъ готовъ, да имашъ онова рѣшение да вършишъ всичко туй, което Господъ изисква. Въ дадения моментъ, днесъ, какво изисква Господъ отъ тебе? Знаете ли какво изисква днесъ Господъ отъ васъ? Днесъ Господъ изисква да се примирите всички. Вие ще кажете: вижте какво става съ България! Не е важно какво става отвънка. Вънка става туй, което става вътрѣ въ

васъ. Вѣнка, вѣтрѣ, това сме сами ние сѣществата. Ако е до измиранията, да оправдаемъ нѣщата. Всѣка година умиратъ отъ 36—40 милиона хора, но не е вѣтрѣтъ въ умиранията. Когато ние изсѣчемъ всички сухи клонища въ горитѣ, това е единъ вѣпросъ, но когато изсѣчемъ хубавитѣ дървета, това е другъ вѣпросъ. Имайте прѣдъ видъ, че когато нарушаваме единъ великъ Божественъ законъ, не е било вѣрѣме нито въ миналото, нито въ бѣдещето, когато този законъ да е позволилъ нѣкакво нарушение. Нѣма сѣщество, което да е нарушило този законъ отъ да не е получило обратнитѣ резултати на този законъ.

„Истината ще ви направи свободни“.

Когато човѣкъ се пробуди отъ дълбокъ сѣнь, за прѣвъ пѣтъ въ неговото сѣзнание се проявяватъ извѣстни чувства. Вие бѣдете спокойни, гледайте философски на нѣщата, има по-голѣми работи отъ тѣзи. Вие, хората, сте чудни! Прѣдставете си, че свѣтътъ се свѣршва, и Господъ ни повика! Ние трѣбва да бѣдемъ готови, чисто облѣчени. Ще отидемъ на другия свѣтъ, нѣма какво да плачемъ. Нѣкои хора казватъ: сега ще плачемъ, отиваме на другия свѣтъ. Разбирайте ме право! Азъ говоря лично за всѣки едного отъ васъ, всѣки едного отъ васъ имамъ прѣдъ видъ. Не говоря общо, лично на душитъ ви говоря, какъ трѣбва да се разбере великата Истина. Истината изключва всѣка лѣжа. Трѣбва да изключите лѣжата отъ себе си, отъ душата си. Първото нѣщо, което трѣбва да направите, то е абсолютно да изключите всѣка лѣжа! „Ами бѣлата лѣжа?“ Никаква бѣла лѣжа, абсолютно трѣбва да изключите всѣка лѣжа, и бѣла, и черна. Въ лѣжата седятъ всички спѣнки, въ нея седятъ всички условия за нашето робство. Ако вие слизате въ единъ кладенецъ, и азъ ви завѣржа очитѣ, като ви подамъ едно вѣже, дамъ ви честна дума, че ще ви извадя и ви кажа: бѣдете спокойни, на мене уповавайте, обаче, вмѣсто съ едно здраво вѣже ви свѣржа съ единъ тънѣкъ конецъ, съ който женитѣ шиятъ, и ви спусна въ кладенеца, вие спокойни ли ще бѣдете? Не, трѣбва съ едно здраво вѣже да ви свѣржа. А съ такѣвъ единъ конецъ ще слѣзешъ, но на полозина. Истината е на половина вѣрна. Ще слѣзешъ, но ще си счупишъ краката. Съврѣменнитѣ хора казватъ: бѣдете

спокойни, ние ще ви дадемъ свобода. Да, тази свобода виси на този конецъ. Прѣди 40 години руситѣ освободиха българитѣ отъ турцитѣ. Е, свободни ли сж днесъ българитѣ? Всичкитѣ българи сж отговорни прѣдъ Бога, туй трѣбва да знаятъ. Всички народи сж отговорни прѣдъ Бога. Нѣма сжщество, което да не е отговорно прѣдъ Бога. Въ свѣта има една обща властъ, една правоза държава, която казва: всѣка една властъ отъ Бога е дадена. Богъ е внимателенъ къмъ тази властъ. И ако тази властъ е отъ Бога дадена, трѣбва да е право дадена. Всички онѣзи, които служатъ на тази властъ, Той ги държи отговорни. Единственото нѣщо, което иска Господъ, то е абсолютно всички сжщества да бждатъ свободни като Него. И ако сме наказани, ако ние страдаме, то е нищо друго, осъзнъ че Богъ: реагира на нашето невѣжество. Той казва: „Азъ не искамъ въ моята правоза държава такава, като вашата, искамъ всички хора да бждатъ свободни, всички безъ изключение, да се обичатъ. Той държи на Истината. Въ тази държава нѣма българи, нѣма французи, нѣма германци, нѣма и англичани. Въ тази държава има граждани на Божественото царство, наречени Синове Божии, слуги Божии, избранници Божии на тази държава. Сега, вие седите на тази земя, искате да бждете свободни. Нѣкои отъ васъ, които ме слушатъ, ще кажатъ дали този проповѣдникъ ще каже нѣщо въ полза на българитѣ? Ако българитѣ постѣпватъ съобразно Истината на Бога, ще кажа всичко добро за тѣхъ; ако българитѣ прѣстѣпватъ Истината, друго нѣщо има за тѣхъ. Азъ и другъ пѣтъ съмъ казвалъ, и сега пакъ ще кажа: азъ всѣки день давамъ рапортъ на Бога; и за българитѣ съмъ далъ такъвъ рапортъ. Тѣ ще опитатъ това. Тѣ ще видятъ Истината. Има една велика, правоза държава. Всичкитѣ народи ще знаятъ това, не само българитѣ. Нѣма да остане единъ народъ въ свѣта, който да не знае, че има една правоза държава, че въ нея има хора интелигентни, разумни, които мислятъ малко по-другояче, отколкото сегашнитѣ културни хора мислятъ. Вие ще кажете: плаши ни той. Не, нѣма какво да ви плаша, ще видите. Азъ съмъ далъ на свѣта единъ срокъ отъ 10 години, и въ тия 10 години всичкитѣ глави щѣ узрѣятъ, ще поумнѣятъ, т. е. ще видятъ

че има единъ другъ законъ въ свѣта — Любовьта. Любовьта любовь ражда; Истината истина ражда; доброто добро ражда; умразата умраза ражда; злото зло ражда; всичко отрицателно—отрицателно ражда. Питамъ сега: ако днесъ ви повикатъ въ тази правова държава, какъ бихте се явили? Свободни ли сте вие, примирени ли сте единъ съ другъ? Нѣкой казва: азъ имамъ воля. Колко пѣти вие не сте рѣшавали, азъ това ще направя, онова ще направя, а не сте го направляли! Колко пѣти казвате въ себе си: азъ ще се примиря съ еди-кого си, но отидите въ кѣщи, и не се примирявате! Колко пѣти казвашъ, ще си платя дълга, но не го плащашъ! Всѣки денъ ние рѣшаваме и отлагаме. Туй е общо нѣщо. Всички рѣшаватъ и отлагатъ и казватъ: за въ бждеще ще дойде друга култура. Че ще дойде, нѣма съмнѣние, но тази култура е и сега. Е, тогава, нека се учимъ отъ растенията, които спущатъ коренитѣ си дълбоко въ земята. Онова растение, което расте върху нѣкава скала, има сж благоприятни неговитѣ условия? Нима условията за растенето на онзи мѣхъ върху камъка сж много благоприятни? Той казва на камъка: „Остави ме да раста върху тебе, нѣма да ти е студено, ще те облѣка, всичкитѣ грапавини, които имашъ ще ги, огладя“. И като седне тамъ, огладя всички грапавини, приготвя условия, расте, и най-послѣ, отъ туй малкото сѣменце виждате едно дърво, което разпуква скалата, и си приготвя благоприятни условия. Тѣй правятъ буквитѣ растения. Ти, като срѣщнешъ нѣкой човѣкъ, казвашъ: букова глава е той. Да, но умътъ на този букъ, за да достигне своята свобода, стига повече, отколкото твоя. А ти седишъ и казвашъ: моята глава не е букова. Не е букова, но ти дълговетѣ още не си си платилъ, съ приятелитѣ не си се помирилъ, майка си, баща си си изпждилъ, а казвашъ: а, азъ съмъ свободенъ човѣкъ. Да, ти си единъ човѣкъ, на когото главата е дваждъ повече букова. Това е логика. Това сж факти вжтрѣ въ природата. Идете въ гробищата и вижте, какво казва Господъ за тѣзи глави! Извадятъ една глава, казватъ: тази глава е празна. „Празна е“, казва Господъ, „защото не е имало посадено въ нея нищо Божествено“. Затуй и нашитѣ глави се изпразватъ. И най-послѣ, ще останатъ да живѣятъ хора, на които гла-

витъ сж пълни съ нѣщо свещено. Какво искатъ хората? Срѣщне ме единъ апашъ, съ пълень въ ржка револверъ, казва: „Горѣ ржцѣтъ!“ Нѣма защо. Какво искашъ? „Е, 10,000 лв.“ Ела у дома, азъ ще ти ги дамъ, нѣма защо да вадишъ револверъ, азъ съмъ свободенъ човѣкъ. Азъ му тегля другъ револверъ, и той си снема ржката и скрива револвера. Щомъ не правя насилие, той казва: о, ти си благороденъ човѣкъ. Да, благороденъ човѣкъ съмъ, ще ти докажа. А сега, ние ще кажемъ тамъ на този апашъ, на улицата, да постѣпва разумно, но трѣбва да знаемъ кои сж причинитѣ, които сж го заставили да дѣйствува така. Той иска да живѣе единъ разкошенъ, лекъ животъ. Тамъ е кривата философия, че ние всички искаме да живѣемъ на земята тѣй, както ни подобава. Ние знаемъ, че Истината ще ни направи свободни, и всички трѣбва да бждемъ свободни. Какъ? Вие казвате: като подобримъ външнитѣ условия. Ако това е вѣрно, то богатитѣ хора сж най-благороднитѣ. Не, трѣбва да извадимъ друго заключение: нито, богатството съдържа въ себе си благородството, нито сиромашията, но богатството съдържа въ себе си условия за постигане на благородството. Питамъ сега: ако хвърлите въ морето единъ богатъ човѣкъ съ всичкото му богатство, ще можа ли да изплува? Не, не може, ще отиде на дъното на морето. Но ако хвърлятъ въ морето единъ бѣденъ съ съдрани гащи, той ще изплува на другия край. Добрѣ, но ако единъ параходъ пропадне, и ти, слѣдъ като излѣзешъ на сушата, нѣмашъ хлѣбъ, а вжтрѣ въ парахода има жито, то, ако ти не вземешъ една крина жито въ своята лодка, та като излѣзешъ на брѣга, да имашъ малко жито за посѣване, ти не си постѣпилъ разумно. Слѣдователно, когато ние искаме да осигуримъ единъ животъ, насъ ни трѣбва такова богатство, такова сѣме, да го посѣемъ за благо на другитѣ хора, за благо на своя народъ. И така, всички богати хора трѣбва да бждатъ хора на идеи. Положително богатство, положителни знания трѣбва да имаме всички. Ражда се едно дѣте. Но когато Господъ ти изпрати туй дѣте, ти чете ли писмото, което Богъ му даде? Когато се изпраща единъ посланикъ за една държава, нали му даватъ такива акредитивни, прѣпоръчителни писма? Този посланикъ ще дойде въ

държавата, ще се срѣщне съ царя, ще подаде акредитивнитѣ си писма, ще поговори съ него, и слѣдъ това царьтъ ще го приеме. Е, питамъ: туй дѣте, което дойде, като нѣкой посланикъ въ твоя домъ, ти чете ли акредитивнитѣ му писма? Не, то се прѣпоръчва, ти го приемашъ, а слѣдъ врѣме ще излѣзе единъ отличенъ вагабонтъ. Сега, азъ не говоря за онѣзи посланици въ дома ви. Ами, кой отъ насъ до сега е изпълнилъ волята Божия тѣй, както трѣбва, както Богъ изисква? Можемъ ли да туримъ ржката на сърцето си и да кажемъ: ние извършихме всички тия свещени работи, изпълнихме всичко разумно, което Богъ изисква отъ насъ. Ние трѣбва да погледнемъ прямо на тази работа.

„Истината ще ви направи свободни“. Кога? Най-първо човѣкъ трѣбва да признае всички свои погрѣшки въ себе си. Спрѣмо себе си той трѣбва да бѣде безпощаденъ, не да се самоунижава, но той трѣбва, като разуменъ човѣкъ, да каже: азъ трѣбва да бѣда доблестенъ, да призная своитѣ погрѣшки. Азъ съмъ погорѣ отъ тѣзи мои погрѣшки и мога да ги изправя. Сега, всички имаме една погрѣшка, че сме хора мстителни, хора на съмнѣнието. Опитвали ли сте вие да се примирите съ нѣкого? Не само отвѣнка да се примиришъ, и да кажешъ: „Азъ съмъ доволенъ“. Не, не, да си кажешъ: „Господи, заради Тебе, заради Твоята Любовь, азъ съмъ готовъ да се примиря“. Тѣй ще опиташъ своята любовь. Кажи: азъ ще докажа, че съмъ свободенъ човѣкъ.

„Истината ще ви направи свободни“. Тази свобода идва отъ разумния животъ на човѣка. Най-първо трѣбва да се яви любовта. Безъ любовь Истината не може да дойде. Щомъ се яви любовта у тебе, идва единъ потикъ за добро. Любовта всѣкога се отбѣлѣзва съ потикъ къмъ доброто. Нѣма ли потикъ къмъ добро, това не е любовь. Първото качество на любовта е да направишъ едно добро, каквото и да е. Азъ не разбирамъ добро, когато единъ момъкъ срѣщне една хубава мома, цѣлуне я, вземе я подъ ржчка, и я заведе въ нѣкоя сладкарница. Не, не, това е робство. Азъ разбирамъ добро, този момъкъ, като срѣщне нѣкое бѣдно сираче момиченце, окжсано, да го вземе подъ ржка и да му каже: ти си бѣдно дѣте, майка ти

е умрѣла, азъ ще те взема да те подържамъ. Не се бой, ще те пратя на училище, ти въ моето лице ще имашъ единъ братъ. Това трѣбва да бжде първото чувство на любовта, което се явява въ една млада мома, въ една млада майка, въ единъ младъ баща. Това е първото чувство, което трѣбва да се прояви, въ когото и да е, въ единъ проповѣдникъ, въ единъ владика, въ единъ ученъ, въ единъ царъ, въ единъ бѣденъ, въ единъ стражаръ. Нека и единъ стражаръ, като срѣщне нѣкого, да каже: „Макаръ че съмъ на длъжностъ, и азъ мога да ти направя една малка услуга“. Това сж хора разумни, хора свободни! Вие ще кажете: отлично нѣщо, но мжчно става. Да, мжчно става, но онази мома не дава тъй лесно сърцето си. Вие сте любили едно врѣме. Азъ уважавамъ вашата любовъ. Давате ли изведнѣжъ сърцето си? Опитвате момъка. Най-напрѣдъ ще се прѣструвате, че не го обичате, ще го опитвате дали той ви обича. Цѣли 7—8 години ще го държите и послѣ се оженвате. Имате право. Е, мислите ли, че Истината тъй ще ви се даде? Азъ мога да влѣза да живѣя само въ този домъ, дѣто има любовъ. Истината казва: „Азъ мога да живѣя само въ домъ, дѣто има Любовъ, Мждростъ; тамъ, дѣто нѣма Любовъ, дѣто нѣма Мждростъ, азъ се прощавамъ съ своитѣ сестри и си излизамъ“.

„Истината ще ви направи свободни“. Тази истина е свързана съ сегашния ни животъ. Вие ще кажете, че Истината е отвлѣчена. Не, тя е единственото реално нѣщо, което се проявява въ вашия животъ. Вашата търговия, вашето богатство, каквато и да е професия, почиватъ върху Истината. Ако вие сте единъ лѣкаръ, имате Истината прѣдъ видъ, ще бждете единъ най-виденъ лѣкаръ; ако сте единъ адвокатъ, и имате Истината прѣдъ видъ, ще бждете най-виденъ адвокатъ; ако сте единъ свещеникъ, и имате Истината прѣдъ видъ, ще бждете най-виденъ свещеникъ; ако сте единъ държавникъ или какъвто и да е, имате ли Истината прѣдъ видъ, вие ще бждете пръвъ човѣкъ въ тази държава. Ако сте една жена, и имате Истината съ себе си, вие ще бждете отлична жена, и Господъ ще пита: „Какъ е моята дъщеря Марийка? Или: „Какъ е моята дъщеря Стоянка, Драганка, какъ е моятъ синъ Петко еди-кой си?“. По име ги зове Той, познава ги. А тия, които нѣматъ тази

Истина, Той ги туря подъ номеръ, № 1, № 2, № 3, № 4. Азъ, казва нѣкой, съмъ човѣкъ. Зове ли те Господъ по име, или казва № 1 да дойде? Знаете ли какво значи да носи човѣкъ едно свещено име? Да носи нѣкой името Иванъ. Знаете ли какво значи Иванъ? Иванъ значи човѣкътъ, който люби Истината. На физическия свѣтъ той е готовъ да извади ножа си заради нѣя, да прѣкара 10 войни и да има 100 рани заради нѣя, това значи Иванъ. А Мария, означава всички онѣзи, които сж готови заради Любовта да издържатъ всички страдания, да носятъ всички хули.

„Истината ще ви направи свободни“. Ние съвърменнитѣ хора имаме извѣстни философски възрѣния за Истината. Мнозина мислимъ, че ако сме силни, ще имаме свобода. Така е. Силниятъ човѣкъ може да бѣде свободенъ само физически. Ние казваме: силенъ, богатъ трѣбва да бѣде човѣкъ. Ако си богатъ, ако си силенъ, можешъ да бѣдешъ свободенъ само въ физическия свѣтъ. Нима мислите вие, че единъ силенъ и богатъ човѣкъ въ физическия свѣтъ, може да бѣде свободенъ въ умствения свѣтъ? Не. Нима онзи, който е интелигентенъ, богатъ въ умствения свѣтъ, а бѣденъ, сирѣмакъ въ физическия свѣтъ, има еднакви условия, както пързи? Слѣдозателно, умствено свободния човѣкъ и физически свободния човѣкъ не е едно и сжщо нѣщо. Умствено свободния човѣкъ трѣбва да бѣде уменъ. Умътъ се занимава само съ физическия свѣтъ, съ отношенията на външния свѣтъ. Той е само едно услозіе. А ние, когато кажемъ „духътъ на човѣка“, подразбираме най-зисшето нѣщо — свободата. „Дѣто е Духътъ“, казва Господъ, тамъ е свободата“. Значи, веднѣжъ сме придобили сила, придобили сме Духътъ, тогава може да бѣдемъ свободни. А то значи, да дойде Богъ да живѣе вътрѣ у насъ, да се прояви и да слушаме Неговитѣ съвѣти. Е, допуснете сега, че дойдатъ Божествени мисли вътрѣ у когото и да е. Външниятъ свѣтъ ще дойде около васъ да ви казва, че тази мисль не е Божествена. Азъ се чудя нѣкой пѣтъ на хората, които казватъ на тѣзи, които ме слушатъ: той ви мами. Я ми покажете единъ човѣкъ, който да не е мамилъ до сега? За Христа какво казваха? Той ви мами васъ, мами народа, не Го слушайте! По какво се познава този, който

говори Истината? Азъ ви казвамъ: да направимъ слѣдниятъ опитъ сега, не послѣ, не слѣдъ 100 години. Двама лѣкари сме, имаме двама болни отъ тифусъ. Азъ казвамъ: приятелю, нѣма какво да споримъ, ще опитаме. Давамъ едно лѣкарство на моя боленъ, и това мое лѣкарство въ 20 минути ще даде резултатъ. Утрѣ ще видимъ. „А, може ли?“ Нѣма какво да опъвашъ, ще видишъ. Ако това, което съмъ казалъ, даде още утрѣ резултатъ, какво ще кажете? „Ама тъй се случило!“ Е, хубаво, днесъ така се случило, утрѣ така се случило, ами ако на 100 случаи 99 пѣти се получатъ добри резултати, какво ще кажете? Тогава азъ съмъ на правата страна. Ако едно учение може да облагороди характера на единъ човѣкъ, а не да го направи страхливъ, тогава какво ще кажете за това учение? Казвате: ако сме вървѣли така, не можехме да бѣдемъ герои, не бихме могли да се биемъ. Азъ зная хора, които 10 пѣти сж се били, и пакъ сж страхливци. Обществото изисква герои, и ние трѣбза да бѣдемъ добродѣтелни. Има друго бойно поле, за което трѣбва да воюваме.

„Истината ще ви направи свободни“. Само при тази Истина, само когато Богъ дойде да живѣе у васъ, когато вие имате сила, имате Божественъ Духъ, и се ръководите по тѣзи правила, само тогава всички вие ще бждете свободни, ще живѣете по любовъ, ще живѣете по разумъ, ще бждете познати на Бога. Вие искате да бждете свободни. Запримѣръ, имате дъщеря, до извѣстно врѣме я гладите, мажете, насамъ-нататѣкъ, тя е свободна. Но по едно врѣме, къмъ 19—20 годишната си възраст, тя иска да бѣга, казва: искамъ да напусна този домъ. Тя не е свободна. Значи, вие я родихте, но тя не иска да живѣе при васъ. Какво иска? „Искамъ да живѣя въ свѣта“. Не, не иска да живѣе въ свѣта, но търси нѣкого. Единъ день дойде нѣкой, вашата дъщеря стане свободна, весела, тя мисли, че този ще ѝ донесе свободата. Сжщото нѣщо е и за човѣшката душа: каквото и да ѝ дадете, тя очаква нѣщо, нѣкого, който да я направи свободна. Кой е той? — Нейниятъ възлюбенъ. Тя казва: „Сега всичко мога да понеса — страдания, скърби, хули, болести, всичко мога да понеса въ свѣта. Азъ съмъ сега свободна“. И щомъ дойде Богъ да живѣе въ тебе, да донесе Истината, всички

хора се привличатъ около тебе. Защо? Богъ ги привлича. Ами че то е много естествено! Ако въ една запусъла мѣстность се язи единъ изворъ, туй мѣсто почва да се посѣщава отъ много хора. Защо? Защото изворътъ пои мѣстността, наоколо се насаждатъ дръвчета и кой какъ седне, казва: колко е хубава тази мѣстность! Такова е състоянието на душата, когато Богъ влѣзе да живѣе въ нея; тя мяза на единъ великъ изворъ, на едно велико слънце, и всѣки казва: слава Богу, има единъ великъ човѣкъ. Азъ не казвамъ има единъ великъ човѣкъ, но казвамъ: слава Богу, има едно мѣсто, дѣто Богъ може да живѣе. Нека Богъ живѣе въ насъ, и като живѣе въ насъ, ще мога да Го срѣщна, и да поговоря съ Него. И когато Богъ живѣе въ насъ, Той ще ни свърже, и ние ще се обичаме. Тогава ние нѣма да разваляме Неговитѣ нишки. Вие нѣма да искате отъ мене да Ви обичамъ. Азъ не ви се прѣпоръчвамъ, че мога да ви обичамъ, но когато Господъ ми даде туй вжженце да ви свържа, ще кажа: пазете туй вжженце добръ, защото въ деня, въ който пуснешъ този вжзелъ, върху тебе ще дойдатъ най-голѣмитѣ нещастия.

Сега, азъ ще ви прѣдпазя отъ слѣдното зло. Вие често се ровите въ коренитѣ на това свещено, Божествено дърво, чоплите тия корени и се запитвате: дали е Божествено или не? Не го чоплете, не е този начинъ, за да разберете Божествената Истина. Азъ ще ви покажа начинъ, какъ да разберете Истината. „Всѣко дърво се познава отъ плода си“, казва Господъ. Чакайте да даде плодъ. Щомъ едно дърво ражда добри плодове, то е добро. Но чоплите ли този коренъ, вие ще поврѣдите на вашия умъ, на вашето сърце, на вашата душа, на всичко, което е благородно.

Сега, у мнозина се заражда мисълта: азъ не съмъ добъръ, азъ съмъ лошъ човѣкъ. Не чоплете Божественото! Богъ е твоето добро. Щомъ Богъ живѣе въ тебе, ти си добъръ. Богъ казва: „Азъ ще прѣмахна всичкитѣ ви грѣхове.“ Всичкитѣ ви грѣхове, това сж спънкитѣ. Ако азъ дойда и намѣря ржцѣтъ, краката, очитѣ ви прѣвързани и кажа: азъ ще ви направя свободни, и прѣмахна връзкитѣ отъ ржцѣтъ, краката, отъ очитѣ ви, така прави и Господъ. Това значи, азъ ще ви направя

свободни. Той започва да ви освобождава, и вие почват да пишете Божествени мисли. Азъ се радвамъ, като чета нѣкое писмо. Казвамъ: да, този поетъ е писалъ, Богъ му е диктувалъ. Влѣза въ нѣкой домъ, нѣкоя жена се разшетала, домакинка е тя въ кжщата. Само домакинята може да шета, слугинята не може да шета. Никакви слугини! Когато домакинята е слугиня, тя е добрата слугиня. По-добра слугиня отъ домакинята нѣма. Идеалнитѣ слуги, това сж домакинитѣ; идеалнитѣ слуги, това сж само мъжа и жената въ единъ домъ. Разшетала се тя, готви, рѣже. И като готви яденето, вкусно е, хлѣбътъ е вкусенъ. Казвамъ: Господъ е далъ рецептата, сладко е яденето, и всички наоколо сж засмѣни. Какъ да не сж весели, какъ да не сж засмѣни? Тамъ, дѣто е Господъ, всички сж засмѣни и казватъ: слава Богу! Защо слава Богу? Защото Богъ живѣе вътрѣ.

Сега, вие ме слушате, и казвате: „Хубаво учение, но мъчно се прилага.“ Българитѣ иматъ една поговорка, която казва: „Клинъ, клинъ избива.“ Ще ви дамъ едно тълкувание на тази поговорка. Азъ съмъ наблюдавалъ, какъ нѣкой дърваръ цѣпи дърва. Тури единъ клинъ, той се забива въ дървото, не може да излѣзе. Туря другъ по-голѣмъ, той се забива, изважда първия, но самъ остава въ дървото. Тогава азъ прѣнасямъ поговорката въ природата. Вие посѣете едно зрънце. Дойде влагата, слънчевата свѣтлина и топлина, дѣйствуватъ върху него и като единъ клинъ го разцѣпватъ; то се разпукне, но този клинъ се зацѣпва. Дойде животътъ — втория клинъ — той се забива, а първиятъ клинъ излиза. Първиятъ клинъ, тоза е малкото зрънце, което било разцѣпенъ. Следователно, топлината и свѣтлината сж служили като единъ клинъ да разцѣпятъ туй дърво, за да може Божествениятъ животъ да излѣзе нагорѣ. „Клинъ клинъ избива“, или казано съ други думи: доброто добро изважда, любовта любовъ ражда. Тукъ е скритиятъ смисълъ на поговорката „клинъ клинъ избива“. Думата „избива“ не е толкова приятна.

„Истината ще ви направи свободни“.

Другото замлуждение: ние мислимъ, че когато дойде Истината, ние ще се лишимъ отъ всичкитѣ блага въ живота. Не, Истината ще донесе онѣзи новитѣ блага,

съ които ще осмисли живота, ще ни направи по-силни, по-разумни; тя ще ни даде по-малко приятели. но приятели, които ще бждатъ всѣкога готови да се жертвуватъ, да умратъ за насъ. Ако тази Истина дойде у дома ви, дъщерята и синътъ ще бждатъ готови да умратъ за майка си и баща си, нѣма да ги напушатъ. Законътъ е вѣренъ въ всѣко отношение. Вие сега, имате една идея, но седите и казвате: чакай сега, на тѣсно ни туряшъ, чакай да си оправимъ работитъ, че тогава. Слушайте, ако не оправите тѣзи работи сега, никога другъ пжтъ нѣма да ги оправите. Ако ги оставите за утрѣ, вашата работа е спукана. Сега, още днесъ, всичката работа е оправена. Туй, което ви казвамъ днесъ, само днесъ ще можете да го чуете. Когато дойдатъ сватове да искатъ нѣкоя мома, до три пжти дохождатъ за нея, три пжти я калясватъ, но като имъ откажатъ, оставятъ я, повече не дохождатъ. Така и Истината изпраща своитъ посланици до три пжти, и ако ѝ откажете, нѣма да дойде повече, ще я чакате съ вѣкозе. И сега казвамъ: вие всички сте готови. Азъ ви прѣдставямъ това фигурално, това е фигура на рѣчъта. Мога да употребя друго сравнение, но то ще бжде по-грубо. Мога да кажа, че Истината ще дойде, както единъ търговецъ, който натрупва своето богатство, и чака мющериитъ си на пжтя. Но азъ казвамъ: тя идва като при нѣкоя мома, която чака своя избранникъ. По-велико нѣщо отъ това има ли, да посрѣщнемъ Господа? Да Го посрѣщнемъ въ Истината, да направи душитъ ни свободни, ума ни свободенъ, тѣлата ни свободни, да ни освободи отъ всички неджзи, отъ всички недоразумѣнич, да внесе туй богатство, което ни трѣбва, и като се срѣщнемъ, да се познаемъ, да разберемъ, че дѣйствително у тебе и у мене говори Господъ, че у тебе живѣе Господъ, и у мене живѣе Господъ, че у тебе живѣе свободата, и у мене живѣе свободата. Само по този начинъ вие може да направите хората свободни.

„Истината ще ви направи свободни“.

Ще ви приведа единъ примѣръ. Той е изъ християнската епоха, близо до врѣмето на Нерона. Имало единъ виденъ лѣкаръ християнинъ, който лѣкувалъ. Знаенъ билъ той въ цѣлото царство. Нѣмало боленъ, когото той да не излѣкувалъ. Но въ врѣмето на Не-

рона, хващатъ го въ затворъ и го осжждатъ на смъртъ. Единъ отъ виднитъ патриции въ Римъ, Зисиусъ, ималъ само единъ възлюбенъ синъ, който заболѣлъ. Слѣдъ като викали всички видни лѣкари изъ царството, и не могли да го излѣкуватъ, най-послѣ тѣ казали на бащата: „Синъ ти е осжденъ на смъртъ, но познаваме само единъ лѣкаръ, който може да ти помогне, да спаси сина ти, обаче той е въ затвора“. И какво направя Зисиусъ? Никого не допусчатъ въ затвора, но той добива позволение да влѣзе при този лѣкаръ и му казва: „Моля ви, азъ ще остана на вашето мѣсто, а вие идете да излѣкувате моя синъ. Ако вие до деня на вашето езекутиране не се върнете, ще бжда доволенъ да пострадамъ заради васъ, само да излѣкувате сина ми“. Лѣкарътъ облича неговитъ дрехи, излиза, отива при сина му и го спасява. Но, прѣди да се върне въ затвора, този патриций билъ вече езекутиранъ. За да може да дойде Истината въ насъ, физическото трѣбва да стане жертва. Всички тия физически богатства на земята трѣбва да се пожертвуватъ заради Истината. Докато богатството тукъ на земята е единъ стимулъ, то е едно голѣмо зло. Докато то не стане жертва за възвишеното, за идейното, докато не стане единъ стимулъ за Истината, ние не можемъ да извадимъ този виденъ лѣкаръ отъ затвора, за да спаси сина ни. Ако ние не пожертвуваме всичко за сина, той нѣма да слѣзе отгорѣ. Ако този патриций пожертвува живота си, за да спаси сина си, за насъ се иска много по-голѣма жертва. Тогава, като дойде Господъ, какво ще Му дадемъ? Този римски патриций дава живота си за сина си, като дава свобода на лѣкаря и казва: „Ти ще освободишъ сина ми, а азъ давамъ живота си.“ А ние какво ще дадемъ за Господа? Ще Му кажемъ: Господи, Ти като дойдешъ у насъ, ние ще приложимъ Твоята Истина, ще бждемъ готови да страдаме, да устояваме на тази Истина. Тогава Господъ казва: „Щомъ обѣщавате това, азъ ви вѣрвамъ, азъ съмъ готовъ, слизамъ. Всички готови ли сте?“ Готови сме, чакаме. „Азъ вѣрзамъ, че всички вие, които имате туй разумното, сте готови“.

„Истината ще ви направи свободни“.

Бесѣда, държана на 21/X, 1923 г.

Изпитвайте Писанията!

Взимамъ за тема думитѣ: „Изпитвайте Писанията“. Вие ще намѣрите тия думи нѣкъдѣ изъ Евангелието. Учениятъ и неучениятъ човѣкъ, благородниятъ и неблагородниятъ, светията и нечистиятъ човѣкъ вървятъ рамо до рамо, но се различаватъ. Все трѣбва да се изпитватъ Писанията. Много естествено! Нима гладниятъ не изпитва хлѣба? Нима жадниятъ не изпитва водата? Нима онзи, малджията, не изпитва навсѣкждѣ почвата? То не е отъ нѣкоя добрина, охолнитѣ хора никога не изпитватъ. Кой изпитва? Който е въ нужда. Сега, всички хора иматъ едно понятие, искатъ да иматъ на земята единъ оholenъ животъ. Нѣкои хора мислятъ, че като се родятъ тукъ на земята, трѣбва да ги посрѣщнатъ съ финикови вѣйки, съ вѣнци, както когато нѣкоя мома се жени, мисли прахъ да не падне върху нея. А то, точно обратното ще се случи. И ако хората отъ 8,000 години не сж разбрали, че земята не е мѣсто за посрѣщане, а една работилница, дѣто трѣбва 10 пѣти на день да се окалятъ, то, ако дойде нѣкой да каже, че е чистъ, че не се е опрашилъ, туй ще бжде единъ екземпляръ, и азъ бихъ го записалъ на първо мѣсто въ моята книга. Кои булски дрехи не сж се опрашили, кое око не се е опрашило, кой не е плакалъ толкова пѣти? Много пѣти, турите главата си прѣзъ прозореца, и нѣкоя малка прашинка падне въ окото ви. Всички съврѣменни хора иматъ отлични идеали, мислятъ се като нѣкои царски синове, дошли тукъ на земята. Високо мнѣние иматъ за себе си хората. И всѣки единъ е скритъ въ себе си, мисли, че не е министъръ, а нѣкой царъ, не царъ, а нѣкое божество, нѣкой Богъ; тъй мислятъ, но не се изказватъ. И всѣки иска да паднатъ прѣдъ него, да се покланятъ. Даже въ сърцето на една млада мома живѣе желанието, момъкътъ да падне прѣдъ нея, да ѝ се поклони, а тя да каже: „Да знаешъ, че азъ заповѣдвамъ“. Обаче, колко е смѣшно, че тия божества често промѣнятъ прѣстола си: днесъ момъкътъ се покланя прѣдъ момата, утрѣ момата се пок-

лания прѣдъ момъка. Онзи, бѣдникъ, човѣкъ се покланя прѣдъ банкирина, на колѣнѣ пада и му се моли. Той го гледа съ едно величие, погледне паритѣ си и казва: „Докато сж тѣзи пари, ще се покланашъ на-срѣща ми“. А бѣдникъ казва: „Благороденъ човѣкъ е.“ Азъ бихъ желалъ да видя единъ благороденъ човѣкъ. Нека нѣкой философъ напише, въ какво седи благородството на единъ човѣкъ. Въ неговото знание ли, въ неговата философия ли, въ неговото произхождение ли? Не, благородството на човѣка е извънъ врѣмето и пространството. То е единъ моментъ, който не заема даже една стомилионна частъ отъ секундата. За да бждешъ благороденъ, трѣбва да си извънъ врѣмето и пространството, въ джоба ти да нѣма нито едно петаче. Имашъ ли едно петаче, ти си опетненъ. Твоятъ умъ е опетненъ съ онзи образъ, който носишъ, съ образа на единъ идеалъ. Азъ говоря по принципъ за благородството, не за това обикновено благородство, за което се говори. Така всѣки може да бжде благороденъ. Благородството, то е една дума — трѣбва да бждешъ абсолютно чистъ. Сега, вие ще дойдете да ми говорите: можемъ ли да бждемъ чисти? Единственото стяжение на човѣка, това е неговата чистота. Цѣлата вселена, самата природа, Богъ, това е неговата чистота. А нечистотата, това е нѣщо случайно. Нечисти сж само малкитѣ рѣки. Великитѣ води, онзи океанъ, онзи голѣмиятъ изворъ, могатъ ли да бждатъ нечисти? Гдѣ е тази калъ, която може да ги окаля? Нѣма толкова калъ въ свѣта. Ако се опита да ги изкаля, тя ще се изгуби. Чистотата, това е едно наслѣдство на човѣшката душа

„Изпитвайте Писанията, изпитвайте тази свещена книга!“ Какво е Писанието? Туй сж опитности. Изпитвайте пророцитѣ, апостолитѣ, светиитѣ, мъченицитѣ, вѣрующитѣ, изпитвайте, какво сж казали и писали тѣ, какъвъ е билъ тѣхниятъ животъ. Оплаква се ученикъ на учителя си, казва: „Учителю, откакъ съмъ дошълъ тукъ, въ твоя класъ на гимназията, всички ученици ми се смѣятъ, станахъ прозвище, всички ме считатъ за смахнатъ, за ексцентриченъ и т. н.“ Добрѣ, какво нѣщо е подигравката? На единъ богатъ човѣкъ можешъ ли да се подигравашъ? Съ единъ силенъ човѣкъ мо-

жешъ ли да се подигравашъ? Ако си една сламка, вѣтрѣтъ ще те носи изъ въздуха. Ще те носи, разбира се, и заслужавашъ да те носи. Ти мислишъ, че си едно величие. Ако си една канара, която тежи 100-на 200 тона, кой вѣтрѣтъ ще те вдигне? Трѣбва едно голѣмо землетресение, за да те разтѣрси. Въ обикновенитѣ работи на живота човѣкъ издребнява. Ние издребняваме съ своитѣ прически, съ своитѣ обща, съ своитѣ дѣца, съ своитѣ книги, съ всичко. Сжщественото въ свѣта, което трѣбва да четемъ, да знаемъ, не го знаемъ още. Всичко знаете, но сжщественото не знаете. Азъ мога математически да ви докажа, че не знаете сжщественото. Не само вие, но цѣлиятъ културенъ свѣтъ не знае сжщественото.

Христосъ казваше: „Изпитвайте Писанията!“ Той даваше единъ потикъ не на онѣзи невѣжитѣ евреи, но на най-ученитѣ равини. Казваше имъ: „Изпитвайте Писанията, за да знаете, че тамъ имате животъ“. Азъ казвамъ: изпитвайте Писанията, изпитвайте свещената книга на Любовта! А, казвате, любовъ не ни трѣбва, ние я знаемъ. Онази велика, свещена книга на Любовта, отъ която произтича живота, това е човѣшката душа. Човѣшката душа е една велика книга. Прѣзъ милионигѣ вѣкове, прѣзъ които тя е минала, по-нейнитѣ върхове и долини, на всѣко едно нейно дръвче, има толкова хубави нѣща написани! Та, когато азъ говоря за живата природа, въ моя умъ седи съвсѣмъ друга идея, не тази, каквато вие разбирате. Тази природа вие трѣбва 10 пѣти да я съблѣчете отъ тѣзи скжсани дрехи, съ които сега я гледате, за да дойдете до нейната чиста прѣмѣна, до онова, което е скрито въ нея, и тогава ще разберете, какво нѣщо е живата природа. Нѣкой ще каже: това е идолопоклонство. Въ тази смисълъ кой е свободенъ отъ този грѣхъ? Въ деня, въ който човѣшкото сърце се отчужди отъ Бога, въ най-гѣсния смисълъ на думата, той вече е трѣгналъ по кривия пѣтъ.

Сега, първото нѣщо, азъ искамъ вие да разсжждате заедно съ мене, да изпитвате Писанията. Не мислете, че туй, което вие имате сега е нѣщо сжщественно. Не, не, туй външното, съ което съврѣмения свѣтъ се занимава сега, съ него даже и най-малкиѣ

сжщества на небето, дѣцата, не се занимаватъ. То прѣдставя изхвърлени играчки, то е единъ изхвърленъ сметъ, ни поменъ нѣма отъ това знание тамъ. Въ туй отношение, на човѣка трѣбва едно малко смирение. Но смиренъ може да бжде само онзи човѣкъ, който има великъ умъ, велико сърце, велика душа. Когато говоря за смиренъ човѣкъ, азъ разбирамъ онзи, който е най-благороденъ, който има най-възвишенъ, най-великъ духъ. Това е най-смирениятъ човѣкъ, човѣкътъ, който съзнава. Глупавиятъ човѣкъ не може да бжде смиренъ. Не мислете, че туй тѣло, въ което сега се намираме, тази колибка е нѣщо много сжществено. Когато Господъ иска да накаже единъ ангелъ, да му даде единъ добъръ урокъ, Той го праща да посѣти една човѣшка колиба, но за това се изисква много голѣмо самоотричане. Знаете ли какъвъ смрадъ е въ онова тѣло, въ което има скрити толкова затаени човѣшки мисли, желания, чувства! Да не мислите, че сте благородни! Доведете ми единъ благороденъ човѣкъ въ свѣта. И когато единъ отъ Христовитѣ ученици се осмѣлилъ да каже на Христа: „Учителю, благи!“ — Христосъ му казалъ: „Не съмъ азъ благъ. Само Богъ е чистиятъ, само Той е благородниятъ, само Той е благиятъ“.

Сегашнитѣ хора, щомъ говоря нѣщо, запитватъ: „Той говори ли въ полза на нашия народъ, говори ли въ полза на нашия домъ?“ Нима мислите, че онзи, който говори въ полза на единъ народъ, говори Истината? Нима онзи, който говори въ полза на единъ домъ, говори Истината? Не, не говори Истината. Истината говори само онзи, който живѣе за Бога и върши волята Божия. И азъ казвамъ: желанието на Бога не е да стѣпче хората, да ги обезличи въ тѣхнитѣ желания, мисли и чувства. Ни най-малко не мисли това. Единъ отъ еврейскитѣ пророци, Иеремия, казалъ на Бога така: „Господи, много ме стѣпка, добъръ день не видѣхъ, откакъ тръгнахъ по Твоитѣ пѣтища, като мечка застана на пѣтя ми“. Питамъ: какъвъ е този пророкъ, който уподобява Господа на мечка? Той е самъ мечка, виждалъ се въ туй огледало. Стремезътъ на Бога е да ни измъкне отъ тази калъ, въ която сме влѣзли, калъ до гуша. Той иска да ни измъкне, да ни

очисти, да просвѣти умоветъ ни, да облагороди сърцата ни и да внесе онзи пламъкъ въ душитъ ни, да познаемъ, че Богъ е Любовь. Какво се ползува Господъ отъ това, ако Го слѣдваме, ако Му служимъ? Ползували се отъ това? Знания можемъ ли да Му дадемъ? Не, Той всичко знае. Сила можемъ ли да Му дадемъ?

- Той е силенъ. Единственото нѣщо, съ което ние привличаме Бога, то е нашата немощъ и нищета. Той, като ни гледа тъй дребни, тъй страждущи и невѣжи, у Бога, въ величието Му, се заражда единъ копнежъ, едно желание да спусне ржката си и дани каже: „Слушайте, нагорѣ сега!“ Ще ви приведа единъ малъкъ случай, станалъ въ Америка, съ единъ великъ художникъ — Ричардъ Бенсонъ. Този художникъ, който се стремѣлъ къмъ единъ възвишенъ и благороденъ животъ, замислилъ една велика картина, съ цѣль, като я нарисува, да я продаде и паритъ ѝ да употреби за онази първа просякина — бѣдна вдовица, която ще потропа на вратата му, и за това работилъ съ усърдие. Оставало му само една седмица, за да довърши своята велика картина. Единъ день идва една бѣдна просякиня, отъ богатитѣ просяци, изпаднали търговци ги наричамъ азъ, и похлопва на вратата. Той извиква слугинята си и ѝ казва: „Кажете ѝ да дойде слѣдъ една седмица“. Бѣденъ билъ той, нѣмалъ 5 пари въ джоба си. Просякинята си казала: „А, знай те азъ тебе, колко такива, като тебе, знай, които сж ме изпжждали. Ти пъкъ нѣмашъ и доблестъта да излѣзешъ вънъ. Знай ви васъ, благородниците, знай вивасъ, аристократитѣ, знай ви отъ каквъ произходъ сте вие, знай ви сърцето“. Той посвѣтилъ всичкото си сърце и врѣме, да даде паритъ за нея, а тя го критикува, че е единъ отъ послѣднитѣ вагабонти. Питамъ ви: кой отъ васъ до сега не е похлопвалъ на вратата на Христа и да не е казалъ: „И Господъ ме забрави, Той ме изхока, изхвърли ме като единъ парцалъ, изсмука ме като лимонъ“. А, много лошо мнѣние имате за Христа, за Бога — много лошо мислите. Тогава, мога да ви дамъ едно правило. Имайте прѣдъ видъ, че Богъ е едно сжщество, въ Коего нѣма нито измѣна, нито промѣна. Нѣма сжщество по-благородно отъ Бога, нѣма сжщество по-любяще, по-

мждро, по-истиннолюбиво, по-правдиво отъ Него, не само спрѣмо себе си, но спрѣмъ всичко онѣзи, които уповаватъ на Него. Е, питамъ: всичко онова, което имате до сега, кой ви го даде, отгдѣ го взехте? Ще кажете: съ трудъ. А, съ трудъ! Е, колко ви струва труда? Я ми покажете смѣтката? Ако това слънце не грѣеше, ако това жито, ябълки и круши не зрѣха подъ неговитѣ лжчи, гдѣ щѣ е да бжде вашиятъ трудъ? Та, казватъ съврѣменнитѣ хора, че съ трудъ е всичко спечелено. Съ трудъ ли? Готовановци сж всички хора! Милиони червейчета има, които пробиватъ земята и работятъ. Човѣкъ взима на готово соковетѣ и казва: Азъ, човѣкътъ, образъ Божий, азъ направихъ това чрѣзъ усилие. Никакви усилия не си направилъ още, приятелю! Ти билъ ли си въ положението на единъ ангелъ? Не си билъ.

Сега, ще ви прѣдставя другъ единъ примѣръ изъ древността, за единъ знаменитъ адептъ Берабага. Той носилъ въ своя джобъ 10 житни зрънца. Всички тия зрънца били живи, съзнателни, и разбира се, като седѣли при този адептъ, тѣ имали високо мнѣние за себе си, мислили да не излизатъ отъ него, да седятъ все въ неговия джобъ. Обаче, единъ день, за тѣхно очудване, той минава покрай една нива, вижда единъ земледѣлецъ да оре, изважда едно отъ житнитѣ зрънца и го хвърля на нивата. То казва: „А, този вагабонтъ, толкова врѣме ме носи въ джоба си, а сега, тукъ, въ калъта ме захвърля. Тѣй е то въ живота, такива сж всички адепти, човѣкъ не трѣбва да имъ вѣрва“. И започватъ онѣзи сълзи на житното зърно подъ земята, плаче за своитѣ голѣми нещастия, че излѣзло отъ джоба на онзи великъ адептъ, и влѣзло вътрѣ въ земята. Обаче, единъ день, като пекнало слънцето, то казало: „Нѣма какво да се прави, ще се помжча да излѣза отгорѣ надъ земята. Земледѣлецътъ ме зарина, тури ми 10 метра прѣстъ, но азъ трѣбва да почна да копая“. Той едва турилъ 2 прѣста прѣстъ отгорѣ му, а то казва, че 10 метра. Гуй е мѣрката на онова житно зрънце. Но, като излѣзло надъ земята, казало: „А, сега съмъ свободенъ отъ джоба на този вагабонтъ. Нагорѣ, къмъ Бога ще отида сега.“ Къмъ Бога е спасението, а не въ човѣшкия животъ. Но, вър-

ви по-нататък този Берабаба, минава покрай една мелница, изважда отъ джоба си едно отъ житнитъ зрънца и го туря въ мелницата. Камъкътъ се завърт-ва, хваща зрънцето, стрива го, и то става на брашно. Пакъ сълзи отъ туй зрънце. „Такъвъ е“, казва то, „животътъ, хората сж жестоки, жестоки“. Обаче, него день, въ тази мелница се млѣло брашното за царската дъщеря, и работникътъ взелъ торбата съ брашното, вмъкналъ и туй брашно отъ зрънцето. А то плаче, плаче, всичкото брашно се овлажило. Туй брашно отива при царската дъщеря. Тя знаела да си мѣси сама, омѣсила си хлѣбъ, и слѣдъ като се наела, брашното влѣзло въ нея, проникнало въ ума ѝ. Зрънцето си рекло: „Слава Богу, намѣрихъ мѣсто да раста, другъ пътъ не влизамъ въ джобъ, да ме хвърлятъ въ мелница, да ме мелятъ на брашно. Сега, ще спра моето сравнение. Питамъ: кое отъ двѣтѣ зрънца е по-нещастно? Оно-ва, хвърленото на нивата, или онова, хвърленото въ воденицата? — Въ воденицата. Добрѣ. Сега, математически можемъ да докажемъ. Ако означимъ първото зрънце съ *A*, а второто съ *B*, и теглимъ една линия, *A* е при по-благоприятни условия, *B* е при по-неблагоприятни условия. Но, сега въ втората фаза, кое има по-добритѣ условия за растежъ или за развиване? Туй, което е въ ума на царската дъщеря, или което има условия да расте? Слѣдователно, въ природата има единъ справедливъ законъ на обмѣна. Ако при първата фаза на живота си имашъ по-благоприятни условия, при втората фаза нѣма да имашъ тия благоприятни условия. Затуй онова житно зърно, което е влѣзло въ ума на царската дъщеря, има по-велики условия за развиване, отколкото първото. И тъй, казвамъ, законътъ е такъвъ: колкото вашитѣ страдания сж по-голъми, безъ никакви изключения, толкова бждещитѣ условия за вашето развитие сж по-благоприятни. Страданията опрѣдѣлятъ развитието, отъ тѣхъ зависи степента на повдигането. Всичкитѣ страдания, обаче, не сж еднакви въ свѣта. Онзи, който е изгубилъ единъ грошъ, и онзи, който е изгубилъ 1 лв., и онзи, който е изгубилъ 100,000 лв., нѣматъ еднакви страдания; онзи, който е изгубилъ най-малкия си пръстъ, и онзи, който е изгубилъ цѣлата си ржка, нѣматъ еднакви

страдания. Има нѣкаква разлика въ страданията. Страданията въ свѣта не сж случайно създадени. Това е единъ великъ законъ, който иска обработване. Страданията, това сж условия за обработване на човѣшката душа. И Христосъ казва: „Изпитвайте Писанията, защото въ тѣхъ има животъ“. И ако е дошла извѣстна тжга въ душата ти, не е лошо да я изкажешъ. Когато говоримъ за страданията, ние не разбираме снова човѣшко недоволство, което сжествува вътрѣ въ човѣка. Не мислите, че великитѣ хора въ свѣта не страдатъ. И най-великитѣ Учители, щомъ дойде страданието у тѣхъ, колкото велики и да сж, все ще настане една промѣна въ тѣхъ, въ тѣхното състояние. Страданията на великитѣ хора сж по-голѣми, отколкото тия на обикновенитѣ хора, но страданията имъ сж толкова голѣми, че не могатъ да ги изкажатъ съ думи. Нима вие мислите, че онази майка, която е отхранила двѣ дѣщери, на които е посветила цѣлия си животъ, и тия дѣщери ѝ изневѣрятъ, нима тази майка нѣма да скърби? Нима мислите, че онзи баща който е посветилъ цѣлия си животъ на своя синъ, и той му изневѣри, та нѣма да има страдания и скърби? — Ще скърби. Питамъ сега: защо изневѣрва синътъ на баща си, и дѣщерята на майка си? Подобното подобно ражда. Когато ние кажемъ, че сме излѣзли отъ Бога, а грѣшимъ, азъ питамъ: какъ е възможно, единъ човѣкъ да излѣзе отъ Бога и да грѣши? Първоначално, прѣди милиони години, човѣкъ е излѣзълъ отъ Бога, но сега той е излѣзълъ отъ друга почва. Тѣзи баща и майка, които сж го създали, тѣ сж втория, третия, четвъртия и петия, тѣ сж създали туй разстройство въ неговия умъ, тѣ сж внесли тия елементи, за да грѣши. Ако ти бѣше излѣзълъ отъ Бога, ти щѣше да свѣтишъ, да грѣешъ, като слънце. Разказваше ми единъ мой приятель: „Опетнихъ си душата.“ Е, какъ си опетни душата? Твоята майка, когато те роди, не се ли опетни? Твоятъ баща, когато се ожени, не се ли опетни заради тебе? Ти си онзи царски синъ, искашъ всички да се опетнятъ заради тебе, а ти да не се опетнишъ. Не, и ти ще се опетнишъ, и ти ще бждешъ като баща си и майка си. Опетняване има въ материята, и знаете ли защо? Въ тази материя, въ която сме

минали толкова еволюции, толкова култури, сж останали въ нея, тѣхнитѣ и добри, и лоши качества. Слѣдъ като си е почивала тя хиляди и милиарди години и вѣкове, въ нея сж останали тия зародиши, но като се е събудила, веднага и тия качества се събуждатъ въ нея. Ние ще прѣживѣемъ културата на миналитѣ епохи. Тѣй щото, това, което днесъ прѣживѣваме, тѣзи войни, умразата, лъжата, всичко това е всадено не въ самата материя, а това сж останки на минали човѣшки сжщества, които сж живѣли прѣди милиони вѣкове, прѣди да е сжществувала тази вселена, и сж оставили въ нея тѣзи свои грѣхове, но сжсвѣрѣменно съ тѣзи лоши качества сж оставили и добри. Е, питамъ: защо е у насъ този егоизъмъ? Като дойдемъ на земята, искаме всички тия блага да си останатъ за насъ. Защо не искаме да дадемъ на тази материя нищо? И тя се нуждае отъ повдигане, а ние казваме: не искаме да се опетняваме. Да бъркашъ въ кесията ми — може, а да дойдешъ на нивата да работишъ, както азъ работя, това считашъ за опетняване. Като дойдемъ на земята, искаме да се ползуваме отъ нивата, а не искаме да се каляме. Какво е това разсжждение? Въ него нѣма никаква философия. „Изпитвайте Писанията, защото въ тѣхъ има животъ!“ Въ тия Писания има една велика философия, чрѣзъ която можемъ да прѣсъздадемъ своя животъ съобразно законитѣ, които сега сжществуватъ вжтрѣ въ вселената. А съврѣменнитѣ хора, съврѣменното общество, съврѣменнитѣ народи не спазватъ тия закони. Българитѣ напримѣръ, сж толкова наивни, всички мислятъ, че може да дойде нѣкой българинъ да оправи България. Но, 50 години вече, откакъ България се е освободила, намѣри ли се нѣкой българинъ, който да оправи България? Не само въ България, никждѣ не може да се намѣри човѣкъ, който да оправи свѣта; нито сега, нито за въ бждеще. Обаче, всѣки единъ човѣкъ може да оправи свѣта. Кога? Когато разбере тѣзи закони. Когато говоря за Любовта, азъ разбирамъ закона на Любовта.

Нѣкои мислятъ, че азъ искамъ да използвамъ нѣкого за себе си. Въ момента, когато азъ поискамъ да използвамъ една мушичка, или когото и да е

за себе си, за своето благо, съ мене всичко е свършено. Разбирате ли това? Азъ ще бъда разрушенъ, азъ ще бъда като единъ пигмей долу въ земята. Ако бихъ позволилъ на най-малката грѣшна мисль да влѣзе въ моя умъ, тя би ме смъкнала въ ада долу. Нѣкои искатъ да ми приписватъ нѣкои нѣща. Не, азъ съмъ най-умниятъ, най-добриятъ човѣкъ въ свѣта. Защо? — Никога не съмъ допусналъ една лоша мисль, никога не съмъ отстѣпилъ прѣдъ волята Божия, никога не съмъ отказалъ на Неговитѣ свещени мисли, никога не работя за себе си, никога не съмъ помислилъ за себе си, и желая всички хора да сж щастливи, говолни, искамъ да имъ покажа правия пѣтъ. Съ туй, което азъ зная, бихъ ви използвалъ всички, бихъ направилъ всички да ми слугувате, но азъ нѣмаше да бъда това, което съмъ сега. Азъ не търся щастие отъ хората, защото азъ познавамъ Бога. Азъ Г. познавамъ като абсолютна Любовь, като абсолютна Мъдростъ, като абсолютна Истина, като абсолютна Правда, като абсолютна доброта, и зная, че въ момента, когато наруша една Негова малка заповѣдь, знаете ли какво ще бжде? — Това е да се отчуждишъ отъ Бога. Нѣма по-велико страдание отъ това, да се отчуждишъ отъ Бога. Усѣщали ли сте, какво нѣщо е това, отчуждаване отъ Бога? То е смъртъ. Знаете ли какво сътресение може да стане въ човѣшката душа? Всичкитѣ сили може да се парализиратъ. Знаете ли какво нѣщо е да се парализира човѣшкиятъ умъ, да станешъ сухи кости въ свѣта? Азъ не наричамъ това философия, това не е и религия. Това е останки отъ религия. Религия азъ наричамъ това великото въ свѣта, Любовта, човѣкъ да се жертвува, но да знае какъ да се жертвува. Да се жертвува, но безъ да умира; да помага, безъ да отслабва; да учи, безъ да се изтощава. И за Бога се казва, че Неговата ржка никога не отслабва. Нѣкой казва: „Азъ дадохъ живота си, изтощихъ се“. Нима единъ ученикъ, за когото азъ работя, който се учи при мене, ме изтощава? Обмѣна има помежду. Три вида обмѣна има между Учителя и ученика. Учителътъ прѣподава, работи, дава нѣщо за ученика, а ученикътъ дава нѣщо материално. Нѣкой казва: даромъ се дава. Гдѣ имъ даромъ? Не, между тѣхъ има любовь: Учителътъ къма

ученика, и ученикътъ къмъ Учителя. Единиятъ има любовъ да прѣдаде знанието си, а ученикътъ има любовъ да отблагодари за това, което Учителътъ му далъ. Нѣкой казва: защо да се унижавамъ, да уча отъ своя Учителъ? Ами отъ кого ще учишъ? — Отъ себе си. Какво значи себе си? Азъ бихъ желалъ нѣкой да напише една дисертация върху душата. Какво нѣщо е душата? Ама свѣтяща била тя. Тази свѣтлина виждали ли сте я? Ще изправимъ тази свѣтлина като една свѣщъ, ще отворимъ великата книга. Ще гледаме тази свѣтлина заедно, ще четемъ и ще се разговаряме на нея. Тогава ще влѣземъ въ Божествения свѣтъ и ще можемъ да разберемъ великия смисълъ на Писанията. Нѣкои казватъ: Учителю, кажи ни нѣщо. Нищо нѣма да ви кажа! Докато нѣмате срѣдства да си купите тази свѣтлина, тази свѣщъ, нищо нѣма да ви кажа. Цѣлъ животъ ще работишъ, за да си купишъ една свѣщъ. Тази свещена книга се чете при особена свѣтлина. Ако имашъ тази свѣщъ, ще четешъ тази книга. А щомъ я четешъ, въ нея има всички правила. А ученицитѣ въ България, тѣ сж отлични. Тѣ сж икономисти, гениални, въ 2—3 години, въ 10 години отгорѣ искатъ да знаятъ всичкитѣ тайни въ природата, и тогава да кажатъ: „Знаете ли кои сме ние?“ Нѣма такава нѣщо въ свѣта. Ще се учишъ при Бога. Азъ да ви кажа: за една малка микроскопическа свѣщъ азъ съмъ работилъ цѣли 10,000 години. Ще кажете: „А, това е отъ 1001 нощъ.“ Цѣли 10,000 години съмъ работилъ за една микроскопическа свѣщъ! Има и други, по голѣми свѣщи отъ тая, но за тебе, тукъ на земята, една малка микроскопическа свѣщъ е достатъчна. За васъ се изискватъ 100 години да работите за една такава свѣщъ. Не е много, нали? Вашата свѣщъ ще бжде 10 пѣти по-малка. Това сж сравнения, това сж символи. Какъ мога да ги уподѣбя? Ще кажете: а, зальгва ни. Я ми кажете, кой не зальгва! Онзи, който ти дава пари, не те ли зальгва? Онзи, който те учи, не те ли зальгва? Онзи, който дава концертъ, не зальгва ли? Навсѣкждѣ въ свѣта, всичко, не е ли едно зальгване? Чудни сте вие, като мислите, че не се зальгвате. Азъ трѣбва да напиша една книга и да покажа вашитѣ зальгвания. Гениални зальгалки има!

Вие сами пишете една залъгалка, а казвате, че това, което азъ говоря е залъгалка. Азъ казвамъ: ако се стопятъ всичкитъ ваши залъгалки, отъ тѣхъ нѣма да излѣзе даже най-малкото косъмче отъ тази свещена книга. Не ви обезсърчавамъ, не, това е една Истина, която ви казвамъ. Истината трѣбва да се каже въ очитъ на хората, но вие още не сте разтворили вашитъ торби. Вие казвате: Господъ ми говори, ангелитъ ми говорятъ, но какво — не знаете. Я ми кажете първата дума, която Богъ ви е казалъ. — Любовь. Хубаво, азъ ще ви пратя утрѣ прѣдъ вратата 10 просякини, но вие ще имъ кажете: я, идете да работите! Какво сте разбрали отъ тази първа дума? Затова, ние, съврѣменнитъ хора, сме най-голѣмитъ просяци. Вие мислите, че сте богати. Не, първокласни просяци сте. Цѣль день дѣца, учители, професори, министри се молятъ: Господи, Господи! Цѣлиятъ свѣтъ е пленъ съ прошения, милиони, милиони прошения. И то, какви гениални прошения! Единъ професоръ, свършилъ три факултета, минава за нѣкакъвъ капацитетъ, пише: „Уважаеми Господинъ Министре, понеже жена ми, дѣцата ми... и т. н., моля това-онова“. Казвамъ: Господинъ Министре, защо не се обърнешъ къмъ Господа? „Е, такива глупости, ще се моля“. Ами че ти сега се молишъ. Ти сега си най-голѣмиятъ невѣжа. „Е, поне човѣкъ е, виждамъ къмъ кого се обръщамъ“. Мислите ли, че ние, които се молимъ единъ на другъ, можемъ да оправимъ свѣта? Въ една болница лежатъ двама болни. Единиятъ казва на другия: „Моля ти се, стани да ми помогнешъ! Стани, не се назландисвай!“ Не искамъ, стани ти! И азъ не искамъ. И двамата се молятъ единъ на другъ. Боленъ отъ боленъ иска услуга, и никой не може да помогне. Това сме ние хората. Всѣки казва: безъ убийства не може, безъ лъжа не може, безъ измѣна не може, и при това минаваме за културни хора.

„Изпитвайте“, казва Христосъ, „Писанията, защото въ тѣхъ има животъ“.

Сега, искамъ да ви насоча къмъ мисълта: За Бога ще имате въ себе си най-свещенитъ мисли! И Христосъ, съ своето идване въ свѣта, искаше само да даде единъ образъ на Божиата Любовь. Той не можеше да я изкаже съ думи. Не само до Христа, но и слѣдъ

Христа, нѣмаше човѣкъ съ по-голѣма Любовь отъ Неговата. Това искаше Христосъ, да изрази Божията Любовь. Той не се отличаваше съ голѣми знания, защото свѣтътъ щѣше да Го признае като ученъ човѣкъ, като философъ. Той се яви като човѣкъ съ Любовь. Нѣма по-благородна душа, съ по-голѣмо безкористие, отъ Неговата. Той искаше да повдигне свѣта, да повдигне своитѣ братя. „Много нѣщо мога да ви кажа“, казваше Христосъ, „но не сте готови да носите. И азъ, като отида горѣ, ще ви привлѣка всички при себе си, ще ви извадя отъ тѣзи условия, и ще ви поставя при по-благоприятни условия. И като дойде Духътъ на Истината, Той ще ви покаже много работи, защото отъ моето ще вземе“. Сега, вие ще вземете отъ тази Любовь чисто човѣшката страна, но Христосъ искаше да изрази тази велика Божия Любовь. И Христосъ, въ този смисълъ, можете всѣкога да Го повикате. Когато минавамъ нѣкой пѣтъ тукъ, нѣкои отъ моитѣ ученици казватъ: „Учительтъ обърна гърбъ къмъ мене“. Вие виждали ли сте гърба ми? Мойсей казваше: „Господи, искамъ да видя Твоето лице!“ „Не, ще видишъ само гърба ми, не си готовъ да видишъ лицето ми“. А това бѣше една привилегия за Мойсея. За ученика е привилегия да види гърба на своя Учителъ. Азъ ще докажа. Извинете ме, азъ ще употребя вашия езикъ. Единъ момъкъ, който е обезсърченъ отъ своята възлюбена, готовъ е да се самоубие, но зърне ли гърба ѝ само, веднага се въодушевява. Той казва: „Азъ измѣнямъ рѣшението си“. Е, какво стана, какви аргументи се дадоха? „Е, видѣхъ“. Какво? Видѣлъ гърба на своята възлюбена, и тя му дала гдѣхновение. Докато той вижда гърба на своята възлюбена, и двамата сж чисти, но щомъ види лицето ѝ, и двамата се опетняватъ, опозоряватъ. Кажете ми, вие не сте ли се опетнили единъ другъ? Живѣете ли единъ чистъ, святъ животъ? Говорите ли си любовно, казали ли сте си двѣ приятни думи, говорите ли си Истината единъ на другъ? Не сж ли мжжътъ и жената, които си говорятъ постоянно единъ на другъ: ти си такъвъ, ти си онакъвъ! Жената: „Ти ме направи такава“. Мжжътъ се обърне: „Ти ме направи такъвъ. Отъ мене нищо нѣма да излѣзе“. А учението на Истината не е тамъ. Всѣки трѣбва да

признае факта тъй, както си е. Дѣто мжжътъ е виноватъ, да си каже: „Това е тъй“, благородство се изисква. Дѣто жената е виновата, да си каже: „Това е тъй, моя е вината“. Никой никому не трѣбва да доказва. Всѣки самъ трѣбва да си знае вината. Искренность, искреность се изисква! Души, благородни души се изискватъ отъ съврѣменнитѣ хора! Като ти каже нѣкой една дума, да знаешъ, че това е чозѣкъ, може да разчиташъ на него.

И сега, всинца ние се стремимъ да направимъ българския народъ великъ. Американцитѣ се стремятъ да станатъ велики, англичанитѣ — също, но нито единъ народъ не е станалъ великъ. Я ми покажете единъ народъ, който да е станалъ великъ! Въ съврѣменната история, по-велика империя и по голѣмина, и по култура, отъ римската имало ли е? Римскитѣ закони всички ги изучаватъ. По-велики образци отъ гръцката скулптура имало ли е? Ако минемъ къмъ съврѣменнитѣ народи, къмъ съврѣменнитѣ американци и англичани, има ли нѣщо по-велико отъ тѣхната честность? Всѣки народъ се е подигналъ до извѣстна степенъ на благородство, но нѣма онова велико съзнание. Това не е упрѣкъ, това е единъ фактъ — англичанинътъ си остава англичанинъ, българинътъ — българинъ. Какво казва ромънинътъ? — Приятелството си е приятелство, но паритѣ сж си пари. И ние, като дойде до сиренето, казваме: ще платишъ! Колко? — Е, 50 лева. Скжпо е.—Скжпи сж врѣмената. Такова сирене яде ли се, я ми кажете? Единъ день, наскоро бѣше това, слѣдъ като, азъ и моитѣ приятели ученици и двама външни хора работихме, вечеръта, като се разплащаме, казахъ: ще ви дамъ едно угощение, и то първокласно, ще ви почерпя по единъ чай и малко хлѣбецъ. Гледамъ, единъ отъ майсторитѣ се усмихва, казва: „Много бѣдна работа“. Като разбрахъ тази негова мисль, казвамъ на момчетата: донесете малко маслини! Като туриха маслинитѣ, веднага казватъ: „Да, съ маслинки сега, разбирамъ, но само сухъ хлѣбъ и чаецъ!“ Ами съврѣменната култура и съ това се храни. Азъ говоря дълбоко на душитѣ ви. Обърнете внимание на всички хора, които пжтуватъ, погледнете какъ сж огрубѣли тѣхнитѣ лица, какви сж алчни. Това не е

изражение на нѣщо възвишено и благородно. Всѣки гледа какъ да използува другия. И ние, съврѣменнитѣ хора, за Бога говоримъ, но като дойде до сиренето, казваме: не може безъ пари.

„Изпитвайте Писанията!“

„Не може безъ пари“. — Може безъ пари. Кога? — Само когато Любовта дойде въ сърцата ни, въ душитѣ ни като размѣнна монета. Като любишъ нѣкого, нали му давашъ и цѣлия хамбаръ? Да, но онзи, който люби, да не злоупотрѣбява съ тебе. Онзи, който люби, никога не злоупотрѣбява. Злоупотрѣби ли, нѣма любовъ. Ако азъ злоупотрѣбя, нѣмамъ любовъ; ако вие злоупотрѣбите, вие нѣмате любовъ. Нѣкой казва: какво мисли нашиятъ Учитель? — Азъ мисля да ви прѣдамъ Божията Любовъ, тя е единъ голѣмъ изворъ, не е моя, и тази Любовъ трѣбва да я пусна, тъй, да върви. Знаете ли, какъвъ е великиятъ законъ? Вие сега, като седите на земята, мислите, че отъ всѣкъждѣ може да минете за небето. Не е така, като отидете въ пространството, тамъ има врата, и прѣзъ нея трѣбва да минете. Нѣкой, който отива за слънцето, казва: отъ всѣкъждѣ мога да мина. Не, ще минешъ прѣзъ пространството, тамъ има врата, и само прѣзъ нея ще можешъ да минешъ. Има опрѣдѣлена врата, и ти, като човѣкъ, само прѣзъ нея ще минешъ. За всѣко нѣщо има редъ и порядъкъ.

Сега азъ, съ моята бесѣда, не искамъ да ви отвлѣка отъ вашето прѣдназначение. Зная, че вие сте дошли на земята, имате работа. Тази ви работа, колкото и малка да е, тя е свещена. Като свършите работата си и се върнете на небето, тамъ трѣбва да рапортирате, какво сте направили и ще ви дадемъ втора задача. Нѣкои хора казватъ, че Господъ иска работа, а не молитва, затова, ако се молятъ, трѣбва да спратъ работата си. Това е вѣрно, съгласенъ съмъ, но азъ мога да копая и да се моля. Пъкъ мога, като копая, да мисля и добро за хората. Мога, като изкарамъ 30 лева, да отдѣля отъ тѣхъ 20 лв. за нѣкоя бѣдна вдовица. Да мислимъ пъкъ, че човѣкъ трѣбва да се успокои, да не работи физически; а да работи само за Бога, това е вѣрно, така е, но само за дѣцата, а за възрастнитѣ, това не е вѣрно. Онова малкото дѣте,

майка му го носи, а то заповѣдва. То плаче, казва: „Азъ заповѣдвамъ“. Какво искашъ, мама? — Ябълки, То заповѣдва. Майката и бащата тичатъ за това „уе“... „уе“... А, казватъ, имали ли сте нѣкакъвъ заповѣдникъ съ „уе“... „уе“? Такъвъ заповѣдникъ, като каже „уе“..., и царь, и господарь тичатъ подиръ него. Това сж факти. И не е срамота това, благородно е туй, но до извѣстна възраст. Този заповѣдникъ, като каже пакъ „уе“... бащата казва: до сега ти заповѣдваше, отсега ние. Законътъ е такъвъ, видишъ ли го? Сега е разумното слово, ще слушашъ майка си, и баща си, и братята, и сестритѣ, нѣма вече това „уе“. Ще кажешъ: татко, сестро, моля, услужете ми!

„Изпитвайте Писанията, защото въ тѣхъ имате животъ“.

Когато ние съзнаемъ тази велика Истина, ще разберемъ, че тѣзи нѣща сж свещени, защото най-малкитѣ работи, най-малкитѣ пориви сж свещени. Имаме много погрѣшки, но тия погрѣшки ние обясняваме по другъ начинъ. Когато се гради една кжща има нечиста материя; когато се шие една дрѣха, оставатъ парчета; когато се мие, сжщо има нечистотии. Онзи писателъ, колко листа, колко пера ще употреби и изхвърли, докато напише нѣщо цѣнно. Погледнешъ, цѣлъ кошъ пълень съ книги, издраскани, написани. Написалъ той: „Икономията е наука. Тя е една отъ великитѣ науки, която осмисля човѣшкия животъ, урежда правилни отношения между хората. И пакъ започва: Икономията...“ Когато Господъ създаваше свѣта, Той нѣмаше науката за икономията. Тази икономия сжествува въ свѣта, като едно съотношение на нѣщата. При това, все икономисваме. Имало единъ евангелски проповѣдникъ, 5 пари да похарчи, все записвалъ. Той взималъ мѣсечно по 2 — 3,000 лв. и се чудилъ, кждѣ се губятъ паритѣ. Този евангелски проповѣдникъ бѣше толкова педантъ, че 5 стотинки записвалъ, но ако бѣше запазвалъ всичко въ своята икономия, добръ щѣше да бжде. Казваше: „Да не е взела жена ми пари, да не сж взели дѣцата ми!“ Тегли черта — точна смѣтка. Е, икономия въ паритѣ, но животътъ не е оправенъ. Не, не, друго нѣщо трѣбва, изобилие трѣбва въ живота. Човѣкътъ на Любовта трѣбва да носи ико-

номията въ себе си, като едно прѣдисловие, защото, човѣкъ, който люби, никога не трѣбва да разпилява. Ще употрѣбишъ толкова, колкото ти трѣбва, защото, да икономисвашъ съ живота си, това е едно прѣстѣпление. Който се прѣсища въ живота си, това е друго прѣстѣпление. Богъ е опрѣдѣлилъ въ животати, колко трѣбва да се изхарчи. Нѣкой день е опрѣдѣлилъ: днесъ нѣма да ядешъ нищо. Защо? Понеже ние сме прѣстѣпили, ако ядемъ този день, ще заболѣемъ. Ще ни хване или треска, или скарлатина. Тѣй е писано: почивка на стомаха, почивка на краката, на устата, на зѣбитѣ. И очитѣ трѣбва да почиватъ. Турцитѣ казватъ: „Да гледашъ хубавото, не е грѣхъ“, но и много като гледашъ хубавото, пакъ има огрѣшаване, защото очитѣ отслабватъ. Озѣрташъ се, озѣрташъ се, влѣзе повече свѣтлина. Дѣто отслабватъ очитѣ на повечето хора, това не е добъръ признакъ.

Сега, не искамъ да кажете: Нашиятъ Учителъ иска да събори всичко въ живота ни. Ни най-малко не искамъ да го съборя, но туй, което сте накопили, е като ледъ. Утрѣ, като грѣйне слънцето, всичко ще се стопи. Всичко туй ще влѣзе въ земята, и вие нѣма да имате нищо сжщественно, което да задържите. Питамъ тогава: ако е да градимъ една кжща, гдѣ е силата? Въ сцѣплението ѝ. Ако искате да накарате една воденица да се движи, въ какво се състои силата ѝ, пакъ ли въ сцѣплението на водата? Не, въ нейната подвижност. Ако имаме една парна машина, ти можешъ ли да накарашъ водата да я движи като парата? Слѣдователно, като отиваме къмъ Божествения свѣтъ, материята трѣбва да се разрежда, ледътъ да се стопява, сцѣплението трѣбва да се прѣмахне, та материята да бжде гъзкава, еластична, подвижна, да се подчинява на Божествения животъ. Слѣдователно, нашиятъ умъ трѣбва да бжде гъвкавъ, като водата; нашето сърце трѣбва да бжде пластично, благородно и възвишено: душата ни трѣбва да бжде свѣтла, да има тази подвижност на свѣтлината, т. е. трептенията ѝ да бждатъ като трептенията на свѣтлината, за духътъ — не можемъ да говоримъ.

И тѣй, на първо мѣсто, въ тази велика свещена книга, остава да вложите Любовта. Азъ говоря на васъ,

на разумнитѣ. Сега, като ме гледате, вие казвате: ние знаемъ Казвамъ: не знаете, и то не само вие, но и най-великитѣ философи, адепти, не знаете. Има нѣщо ново, сега внесено въ свѣта отъ Бога, което трѣбва да изучаваме. И тъй, новото не влиза сега въ свѣта, но сега се проявява. Ние не го съзнаваме, и казваме: новото учение. Да, то е учение, което сега се проявява. Като видите туй ново учение, нѣма да отидете подъ нѣкой джбъ да проливате сълзи, но ще напишете една строфа, едно стихотворение, че като го прочетете на онзи парализирания, да го познае. Азъ зная, въ България има много поети и поетеси, радвамъ се, но нека напишатъ три куплета отъ по 6 реда, и да отидатъ при единъ парализиранъ да му ги прочетатъ. Ако този парализираниятъ стане отъ леглото си, ще каже на този поетъ: ти си истински поетъ. Защо?— Защото, като прочетохте тѣзи три куплета на парализирания, той стана отъ леглото си. За музикантитѣ — същото правило. Парализиранъ е нѣкой човѣкъ, лежи. Идва музикантътъ, свири му нѣщо отъ Бетховена, отъ Баха, отъ Моцарта, но, болниятъ не става. Ще се върне този музикантъ у дома си, ще учи, да се научи, какъ трѣбва да свири. Като вземе цигулката да свири, всички да кажатъ: виртуозъ е този музикантъ! Миналата вечеръ бѣхъ на единъ концертъ, до мене седи една позната, пита ме: „Харесвашъ ли, както свири?“ Не е свършилъ още, като свърши, ще каже. Азъ гледамъ какъ взима тоноветѣ. Дойде до нѣкой психологически пасажъ, тъй нагорѣ гледа — прѣживѣва. Послѣ дойде до нѣкой игривъ пасажъ, свири, гледа надолу. Казвамъ: туй е важното, и нагорѣ и надолу гледа. Като се свърши концертътъ, станаха всички отъ мѣстата си, почнаха да се тикатъ. Казвамъ: е, ако този бѣше великиятъ адептъ на музиката, то слѣдъ като изсвири четири парчета, всички щѣха да станатъ тихо и спокойно, и да излѣзатъ тихо и спокойно, като отъ нѣкоя църква. Това ще е бждещата музика, музиката, съ която ангелитѣ се занимаватъ. И сега, ние казваме: тъй е. Да, всичко е хубаво, но туй е едно приятно приготвление. Туй не е упрѣкъ, но до сега ние се занимаваме само съ забавления. Нѣкои казватъ: ние не искаме да се забавляваме. Азъ не ви забавлявамъ.

Мнозина се оплакватъ, че съмъ ги смъкналъ надолу. Най-първо Истината смъква долу. Слънцето, като пекне, не смъква ли надолу снѣга? Азъ не смичамъ никого, законътъ е такъвъ. Азъ съмъ миналъ прѣзъ тия фази на смичане. Вие не знаете, какво е смичане. Вие минавали ли сте 9 пѣти прѣзъ Божествената реторта? Писанието казва 7 пѣти. Но знаете ли, какво нѣщо е да минете 9 пѣти прѣзъ Божествената реторта?

„Изпитвайте Писанията, защото въ тѣхъ има животъ“.

Не се обезсърчавайте! Въ свѣта иде нѣщо ново. Туй новото го има въ душата ви. Не се обезсърчавайте! Вие казвате: не вѣрвайте въ хората! Кажете така: азъ ще вѣрвамъ въ Бога, въ Неговата свещена книга на Любовта. Второ: ще вѣрзамъ въ първото копие, което е въ моята душа. Въ този прѣводъ, който ще намѣря въ душата си, нѣма да се съмнѣвамъ. Ще вѣрвамъ въ моя духъ. И най-послѣ, ще вѣрвамъ въ второто копие на моята душа, което е моятъ ближенъ. Вѣрвамъ въ всичко туй, но ще го свѣрявамъ съ оригинала. Сега, като излѣзете отъ тукъ, не искамъ да кажете: това е празна работа. Не е празна работа това. Тази работа е свещена, тази работа е за васъ, вие имате бждеще. Разбирате ли? Не искайте Господъ да ви постави на нѣкой планински върхъ. Вие не сте за планинскитѣ върхове. Ако ви е турилъ въ долината, вие сте въ най-добритѣ условия. Страдашъ, унижаватъ те хората, не бой се. Тѣпчатъ те хората, не бой се! Българитѣ, когато искатъ нивитѣ имъ да израснатъ повече, тѣ викатъ нѣкой овчаръ да ги тѣпче. Не се обезсърчавайте, когато хората ви тѣпчатъ. Не е тамъ въпросътъ. Всичко ще се прѣвърне за добро на онѣзи, които любятъ Господа. Свѣтлината ще прсветне за онѣзи умове, които любятъ Господа. Всички, които любятъ Господа, ще укрѣпнатъ и ще станатъ силни. Всички, които любятъ Господа, ще станатъ възвишени и благородни. Всички, които любятъ Господа, ще придобиятъ знания и Мждростъ. Всички, които любятъ Господа, ще придобиятъ великата Истина, която ще ги направи свободни.

И азъ бихъ желалъ, братя, сега да приемете Любовта и да я приложите. Азъ ви наричамъ братя на

Любовта. Но ще ви нарека братя, само ако приемете Любовта и я приложите. Ако излѣзете отъ тази велика почва на Любовта, бждещето е за васъ. Сега, единъ евангелски проповѣдникъ би казалъ: „Елате, запишете се въ нашата църква, станете членове“. Азъ ви казвамъ: вие сте вече членове, вие сте въ Божествената църква. Въ коя друга църква ще ходите? Толкова врѣме Господъ ви е издържалъ, харчилъ е за васъ, въ кся църква сте? Господъ толкова е харчилъ за васъ, а слѣдъ като дойде врѣме дървото да ражда, другитѣ ще кажатъ: това дърво е мое. Не, при Господа, при никоя друга църква! Като ме чуютъ, ще кажатъ: А..! Всички свещеници, владици, на Господа трѣбва да служатъ, не трѣбва да се занимаватъ съ мене! А тѣ, дойдатъ, чуютъ нѣщо, послѣ изопачаватъ думитѣ ми, и говорятъ, че дошли на Господа да служатъ. Нека се отворятъ владишкитѣ имъ сърца! Голѣми имена носятъ тѣзи български свещеници. Владика! Що е владика? — Че това е този, който владѣе свѣта. Попъ, това е баща. Католическата църква има само единъ баща, а българската — колкото щешъ по ове. Азъ бихъ желалъ, всички български попове да бждатъ свещеници. Това не е упрѣкъ. До сега, азъ не съмъ ималъ прѣдъ видъ никого да упрѣквамъ. И Христосъ е говорилъ противъ тѣзи криви убѣждения, противъ тѣзи криви закони. Азъ нѣмамъ прѣдъ видъ нито единъ свещеникъ, тѣ не ме интересуватъ, мене ме интересува само Божията Любовь. Ако река да се занимавамъ съ тѣхъ, съ дребнавости, съ мене всичко е свършено. Любовь трѣбва на всинца ни, тази свещена Любовь, която да донесе миръ и радостъ.

Сега, тѣ казватъ: „Да направимъ такива закони, че да ги ограничимъ“. Кого? Това, което говоря е Божествено, а то нѣма да се ограничи, и не може да се ограничи. Ако вие ограничите Божественото въ себе си, вашиятъ животъ е свършенъ.

„Изпитвайте“, казва Христосъ „Писанията!“ Азъ бихъ желалъ всички свещеници да се обърнатъ къмъ Бога. Тѣ съ длѣжни — сега, непрѣменно сега сж длѣжни. Тѣ сж въ послѣдния моментъ, Господъ имъ дава послѣденъ срокъ, и прѣдъ тѣхъ седи една велика отговорностъ, каквато никога до сега не е лежала. Не

само българското духовенство, но духовенството въ цѣлия свѣтъ, всички нѣсягъ една велика отговорност. Нѣма да ви доказвамъ това Законъ е. Азъ ви казвамъ: отговорността си е отговорностъ. Ама че ти отивашъ тукъ, ти отивашъ тамъ, азъ казвамъ: приятелю, съ тази твоя кола ще се забатачишъ. Не отивай тамъ! — Това не е твоя работа, отъ тебе умъ не взимамъ. Азъ, втори, трети, или който и да е, казваме ти: този пжтъ не е за тебе, свърни въ правия пжтъ!

„Изпитвайте Писанията!“ Българитѣ трѣбва да изпитватъ тия свещенигѣ Писания, какво е казалъ Христосъ. Българитѣ казватъ: „Да пазимъ своята татковина, своята вѣра“. Азъ ги похвалявамъ, но тѣ сж угнетени. Азъ съмъ ви казвалъ най-хубавитѣ думи. Нѣма чозѣкъ въ България, па и въ цѣлия свѣтъ, който да е казалъ по-хубави думи отъ мене. Съберете всичко това, което сж казали писателитѣ за Истината, и нека го сравнятъ съ онова, което съмъ казалъ азъ за Истината. Азъ съмъ казалъ много хубави думи за Истината, защото живѣя съобразно нея, мисля съобразно нея, и дѣйствувамъ съобразно нея. Дѣйствайте и вие съобразно нея, тя е и за васъ благо, не е само заради мене. Ако е само заради мене, азъ бихъ седѣлъ на друго мѣсто и щѣхъ да бжда спокоенъ, нѣмаше да седя между българитѣ. Какво съмъ спечелилъ азъ тука? Слава ли? Че каква слава? То е смѣшно! Ако е за пари, пари ли съмъ спечелилъ? Ако е за храна, че какво ми трѣбва мене? За обѣдъ ми трѣбватъ 1 — 2 ябълки или 2 — 3 круши, 4 — 5 орѣха, и едно парче хлѣбъ. Печени кокошки ли? Да, азъ знаая да ги ямъ. Не е въпросътъ въ туй, не трѣбва да бждемъ дребнави. Сега, да оставимъ това, нѣма позече да ви казвамъ, какво ви пожелавамъ. Азъ знаая, че въ Божиитѣ рѣшения обратни дѣйствия нѣма. Рѣшеното веднѣжъ въ Бога, то е свършено. Въпросътъ е сега за онѣзи въ свѣта, които сж вече готови. Приемете тази Любовь, приложете я въ дома си, приложете я въ себе си, въ мислитѣ си, въ желанията си въ дѣйствиата си, въ окръжаващитѣ ви; и всѣки день, като намѣрите нѣкоя несъобразностъ, изправете тази несъобразностъ съ Любовта! Не се спирайте на онова житно зърно, което е паднало на почвата, и на онова, което е падна-

ло въ воденицата. Не си правете онова лъжливо заключение на онази просякиня, която е казала: „Азъ го знаа кой е“. Въ Божието сърце има нѣщо велико! Азъ не говоря за онзи лъжливия Господъ, говоря за Господа, Когото познавамъ. Не само азъ Го познавамъ, но и хиляди още, Той въздига народи, общества, фамилии, всички хора. Всички блага се дължатъ на Него — знания, Мждростъ, Истина, свобода. Всички велики хора, които сега съществуватъ, това сж единъ потокъ на Божия Духъ. Богъ е, Който иска да внесе Любовта, Мждростта и Истината. Това е Неговиятъ Духъ. Ние трѣбва да бждемъ велики работници! Нѣкои казватъ: скромни да бждемъ! Не, велики работници! Нѣкои цитиратъ думитѣ на Павла: „Велики работници да бждемъ!“ Но не такива, каквито по врѣмето на Павла. Сега, да бждемъ велики по Любовь, велики по Мждростъ, велики по Истина, велики по смирение, велики по кротостъ, по въздържание, велики по безкористие, велики, велики! Така искамъ! И ще имате благословението на Този, на Когото думитѣ никога не се измѣнятъ.

Бесѣда държана на 28/X. 1923 г.

Отвори имъ умоветъ.

Сега ще говоря върху думитъ: „Тогва имъ отвори умозетъ да разбиратъ Писанията“.

Въ съврѣменното общество хората казватъ „културни хора и некултурни хора“. По какво се отличаватъ културнитъ отъ некултурнитъ? Културниятъ човѣкъ на пръвъ планъ си служи съ нови методи, а некултурниятъ — съ стари методи. Добрѣ, какъзи трѣбва да бждатъ тия новитъ методи, съ които ние ще си служимъ? Културата, това не е мода, това е начинъ за обработване на самия животъ. Да култивирашъ едно растение, значи да му дадешъ всички онѣзи благоприятни условия, при които то да расте и да се развива правилно. Некултивирано растение значи, едно растение поставено при такива неблагоприятни условия, че и най-добритъ му условия да станатъ хилави.

„Тогва имъ отвори умоветъ да разбиратъ Писанията“. Кой? Христосъ имъ отвори умоветъ. Но кога стана това? Не когато бѣше на земята въ плътъ, а слѣдъ като мина въ другия свѣтъ, въ Божествения. Тогва Неговата сила се прояви, и Той внесе тази свѣтлина, за да разбиратъ хората причинитъ и послѣдствията на нѣщата. Запримѣрь, често казваме, че всѣка причина си има свои послѣдствия, и всѣко послѣдствие си има своя причина. Но, това сж твърдения, а ние, едва ли разбираме причината. Нѣкой убилъ нѣкого. Казваме: има си причина—умразата. Но откъдѣ е произлѣзла тази причина, какъ се е зародила тази умраза — не знаемъ. Какъ е възможно, двама братя, единиятъ да убие другия? Напримѣрь, въ Библията, Каинъ убива Авела. Какъ е възможно, двама братя, родени отъ единъ и сжщъ баща, при една и сжща любовъ, единиятъ убива другия? Възможно ли е, братъ брата да убие? Не е възможно. Това е наше схващане. Братъ брата не може да убие, братъ брата не може да лъже, братъ брата не може да не люби. Нѣкой казва: азъ не мога да ви любя. Това сж твърдения, въ които нѣма смисълъ. Казва: азъ те любя. Какъ е

възможно да ме любишъ, когато ти не си любилъ никога? Това е лъжливо твърдение. Защо? Защото, гдѣ е писано, че човѣкъ е Любовь? Казва се, че Богъ е Любовь. Ти можешъ да бждешъ носителъ на Любовта, но ти да бждешъ Любовь — никога. Нѣкой чрѣзъ тебъ може да люби, но ти да бждешъ любовь — никога. Тамъ е заблуждението на свѣтскитѣ хора, тамъ е заблуждението и навѣрующитѣ. Азъ, казва, не те любя. Най-първо ти не говоришъ Истината. Питамъ: какъвъ е този законъ, може ли една грамадна рѣка, като Мисисипи, запри-мѣръ, която е тръгнала въ своя пжть, да се спре въ своето течение? Не, тя непрѣменно ще тече. Възможно ли е, човѣкъ, който е влѣзълъ въ Божията Любовь, да каже: азъ нѣма да любя вече. Може ли рѣката да каже: азъ нѣма да теча вече. Може, но тя трѣбва съвършено да замръзне, а щомъ замръзне, животътъ прѣстава. Слѣдователно, ние съврѣ-меннитѣ хора трѣбва да очистимъ своя умъ, своето сърце отъ всички онѣзи лъжливи положения, въ които сега се намираме. Лъжливи положения разбирамъ: научно-лъжливи положения, общественно-лъжливи положения, религиозно-лъжливи положения, индивидуално-лъжливи положения, на които ние градимъ това велико здание, което, като вавилонскитѣ кули се разрушава, докато най-послѣ, единъ день, нашитѣ греди се размѣстятъ, и човѣкъ почва да мисли, той ли е или не е той.

Сега, нѣкой пжть хората говорятъ за култура, обаче нашата култура да не мяза на културата на онази дивачка канибалка? Нейната култура е слѣдната: единъ американски проповѣдникъ мисионеръ я обръща къмъ Бога, и така тя живѣла около 50 години съ идеята за християнството; най-послѣ, къмъ 80-тата си годишна възраст, хваща я една тежка болестъ, на умира-ране, едва диша — послѣдно дихание. Слѣдъ като употребила всички лѣкарства, които ѝ били прѣдписани и не ѝ помогнали, казва: „Има още едно лѣкарство, едно послѣдно срѣдство останало. Ще оздравѣя, ако ми се даде да похапна опечена ржчицата на едно малко дѣтенце“. Връща се у него онзи старъ навикъ на канибализма. Азъ правя своята аналогия и питамъ: кой отъ васъ не е проявявалъ този старъ навикъ, въ как-

вато и да е мека форма? Каквато и да е погрѣшка, може да е микро:копическа тя, но слѣдъ вѣкове може да се прѣвърне на едно ужасно прѣстѣпление, на единъ ужасенъ грѣхъ. Онзи микроскопически косъмъ, който е изтъканъ отъ единъ паякъ, едва се вижда, но отъ хиляди такива косми може да изтъкатъ едно вѣже и съ него да обѣсятъ човѣка.

Сега, по нѣкой път ние се спираме и мислимъ, че знаемъ. Истинското знание има отношение само къмъ Божествения животъ, къмъ свѣрхсѣзнателния и подсѣзнателния животъ. Този законъ е само за Божествения свѣтъ. Да се отвори ума на единъ човѣкъ, това не е достояние на земята. Щомъ живѣешъ на земята, ти ще бждешъ единъ обикновенъ човѣкъ, ще живѣешъ тъй, както живѣятъ всичкитѣ животни. Това да не ви се вижда чудно. Ученъ и простъ човѣкъ пътуваме нощно врѣме въ една бурна, кална нощъ. Питамъ: азъ, който имамъ знания, и ти, който си невѣжа, нѣмали еднакво да се окаляме? И учениятъ и простиятъ човѣкъ еднакво ще си окаляме и дрехитѣ, и обувката, дъждътъ еднакво ще ни опръска. И мислите ли, че на сутринята азъ ще бжда по-чистъ отъ тебе? Не, еднакво чисти ще бждемъ. Културата на една тъмна, кална нощъ е еднаква за всички. И ще ми говорятъ хората за култура! Културата може да съществува само при една Божествена свѣтлина, когато всичкитѣ мисли, желания, дѣйствия бждатъ отчетливи, да виждашъ. Тѣй трѣбва да схващаме ние културата,

И казва се, че Христосъ имъ отвори умоветѣ. Кога природата отваря очитѣ на растителното царство? — Когато слънцето пекне. Тогава всѣко житно зрънце, посадено въ земята, израства, всѣко едно малко цвѣтенце израства, и тѣ излизатъ изъ подъ почвата, показватъ си главицитѣ навънка. Туй е отваряне на очитѣ! Същото е и съ човѣка. Неговиятъ умъ ще се отвори, ще види, че този широкъ Божественъ свѣтъ е красивъ, че има съ какво да се занимава и тогава ще почне да гради. Има, обаче, едно положение, което спъва съврѣменнитѣ културни хора, млади и стари. Азъ наричамъ млади, снѣзи, който иматъ изобилень капиталъ, който не е туренъ още въ дѣйствие. Този ка-

питалъ е необработенъ материалъ. Стари наричамъ онѣзи търговци, на които дюкянитѣ сж пълни съ обработенъ материалъ, и тѣ търсятъ пазаръ за него. Единитѣ и другитѣ се отличаватъ по това, че единитѣ търсятъ хора да имъ продадатъ стоката си, а другитѣ търсятъ работници да имъ разработятъ капитала. Единитѣ сега започватъ, а другитѣ сж завършили своята работа, тѣ се отличаватъ съ своята опитностъ. Единитѣ иматъ знания, другитѣ иматъ сила. И казвамъ: само на единъ високо просвѣтенъ човѣкъ, който живѣе въ Божествения свѣтъ, на тази Божествена свѣтлина, може да му се отвори ума, да разбира Писанията.

Е, вие, съврѣменнитѣ хора, какъ бихте изтълкували, какъ бихте обяснили всички съврѣменни противорѣчия, които сжществуватъ въ обществата, въ домоветѣ, въ църквата, въ държавата? Какъ бихте обяснили онѣзи аномалии, които сжществуватъ навсѣкждѣ въ свѣта? Всѣко едно човѣшко учрѣждение е пълно съ противорѣчия. Кои сж причинитѣ? Има си дълбоки причини, но не трѣбва само да обяснимъ нѣщата, но трѣбва да знаемъ какъ да изправимъ нѣщата. Единъ лѣкаръ не трѣбва само да знае да опрѣдѣли диагнозата на болестъта, но и да знае какъ да я лѣкува; не само да знае какъ да я лѣкува, но и да я излѣкува.

Казва Писанието: „Христосъ имъ отвори умоветѣ“.

Азъ ще ви приведа единъ примѣръ изъ древността за единъ адептъ. Той ималъ единъ обиченъ ученикъ, нареченъ Земру. Единъ день ученикътъ се докачилъ на своя учителъ и си казва: „Това, което азъ търсихъ въ него, той не може да ми го даде“. Отива въ планината, задига единъ голѣмъ камъкъ, и единъ день дохожда, стоварва го прѣдъ вратата на своя Учителъ, запушва вратата, да не може да излѣзе и си заминава. Обаче, Учителътъ му ималъ друга врата, прѣзъ която, като излѣзълъ, вижда камъка, който неговиятъ обиченъ ученикъ донесълъ, за да затвори вратата. „Отличенъ камъкъ е“. Взема чука и извая отъ него една отъ най-хубавитѣ статуи, която му подарява за споменъ, въ знакъ на любовъ. Отъ камъка, съ който ученикътъ затвори вратата на своя Учителъ, Учителътъ извая една отлична статуя и му я подари. Такива работи могатъ да правятъ само адептитѣ. Но това можемъ да пра-

вимъ и ние. Всѣка една спънка въ живота ни, това е камъкътъ прѣдъ нашата врата, нѣкой приятелъ го е турилъ. Ние можемъ да седимъ отвжтрѣ и да се разкайваме. Не, трѣбва да излѣземъ вънка, да вземемъ този камъкъ, да го изваяме и да го подаримъ. Това е, което Богъ всѣки день прави въ свѣта; това е, което живата природа извършва. Ние едва сега ще пристъпимъ да изучаваме човѣшката душа. Има извѣстни науки въ свѣта, като анатомия, физиология, психология и др., които изучаватъ човѣшкото тѣло, умъ, сърце, човѣшката душа и духъ, произхождението имъ, но тази съвременна наука едва е зачекнала реалността на нѣщата. Това е физическата страна. Тогава, азъ правя сравнение между тази наука и сжщинската. Съвременната наука е необходима, формитѣ сжщо сж необходими за нашето развитие, но казвамъ: ако имате милиони шишета съ етикети, знаете имената имъ, всѣки день ги чистите, бършите съ парцали, всѣки день разпразяте на хората за тѣхъ, но тия шишета сж пазни, какво ви ползува тази наука? Какво ви ползватъ тия празни шишета, които всѣки день чистите и сортирате? Това е съвременната наука, въ нея има само наредени празни шишета. Влѣзте въ нѣкоя фабрика, и вижте колелетата на машинитѣ — лъщатъ! Вижте тия ножове, съ които рѣжатъ! Идете въ нѣкоя модерна скотобойница въ Америка, отлично е наредена! Казватъ: това е култура! Влѣзте при нѣкоя домакиня, която готви, има всички прибори, всичко е чисто. Казватъ: културна жена е тя! Но, въ втората фаза на живота, всичкитѣ тѣзи шишета сж пълни съ съдържание, съдържатъ животъ. А въ първата фаза нашиятъ животъ е празенъ. Че е празенъ, питамъ: има ли нѣкой отъ васъ, който да е доволенъ; има ли нѣкой отъ васъ, който да е щастливъ? Често нѣкои казватъ: азъ имамъ вѣра въ Бога. Казвамъ: азъ се радвамъ, когато срѣщна нѣкой човѣкъ, който има вѣра въ Бога, но твоята вѣра такава ли е, че никога да не се съмнѣвашъ въ Бога? До деня, въ който Богъ е благословилъ дома ти и всичко тече по медъ и масло, да, вѣрвашъ, но въ деня, когато Богъ те пипне съ двата си прѣста, ти се усъмнишъ. Питамъ: какъвъ културенъ човѣкъ си ти, коя е тая религия, която измѣня ума

ти? Ние, съвременнитѣ хора, почти нѣмаме убѣждения. Това не е упрѣкъ, азъ прѣдавамъ факта тѣй, както си е. Не че нѣмаме убѣждения, не че нѣмаме наука, имаме убѣждения, имаме и наука но азъ мѣря нѣщата съ една Божественна мѣрка. Съвременниятъ свѣтъ има такава наука, че съ своитѣ взривни вещества е въ състояние да разруши половината отъ земята. Да разруши — може, но да съгради — не може. Да убие човѣка — може, да обѣси човѣка — може, въ единъ часъ, съ едно перо отгорѣ, но да създаде тази душа, да вложи въ нея тия мисли, желания, дѣйствия — не може. Ние, културнитѣ хора, не оцѣняваме живота на човѣка. За насъ човѣшкиятъ животъ е като живота на кокошкитѣ. Разправяше ми единъ воененъ: въ врѣме на война животътъ на единъ конь се цѣни повече, отколкото живота на единъ човѣкъ. Ако убиятъ единъ войникъ и го заровятъ нѣкждѣ, никой не пита за него, но ако единъ конь пострада нѣкждѣ, ще се рапортира — кой, защо, какъ го убилъ, държавата да не изгуби.

Сега, азъ не говоря за хората въ свѣта, говоря за онѣзи, които минаватъ за религиозни. Не че нѣмате желание да слѣдвате Бога, не че сте некултурни, имате желание да слѣдвате Бога, културни сте — ще бжде несправедливо отъ моя страна да отрека това, но има нѣщо, което ви спѣва. И знаете ли кое е то? Прѣдставете си, че имате една кола съ стирачка, и слизате по единъ наклонъ, но тази спирачка се разваля. Мислите ли, че ако слѣзете отъ колата и я спирате съ ржката си, ще имате тази сила, като спирачката? Колата ще ви занесе. И сега, ние, съвременнитѣ хора, слизаме отъ колата и я спираме съ ржцѣтъ, вслѣдствие на това, и ние, и колата отиваме. Спирачкитѣ сж развалени. Ами че вземете една жена отъ съвременния животъ, която е избѣгала отъ бащиния си домъ и се влюбила въ нѣкого, какъвъ ще е нейниятъ животъ? — Кола безъ спирачка, която се движи по наклонъ. Много такива примѣри има. Ще ви приведа примѣра за единъ български сждия, прѣдседателъ на окръжния сждъ, въ когото една мома така се бѣше влюбила, че трѣбваше нетрѣменно да се събератъ, не можѣха единъ безъ другъ. Ако не се съберѣха, безъ друго щѣха да

умратъ. Такава любовъ! И дѣйствително, ожениха се, 10 години живѣха заедно, и най-послѣ тия хора се разоставиха. Е, питамъ сега: какъ стана тази работа, че се развали тѣхната любовъ? Нѣкой ще каже: друга нѣкоя жена е влѣзла подъ кожата на мъжа. Нѣкой пъкъ ще каже, че нѣкой мъжъ е влѣзълъ подъ кожата на жената. Какъ е възможно цѣлъ мъжъ да влѣзе подъ кожата на една жена, и цѣла жена да влѣзе подъ кожата на единъ мъжъ? Какви сж такива хиперболични думи? Какъ се влиза тѣй? Азъ бихъ желалъ да зная туй изкуство на влизане подъ кожата. Не, не е влѣзълъ нѣкой мъжъ, ами тази жена иска да напусне мъжа си, нищо повече. Тя иска да го напусне, а се оправдава, че нѣкой другъ мъжъ влѣзълъ подъ кожата ѝ. Или, мъжътъ иска да напусне жена си, а се оправдава, че нѣкоя друга жена влѣзла подъ кожата му. Тѣй седи въпросътъ. Нѣкой пътъ азъ казвамъ, че грѣхътъ е нѣщо външно. Така е, външно е, когато имаме прѣдъ видъ отношенията ни къмъ материалния свѣтъ. Грѣхътъ не произтича отъ Бога, но отъ човѣка. Той е изобрѣтение на човѣка, създаденъ е отъ него. Разправя единъ американецъ, морякъ, своята опитностъ за културнитѣ хора. „Единъ отъ американскитѣ параходи пострада, и около 10 души моряци се спасихме на една лодка. Слѣдъ като изядохме всички провизии, 4—5 дена гладувахме, и чудно, слѣдъ като се гледахме, гледахме единъ другъ, 9 души дойдохме на единъ умъ, опрѣдѣлихме да пожертвуваме единъ отъ насъ. Всички се съединихме, отдѣлихме този единия, натиснахме го като една овца, изядохме месцето му. Останахме 8 души. Прѣкарахме тѣй 2—3 дена. Послѣ пакъ почнахме да гледаме нѣкого, но кого, още не бѣше опрѣдѣленъ. Опрѣдѣлихме го, останахме 8 души. Така опрѣдѣлихме и осмия, и седмия, все по сжщия начинъ отидоха, като овци. И най-послѣ, като останахме на половина, случва се, минава единъ параходъ, спасява ни“. Туй сж все опити на културни хора. Той разправя потресающъ фактъ, психологическа опитностъ на душата. Тия хора не сж въ състояние да измратъ всички и да кажатъ: нищо, всички ще измремъ, но никого нѣма да изядемъ. Защо се ядатъ, защо не се обърнатъ къмъ Бога? Защо се биятъ днесъ хората?

Ако тия хора искатъ да отворятъ една война, защо първо не се обърнатъ къмъ Бога, да кажатъ: Господи, да се биемъ ли? Но тѣ не мислятъ за това, а се гледатъ, уловятъ единъ и казватъ: да погине той за нашето спасение. Такива сж условията въ морето, единъ трѣбва да стане тѣхна жертва. Обаче, това е само едно прѣдложение. Питамъ сега: ако тия 10 души моряци биха се обърнали къмъ Бога съ една гореща молитва, не щѣха ли да се избавятъ? —Щѣха. Азъ ще ви приведа другъ единъ примѣръ. Това е станало въ единъ отъ виднитѣ американски градове съ единъ младъ християнинъ, човѣкъ много интелигентенъ, свършилъ два факултета, медицина и правнитѣ науки, отъ благородно произхождение, съ отличенъ умъ, членъ на една отъ виднитѣ църкви въ Америка. Но случава се, както това става въ живота, че той обѣднява, практиката не му върви, и той дохожда до такова положение, че се забърква въ живота, и тогава дохожда до едно вътрѣшно съмнѣние, че нѣма Господъ въ свѣта, че всичко е произволно, че животътъ нѣма никакъвъ смисълъ. А да се проповѣдва, че има сждба, туй-онуй, всичко е празна работа. Когато се заражда у него тази мисълъ, дохожда отчаянието и той казва: „Нѣма да живѣя въ тозъ измамливъ животъ, тази вечеръ, въ 12 часа, ще туря край на живота си. До сега се молихъ, но нѣма едно положително доказателство, че има Господъ. Всичко е измама, нѣщата мога да си ги обясня по единъ начинъ, мога да си ги обясня и по другъ начинъ. Нѣма доказателства, че има Промисълъ. И най-сетнѣ, защо ще ходя между хората да ги лѣкувамъ, да търся права? Нѣма никакво право“. Честенъ човѣкъ билъ той. Нагласява си тази вечеръ една паница съ отрова и казва: „Ще туря край на моя животъ, на всички тия заблуждения. Нѣма защо да живѣя въ една лудница, дѣто всички хора сж луди, никой въ никого нѣма вѣра“. Вечеръта, къмъ 11½ ч. единъ много набоженъ, вѣрующъ християнинъ, чува единъ ясенъ гласъ който му казва: „Да станешъ, да отидешъ на еди-коя си улица и номеръ“. Нему се вижда много чудно, но си казва: „Види се, нѣкои мои приятели искатъ да се пошегуватъ съ мене“. Излиза на улицата — нѣма нищо.

Връща се и казва: „Тази вечерь не съмъ съ ума си“. Сѣда да се занимава, но слѣдъ 5 минути слуша пакъ сжщия гласъ. Този пжть не излиза. Трети пжть чува: „Ако не станешъ да отидешъ на еди-коя си улица и номеръ, ще те постигне най-голѣмото нещастие“. Туря шапката си и излиза. Намира улицата и номера, влиза вжтрѣ, похлопва на вратата веднѣжъ, дваждъ, никой не го чува. „Виждъ“, казва на себе си, „ето единъ човѣкъ, на когото дѣската хлопа. Влизамъ по 12 ч. въ чужда кжща, и никой не ми отваря. Още единъ пжть ще похлопамъ и ще си отида“. Единъ дрезгавъ гласъ: „Какво искашъ“? — Пратиха ме на това мѣсто. Влиза вжтрѣ, посрѣща го единъ разчорленъ човѣкъ: „Какво искашъ?“ — Пратенъ съмъ тукъ тая вечерь, за тебе. И най-послѣ, отъ дума на дума, този ученъ лѣкарь си разправя цѣлата история. „А, знаете ли, че мене ме туриха въ тревога тази вечерь заради тебе? Азъ дойдохъ да ти спася живота, да ти покажа, че има нѣкой, който мисли заради тебе, ти трѣбва да бждешъ полезенъ на човѣчеството. Ако се самоубиешъ, нищо нѣма да направишъ, но ако останешъ живъ, всичко можешъ да направишъ, ти си човѣкъ съ образование. Сега, като ме слушате, ще кажете: и азъ искамъ да имамъ тази опитность. Може да я имате. Рѣшете се като този американецъ да умрете и ще имате тази опитность. Човѣкъ трѣбва да има убѣждения. Вие искате да умрете. Сега, ще ви приведа друго едно изяснение, но да ви не обиди, т. е. сестритѣ, женитѣ, които сж тукъ, тѣ да не се обидятъ, да не мислятъ, че азъ имамъ тѣхъ прѣдъ видъ. Мжжъ и жена, двамата се разхождатъ, правятъ екскурзия по едно планинско мѣсто и спорятъ. Жената се разгнѣвява, казва: „Отъ сега нататкъ не искамъ да живѣя съ тебе, ще отида да се хвърля“. Отива. Той казва: „Добрѣ“. Тя поглежда назадъ, оставатъ 2—3 м. да се хвърли, той мълчи. Тя продължава да върви, остава още единъ метъръ, обръща се и му казва: „Е, кажи ми една дума, защо ме оставяшъ да се хвърля тукъ?“ — Като е тѣй, върни се тогава. Това не е убѣждение. Тя отива да се хвърли, но се оглежда. Така не се спасява животъ.

„Отвори имъ умоветѣ да разбиратъ Писанията.“
Първото нѣщо, което ние, съврѣменнитѣ хора,

трѣбва да поставимъ въ ума си, то е, да разберемъ, че Богъ е една разумна Любовъ, въ която нѣма нито измѣна, нито промѣна. И най-първо, когато говоримъ за Любовъта, трѣбва да знаемъ нейнитѣ качества: Любовта не дава благородство на човѣка, Любовта не дава сила, тя не му дава и знания, не му дава и свобода. Любовта носи животъ, носи нѣжностъ, деликатностъ, привлѣкателностъ, всички тия качества, които осмислятъ вжтрѣшния животъ. Туй, което нѣкой пжтъ искаме отъ Любовта, то се отнася къмъ друга областъ — знанието. Туй носи Мѣдростъта. Но, ако не дойде Любовта да внесе тѣзи качества, да донесе животъ, на каква основа ще посадите тѣзи знания на Мѣдростъта? Любовта носи изобилень животъ. Единственото нѣщо, което изхвърля страданията, скърбитѣ, болеститѣ, това е Любовта. Дойде ли Любовта, страданията, скърбитѣ, болеститѣ, отчаянието, меланхолията, всичко туй избѣгва. Най-първо тя внася едно съзнателно доволство вжтрѣ въ живота, а това е основата на живота. Сега, нѣкои казватъ: той има любовъ, но не е доволенъ. Щомъ не е доволенъ, това не е любовъ въ него. Първото нѣщо: Любовта прави човѣка доволенъ. Това е Божествено. Любовта още сега можете да я имате, но ако азъ река да ви дамъ Любовта, вие ще турите въ ума си мисълта да гледате, по какъвъ начинъ, отдѣ ще дойде тя, да я видите. Не, пжтътъ по който върви Любовта е толкова свещенъ, че всички сжщества въ свѣта, отъ Бога надолу, я гледатъ съ прѣвързани очи. Когато влиза Любовта въ свѣта, хората трѣбва да си прѣвържатъ очитѣ. Всички си затварятъ очитѣ. Когато тя влѣзе, затваря вратата си и казва: „Снемете вашитѣ прѣвързки!“ Нали казватъ, че любовта е слѣпа? Не е слѣпа Любовта, но ние трѣбва да прѣвържемъ очитѣ си, да ослѣпѣемъ, за да дойде Любовта у насъ. И сега, у съврѣменнитѣ хора, психологически вѣрно е, че колкото по-културни ставатъ, толкова по-вече губятъ Любовта. Колкото повече знания иматъ, толкова повече тѣ изгубватъ Любовта си. Защо? Като дойде Любовта, вие гледате да намѣрите нейната врата, да я чоплите, като нѣкой орѣхъ. „Ама защо ме люби, кои сж причинитѣ?“ Ако азъ ви любя, не питайте защо. Има единъ свещенъ законъ: никога не питайте защо

ви любя. Вие може да питате защо, само тогава, ако моята любов внесе дисхармония въ вашия животъ и наруши мира ви, но докато подъ моята любов вие растете, развизате се и живѣете, нѣма да питате защо. Това е светотатство, това е грѣхъ. Ако отъ моята любов клонищата ви почвatz да изсъхватъ, давамъ ви празо, запитвайте тогава. Но, ако вашитѣ клонища растатъ, листата ставатъ по-зелени, и вие растете въ сила и мощъ подъ тази Любовь, тогава не питайте. Ако нѣкоя буря дойде и вземе клончетата, не мислете, че любовта е причина за вашитѣ страдания. Единственото нѣщо, което поправя всичковъ свѣта, това е Любовьта. И тъй, първото нѣщо: Богъ е Любовь. Ние не сме Любозъ, ние сме носители на Любовьта. Ще кажете: „Ние знаемъ тоза“. Че ние не сме научили още първия законъ на Любовьта. Има хора, който сж опитали тази любовъ. Разбирайте ме, азъ говоря принципиално, за онѣзи, които не сж я опитали. Сега, нѣкой ще се спре, ще пита: твоята любовъ такава ли е? Любовьта по качество е една, нѣма какво да се сравнява. Нѣма сила въ свѣта, съ която можемъ да я сравняваме. Тя е безъ начало и безъ край, тя е безъ никакви граници въ свѣта. Въ всичкитѣ други нейни прояви ние можемъ да я изучаваме отдалечъ, но когато дойдемъ близо до Любовьта, ние трѣбва да събуемъ обувката си и да затворимъ очитѣ си. Слѣпъ и глупавъ трѣбва да бжде човѣкъ прѣдъ нея. Когато дойдешъ до тази висота, като седишъ прѣдъ нея, ще бждешъ съ всичкото си почитание и послушание, докато ти каже: „Снеми тѣзи прѣврѣзки!“ И като ти паднатъ прѣврѣзкитѣ, тогава Господъ ще отвори ума ти да разбирашъ Писанията, и ще ти покажа причинитѣ и послѣдствията на нѣщата. Ние казваме: до кога, защо е тази прѣврѣзка? До тогава, докато дойде Любовьта, ние ще седимъ съ прѣврѣзка. Нѣкои искатъ да я снематъ. Азъ ще ви кажа защо е тази прѣврѣзка. Знаете ли каква е тя? У насъ има една голѣма рана, и Любозъта прازی по нѣкой пѣтъ прѣврѣзка на тази рана. Тя, като направи една прѣврѣзка върху човѣшкитѣ очи, държи я съ хиляди години. Защо? — Да оздравѣтъ, а тя работи вжтрѣ. И когато види, че тази рана, която Богъ е далъ, е заздра-

вѣла че всичко е минало, тогава казва: „Снеми тази прѣвръзка!“ И сега нѣкой казва: защо, съ прѣвързани очи ли ще бжда? — Ще бждешъ. Чудни сж хората, критикуватъ Любовьта, която за да ги излѣкува, имъ прѣвързала очитѣ. Ами, онзи лѣкаръ, когато лѣкува очитѣ ти, та прѣвърже и двѣтѣ, не носишъ ли прѣвръзка? Казвамъ ти: снеми прѣвръзката! А, не, лѣкарътъ я турилъ. Когато Богъ ти тури прѣвръзка, ти питашъ защо те прѣвързва, а когато този лѣкаръ ти тури прѣвръзка, ти не питашъ защо. Това не е философия. Азъ наричамъ тази прѣвръзка свещена. И дотогава, докато ние сме прѣвързани, ние вързимъ по единъ естественъ пѣтъ на човѣшкото развитие. Ако снемемъ тази прѣвръзка прѣждеврѣменно, тогава ще се яви най-голѣмото нещастие. И сега, щомъ дойде нѣкой отъ вѣрующитѣ, иска веднага да му снемемъ прѣвръзката. Не, този човѣкъ първо ще се обърне къмъ Бога, ще му се покажатъ всичкитѣ пѣтища, и когато дойде врѣмето на Любовьта, ще му се каже: „Сега, ти самъ ще си снемешъ прѣвръзката.“ Питамъ: когато Христосъ излѣзе отъ гроба, кой Му сне прѣвръзката? И Той имаше прѣвръзка на очитѣ си. Казватъ, че нѣкой ангелъ Му я снелъ. Не, не, Любовьта въ гроба Му каза: „Снеми своята прѣвръзка.“ И той каза: Слушамъ, Отче.“ „Остави тази прѣвръзка тамъ въ гроба.“ „Слушамъ, сега разбирамъ защо сж били страданията, които прѣкарахъ тукъ на земята.“ Това е философия. Трѣбва самъ да дойде Христосъ, да разправи, какво е прѣкаралъ. Него да разпитаме, да ни разкаже какъ е прѣжизѣлъ, какво е било състоянието Му въ гроба. Азъ да описвамъ Неговото състояние, значи да прѣдамъ нѣкои нѣща невѣрни. Не обичамъ да прѣдавамъ невѣрни нѣща. Щомъ дойде до Любовьта, азъ говоря малко. Защо? — Не обичамъ да говоря за нѣща, които не се прѣдаватъ. Любовьта съ езикъ не се прѣдава. На съврѣмения нашъ езикъ е немислимо да прѣдадешъ една идея на Любовьта. Една Божествена идея така трѣбва да се прѣдаде, че да те разбере всѣки. Ако искашъ философски да прѣдадешъ една мисль — може, но любовьта се прѣдава чрѣзъ контактъ, чрѣзъ допиране. Тя се прѣдава отъ животъ въ животъ. Онзи, който те люби, не говори, той те пипне, и ти чув-

ствувашъ, че въ тази душа има любовъ. Ти знаешъ, че въ това пипане има нѣщо свещено, единъ свещенъ трепетъ се разлива въ душата ти. Проговори ли ти, нищо не остава въ тази ржка, всичката тази красота изчезва, като че небето се дига, и ти оставашъ, като Адамъ и Ева, голъ. Азъ съмъ го хваналъ, а той ме пита, казва ми: кажи ми една дума, обичашъ ли ме? Щомъ ме питашъ, ти не вѣрвашъ вече. Въ твоя умъ има изопачена мисълъ. Ама ти обичашъ ли ме? — Изопаченъ умъ имашъ. Ама говоришъ ли ми Истината? — Е, хубаво, няма ако ти кажа, че говоря Истината не мога да те излъжа? Мога хиляди пѣти да ти кажа обичамъ те, и пакъ да не те обичамъ. Това не е доказателство. А онзи свещенъ трепетъ, който мога да прѣдамъ на душата ти, като те пипна, няма това не е доказателство? И ние сега, съврѣменнитѣ хора, искаме отъ Бога да ни каже, обича ли ни, ще ни спаси ли, да не сме отъ онѣзи голѣмитѣ грѣшници души? Това сж онѣзи изкълчени умове. Като се спремъ прѣдъ Бога, да кажемъ въ себе си: Господи, азъ чувствавамъ Твоята любовъ, азъ чувствавамъ онзи свещенъ трепетъ, Ти си Любовъ, не можешъ да бждешъ нищо друго. Не е казано за Бога, че е умраза. Не, Любовъ е, туй казватъ и ангелитѣ, и арахангелитѣ, всички иерархии. Пропѣтувайте цѣлото небе, отъ единия край до другия, всички ще кажатъ, че Богъ е Любовъ. Всички тия сжщества сж готови да зложатъ всичко, което сж придобили, за да потвърдятъ това. Ако вие бихте запитали единъ ангелъ — кажи ни, дали ни обича Господъ, той ще ви каже тъй: „Поискайте по-скоро отъ мене да изгубя всичко-то си съзнание, всичко, което съмъ придобилъ въ вѣковетѣ, отколкото да ви отговоря на въпроса, обича ли ви Господъ. Е, питамъ сега: когато вие наричате Бога дълготърпеливъ, знаете ли какво страдание има въ този живъ Богъ на Любовта? Казвате: обича ли ме Господъ? Знаете ли туй свещено сърце, какво нѣщо е, какъ страда? Едно голѣмо сътресение се произвежда. Не само ангелитѣ, но и всички други духове идватъ и казватъ: Бсгъ е Любовъ! Когато човѣкъ каже, че Богъ не е Любовъ, тогава го натрупватъ съ голѣмо богатство. Натрупватъ го, натрупватъ, и той почва да пѣшка подъ тежестта на богатството, и пакъ е нещастенъ. Е, пи-

тамъ тогава: какви ще бждатъ вашитѣ разбирания за Божията Любовь? Съврѣменнитѣ хора иматъ други разбирания за Бога и казватъ: ако ние се приближимъ при Бога, трѣбва да сглупѣемъ и да станемъ като животни. Чудни сте вие хората! Ако се приближите при тази Любовь, вие ще придобиете такова знание, каквото не сте имали до сега, ще се облѣчете въ такива дрехи, каквато небето може само да ви даде. Тия дрехи, съ които нѣкѣй пѣтъ нашитѣ художници рисуватъ ангелитѣ, отъ тѣхъ нѣма ни поменъ тамъ. Една четка не може да прѣдстави нито сѣнка отъ тия ангелски дрехи. Особено нѣщо е дрехата на ангела! И нѣкой пѣтъ, на главата на Христа турятъ единъ ореолъ, но той не съставлява даже една стомилионна частъ отъ Истината. Нѣкой казва, че видѣлъ Христа съ ореслъ. Азъ правя едно твърдение: никой до сега не е видѣлъ ореола на главата на Христа. Онѣзи великитѣ адепти-Учители, тѣ виждатъ само една бѣла свѣтлина, безъ сѣнки. И въ тази свѣтлина всичко говори, нѣма никакви форми. А туй, което тѣ наричатъ ореолъ, има съвсѣмъ другъ смисълъ. Любовьта е нѣщо вътрѣшно, тя не може да се види, съ думи не може да се изкаже, но се само чувствува. И пакъ ще ви кажа: колкото по-малко говорите за Любовьта, а повече живѣете въ нея, на по-правъ пѣтъ сте. Не е достатъчно само да кажете, че нѣма да говорите за любовьта—и това е грѣхъ, но вървайте въ тази Божестаена Любовь, въ която като влѣзе една човѣшка погрѣшка, се заличава. Едно качество има Любовьта, което другитѣ сили въ свѣта нѣматъ: ако вземете най-лошия порокъ, който има човѣкъ, и го хвърлите въ този огънь на Любовьта, той моментално се прѣвръща въ единъ отъ скжпоцѣннитѣ камъни. Нѣкои питатъ, защо сж тия грѣхове? Любовьта иска да направи отъ тѣхъ скжпоцѣнни камъни. Грѣховетѣ, това сж скжпоцѣнни камъни, съ които Господъ иска да накичи главитѣ на тѣзи дѣца. Ще кажете: защо тѣзи камъни сж тѣй евтини? Това сж старитѣ ви грѣхове, които ви се даватъ, за да си поиграете съ тѣхъ. Нѣкои питатъ: Господи, защо е това голѣмо нещастие, което ни сполетѣ? За въ бждеще то ще е единъ скжпоцѣненъ камъкъ на главата на дѣцата ти, на жена ти, на своята. Това е, което Любовьта може да направи,

да заличи всичкитѣ ви грѣхове. И казва Писанието: „Ще залича всичкитѣ ви грѣхове, прѣгрѣшения, нѣма да ги помена, ще ги прѣвърна въ скжпоцѣнникамѣни“. А сега казватъ: той ме мрази. Да, вѣнъ отъ Любовьта, умразата е опасна болестъ, но вжтрѣ въ Любовьта, тя е единъ скжпоцѣненъ камъкъ, единъ нектаръ. Единъ день ти ще я пиешъ въ едно шишенце и ще кажешъ: колко е хубава! Какво е тоза, какъ е станало това? Това е умразата, отрова, която убивала хиляди хора. Любовьта ще прѣвърне тази умраза въ Любовь. Да, това върши Любовьта съ една магическа сила. Тѣй щото, всичкитѣ мисли, чувства, желання, дѣйствия, които мжчатъ съврѣменното човѣчество, ще се прѣвърнатъ въ нѣщо отлично и хубаво. Това е величието вжтрѣ въ Бога, и Писанието казва тѣй: „Богъ ще примири всичкитѣ противорѣчия, които съществуватъ въ свѣта, ще обърши сълзитѣ на всички“ Не мислете, че Господъ не вижда вашитѣ сълзи. Не, азъ съмъ казвалъ и другъ пжтъ: умразата, съмнѣнието, всички отрицателни чѣрти, Господъ ги събира въ шишенца и единъ день, като дойде Любовьта, ще се хвърлятъ въ нея. И отъ единия край до другия, ще почнатъ да текатъ всички най-хубави питиета, ще се явятъ най-изящни плодове и ще кажете: отдѣ дойдоха тѣзи прѣкрасни нѣща? — Отъ грѣховетѣ на хората дойдоха. Е, какъ мислите за тази философия сега? Ще кажете: отъ 1001 нощъ е тя. Да, азъ повече бихъ желалъ да живѣя въ 1001 нощъ, отколкото въ тази съврѣменна култура, която сега съществува, съ тия извратени мисли и желання. Питамъ ви сега: тѣй както виждате Любовьта, не трѣбва ли да се примирите? Нѣкой казва: да се примиримъ. Не, нѣма какво да се примирявашъ. Хвърли се въ огъня на Любовьта, и като излѣзешъ на другия край, ще бждешъ примиренъ, и всѣки ще те обича.

„Отвори умоветѣ имъ да разбиратъ Писанията.“

Сега, нѣкои искатъ да кажатъ, че ние сме съвршени. Не, ние не сме съвршени, но казвамъ, че тази Любовь трѣбва да заговори въ васъ — не обикновената любовь, ние всинца сме сити на нея. Има ли нѣкой, който да не е ронилъ сълзи отъ тази обикнозена любовь? Всички сме плакали и още плачемъ. Жената казва: „Изгубихъ първата си любовь.“ Мжжътъ казва:

„Изгубихъ първата си любовъ.“ Учителътъ казва: „Изгубихъ първата си любовъ.“ Ученикътъ казва: „Изгубихъ първата си любовъ.“ Всички казватъ: изгубихъ първата си любовъ. Казвамъ: никаква първа любовъ не сте изгубили. Отъ сега нататкъ ще дойде тази любовъ, и ние трѣбва да бѣдемъ готови да я възприемемъ. Това сж факти, които вие можете да опитате, но азъ не доказвамъ нѣщата. Нѣщата, които сж доказани, тѣ не сж истинни. Това е гимнастика на ума. Нѣкой пжтъ, като гозоря за науката, вие казвате: а, той е противъ науката. Азъ имамъ всичкото почитание къмъ науката, за мене тя, съ всичкитѣ свои отрасли е свещена, тя е произлѣзла отъ Бога, отъ Божествената Мѣдростъ, но за онѣзи изопачени човѣшки теории, казвамъ: това не е наука, това сж зальгалки за хората. Има една свещена наука, която развива ума, и всички трѣбза да се занимавате съ нея. Е, приятно е да бѣдешъ лѣкарь, да имашъ знания. Влѣзешъ въ една кжщъ, братъ ти тамъ се прѣвива, направишъ едно лѣкарство, и болестъта изчезва. Кое е по-полезно, да имашъ знанието или да нѣмашъ? Влѣзешъ въ една кжща, ти знаешъ да шиешъ, а хората чакатъ, готови сж, но нѣма кой да имъ ушие нѣщо. Ти вземешъ, скроишъ, направишъ имъ една дреха. Художникъ си, музикантъ си, имашъ какво и да е изкуство, съ което да бѣдешъ въ полза на своитѣ ближни — ще имъ послужишъ. Сега, въ мене има едно желание, искамъ по нѣкой пжтъ хората да не страдатъ. Питамъ се нѣкога: защо имамъ туй желание, защо да не страдатъ? Имамъ желание да имъ помогна, но слѣдъ като говоря, казватъ: той говори така, защото не е живѣлъ като насъ. Я да дойде на нашето положение, ще видимъ, дали ще говори така?“ Това не е философия. Ако азъ съмъ на вашето мѣсто, ще говоря като васъ, и ако вие сте на моето мѣсто, ще говорите като мене. Това сж математически съотношения. Ако не съмъ азъ, другъ нѣкой ще дойде на моето мѣсто, и ще говори като мене. Въ една отъ американскитѣ църкви имало единъ виденъ проповѣдникъ, който се отличавалъ по това, че като влизалъ въ църквата нѣкой грѣшникъ, започвалъ да си клати главата, и докато не се разкае, не прѣставалъ да си клати главата. Съ това се прочулъ. Единъ ученъ, като чулъ за това, казалъ:

„Какъ е възможно това, то ще е нѣкакъвъ голѣмъ фокусъ?“ Влиза въ църквата този ученъ, започва като другитѣ грѣшници да си клати главата, но не иска да се разкае. Не, ще си клатишъ главата, докато се разкаешъ, и ако не се разкаешъ, ще умрешъ. Туй е свещено мѣсто на Любовта, и който дойде на туй свещено мѣсто, ще си клати главата, докато се разкае. Вашитѣ разсждения съставляватъ особена философия. Всѣки, който е на моето мѣсто, ще говори като мене. Тѣй ще говоришъ, не може друго-яче. Туй е много естествено. Нима онази хубава чешма съ 10 крана, отъ която извира хубава, чиста вода, нѣкой я заставя да извира, или тя сама извира? Кой я заставя? Нѣкой ще каже: защо да говори тѣй? Законътъ е такъвъ, ще говори. Вие знаете ли законитѣ на Бога, знаете ли какъ се е образувалъ човѣшкиятъ езикъ? Азъ говоря, вие ме слушате. Мислите ли вие, че това е случайно? Ще кажете, че азъ съмъ ви събралъ. Лъжа е това. Ще кажете, че вие сте дошли. Лъжа е това. Вие и азъ сме поставени отъ другъ на това мѣсто, и азъ и вие сме работници въ свѣта. Питамъ тогава: онзи, който слуша, и онзи, който свири, кой се радва повече? Нѣкой казва: ама азъ да съмъ на неговото мѣсто. Че какво отъ това? Мислишъ, че ще придобиешъ повече? Мислите, че като ме слушате повече, съмъ по-щастливъ? Азъ съмъ щастливъ, докато тази чешма тече, докато извира правилно отъ мене, докато сж здрави кюнцитѣ ѝ. Щомъ се задрѣсти, и кюнцитѣ ѝ се пукнатъ, това е нещастие за мене, това показва, че азъ съмъ сгрѣшилъ нѣкждѣ. — Всичко е Божествено: и когато говоря, и когато слушамъ. Трѣбва да знаемъ, какъ да говоримъ, и какъ да слушаме. Първо човѣкъ слуша ли, или говори? Имайте прѣдъ видъ едно правило: човѣкъ най-първо слуша. Ако вие не сте хора, които сте научили съ вѣкове да слушате, никога нѣма да се научите да говорите. Трѣбва да пропѣтуваме цѣлия свѣтъ, да се научимъ да слушаме красивата рѣчь, като започнемъ отъ духовния свѣтъ, да слушаме ангелитѣ и послѣ да слизаме къмъ светиитѣ на земята, до гениалнитѣ хора, до обикновенитѣ хора въ всички области, тогава ще имаме едно понятие, какъ трѣбва да се слуша. И казвамъ: нѣма по-хубаво нѣщо отъ това, да знаешъ,

какъ да слушашъ. Нѣкой пжтъ, когато искамъ да си почина, прави ми голѣма приятностъ да отивамъ въ училището, при малкитѣ дѣца, тия, на около 5 — 6 години, да не ги заставямъ да слушатъ отъ мене, а азъ да ги слушамъ, виждамъ какви философски въпроси разрѣшаватъ тия дѣца прѣдъ мене. Трѣбва да се научимъ да слушаме.

„Отвори умоветѣ имъ да разбиратъ Писанията.“

И колко хубаво е, човѣкъ да бжде чистосърдеченъ, да бжде като едно дѣте. Красивото въ живота е туй чистото, туй наивното, като говоришъ, да нѣмашъ никаква задна мисль. Не е ли по-хубаво, като говоря да имате пълна вѣра въ мене, да виждате, че нѣмамъ никаква задна цѣль? Най-хубавото нѣщо е тази чистота, тази наивностъ, тѣй както излиза отъ Бога, безъ никакви приправки, безъ никакъвъ омисль да използвамъ нѣкого за себе си. Снемамъ ви единъ плодъ отгорѣ, отъ дървото, тѣй както си е, безъ да го пипна съ ржката си, да го не омърся, хваналъ съмъ го само за опашката, и ви го прѣдавамъ. Направилъ ли съмъ съ това нѣкакво прѣстѣпление? — Не съмъ. Ако го хвана съ ржката си, съ туй азъ съмъ нарушилъ едно свещено правило. Не, всѣки плодъ трѣбва да се прѣдаде тѣй, както си е, че да си хапнете. Нѣма да ми казвате: много ви благодаря, че ми дадохте. Не, вие ще благодарите на туй свещено дърво, че ви дава плодетѣ си, а азъ се радвамъ, че съмъ ги откъсналъ. Благодарите на Бога за тия плодове, благодарите на туй хубаво слънце, благодарите на неговия духъ, а като благодарите на него, азъ се радвамъ за тази ви благодарностъ. И всѣки трѣбва да бжде тѣй доблестенъ, тѣй чистъ. Единъ приятелъ ми казваше: „Онзи день, като говорѣше на бесѣдата, много ми стопли сърцето. Гледамъ те слѣдъ два деня, не бѣше сжщиятъ.“ Възможно е, казвамъ, всичко става на земята, не съмъ азъ виноватъ, ако съмъ се измѣнилъ. Въ бесѣдитѣ си съмъ парадно облѣченъ, засмѣнъ, а като работя, дрехитѣ ми не сж такива, не съмъ тѣй разположенъ, както съмъ сега разположенъ, веселъ. Когато работя, азъ съмъ лошъ — лошъ въ този смисль, че не съмъ достатъчно учтивъ. Дойде нѣкой, казвамъ: да почака малко, не му е толкова притупало. А

вие, турите тази мисъл въ главата си, защо да не ви посрѣщна учтиво. Не, туй азъ трѣбва да го кажа, защо да не ви посрѣщна тѣй учтиво, както вие желаете. Щомъ ти кажешъ това, ти ме сѣдишъ. Законътъ е такъвъ: азъ трѣбва да се сѣдя. Ако съмъ направилъ една погрѣшка, азъ трѣбва да я видя, а не ти да виждашъ моята погрѣшка. Когато ти виждашъ моитѣ погрѣшки, ти си на кривия пѣтъ, а щомъ азъ виждамъ своитѣ погрѣшки, азъ съмъ на правия пѣтъ. Влѣзе нѣкой, като работя, не го посрѣщна учтиво, азъ ще и кажа: слушай, какво говорихъ онзи день на бесѣдата? — Да постѣпваме нѣжно, деликатно, учтиво. Ама нѣмамъ врѣме. Ще намѣришъ врѣме, или ако не искашъ, ще слѣзешъ отъ този амвонъ, и ще дойде другъ да изпълни Божия законъ. Чистосърдеченъ трѣбва да е човѣкъ въ своитѣ отношения! Сега, като ви говоря, ще кажете: може ли човѣкъ да бѣде такъвъ? Да оставимъ туй „може ли“, азъ говоря за духовния, за съзнателния, за Божественния човѣкъ. Има нѣщо Божествено у човѣка! Азъ не говоря за тия обикновени хора, азъ говоря за туй Божественото у васъ. У васъ има двама, азъ говоря на Божественото у васъ, говоря на вашитѣ души, а пѣкъ душитѣ ви знаятъ, тѣ ще говорятъ на васъ. Като си отидете въ къщи, вашитѣ души ще почнатъ да ви говорятъ, да ви обясняватъ. Тѣ ще ви кажатъ: „Ето какъвъ бѣше разговорътъ.“ Душата ви ще говори. Тѣй, че когато вие ми говорите, ще говорите на моята душа, и моята душа ще ми прѣдаде вашия разговоръ. Щомъ си говоримъ по души, ние ще се разбираме, нѣма да има криви разбирания, но щомъ си говоримъ по плътъ, ще има криви разбирания.

„И отвори умоветѣ имъ да разбиратъ Писанията“. Когато великиятъ Божественъ Духъ разкрие умоветѣ ви — подъ умоветѣ, разбирамъ тази велика свещена книга, знаете ли колко нѣщо има написано въ умоветѣ ви? Всичко това е складирано тамъ. А ти седнешъ и въздишашъ. Има велики нѣща написани. Когато тази Любовь легне въ човѣшката душа, въ човѣшкото сърце и духъ, ти ще се промѣнишъ, всичкитѣ ти сухи листа, клонища, всичко туй ще се разцвѣти, и ще кажешъ: има Любовь, има Богъ, има животъ, и животътъ има смисълъ. И тѣй, тази Любовь, тя ще възкреси всички

онѣзи, които сѣ заминали отъ този свѣтъ, тя ще ги въздигне. Умрѣлъ е вашъ приятель, потопете го въ тази Любовь, той ще дойде при васъ. Изгубилъ си си-на си, потопи го въ тази Любовь, той ще дойде при тебе. Всичко потопете въ този огънь на Любовта, и всичко ще се възвърне при васъ. Казвате: какво да правимъ? Всички трѣбва да се потопимъ въ тази Божествена Любовь и да живѣемъ. Нека ви седятъ прѣврѣзкитѣ! Сега казвате: чакай да видимъ какво ще каже нашиятъ Учителъ. Вашиятъ Учителъ! Толкова години съмъ ви говорилъ. И азъ познавамъ моя Учителъ. Нѣкои казватъ: нашиятъ Учителъ. Азъ казвамъ: моятъ Учителъ. Единъ Учителъ има въ свѣта! И когато Христосъ казва: „Единъ е вашиятъ Отецъ, единъ е вашиятъ Учителъ“ свещено е това име Учителъ, и дойде ли да говоримъ за Учителя, азъ искамъ тази дума да бжде свещена и за васъ. Единъ, единъ е той, и Неговиятъ гласъ, Неговата Любовь за васъ да бжде най-свещеното нѣщо. Нѣкои казватъ: дали говори Учителътъ, или не? Не се съмнѣвайте! Двѣ хиляди години слѣдъ Христа и да се съмнѣвате, а..! Ако бихъ могълъ да плача, бихъ плакалъ заради васъ, ако се съмнѣвате. Тамъ онзи кръстъ какво показва? Хилядитѣ и милиони жертви, които ставатъ въ свѣта какво показватъ? Не е ли това жертва на онзи великъ Учителъ? Какво направихте за свѣта? Обѣщавате за въ бждеще, радвамъ се. Този Учителъ за сега изисква ние да ходимъ съ прѣврѣзани очи въ свещената Любовь, и сърцата ни да треперятъ подъ тази Негова свѣтлина. Единъ день ще се снематъ прѣврѣзкитѣ ни. Павелъ казва: „Ще видимъ, както Той ни вижда“. Ще дойде день, ще се снематъ тѣзи прѣврѣзки, които сега съществуватъ. Бждете увѣрени, вие ще провѣрите тѣзи мои думи. Любовьта ще внесе животъ въ васъ, Мждростъта ще внесе свѣтлина, Истината ще внесе свобода. Този животъ ще се изрази въ тоза Божествено знание да знаете, какъ да живѣете. Има ли похубаво нѣщо отъ това, да седимъ, да се разговаряме, и да имаме абсолютно довѣрие еднъ къмъ другъ? Прекрасиво нѣщо отъ това, нѣма. Да кажемъ, че въ едно училище, между учители и ученици, има пълно довѣрие, пълно единение, учителътъ да храни тази пълна,

възвишена Любовь, и ученицитѣ — също, има ли нѣщо по-хубаво отъ това? Само по този начинъ може да дойде онова знание. Е, въ единъ домъ може ли да има нѣщо по-възвишено отъ тоза, между мъжа и жената да има туй възвишено трептение и отъ устата имъ да не излѣзе нито едно горчиво слово? Нѣма да кажа нито единъ кривъ погледъ, защото очитѣ сж още вързани. Горчива дума могатъ да си кажатъ, защото езикътъ имъ е развързанъ. Нѣма нищо по-хубаво отъ това въ свѣта! Ето какво иска този Великиятъ Учителъ да внесе въ дома ти. Бащата ще бѣде посрѣщнатъ отъ дъщеря си, и каквото му каже тя, той да ѝ върва, защото никога не му е казала лъжа. Да го обича, и той да обича дъщеря си. Майката да обича дъщеря си, да обича сина си.

„И отвори умоветѣ имъ да разбиратъ Писанията“. И ви казвамъ: има Единъ въ свѣта, който е така спрѣмо насъ. И цѣлата жива природа, нейниятъ езикъ говорятъ за този Единния, Великия Учителъ. Ние Го наричаме Учителъ, Отецъ, Господъ, Той е, отъ чиято душа, духъ, сърце, умъ днесъ постоянно блика, блика. Недоволни всички, а то блика, блика, навсѣкждѣ всичко пълни, уталожва всички скърби и страдания, навсѣкждѣ простира ръцѣтъ си и помага. На този свѣтъ, който пѣшка, Той казва: „Всичко това ще се обнови, обнови, обнови“.

Желая сега вие всички да си починете, да се не смущавате, да не бѣдете толкоза нервни, да не се безпокоите, какво ще стане съ васъ. Ако ме слушате, каквото ви говоря тази сутринъ, вие ще свършите това велико училище отлично, ще ви дадатъ една отлична диплома, Любовта ще ви снесе прѣврѣзкитѣ, вие ще внесете въ свѣта свѣтлината, и Любовта ще ви прати по една усмивка, ще видите усмивката ѝ. Ще ви пита нѣкой: „Защо проповѣдвате?“ — Е, видѣхъ Любовта и нейната усмивка, готовъ съмъ да се жертвувамъ, да живѣя за Бога.

И тъй, ще свършите благополучно, ще влѣзете въ новата епоха, ще чуete гласа на ангелитѣ, тѣхнитѣ пѣсни, тѣхната наука, тѣхната култура. Тогава ще дойдатъ всички светии, адепти, Учители отъ памети-вѣка, ще дойдатъ и всички, които сж заминали, и

на земята ще има едно велико тържество. Всички ще си починатъ. Тогава Любовта ще ви снесе прѣврѣз-китѣ, ще ви даде едно велико угощение, и всички ще бждатъ на нейната трапеза съ хиляди години. Сега, още малко врѣме имаме, вие сами ще снемете своитѣ стари дрехи, и нови ще си облѣчете този день. Великъ день идва сега! Той идва бързо, велико приготвление има въ свѣта! И сж поканени не само едни, всички сж поканени, отъ мало до голѣмо. Всички сж поканени на тази велика трапеза на Любовта.

Бесѣда, държана на 4/XI, 1923 г.

Който има уши.

„Който има уши да слуша,
нека слуша!“¹⁾

Щастието и силата на хората зависятъ отъ тѣхното слушане. Туй, което хората наричатъ щастие, това е съотношение. Щастието, това е връзка между двѣ души. Когато двѣ сърца сж правилно съединени, т. е. иматъ правилни отношения, то, както въ музиката, тѣй и тукъ, образува се онзи тонъ, който ние наричаме щастие. За да можемъ да разберемъ туй вътрѣшно отношение на щастието, ние трѣбва да си служимъ съ онѣзи обективни символи, които сжществуватъ въ природата. Запримѣрь, физическото сърце, това е единъ символъ, и знаемъ, че здравословното състояние на човѣка зависи отъ неговото сърце. И отъ всичкитѣ клѣтки въ тѣлото, като изключимъ тия на главата, най-разумни сж клѣткитѣ на сърцето. По интелигентностъ тѣ сж на първо мѣсто, тѣ сж най-интелигентни. Обаче, въ съврѣменната физиология, съврѣменнитѣ учени хора сж свикнали да мислятъ за клѣткитѣ просто, като за живи сжщества, безъ никаква разумностъ. Това е едно дѣтинско схващане на съврѣменната наука. Съврѣменната наука се намира още въ своитѣ пелени, и съврѣменнитѣ учени хора, това сж дѣца на тази наука, тѣ се занимаватъ съ дѣтски играчки. Може би, слѣдъ нѣколко хиляди години, тия сжщитѣ учени хора, които сега минаватъ за голѣми капацитети, тѣ сами ще се поусмихнатъ на своята съврѣменна ученостъ. Туй погрѣшно схващане е минало въ всичкитѣ клонове на науката и е проникнало самата сжщина на нашия животъ; и всѣки единъ за себе си мисли, че по-уменъ отъ него нѣма, че само той живѣе и страда, а никой наоколо му не живѣе и не страда — тѣй поне чувствуваме въ себе си. Тогава философитѣ казватъ „азъ“ и „не азъ“. „Азъ“ ътъ е туй, което съзнава, а всѣки човѣкъ вѣнка

¹⁾ Лука 8 : 8.

отъ мене е „не азъ-тъ“. Азъ, който съмъ вжтрѣ въ себе си, съмъ „азъ-тъ“. Е, какво разбирате подъ думата „азъ?“ Щомъ речемъ да обяснимъ този „азъ“, той се стопява, както снѣга, и нищо не остава отъ него въ ржцѣтъ ни. Когато се каже „азъ“, нѣкои го замѣстватъ съ думата „его“. Въ сжщностъ, думата „азъ“ сжществува ли въ свѣта? Всѣки казва „азъ, азъ“. „Азъ“ се явява, когато човѣкъ почва да мисли, когато човѣкъ почва да се отдѣля отъ другитѣ хора. Това „азъ“ значи: азъ, № , азъ, който започвамъ да мисля, азъ съмъ. Това „азъ“ съврѣменната наука го употрѣбява въ философията, а ние ще вземемъ азъ-тъ, ще го замѣстимъ съ живата, съзнателната, самосъзнателната човѣшка душа, защото душата е една опрѣдѣлена единица вжтрѣ въ природата, и тя сжществува. Тя сжществува и е извънка врѣмето и пространството, както и въ врѣмето, и пространството. Коренитѣ на душата сж въ врѣме и пространство, а нейнитѣ клонища сж извънка врѣмето и пространството. Често философитѣ казватъ, какво нѣщо е врѣме и пространство? Нека вземемъ една секунда отъ врѣмето и да раздѣлимъ туй врѣме на 100 милиона части. Ако вземемъ една стомилионна частъ отъ секундата, тогава бихъ ви задалъ въпроса: може ли да опрѣдѣлите каква дължина ще има туй врѣме. Съ каква мѣрка ще го опрѣдѣлите? Значи, извънъ врѣмето и пространството нѣма мѣрка. Слѣдователно, нашето врѣме и пространство не е мѣродавно.

Сега, ще направя едно малко отклонение. Вземете, въ геометрията, ние имаме трижгълници, четирижгълници, петожгълници и т. н., но трижгълникътъ, това не е една цѣла фигура. Хората отъ третото измѣрение казватъ: ние имаме единъ трижгълникъ, и може да образуваме една пирамида. Да, но пирамидата не е цѣло. Трижгълникътъ е частъ отъ едно цѣло, пирамидата е частъ отъ друго едно цѣло. И слѣдователно, когато туй цѣло се проектира вжтрѣ въ нашия свѣтъ, въ материалния и извънъ нематериалния свѣтъ, изявленията сж неговитѣ отсѣчки. Отсѣчкитѣ му нѣкой пжтъ се проектиратъ като трижгълници, четирижгълници, петожгълници. Ние си служимъ съ тѣхъ, но тѣ сж само отсѣчки. Сега,

да вземемъ, запримеръ, единъ жгълъ. Често ученитѣ го построяватъ отъ двѣ прави линии насочени къмъ извѣстенъ общъ центъръ, и съ него механицитѣ, инженеритѣ си служатъ. Тия линии наричаме силови линии на движението. Тѣ дѣйствуватъ вжтрѣ въ природата. Но тия силови линии сж нѣкой пжтъ и несъзнателни. Вземете, братъ и сестра, не се движатъ винаги по една и сжща линия. За въ бждеще ще могатъ да се измѣрватъ отношенията на хората споредъ тѣхнитѣ жгли на движение. Да кажемъ, че двѣ личности се движатъ подъ единъ жгълъ отъ 30^0 , или подъ жгълъ отъ 90^0 или подъ жгълъ отъ 120^0 , тѣ ще се различаватъ по характеръ, защото тия двѣтѣ линии, които се раздалечаватъ, показватъ, че между тѣхъ трѣбва да има едно по-голѣмо или по-малко прѣпятствие. За да стане този жгълъ по-голѣмъ, кои сж причинитѣ на туй отклонение? Кои сж причинитѣ, за да се отдалечаватъ тѣзи двѣ линии? Тѣ могатъ толкова да се раздалечатъ, че да се изправятъ въ една права линия, да образуватъ единъ изправенъ жгълъ отъ 180^0 и да се прѣгънатъ въ другата посока на своето движение. Сега, вие можете да направите едно малко възражение: какъ е възможно единъ жгълъ да се огъне? Възможно е. Азъ ви питамъ: какъ е възможно да смѣните едно любовно състояние съ състояние на умраза? Нѣкой пжтъ обичате нѣкого, съгласни сте да се пожертвувате, но слѣдъ 4 — 5 години сте въ състояние да го смажете, да го направите на прахъ и пепель. Това сж състояния, които сжществуватъ. Не искамъ да кажа за васъ, вие сте отъ благороднитѣ, азъ казвамъ туй, което въ свѣта сжествува. Взимамъ не само хората, но цѣлокупната природа, тѣй както сжествува. Вие вземете едно малко кученце, което ви обича и го хванете за опашката, то веднага ще се обърне и ще ви захапе съ зжбитѣ си, но послѣ, като го изгледате малко сериозно, дойде страхътъ, и то отстѣпва. Смѣня се състоянието. Защо? Изобщо хората казватъ: е, то си е куче. Значи, неразумно е. Е, хубаво, то си е куче, азъ съмъ съгласенъ, но когато у човѣка се смѣня състоянието, той какво е? Значи, това не е една философия, която може да изясни правилно защо и отъ какво произтича едно явление. Ние трѣбва да обяснимъ едно явление правилно, и като го обяс-

нимъ, да го приложимъ въ живота тъй, както техникътъ може да обясни едно явление, и да го приложи.

„Който има уши да слуша, нека слуша!“ Прироката е употрѣбила дълго време, докато създаде човѣшкото ухо, не само неговата външна страна, но неговото вътрѣшно устройство, онѣзи съединителни вътрѣшни нишки съ мозъка, за да може да прѣвърща звуковетѣ. Когато нѣкой ти каже „азъ те обичамъ“, тия трептения като влѣзатъ въ ухото ти, трѣбва да ги прѣвърнешъ, да знаешъ, че е така. Като ти каже нѣкой тия думи, звуковетѣ удрятъ на тъпанчето ти, сърцето ти се възпламенява и ти казвашъ: а, той ме обича. Защо, какъ? Чухъ го, на тъпанчето ми удари. У турцитѣ има една пушка чекмаклия, тя има единъ малкъ отворъ, турятъ вътрѣ една запалка съ кремъкъ, малко барутъ, и като щракне, отъ кремъка изхвъркватъ малки искри, запалватъ барута и се чува: „Бумъ“... Тъй както се запалва тази пушка чекмаклия, тъй се запалва и човѣкъ. Дойде любовта въ него и той се запали. Обаче, това сж само прѣходни обяснения, това не е сжщината на живота. За разбиране законитѣ на самия животъ, за разбиране на самата мисль, за разбиране на самото движение, се изисква друго нѣщо. Азъ сега не говоря за онѣзи прояви на движенията, които сж чисто физически, но говоря за онѣзи съзнателнитѣ движения. Въ съзнателнитѣ движения силата е вътрѣ, а въ несъзнателнитѣ, механически движения силата е отвънъ. Въ едно колело имате единъ ремъкъ, който движи постоянно колелото отвънъ, а въ единъ охлювъ имате движението отвътрѣ. Този охлювъ или тази мида често е затворена между двѣ черупки. Слѣдъ като умре охлювътъ или мидата, тази черупка остава, и ако я счупите, никога не ще може да образувате наново тази форма. Обратно: ако вземете солта и я разтворите въ вода, послѣ оставите разтвора ѝ да изкристализира, ще се образува сжщата форма. Слѣдователно, разумнитѣ форми не се възстановяватъ тъй, както формитѣ на кристали тѣ. Затуй, когато въ свѣта направите извѣстна погрѣшка или извѣстно добро, разумната сила, която е направила тази погрѣшка или това добро, тя сама е въ сила да прѣсъздаде туй, което е направила или

развалила. Сега, допуснете слѣдниятъ фактъ, който може да се обясни по два начина. Вие имате единъ приятель, когото обичате, но единъ день, по невнимание, кажете една дума, отъ която той се обижда, неговото настроение се измѣня. Вие отивате, извинявате се, но той не иска да ви прости. Питамъ: защо не иска да ви прости? Онзи човѣкъ, който не иска да ви прости, той не е обидениятъ, другъ е обидениятъ, но го нѣма. Слѣдователно, той казва: азъ нѣма какво да ви прощавамъ, азъ оставамъ само неговъ настойникъ. Запримѣръ, даденъ е едичъ процесъ на нѣкой адвокатъ, но другъ единъ му казва: прѣкрати този процесъ. Той пита ищеца ти готовъ ли си? Адвокатътъ има ли право да прѣкрати дѣлото самъ? — Нѣма право. Слѣдователно, обидениятъ хора, тѣзи, които не обичатъ да прощаватъ, тѣ не сж обидениятъ, тѣ сж само длъжностни лица. Въ обидата всѣкога има една материална щета. Законътъ е такъвъ. И тази щета трѣбва да се изплати, да се възстанови. Защо? Равновѣсието се е нарушило, и ти докато не възстановишъ това равновѣсие, не можешъ да се примиришъ. Нѣкой, който те обидилъ, дойде и започва: извини, азъ те обидихъ. Не, не може така. Ами хубаво, ако ти си единъ слуга, турилъ си боба да се вари, приготвилъ си го, но си забравилъ да поставишъ соль въ гърнето и отидешъ при господаря си и му кажешъ: „Извини, азъ не турихъ соль“. Съ това извинение бобътъ ще се осолить ли? — Нѣма. Или, прѣсолилъ си боба, дойдешъ и се извинишъ на господаря: „Извини, бобътъ е прѣсоленъ“, Съ това ще се обезсоли ли? Това сж редъ извинения. Нѣкой се извинява: азъ го обезсолихъ, азъ го прѣсолихъ. Това сж методи, които съврѣменнитѣ хора употребяватъ за поправяне на обществото. Тия методи сж употребявани, употребявани, но не сж дали никакви резултати. Вие казвате: ние сме грѣшни хора, това-онова. Туй значи: азъ не съмъ турилъ соль. Съ такива извинения „азъ не съмъ турилъ соль“, или „азъ съмъ прѣсолилъ“ става ли нѣкаква работа? Като не туришъ соль, солта ще влѣзе ли въ гърнето? — Нѣма да влѣзе въ гърнето. Послѣ, другото, което спъва съврѣменнитѣ хора, то е слѣдното. Ние казваме: да имаме Божията Любовь! Като

кажете да имаме Божията Любовъ, ще я имате ли? Не, Любовта се проявява въ човѣшката душа само при извѣстни условия. Тя дѣйствува, но се заражда при извѣстни условия. Казвашъ: азъ искамъ да бжда ученъ човѣкъ. Да, но знанието и Мъдростъта, и тѣ се зараждатъ при извѣстни условия. Любовта се заражда само тогава когато ти дойдешъ въ съприкосновение съ Бога. Нищо повече! При първия моментъ на съприкосновение съ Бога, Любовта ще блесне въ душата ти, като единъ свършенъ фактъ. И когато това стане, ето какви промѣни ще настанатъ. Да кажемъ, докато не дойде Любовта, ти разсждавашъ философски, интересувашъ се и отъ философията, и отъ геологията, но докосне ли те, ти ще отлагашъ да изпълнишъ всичко това, което тя изисква за слѣдъ милиони години и ще казвашъ: „Е, то не му е дошло врѣмето“. И всички съврѣменни хора сж все умни хора казватъ: нѣма да дадемъ имота си най-послѣ, ще мислимъ и за себе си“. Чудна е тази философия! Нима за да направя добро нѣкому, азъ трѣбва да прѣстана да мисля? Не, сжщността именно трѣбва да се приеме, а не да мислимъ, какво не е дошло врѣмето. Какво ще бжде състоянието ти, когато влѣзешъ въ съприкосновение съ Бога? Веднага тия неразрѣшени въпроси ще ги разрѣшишъ. Щомъ дойдешъ въ съприкосновение съ Бога, ще бждешъ готовъ веднага да разладешъ всичко, ще бждешъ готовъ да заемешъ каквото и да е положение въ свѣта. Не ме разбирайте криво! Тази Любовъ нѣма да те направи калугеръ въ нѣкоя гора, тя нѣма да ти тури съдрани гащи. Ние съврѣменнитѣ хора привидно сме много скромни. Единъ ученикъ на Сократа, за да покаже своята скромность, се явява съ съдрани гащи прѣдъ своя Учителъ, виждали се месата му. Погледналъ го Сократъ и му казалъ: „Твоята гордостъ се вижда и прѣзъ съдранитѣ ти гащи“. Гордостъта може да се покаже и прѣзъ хубавитѣ дрехи, може да се покаже и прѣзъ съдранитѣ гащи. Обаче, когато ти имашъ туй първо съприкосновение съ Божествената Любовъ, у тебе ще лѣха вече животъ, и ти ще бждешъ единъ изворъ, който периодически, помалко идва, докато не дойде малко дъждецъ, и пакъ ще засъхнешъ. Но когато дойде Божествената Любовъ

въ съприкосновение съ тебе, ти ще бъдеш единъ великъ изворъ, и цѣлата мѣстностъ ще се благослови отъ туй съприкосновение съ тебе. Едно отъ качества на тази Любовь е това, че тя е устойчива и неизмѣнна, т. е. тя се измѣня, но както трептенията, вибрациитѣ отъ една цигулка сж тѣй хармонично съчетани, че образуватъ хармония, приятна за ухото, така е и съ промѣнитѣ, които ставатъ отъ Любовта. Хиляди и милиони промѣни ще станатъ въ нашето състояние, но отъ всичката тази Любовь, първото нѣщо, което е, ще диша животъ навсѣкждѣ. Първиятъ актъ: ние ще усѣтимъ единъ избликъ на Любовта. Вториятъ актъ: понеже този изворъ ще трѣбва сега да трѣгне въ своя пѣтъ на движението, необходима е Мъдростта да му покаже пѣтя, накждѣ да върви. Затуй трѣбва първо да имаме съприкосновение съ Бога. А сега съврѣменнитѣ учени хора започватъ да опровергаватъ има ли Господъ, нѣма ли Господъ. Азъ съмъ казвалъ и другъ пѣтъ: реалността не я доказвамъ. За реалността можемъ да говоримъ само. Азъ не доказвамъ реалността, понеже комуто я доказвамъ, ще го опетня съ своитѣ доказателства. Да доказвамъ Истината, значи да лъжа. Да положимъ сега, че нѣма Господъ, тѣй казватъ съврѣменнитѣ теолози, ти губишъ ли нѣщо? Ако пѣкъ има Господъ, значи спечелилъ си нѣщо. Това сж търговски работи. Ами, ако Господъ е само на земята, ако въ Божествения свѣтъ Го нѣма? Ако имашъ умъ, има Господъ; ако нѣмашъ умъ, нѣма Господъ. Ако имашъ сърце, има Господъ, ако нѣмашъ сърце, нѣма Господъ. Подъ думитѣ „има Господъ“, ето какво подразбирамъ. Вие сега не ме рѣзбрахте, но погрѣшката не е ваша, не е и моя, но е на онзи, който е направилъ езика. Има Господъ, значи има Любовь. Има ли Любовь, тази Любовь ще даде животъ. Азъ съмъ мъртавъ, хилавъ, отчаянъ, песимистъ, това-онова, но като дойде Любовта, азъ мога да помогна на хиляди хора. Каквото хвана, всичко мога да направя. Е, кое състояние е по-хубаво? Хубаво ли е това състояние, при което да те турятъ на леглото, и да имашъ нужда отъ 10 души слуги, да те измиятъ, да обикалятъ наоколо ти, и да казвашъ само „охъ, охъ“? Азъ ще ви прѣдамъ единъ фактъ тѣй, както си е, както сж ми го казали,

той е вещественно доказателство. Отиватъ при единъ лѣкаръ, казватъ му: „Има единъ боленъ, той е въ послѣдната фаза на болестъта, на издъхване.“ Лѣкарътъ взима инструментитѣ си, мисли, че може да има нужда отъ операция. Влиза вътрѣ, вижда единъ болникъ лежи на леглото си, завитъ съ юрганъ, прѣдъ него една чиния съ кюфтета. Болниятъ казва: „Охъ, доктсре, умрѣхъ.“ Докторътъ си казва: „Тия хора сж направили съ мене една шега.“ „Нѣма, нѣма нищо“, казва той, „човѣкъ, който яде кюфтета, не умира“, и си отива. „Чакай, чакай, господинъ докторе, идвали сте тука, да ви платя.“ Съврѣменната медицина твърди, че има такива болести, при които хората, като заболѣватъ, ядатъ повече. И този човѣкъ заболѣлъ отъ такава болестъ, но лѣкарътъ се очудилъ, очаквалъ да види боленъ, който умира, а той, подъ юргана пѣшка, и на масата прѣдъ него паница съ кюфтета. Такива болести се лѣкуватъ много мѣчно, но за да се излѣкува човѣкъ, той непрѣменно врѣменно трѣбва да прѣстане да яде, а да навакса тази храна отъ въздуха и водата. Слѣдователно, имало е, и сега има, па и за въ бждеще пакъ ще има методи за лѣкуване. Съврѣменнитѣ лѣкари, съврѣменната наука има всичкото добро желание да лѣкува, но природата е скрила своитѣ методи. Тя е много строга къмъ всѣки, който би употребилъ единъ нейнъ методъ. Има два начина за лѣкуване: единиятъ е природенъ, а другиятъ начинъ азъ го наричамъ Божественъ, той е моменталенъ. Ти не можешъ да излѣкувашъ единъ грѣшенъ човѣкъ моментално. Единъ праведникъ можешъ моментално да го излѣкувашъ, отъ каквато и да е болестъ, но единъ грѣшникъ — никога. Въ историята на човѣшкитѣ анали не съмъ намѣрилъ примѣръ, дѣто нѣкой виденъ лѣкаръ да е излѣкувалъ моментално нѣкой човѣкъ. Има примѣри, но тия хора сж били хора на вѣрата. За да подобримъ живота си, ние трѣбва да възприемемъ Любовта. Всѣки единъ отъ васъ трѣбва да се стреми къмъ туй първо съприкосновение съ Бога, но туй съприкосновение трѣбва да бжде такова, каквото съотвѣтствува за вашата душа. За всѣки единъ човѣкъ има отредено едно мѣсто, една специална точка, споредъ неговата душа. Туй мѣсто седи само

за вашата душа, никой не може да ви го вземе. Задъ него седи единъ ангелъ, който го пази. То ви чака отворено. Като дойдете въ контактъ съ Бога, то ще произведе резултатъ. Може учени хора да ви говорятъ това-онова, какво ли не, да ви залъгватъ, но туй мѣсто си седи. Трѣбва да обходите цѣлъ свѣтъ, да падете всички жертви, и дойдете ли въ контактъ съ Бога, веднага въ васъ ще се влѣе новия животъ, който Христосъ нарича „новораждане“, а въ окултната наука го наричатъ „дважъ роденъ.“ Сега, ние хората на земния животъ, мислимъ, че ако имаме тия блага, които сега има, ще бждемъ щастливи, но въ свѣта има разпрѣдѣление на Божественитѣ блага. На нѣкои хора Богъ е далъ блага, но не имъ позволява да ядатъ отъ тѣзи блага, а на нѣкои е далъ много малко блага, но имъ позволява да ядатъ. Единъ отъ древнитѣ царе, Самсунбарединъ, искалъ да даде на своя народъ единъ добъръ примѣръ. Той поканилъ на обѣдъ 10 души, отъ държавата си, най-видни, най-учени хора и 10 души най-бѣдни, най-прости. И дѣйствително, намѣрили се 10 души учени и 10 прости и дошли. Царьтъ искалъ да ги угости. На първитѣ 10 души сложилъ най-хубавитѣ ястия, и като разбиралъ законитѣ на електричеството, той разпоредилъ, щото всички блюда, вилици, лъжици, ножове, всичко, до което се докоснатъ, да бжде скачено съ електрически жици. Богата била трапезата, съ най-пишни яденета, каквото биха пожелали, щѣха да намѣрятъ: и агнешко, и пилешко, и пуйки, и падпадъци, и езици отъ птиченца всичко. Тѣ си казвали: „Царьтъ ще ни укаже най-голѣми почести“. А на другитѣ, на проститѣ, сложилъ най-скромнитѣ яденета, но нѣмало никакви електрически токове. Дохожда царьтъ, казва и на еднитѣ, и на другитѣ: „Заповѣдайте!“ Сядатъ ученитъ, взиматъ лъжицата, посѣгатъ — трепватъ, не могатъ да ядатъ. Взиматъ вилушката — трепватъ, не могатъ да ядатъ. Какво има? „Е, малко сме неразположени“. Каквото бутнатъ, тия ученитъ философи, все трепватъ и си казватъ: „Нѣма ли да се свърши тази трапеза? Почватъ да мислятъ, че се намиратъ на нѣкакъвъ огънь. А бѣднитѣ ядатъ. . . Царьтъ отъ врѣме на врѣме хвърли око къмъ еднитѣ и другитѣ, наблюдава ги

Ученитъ си казватъ: „Защо ни е всичко това, щомъ не може да се използва?“ Богатитѣ иматъ външно величие, а вътрѣшно нѣматъ, а бѣднитѣ иматъ вътрѣшно величие, а външно нѣматъ. Бѣднитѣ прѣспокойно и сладко си ядатъ. И Господъ така е направилъ свѣта; туй сжщото е и въ природата. Господъ ще ви даде богатство, ще ви даде кжщи, ама токове ще има. Всѣки день, като туришь паницата отпрѣдъ си, ще подскачашъ: глава ще те боли, коремъ ще те боли, крака ще те болятъ, това-онова — богатъ човѣкъ. Но смисълътъ на живота не е въ това, ние хората трѣбва да разбираме живота другояче. Сега, ако река да обяснявамъ, какъ трѣбва да го разбираме, това сж го обяснявали много учени хора. Неджзи има вътрѣ въ живота, които трѣбва да се лѣкуватъ. На съврѣменнитѣ хора трѣбва вѣра. Вие казвате: значи, човѣкъ трѣбва да скръсти ржцѣ. Да живѣе човѣкъ съ вѣра, у насъ така подразбиратъ, да скръсти ржцѣ и да чака. Не, обратното е. Ние още не знаемъ какъ да работимъ съ своя езикъ. Азъ сега правя нѣкси малки наблюдения въ живота, съ по-висшитѣ и съ по нисшитѣ животни, правилъ съмъ наблюдения и съ растенията и виждамъ на каква степенъ е тѣхното съзнание. Често, вие минавате прѣзъ гората, и виждате нѣкое голѣмо дърво изсъхнало, а наоколо му, другитѣ дръвчета сж запазени здрави. Разравяте почвата, червеи нѣма, а то изсъхнало. Какъ ще си обясните това? Ако единъ прѣстжпникъ седне подъ едно какво и да е дърво, то ще изсъхне. Не само дървото изсъхва, но ако единъ такъвъ прѣстжпникъ, кой о е убилъ нѣкого, влѣзе въ дома ви, нѣкой отъ дома ви ще изсъхне. Грѣшнитѣ състояния носятъ въ свѣта една ужасна проказа. И никога въ свѣта не е имало толкова болести, колкото сега. Лѣкаритѣ вече се слисали, кръщаватъ ги, кръщаватъ, нѣматъ вече нови имена за болеститѣ, тѣй много тѣ се умножаватъ. Защо? — Защото хората въ своитѣ стремежи не сж чисти. Не е въпросътъ само за извършенитѣ прѣстжпления. Много прѣстжпления не сж извършени, но съврѣменнитѣ хора съ своята алчностъ, съ своята ненаситностъ сж въ състояние, който имъ се изпрѣчи на пътя, да го унищожатъ. Сега нѣма да ви привеждамъ примѣри, но

има случаи, дѣто мнозина хора сж пожертвувани само за стотина лева. Но, сега ще се повърнемъ къмъ нашата бесѣда.

Христосъ казва: „Който има уши да слуша, нека слуша!“ Какво мислятъ сега ученитѣ, философитѣ, дали има Господъ или нѣма, това е тѣхна работа. Има ли пространство, нѣма ли пространство, това е тѣхна работа. Има ли врѣме, нѣма ли врѣме, това е тѣхна работа. Ние изучаваме абсолютната реалностъ. Богъ е една реалностъ, за която и въпросъ не можемъ да правимъ. Ние въ всичко можемъ да се усъмнимъ, въ сжществуването на хората можемъ да се усъмнимъ, но въ сжществуването на Бога — никога! И когато нѣкой се изправи прѣдъ мене и ме пита, има ли Господъ, казвамъ: ами ти самъ ми говоришъ, че има Господъ. Ако не бѣше ме питалъ, щѣхъ да кажа, че нѣма Господъ, но Господъ чрѣзъ тебе, чрѣзъ този ученъ ме пита: има ли Господъ, вѣрвашъ ли, че азъ сжществувамъ. Казвамъ: Господи, азъ никога не се съмнѣвамъ. Дойде нѣкой, казва ми: Господъ не сжществува, дъщеря ми умре. Това именно е доказателството, че Господъ сжществува. Ами Господъ ми направи най-голѣмото зло! А, зло ти направи! Какъ, туй Великото сжщество, зло да ти направи! Казвамъ: слушайте, ако при тебе дойде единъ царъ или князь, даде ти една огърлица съ диаманти и ти каже, че слѣдъ три мѣсеца ще си ги вземе, и слѣдъ три мѣсеца дѣйствително дохожда да си вземе огърлицата, а ти започвашъ да плачешъ, какво показва това? — Казвамъ ти си много алченъ. Че тази огърлица си е негова, далъ ти я за три мѣсеца, и ще си я вземе. Една твоя дъщеря или твой синъ, всички тия души, това сж диаманти отъ една Божия огърлица. Той ти е далъ единъ диамантъ отъ тази огърлица за година, 2, 3, 10 и най-послѣ казва: „Нека се върне този диамантъ при мене!“ Защо ще плачешъ? Ти ще пишешъ едно писмо на Господа и ще кажешъ: „Господи, азъ Ти благодаря за крайната милость, че поносихъ малко този диамантъ отъ Твоята огърлица, прати ми го пакъ нѣкой пжтъ“. Той ще ти прати другъ, и бжди увѣренъ, че вториятъ диамантъ ще бжде по-хубавъ. Господъ има много хубави огърлици, вие още не сте носили диаманти отъ

Неговитѣ огърлици. Сега, нѣкой ще каже: това е отъ 1001 нощъ. Повече отъ 1001 нощъ е даже. Въ 1001 нощъ има такава философия! Чели ли сте 1001 нощъ? Вѣроятно сте я чели, тамъ има отлични нѣща, само че туй е единъ животъ другадѣ прѣживѣнъ, при друга обстановка, а не тукъ на земята.

И тѣй, първото съприкосновение съ Бога, съ туй Великото сѣщество, ще внесе една нова струя, едно ново прозрѣние, ние ще схванемъ живота тѣй, както никога не сме го схващали и ще почнемъ да живѣемъ другояче. Сега, съврѣменнитѣ учени хора казватъ, че ако дойдемъ въ съприкосновение съ Бога ние ще обѣднѣемъ, ще изгубимъ своята индивидуалностъ и самостоятелностъ. Азъ ви питамъ слѣдния фактъ: коя майка иска, слѣдъ като роди едно дѣте, туй дѣте да бжде идиотъ? Има ли такава майка? Всѣка майка иска нейното дѣте да бжде тѣй разумно, като нея. Тя се радва. Мислите ли, че Богъ, Който ни е родилъ, всичкото Му желание не е да бждемъ като Него? Ние имаме една философия, казваме, че еди-кой си окултистъ, еди-кой си философъ е казалъ тѣй. Много хубави нѣща сж казали, но философътъ не чувствува тѣй, както мене. Има една наука, която не може да се прѣдаде чрѣзъ ума, но чрѣзъ сърцето. И нѣкой философъ ми казва туй-онуй, но азъ му казвамъ: „Твоята наука не мога да я разбера, ти ми прѣдай твоего чувствуване — не какво мислишъ, но какво чувствувашъ за Бога“. Разумни чувствувания има! Е, питамъ: съврѣменниятъ свѣтъ на ума ли е обоснованъ или на чувствата? На чувствата е обоснованъ, а умътъ е само единъ пазителъ на тази огърлица. Огърлицата е сърцето, а умътъ е едно сандѣче за тази огърлица. Умътъ е майсторъ да пази, а сърцето е, което оцѣнява тази огърлица. Сега, нѣкои може да излѣзатъ, да кажатъ, че сърцето било извратено, тѣй казвало Писанието. Ще извините, свещениятъ езикъ на Писанието е малко опороченъ. И много думи се опорочаватъ. У насъ думата „любовъ“ е почти на половина опорочена. Щомъ кажешъ „обичамъ нѣкого“, веднага ще ти кажатъ: „Разбирамъ, разбирамъ твоята любовъ“. Думата „любовъ“ не е разбрана, опорочена е. Правда, доброта, всички тия нѣща сж опорочени. Кой говори за пра-

во? Добриятъ човѣкъ за право никога не говори. Човѣкътъ на Истината за Истината никога не говори. Ще бжде смѣшно свѣщъта да говори за своята свѣтлина, за себе си. Ако питате една свѣщъ за свѣтлината ѝ, ще каже: „Можешъ ли да четешъ на моята свѣтлина?“ — Мога. Не ме питайте повече. Това е доказателство. Сега, ще се повърнемъ пакъ къмъ тази велика Любовь. Тази дума „велика“ не може да се приложи за Любовта. Любовта не е велика. За да кажемъ, че е велика, трѣбва да има нѣщо, съ което да я сравняваме, а тя не може да се сравнява. Като казвамъ „великата Любовь“, ето какъ я опрѣдѣлямъ. Любовта носи въ себе си безсмъртие и животъ; Любовта изключва всички страдания; Любовта изключва всички насилия; Любовта изключва всички глупости; Любовта изключва всички безчестия; Любовта изключва всички нечистотии; Любовта изключва всички неправди, а включва милосърдието, добротата, всичко онова, което е възвишено и добро, включва съвършения животъ. Прѣдъ нея и въ нея живѣятъ всички сжщества тѣй, както ги разбираме, отъ най-нисшитѣ до най-висшитѣ; като изключимъ Бога — всички живѣятъ въ нея и черпятъ отъ нейнитѣ източници. Сега, нѣкои казватъ: Любовта не сжществува. Ами че защо плачешъ въ свѣта? Плачътъ е едно доказателство, че има Любовь въ свѣта. Ти плачешъ, защото търсишъ нѣщо; ти плачешъ, защото има нѣкой, който не те обича. Не, има нѣкой, който те обича. Господъ те обича. „Е, ти остави Господа“. Ами кой? „Нѣкое живо сжщество“. Ами живото сжщество си ти. Щомъ не можешъ да намѣришъ нѣкого, който да те обича, обърни се ти да обичашъ нѣкого. Тогава, въ Любовта на Господа има двѣ състояния: да те любяты, и ти да любишъ. Когато въ единъ животъ те любили, въ другия животъ ти ще любишъ, защото онѣзи, които сж тѣ любили, сега ти ще ги любишъ. Онѣзи, които трѣбва да бждатъ любени, тѣ почиватъ. А сега, ти седишъ, чакашъ, като нѣкой богатъ човѣкъ, да те любяты. Не, ще станешъ, ще идешъ да търсишъ нѣкого да любишъ.

И тѣй, съврѣменнитѣ хора питатъ: „Кждѣ е Господъ?“ Косвено азъ бихъ обосновалъ своето доказателство така: всѣка една електрическа лампичка, която

свѣти, не е ли отражение на слънчевата свѣтлина? Ако слънчевата свѣтлина угасне, всичкитѣ огньове веднага ще изгаснатъ, а понеже огънятъ гори, то е едно доказателство, че и слънцето гори. А понеже Богъ живѣе въ свѣта, проявява своята свѣтлина, то и ние живѣемъ въ Него. Че нѣма Господъ, азъ бихъ казалъ така: ако Господъ изчезне, и азъ ще изчезна, защото азъ съмъ едно отражение. Може ли сѣнката да изчезне безъ реалността? — Не може. Слѣдователно, сжществуването на сѣнкитѣ е едно доказателство, че сжществува и реалностъ.

„Който има уши да слуша, нека слуша!“

Сега, нѣкои отъ васъ ще кажатъ: ние сме хора на реалността, хора на XX вѣкъ, нови идеи има въ насъ, мислишъ ли, че ще ни заблудишъ съ своитѣ аргументи? Ние искаме да поставимъ твоето учение на опитъ. Туй, което ни говоришъ, право ли е? Азъ бихъ ви задалъ други въпроси: кола, която не се движи, може ли да се счупи? Стомна, която се не пълни, може ли да се изпразни? Хлѣбъ, който се не яде, може ли да се свърши? Рѣка, която не тече, може ли да прѣсхва? Огънь, който не гори, може ли да запали нѣкоя кжща? Човѣкъ, който не мисли, глупости може ли да направи? Човѣкъ, който не чувствува, може ли да люби или да мрази?—отговорете ми на тѣзи въпроси! Умразата въ едни хора е любовъ въ други. Твоята умраза е корень на една висша Любовъ. Туй, което ти чувствувашъ като умраза, ако ти проектирашъ твоята любовъ къмъ коренитѣ на умразата, цвѣтоветѣ въ клонищата ще дадатъ най-любавитѣ сокове. Ти казвашъ: а, тази умраза ми съсипа сърцето. Ти трѣбва да намразишъ нѣкого, за да обикнешъ другиго. Отъ тази твоя умраза ще се образува любовъ. Умразата ще мине като любовъ въ единъ по-висшъ свѣтъ. Ама защо е умразата? — Потрѣбна е. Защо е любовта? — Любовта е потрѣбна, за да се яви умразата. Умразата е единъ свѣтъ на по-нисши сжщества. Като намразишъ нѣкого, туй, което е нещастие за тебе, е щастие за другиго, въ това има едно движение. Тѣй щото, ако ти си щастливъ, другъ е нещастенъ; ако ти си нещастенъ, другъ е щастливъ. Сега, тия нѣща, които ви казвамъ, както и туй послѣдното, се нуждаятъ отъ доказателства, но и него

„Който има уши да слуша, нека слуша“!

Въ туй отношение, вие трѣбва да бждете послѣдодозателни, да изучавате вашата природа, вашия умъ. Всѣки день си задавайте задачата, да опрѣдѣлите на какво се дължи туй постоянно смѣняване на вашитѣ чувства, туй постоянно смѣняване на вашитѣ мисли и на вашитѣ дѣйствия. Азъ забѣлѣзвамъ, мнозина отъ васъ, като дойдатъ тукъ, въ първо врѣме сж ревностни, послѣ поолегнагъ малко, казватъ: ние усвоихме учението. Казвамъ: та вие още не сте били ревностни, вие не сте опитали още Любовта, вие не сте намѣрили още Бога, не Го познавате. Азъ не отказвамъ, че Богъ се проявява въ васъ, че и вие живѣете въ Него, но туй първото съприкосновение съ Бога, което азъ наричамъ „съприкосновение по особена благодать, второ раждане или новиятъ животъ“, вие не сте го придобили още. Това специално съприкосновение ще го придобиете слѣдъ 40 — 50 години. Тогава ще придобиете живота на ангелитѣ. Казвате: азъ мога ли да стана ангелъ? — Можешъ, но то е въпросъ на врѣме. Можешъ да станешъ ангелъ въ една минута, въ единъ день, а можешъ да станешъ ангелъ слѣдъ милиони и милиарди години. Всички вие, които ме слушате, можете моментално да измѣните вашия животъ, но да се не усъмните въ Бога. Каквото и да ви дойде, каквото и да стане, ще можете да придобиете този животъ. Но вие ще се намѣрите въ положението на онзи старъ, 70 — 80 годишенъ дѣдо, който, като си вървѣлъ единъ день, прѣдставилъ си, че билъ младъ, загледалъ се нагорѣ и падналъ въ единъ доста голѣмъ трагъ. За да се извини, казалъ си: „Дойдохъ до трапа, не искахъ да го обикалямъ, рекохъ да го прѣскоѣа, както това правихъ на млади години, но паднахъ. Е, на млади години така ли бѣше? Ама като остарѣе човѣкъ, друго е“. Като си показалъ главата нагорѣ, поогледалъ се наоколо да го не види нѣкой, казалъ си: „То и на млади години бѣше така“. Така и вие, въ младинитѣ си, казвате: хайде, азъ ще си попразя живота, но като поостарѣя малко, сега нека да си почета малко философия, да си понареда малко живота. Редишъ го, редишъ го и послѣ казвашъ: хайде, въ другото прѣраждане, тогава. И въ второто

прѣраждане такъвъ ще бждешъ. Че можешъ да живѣешъ много прѣраждания, то е другъ въпросъ, но можешъ да използвашъ сегашния си животъ въ всичката своя пълнота и да приготишъ онѣзи условия, при които Богъ може да се прояви. Азъ ви казахъ въ една бесѣда, че ние идваме на земята, за да се прояви съвършения Божи животъ въ насъ.

„Който има уши да слуша, нека слуша!“

Въ окултната наука има единъ законъ: всѣко нещастие, което дойде отгорѣ, прѣвръщайте го за ваше добро! Истинскиятъ животъ седи въ страданията, не можете да ги избѣгнете. Туй е за земята. Когато човѣкъ започне да се издига умствено или сърдечно, непрѣменно ще му дойдатъ страданията. Това е една фаза въ неговото развитие. Неизбѣженъ законъ е. Тогава, онзи, който не иска да страда, да се позърне назадъ. Вие сте чудни! Онзи ученикъ, който иска да стане вишистъ, да стане знаменитостъ, може ли безъ усилия, безъ работа да стане такъвъ? Не, дълго врѣме ще страда. И въ чистотата и въ святостъта на нашия животъ пакъ ще трѣбва да правимъ тѣзи усилия. Дойде едно нещастие, кажете: за добро е. Дойде второ — за добро е. Трето, четвърто — за добро е, за добро е, докато най-послѣ туй доброто само по себе си възтържествува. Ако имате тази Божия Любовь, туй първо съприкосновение съ Бога, вие ще имате единъ ключъ, и дѣто и да идете, въ Англия, въ Франция, дѣто и да стѣпите, на английска почва запримѣръ, веднага всѣки англичанинъ ще ви посрѣщне, и всѣки ще иска да ви вземе дома си. Човѣшкото съзнание е такова, че ако, запримѣръ, въ България стане една духовна промѣна, духовно движение, всички тѣзи хора въ Америка, въ Англия, които сж въ свръзка съ Бога, ще знаятъ всички промѣни, които ставатъ въ България. Има англичани, които ви знаятъ, знаятъ ви и по име и казватъ: обръщане има. Пъкъ и ние знаемъ какво става въ Франция, въ Англия, колко души иматъ съприкосновение съ Бога, и си кореспондираме, само че нашитѣ писма не идватъ съ тази поща, не сж на тази обикновена хартия писани и съ тѣзи обикновени пликове. Има единъ особенъ новъ начинъ за кореспондиране, който за въ бждеще ще се

прилага въ свѣта. Той е най-износниятъ, най-практичниятъ, нѣма да носи никаква зараза въ свѣта, а ще носи знания на хората. И този, днешниятъ начинъ и той е хубавъ, но за въ бждеще ще има единъ много по-хубавъ начинъ отъ сегашния.

И тѣй, първото нѣщо: трѣбва ви съприкосновение съ Бога! Но, ще работите, нѣма да концентрирате ума си на едно мѣсто, нѣма да гледате на онази мома, която не е умна, която цѣлъ день седи прѣдъ прозорцитѣ, върти си палцитѣ и казва: „Туй ще ми купи, онуй ще ми купи“. Не, тя трѣбва съ хурката да преде, да работи и като дойде той, да я заваривъ туй работното състояние. Така и ние трѣбва да чакаме Господа, да работимъ. Така е и съ менъ, азъ работя съ Господа, а нѣкои се биятъ. Ще ви приведа единъ фактъ: двама мои ученици, нѣма да кажа кои сж, прѣди нѣколко дни се биятъ. Идва една ученичка, казва ми: „биятъ се!“ Казвамъ: нека се биятъ, тѣ като братя си играятъ. „Ела да ги видишъ“. Азъ и отъ тукъ ги виждамъ. Че нѣкой шлепналъ нѣкого! Ами защо да не кажа, че това е милувка? Вѣтърътъ не взима ли шапката, не шляпка ли хората? Зависи какъ гледашъ на нѣщата. Сегга, ние се тревожимъ, нѣкой си билъ нѣкого, нѣкой казалъ нѣкому нѣщо, съ дреболии се занимаваме. Това сж въпроси за свѣта, а вие трѣбва постоянно да прѣвърщате тия нѣща. Въ това седи силата. И най-послѣ дойде въ васъ мисълта: какво ще кажатъ хората? Тия двамата ученици отъ новото учение се биятъ! Азъ си казвамъ тѣй: слънцето, като грѣе, направило ли е всички хора щастливи? Богъ, като е направилъ свѣта, защо е допусналъ злото, не е ли Негово? Нѣкой ще направи мене виновенъ. Ако нѣкой ме осжди, че хората въ моето учение тѣй живѣятъ, питамъ: ами въ Божественото учение какъ живѣятъ хората? Покажете ми едно идеално общество, дѣто хората да живѣятъ тѣй идеално! Не, ние не се лъжемъ. Двама се хванали за гуша, биятъ се, но слѣдъ ^{1/}, часъ седнали, гугуцатъ си. Това сж актйори на сцената, вие не се самоизлъгвайте.

„Който има уши да слуша, нека слуша!“

Не се лъжете, изпитвайте ума, сърцето и волята си! Туй е волята Божия. Ако вие постъпвате по пър-

вия начинъ, ще бждете сѣмето посѣто на пжтя, сѣмето посѣто между камънитѣ и сѣмето посѣто между трънетѣ — значи, по начина на кривото разбиране. Ако постѣпвате по втория начинъ, по закона на Любoвѣта, вие ще бждете сѣмето посѣто на добрата почва, което дава плодъ стократно. Има нѣщо неизбѣжно въ свѣта!

Сега, искамъ да слушате съ вашето ухо, което съществува. Турете си туй правило въ ума, то поне е практично: всичко въ свѣта работи за добро на онѣзи, които сж въ Любoвѣта, които сж въ съприкосновение съ Бога.

Бесѣда, държана на 11/XI 1923 г.

Богъ на живитѣ.

„Богъ не е Богъ на
мъртвитѣ, но на живитѣ“.

„Живи и мъртви“, това сж двѣ понятия. Животътъ познаваме, а смъртта не познаваме. Ако нѣкой мисли, че познава смъртта, той се лъже. Всички говоримъ, че ще умремъ, но какво нѣщо е умирането, туй никой не знае, то е прѣдположение, което трѣбва да се докаже. И интересно е, че съврѣменнитѣ учени хора, най-ученитѣ капацитети, които не вѣрватъ въ Бога, вѣрватъ въ смъртта. Гѣ казватъ: какъ да не умираме? Ами онзи, който умира, нали си затваря очитѣ? Нима затварянето на очитѣ, това е смъртъ? — Ама прѣстава да говори! Нима прѣставането да говори, това е смъртъ? — Ама пулсътъ прѣстава. Нима прѣставането на пулса, това е смъртъ? Азъ не знаая защо така опрѣдѣлятъ смъртта. Човѣкъ може да си затвори очитѣ, може да прѣстане да говори, може сърцето му да прѣстане да тупа, и пакъ да живѣе. Има сжщества въ природата, които нѣматъ сърце, и пакъ живѣятъ, безъ сърце сж. Има сжщества, които нѣматъ кръвообръщение, и пакъ живѣятъ. Ще кажете: е, това е отъ 1001 нощъ. Нима всички съврѣменни теории на науката не сж отъ 1001 нощъ? Сега, споредъ тази съврѣменна относителна реалность, споредъ теорията на Айнщайна, всички хора признаватъ, че науката е една относителна реалность, а до сега мислиха, че е една положителна реалность. Нѣмамъ нищо противъ това—относителна и положителна. Ние казваме, че извѣстенъ човѣкъ е положителенъ. Въ какво е положителенъ? Положителенъ човѣкъ е този, който всѣкога устоява на своята дума: каже едно нѣщо и го направи. А не-положителенъ е този, който каже едно нѣщо, а върши друго, всѣки день умътъ му се мѣни по 10 пѣти. Той е относителенъ.

Сега, науката казва, че свѣтлината на звѣздитѣ

се подчинява на общия законъ на трептенията, че имало едно отклонение въ лжчитѣ на свѣтлината, и туй се върши подъ влиянието на тия трептения. Така е. Свѣтлината се подчинява на единъ вътрѣшенъ законъ, а щомъ се подчинява, тя си има извѣстни ограничения. Щомъ има извѣстни ограничения, тя се движи въ единъ извѣстенъ кръгъ, по извѣстна спирала. И въ такъвъ случай, свѣтлината не само че се наклонява, но се отклонява, и най-послѣ спира. И всѣки единъ лжчъ се прѣвърща въ едно разумно същество. Е, какво ще кажатъ на туй съврѣменнитѣ учени хора? Прѣди милиарди години вие сте били такъвъ единъ лжчъ, но при излизането си отъ звѣздитѣ, слѣдъ като сте се движили и дошли на земята, вие сте се намѣрили като хора, и днесъ, въ тази аудитория, ме слушате. Вие сте забравили, че сте били свѣтлина. И сега, съ редъ доказателства трѣбва да ви убѣждавамъ, че сте били свѣтлина. Ще кажете: е, свѣтлината е друго нѣщо. Защо? — Тя свѣти. Какъ може да опрѣдѣлите, че туй движение се прѣвърща въ свѣтене? Прѣди всичко свѣтлината не идва отъ слънцето. Ако отивате къмъ слънцето, вие ще се намѣрите въ единъ такъвъ непереносимъ мракъ, какъвто до сега не сте виждали. Нѣкои мислятъ, че като отиватъ къмъ слънцето, ще намѣрятъ повече свѣтлина. Не, обратното е, въ такъвъ мракъ ще нагазите, че ще изгубите пътя си. Това сж само твърдения, прѣдположения, не казвамъ, че това е една истина. Та и азъ имамъ право да прѣдполагамъ, както всички учени хора. Може 50% да е вѣрно и 50% да има едно отклонение

Казва се: „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

Всички съврѣменни хора казватъ: ние ще умремъ. Е, пигамъ тогава: като казватъ, че всички ще умремъ, какъвъ смисълъ има тогава да се проповѣдва една религия, че има Господъ, че Господъ дошълъ на земята, това-онова, ако ние върваме въ смъртта? И съврѣменнитѣ хора върватъ въ смъртта повече, отколкото въ живота. Отрицателнитѣ истини въ свѣта сж по-силни, отколкото положителнитѣ. Тогава казвамъ: защо ни е религия, защо ни сж всичкитѣ научни теории и ако единъ день смъртта унищожи всичко? Смъртъ,

въ свѣта, споредъ моето схващане, е изобрѣтение на човѣшкия умъ. Казва се въ една стара книга: Въ който день прѣстѣпишъ заповѣдитѣ ми, въ който день прѣстѣпишъ великия законъ на Любовта, Мъдростта и Истината, ще умрешъ“. И тогава вече имаме опрѣдѣление, що е смъртъ. Щомъ изгубишъ своята свобода, своитѣ знания, своя животъ, ти си мъртавъ. Въ какво седи животътъ? Щомъ изгубишъ живота си, ще изгубишъ своето движение, ще се парализирашъ, и у тебе ще остане само едно голо съзнание — ще съзнавашъ, че имашъ ржѣ, крака, и не можешъ да се движишъ; ще съзнавашъ, че имашъ сърце, което не може да тупти; ще съзнавашъ, че имашъ артериална система, нерви, кръвоносни съдове, а нѣмашъ кръвообръщение. И тъй, щомъ сгрѣшишъ противъ великия законъ на Любовта, ще изгубишъ живота си; щомъ сгрѣшишъ противъ великия законъ на Мъдростта, ще изгубишъ знанието си и щомъ сгрѣшишъ противъ великия законъ на Истината, ще изгубишъ свободата си. А щомъ изгубишъ живота си, знанието си и свободата, въ какво седи благо на живота? Следователно, подъ смъртъ ние разбираме лишаване отъ три велики добродѣтели, които подтикватъ човѣка къмъ развите и усъвършенствуване: тѣ сж животътъ, знанието и свободата. Безъ свобода Истината не може да се намѣри, безъ знание Мъдростта не може да се разбере, безъ животъ Любовта не може да се придобие. Ако нѣкой ме пита: защо ми трѣбва живота? — За да възприема Любовта. Защо трѣбва да уча и да знамъ? — За да придобия Мъдростта. Защо трѣбва да бжда свободенъ? — За да съмъ въ общение съ Истината. Истината, това е смисълътъ на живота.

И сега, казва се: „Богъ, висшето, не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“. Значи, абсолютно се отрича смъртта. Ама ще каже нѣкой: нали умираме ние? Азъ мога да ви докажа обратното: ако нѣкой умрѣлъ човѣкъ, тъй както го носятъ, се разкае, той ще оживѣе. Мислите ли, че всички съврѣменни хора, както ги носятъ по таргитѣ, тѣ сж умрѣли? Не, тѣ сж живи. Синъ придружава умрѣлия си баща. Татко му е въ тѣлото, но като не знае, затисне го и послѣ го пита: „Татко, гдѣ си?“ Той казва: „Отворете ми, не съмъ умрѣлъ,

помогнете ми!“ И послѣ ще му четатъ редъ молитви, ще казватъ, че отишълъ при Господа на небето. Никждѣ не отиватъ хората, никждѣ. Отишълъ въ онзи свѣтъ! Чудно е, като говорятъ хората а онзи свѣтъ! Ти, който говоришъ за онзи свѣтъ, ходилъ ли си тамъ? —Еди-кой си пророкъ казалъ, еди-кой си ученъ казалъ. Ти провѣрилъ ли си този наученъ, религиозенъ фактъ? Съврѣменнитѣ учени хора по 99 пѣти провѣряватъ единъ наученъ фактъ и тогава се произнасятъ, а тукъ, безъ всѣкаква провѣрка твърдятъ, че човѣкъ умира. Ще кажатъ, че е грѣшно религиознитѣ хора да провѣряватъ, дали има животъ слѣдъ смъртъта или не, защото съ това ще покажатъ, че се съмнѣватъ. Съмнѣнието не е знание. Казватъ: ще се усъмнимъ, ако мислимъ по този въпросъ. Мисълта не е съмнѣние. Мисълта е вѣнка отъ всѣко съмнѣние. Съмнѣнието е единъ неджгъ, излишѣкъ на ума. Ако съврѣменнитѣ учени казватъ, че азъ трѣбва да ямъ и въ процеса на яденето трѣбва да остава излишѣкъ, това е единъ неправиленъ изводъ, това е една крива философия. Азъ казвамъ: трѣбва да ядешъ тѣй, че да остава само единъ микроскопически излишѣкъ. И мислите ли, че нашиятъ свѣтъ щѣше да бѣде въ по-лошо положение, ако имаме по-малко излишѣци? Единствената вѣрна идея въ свѣта, която може да ни подигне днесъ, никой не я засѣгналъ.

И казвамъ: Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

И най-послѣ, вие ще кажете: ами Господъ заради мене грижи ли се? Ти заради Господа грижишъ ли се? — Ами Господъ заради мене мисли ли? Ти заради Господа мислишъ ли?—Господъ съ мене занимава ли се? Мислите ли, че азъ, като обичамъ нѣкого, трѣбва да се занимавамъ съ него? Обичѣта се състои въ това, че когато обикнете нѣкого, не се занимавате съ него. Ще ви докажа това по обратенъ пѣтъ. Запримѣръ, имамъ 100 души длѣжници, азъ се занимавамъ съ тѣхъ. Взелъ съмъ полицитѣ имъ и казвамъ: еди-кой си, на еди-коя си дата ще ми плати. Разглеждамъ по отдѣлно всички полици, и всѣки мѣсець отивамъ, събирамъ своята данъ, взимамъ лихвитѣ. Но, единъ день, като ги обикна, скъсвамъ поли-

цитъ, не се занимавамъ повече съ тѣхъ. Кое положение е по-реално, да се занимавамъ или да не се занимавамъ съ тѣхъ? А, казваме, трѣбва да се занимаваме съ Бога. Е, какъ да се занимаваме, като този лихваринъ ли? Когато ние седнемъ да разсждаваме, дали Господъ мисли заради мене, ние мязаме на онзи лихваринъ — човъркаме Бога. Азъ, казва, зная да човъркамъ. Че кой червей не човърка? — Изъ голѣмитѣ дървета тунели пробиватъ. Човѣкъ билъ културенъ, че пробилъ голѣми тунели. Червеитѣ казватъ: „И ние сме културни, и ние правимъ тунели по дърветата и по земята“. Най послѣ, като направимъ една желѣзница, това култура ли е? Като направимъ една фабрика, това култура ли е? Като съградимъ едно здание, това култура ли е? Като направимъ сегашнитѣ си костюми, това култура ли е? Чудни сж тѣзи хора, като считатъ, че културата е въ желѣзницитѣ, въ фабрицитѣ. Казватъ: културни хора сме. Да, културни хора! И послѣ се хвалимъ съ нашитѣ културни заведения: библиотеки, училища, университети. Знанието въ университетитѣ ли седи или въ библиотекитѣ? — Не, то не седи нито въ университетитѣ, нито въ библиотекитѣ. Това сж условия, при които знанието може да се прояви. Онзи живъ професоръ, той носи знанието. Нему трѣбватъ пособия, както на онзи майсторъ трѣбватъ метъръ, чукъ, мащрапа, мистерийка. Слѣдователно, културата започва само съ живота, а първиятъ потикъ къмъ културата, това е Любовта. И Христосъ, като влѣзе въ свѣта, даде култура на сегашнитѣ хора, но тѣ, като започнаха да се усъмнѣватъ въ Любовта, културата почна да замира. И днесъ всички казватъ: съ любовъ не може, ти трѣбва да имъ покажешъ на тѣхъ, да не мислятъ, че си простъ! Влѣзте въ нѣкой домъ днесъ и запитайте, има ли Господъ? — Има. И започватъ да разправятъ, че има Господъ, че има небе, звѣзди, всичко ще ти разправятъ. Казвамъ: ти звѣздитѣ видѣлъ ли си? А, казва, виждамъ ги. Чудни сж хората, ка о казватъ, че сж ги видѣли! Тази частъ отъ звѣздата, която виждашъ, знаешъ ли, каква частъ съставлява отъ една истинска звѣзда? Сириусъ, който е 300,000 пѣти по-голѣмъ отъ слънцето, ти го виждашъ, като една малка звѣздица, нѣма ника-

къвъ дискъ. Какво виждаме ние? Казвашъ: виждамъ тази звѣзда. Ами че смѣшно е! Азъ стоя на 100 клм. разстояние отъ тебъ, нося една малка свѣщъ, а ти казвашъ: видѣхъ единъ човѣкъ. Нищо не си видѣлъ. И цѣлиятъ ученъ свѣтъ е пълень съ такива научни теории. Азъ, казва, ви познавамъ. Вие, казва, не ме обичате. Ами че ти познавашъ ли какво нѣщо е обичьта? Казва нѣкой: ти не ме любишъ. Познавашъ ли какво нѣщо е Любовта? Не че не ви любя, новъ васъ нѣма условия да проявя моята любовъ. Научно азъ бихъ казалъ тъй: онзи, който иска да го любя, въ него трѣбва да има условия. Щомъ двама души си говоримъ, ние сме живи. Щомъ сме живи, има вече условия да да се прояви любовта. Има ли потикъ на любовта, има условия за проявяване на знанието. Въ съврѣменното общество, въ съврѣменния наученъ свѣтъ, религиознитѣ хора, всички казватъ, че щомъ човѣкъ се влюби, проявява се любовта, а знанието фалирва. Не, тѣ смѣсватъ любовта съ чувствата. Има нѣкакво разочувствуване понѣкога у човѣка, той става като каша, направена отъ мамулено брашно, качамакъ го наричатъ. И този качамакъ минава за любовъ. Ако това бѣше любовъ, както го разбираме, съврѣменниятъ свѣтъ би се прѣвърналъ на рай. Дойде нѣкой, казва: азъ ви обичамъ. Да, азъ ви обичамъ, като качамакъ. Нѣкои ще кажатъ: това е подигравка. Не е подигравка. Ние трѣбва да обичаме всички. Въ всички свои бесѣди азъ имамъ за цѣль да обикнемъ Истината, да говоримъ не гр бата истина, но въ душата си да имаме едно тако-ва нѣжно чувство за Истината, че всѣкога да се стремимъ да говоримъ тази Истина; не да се налагаме, но да изказваме тази велика Истина, която извира отъ нашата душа. Слѣдователно, азъ подържамъ: потикъ къмъ културата, това е Любовта.

Като говоря всичко това за съврѣменната култура и наука, азъ не искамъ да критикувамъ ученитѣ хора, но мога научно да обясня, отъ какво произтичатъ всичкитѣ тѣхни противорѣчия. Често правя опити: прочита съчинението на нѣкой ученъ човѣкъ, и отъ прочетеното искамъ да намѣря какъвъ е неговиятъ образъ. Правя своитѣ изчисления, че този ученъ, когато е създавалъ своята теория е ималъ едно чело отъ $3\frac{1}{2}$

см. високо. Казвамъ: този човѣкъ не може да бжде ученъ, той е билъ само копистъ, копирвалъ е. Като чета съчинението му, отъ думитѣ разбирамъ, че носѣтъ му е билъ $3\frac{1}{2}$ см. дълъгъ. Казвамъ: този човѣкъ не е билъ наблюдателенъ, въ него е имало нѣщо криво. Чета съчинението на другъ нѣкой. Мѣря, брадата му имала 2 см. Казвамъ: този човѣкъ е съ много слаба воля, слѣдователно, той не е ималъ достатъчно търпѣние да се домогне до всички онѣзи факти, които сж необходими за тази велика Истина. Сега, ние ще оспорваме това и ще кажемъ: нашата мисль зависи ли отъ нашето чело? Тогава азъ задавамъ въпроса: можемъ ли да поставимъ човѣшката душа въ тѣлото на една муха, и тази муха да покаже сжщата тази интелигентностъ каквато човѣка? Не, изисква се една човѣшка глава, а знаете ли колко милиони години е работила тази разумна природа върху човѣшката глава? И то не съ тази обикновена реалностъ, а съ онази абсолютна Мждростъ, абсолютна реалностъ, защото има една относителна реалностъ, има и абсолютна реалностъ. И всѣки единъ отъ васъ има една провѣрена глаза. Природата е вложила вътрѣ въ нея всичката ваша душа и казва: „Съ тѣзи ваши инструменти ще работите“. И всичката ваша погрѣшка е тамъ, че не знаете какъ да манипулирате съ този вашъ мозъкъ. Казвате: е, този мозъкъ. И религиитѣ на миналото. училището на йогитѣ, това сж училища, които учатъ какъ да манипулира човѣкъ съ своя мозъкъ, т. е. съ обективната външна страна на човѣка, и послѣ съ човѣшката душа. А ние почваме днесъ съ душата. Онѣзи отъ васъ, които вѣрватъ въ душата, знаете ли какъвъ е нейниятъ основенъ законъ? Вие чувствувате вашата душа, вие самиятъ сте душа, но правили ли сте опити да отдѣляте тѣлото си отъ душата? Нѣкои отъ васъ може да иматъ такива опити, но други ще възразятъ: какъ е възможно това? Може, между тѣлото и душата има рѣзка граница, тѣлото може да си живѣе като тѣло, и душата може да си живѣе като душа, само че тѣлото като остане безъ душа, се разкапва на хиляди и милиони живи частици, но то не умира. То е съставено отъ хиляди и милиарди клѣтки. Всѣка клѣтка си има душа, само че душата на първич-

ната клѣтка, първичната монада е централна, тя е свѣтла сама по себе си и е привлѣкла всички други монади наоколо си. Единъ день, когато тази свѣтла монада свърши своята мисия, тя ще имъ каже: сега ви изпращамъ на свобода. И веднага виждашъ, всички клѣтки започватъ да се разпрѣсватъ. Клѣтките на сърцето се отдѣлятъ и казватъ: „Не трѣбваме повече на господаря си“. И сърцето прѣстава своята дѣятелностъ, взима си скоро багажа. И единъ день започва разлагане, т. е. не разлагане, а разотиване на всички клѣтки по своя пжть. А хората, седнатъ да плачатъ, виждашъ ги, четири реда сълзи ронятъ, умрѣлъ вече този човѣкъ. Не е умрѣлъ, но тази свѣтла монада отива при Бога, Който е живъ и тя казва: „Азъ бѣдствувамъ да изгубя живота си и повече за туй ще разпусна слугитѣ си, тѣзи сестри и братя, да могатъ и тѣ да отидатъ и да почерпятъ животъ. Сега, вие ще ми кажете: това не е вѣрно. Азъ казвамъ, че това е вѣрно. Невѣрно — смъртъ, вѣрно — това е животъ. Азъ съмъ на положителната страна и казвамъ: азъ познавамъ живота, смъртъта не я познавамъ, зная само, че тѣй, поодрасква по нѣкой пжть. Страданията, ограниченията, това е смъртъта. Ние опрѣдѣляме смъртъта така: най-голѣмото ограничение въ свѣта, или най-малкитѣ условия, при които животътъ може да се прояви.

Сега, въ тази философия ние трѣбва да изучаваме законитѣ на живота. Всѣки единъ отъ васъ трѣбва да си зададе онзи великъ въпросъ: къмъ какво трѣбва да се стремимъ? — Къмъ Любовта. Да, но трѣбва да знаете признацитѣ на тази Любовь. Когато дойде любовта у васъ, вие усѣщате единъ срамъ въ себе си. Това не е любовъ. Когато проблесне у васъ първиятъ лжчъ на Любовта, вие ще усѣтите въ себе си едно неописуемо блаженство, една свѣтлина, единъ такъвъ потикъ на вашия умъ, единъ такъвъ стремежъ на вашата воля, че всички прѣпятствия въ свѣта ще почнатъ да се топятъ прѣдъ васъ. Когато дойде първиятъ лжчъ на Любовта и проникне въ душата ви, всичкитѣ ви работи ще тръгнатъ. Кои работи? — Истинскитѣ. Нѣкои казватъ: въ търговията ще ни върви ли? Като дойде първиятъ лжчъ на Любовта, тя не обича чуждото и ще каже: „Слушай, всичко ще раздадешъ на бѣднитѣ, а азъ ще ти

дамъ моето богатство, ти ще бждешъ богатъ по особенъ начинъ“. Като дойде при учения, ще му каже: „Туй старото знание ще го раздадешъ, нѣщо ново ще ти дамъ азъ“. Тя нѣма да създаде нѣщо свършено ново, но ще отвори своитѣ хранилища, своитѣ библиотеки, и ще те въведе въ онзи скрития свѣтъ. Съврѣмениятъ свѣтъ ходи въ Индия, тамъ има скрити скрижали отъ хиляди и хиляди години. Да, и на земята има, но и горѣ на слънцето има. Азъ знаа двѣ библиотеки: на земята и на слънцето. На земята не съмъ ходилъ. Вижъ, за тамъ други иматъ думата, но на слънцето съмъ ходилъ. И каквото пише на слънцето, много добръ го разбирамъ.

„Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

Ако Богъ е Богъ на живитѣ, подразбиратъ се онѣзи хора, у които се пробудило туй висшето съзнание. И азъ съмъ срѣщалъ хора, за които Богъ е Богъ на живитѣ, и които нѣма да ги питамъ: ти вѣрвашъ ли? Не, тия хора иматъ особени признаци. Има хора, които казватъ: Господъ за насъ не се грижи, Той ни забрави. Тия хора сж мъртви, а Богъ е Богъ на живитѣ, за тия хора говоря азъ. Тия хора, това сж истинското сѣме на свѣта. Писанието нарича тия хора „Синове Божии“. Нѣкои ще кажатъ: дали азъ съмъ отъ тия синове? Ако вѣрвашъ, ако живѣешъ, отъ тѣзи си; ако се съмнѣвашъ, ако не живѣешъ, не си отъ тѣзи. Но, мога ли да стана? Не, думата ви ще бжде: Не, не — ей, ей.

Сега, за този Богъ на живитѣ, Който е Любовь, нѣкои казватъ, че Той зарадъ насъ мисли. Не, Господъ мисли зарадъ себе си, и ние зарадъ себе си ще мислимъ. Ама пакъ ще ме разберете криво. Ние ще мислимъ за всичко онова, което Богъ е създалъ. Тази вселена за насъ е създадена. Слѣдователно, ще учимъ, защо Богъ е създалъ звѣздитѣ, защо е създалъ мушицитѣ, бубулечицитѣ, комарчетата, женитѣ, мъжетѣ. Азъ не говоря за тия комари, които хапятъ. Едно врѣме комаритѣ сж били добри свирци, както и хората, които въ първо врѣме сж били създадени по образецъ и подобие Божие, но днесъ вече нѣматъ тази свѣтлина. Та, ще ме извините, и комаритѣ днесъ мязатъ на господаритѣ си. Нима иислите, че жилото на комара е полошо отъ жилото на чозѣка? Ако е за прѣдпочитане,

кой да ме ухапе, бихъ прѣдпочелъ да ме ухапятъ 100 комари, отколкото едно човѣшко жило. Едно човѣшко жило е ужасно нѣщо!

„Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ.“

Подъ думата „мъртавъ“ азъ разбирамъ онѣзи хора, на които сърцето е заледенѣло, на които умътъ не се движи, не мисли, на които волята е парализирана. Иматъ желание това да направятъ, онова да направятъ, но нищо не вършатъ. Казватъ: е, за друго прѣбраждане, когато отидемъ на небето, тогава ще учимъ. Ти на земята не учишъ, че на небето ли? Тази философия не търпи критика. Мислите ли, че една муха, като влѣзе въ единъ човѣшки университетъ ще стане много учена? Ами че кой университетъ не е пълень съ мухи? При това, колко мишки има, които сж свършили? И жабички има, и кученца има, но кои отъ тѣхъ сж свършили университетъ? Мислите ли, че като влѣзете въ небето ще свършите? Вашето положение ще бжде като положението на една муха. Ехъ, ще кажете, нали по образъ и подобие Божие сме създадени? Ти, ако тукъ, при тѣзи условия, при които Богъ настоява да учишъ, те мързи да учишъ, то на небето, тамъ, при онази свобода, ще се забравишъ и нѣма да учишъ. И право казватъ турцитѣ, че на онзи свѣтъ, тамъ ще има една цѣла планина съ пилафъ, полѣнъ съ масло. Какво учение ще има при тази планина? Всѣки день ще има движение къмъ устата навжтрѣ-навънъ, ще мяза на движението на локомотива — пуфъ, пуфъ. Това е философско схващане, но не е право схващане. Дали има разлика между нашето и турското схващане?

„Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

На кои живи? На онѣзи хора, които мислятъ. Можемъ да мислимъ ние. Можемъ да бждемъ живи. Ще кажатъ: можемъ ли да бждемъ живи? Чудно нѣщо! Ами кой ти е казалъ, че не си живъ? Азъ съмъ срѣщалъ много младежи, които казватъ: ама азъ не мога да мисля. Кой ти втълпилъ тази идея, че не можешъ да мислишъ? Ама азъ не съмъ живъ. Азъ знаа причинитѣ, ти си влѣзълъ въ единъ зимникъ долу. Излѣзъ вънъ, попечи се малко! Има ли Господъ? Ела съ менъ, нѣма да те заведеа при Господа, но ще те заведеа при лжчитѣ на

Негозия Духъ, и ще усѣтишъ благотворното влияние на Неговата мисль. Азъ никога до сега не съмъ ви водилъ на слънцето, и ако ви заведе, ще се обърнете на пара, но това е споредъ вашето схващане, споредъ вашитѣ теории. Нѣкои казватъ, че слънцето имало 0° топлина; други, че имало $32,000^{\circ}$ топлина, трети — $1.000,000^{\circ}$, а нѣкои допускатъ—до $5,000,000^{\circ}$ топлина. Всичко е вѣрно, но това е нѣщо относително. Ти можешъ да минешъ прѣзъ 5 милиона градуса топлина безъ да я усѣтишъ, пъкъ можешъ да минешъ прѣзъ 100° топлина и да я усѣтишъ. Това зависи отъ твоето движение.

„Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

И сегашното заблуждение у всинца ви, туй, което спъва вашия животъ е, че всички казватъ, какво за Бога не може да имаме опрѣдѣлено понятие. Не, за Бога можемъ да имаме едно понятие—свѣтлина безъ сѣнки; за Бога можемъ да имаме едно понятие — животъ безъ ограничения; за Бога можемъ да имаме едно понятие — Любовь безъ промѣни и измѣни, знания безъ погрѣшки, свобода безъ ограничения. Тѣй трѣбва да схванете Бога. И мнозина отиватъ съ своята ученостъ при Бога. Има единъ начинъ за отиване при Бога. Съврѣменнитѣ хора ги е срамъ да казватъ, че слушатъ моитѣ бесѣди, а мнозина може и да се съмнѣватъ. Колкото за това, че сте идвали да ме слушате, туй може да го държите въ тайна, това може да урони вашия престижъ, вие сте прави, но да ви е срамъ отъ това, че се занимавате съ Бога, туй е едно прѣстѣпление. Дойде ли до Бога, ще кажешъ: азъ знамъ Бога, за Него имамъ само едно мнѣние. Азъ Го познавамъ. Но какъ Го знаешъ?—Азъ живѣя, а Богъ е животъ. Туй е най-силното доказателство. Когато умра, азъ ще прѣстана да вѣрвамъ въ Бога, но докато живѣя, животътъ, това е Богъ. Тази мисль, тази воля, този потикъ у менъ, това е Богъ. Колкото по-силно се проявява, толкова повече Го познавамъ. Сега, външно, ние хората търсимъ свобода. Вънъ отъ Бога нѣма свобода! Нека си подържатъ всѣки своето учение, но тази идея за Бога, която ви казвамъ, приложете я при слѣдния случай. Вие сте раздразненъ, изгубили сте 100,000 лв., уронва се вашиятъ престижъ.

Спрете се прѣдъ себе си и кажете тъй: „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“. Кой ти дава право да мислишъ, че си изгубилъ нѣщо? Стотѣхъ хиляди лева, които си изгубилъ, мислишъ, че сж загуба? Не, това е печалба заради тебе. Тѣй трѣбва да мисли онзи човѣкъ, който люби Бога. Въ Любовьта всичко е печалба. Безъ Любовь всичко е загуба. Сега, вие ще изберете едно отъ двѣтѣ. Азъ турямъ правило въ новия моралъ: мога да ви обидя само, ако не ви обичамъ, ако не ви любя. Всѣко нѣщо, изказано безъ любовь, това е обида; всѣко дѣйствие, направено безъ любовь, това е обида. И слѣдователно, първото нѣщо при новия моралъ: хората трѣбва да се стремятъ да говорятъ на новия езикъ на Любовьта. Какъ бихте желали да си говоримъ?—По-добрѣ ржката на Любовьта да ми удари двѣ плѣсници, отколкото да ме цѣлуне устата на лицемѣрието. Всѣка уста на лицемѣрието, това е сифилистична уста. А като ви удари Богъ, ще кажете: какъ тѣй да ме удари! Ами всѣко движение не е ли потикъ на тази Божествена енергия? Ами какъ мислите, тѣзи ангели тѣй доброволно ли напущатъ небето?—Не, хване го Господъ съ своята ржка, завърти го, и той се намѣри на земята. Казвате: доброволно е дошълъ. Да, като го завърти Господъ, ще дойде. Той казва: „Много хубаво ме хвърли Господъ“. А Господъ му каза: „Ще идешъ да покажешъ на хората моята Любовь“. А, казвате, Господъ е много деликатенъ. Не, като отидете при Бога, такова движение ще има, че всичко на пухъ и прахъ ще стане, нищо нѣма да остане по васъ. Нѣма да ви каже Господъ да си хвърлите дрехитѣ. Азъ говоря фигуративно.

„Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

Сега, нека се постараямъ да прѣдадемъ това въ една научна форма. Като казвамъ въ „научна форма“, подразбирамъ онази реална, опитна страна на вѣрата, да отитаме, че онова, въ което ние вѣрваме е положително. Прѣди 15 години бѣхъ въ Русе, въ дома на единъ евангелистъ, тамъ се спрѣхъ. Той отвори Библията, чете ми какъ едно врѣме Христосъ е лѣкувалъ болни, разни въпроси разисквахме, и научни, и духовни, и мистични, и спери-

тични, докато най-послѣ този хазяинъ го заболѣ зжбъ, и разговоръгъ се спрѣ. Е, казвамъ, ти ми разправи толкова нѣща отъ Евангелието, тури си сега ржката на страната на болния зжбъ и я подръжъ така, ще ти мине. — Не вѣрвамъ. Туря си ржката, не минава. Ами, ако азъ туря ржката си, може ли да ти мине? — Не вѣрвамъ. Може и по другъ начинъ да мине този зжбъ — съ лапа, съ пластиръ. Ами, ако азъ туря ржката си безъ лапа, и болката мине, ти ще повѣрвашъ ли? Какъ, ти искашъ да ме мистифицирашъ ли? Турихъ ржката си, мина му зжбътъ. Подиръ половинъ часъ пакъ го заболѣ. Казвамъ: ти си се усъмнилъ. Турямъ пакъ ржката си, мина му зжбътъ. Какъ може така? Казвамъ: „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“. Понеже ти си помислилъ, че ще умрешъ, Господъ ти даде тази болка на зжба. Азъ турямъ ржката си, и дойде животътъ. Нѣкой започне да боледува, нека каже: „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ, и болестъта ще си замине. Единъ нашъ братъ, приятелъ, познатъ отъ дълго врѣме, минава прѣзъ Търново, заболѣва го крака, свършено се схваща, умира отъ болки. Пращамъ при него двама души, които съмъ възпитавалъ, давамъ имъ начинъ какъ да го лѣкуватъ. Обаче, като отиватъ при него, той, по силенъ отъ тѣхъ, прѣдава имъ болестъта си, и тѣ не могатъ да го излѣкуватъ. Пишатъ ми: „Тазъ работа не е за насъ“. Заминавамъ азъ отъ София, отивамъ при него, прочитамъ мисълта му, мисли, че ще направя нѣкакво чудо и очаква. Но азъ влизамъ, разговарямъ се съ него, какъ е дошла болестъта. Питамъ го: ти вѣрвашъ ли? — Вѣрвамъ. Ще мине. И този човѣкъ слѣдъ 3 деня бѣше на краката си, и болестъта изчезна. Азъ не му казахъ, какъ го лѣкувамъ, но казахъ на болестъта: „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ, ще си вървишъ“. Питатъ го лѣкаритѣ: какъ се излѣкува? — Не зная какъ. Е, че какъ ще знаешъ? Като кажешъ на болестъта: „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“, и болестъта ще излѣзе. Нѣкой ме питатъ: Учителю, кажи ни какъ да се лѣкуваме! Като кажешъ „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“, ако се излѣкувашъ, значи ти си дошълъ до самата Истина. Както онзи боленъ, който е излѣзълъ на планински въздухъ, като диша, диша, ще

оздравѣе. Като кажешъ: „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“, ще оздравѣешъ. А ние сега, съврѣ-
меннитѣ хора, имаме постоянно съмнѣния. Нѣкои ме
гледатъ, казватъ: какво искашъ да кажешъ? — Богъ
не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ. „Ами въ какво
седи смисълътъ на живота?“ — Да ни даде Любовь. „Защо
ни е Любовь?“ — За да ни даде Животъ. Ами защо
ни е животъ? — Да ни даде любовь. Искане да ме
оплете. Казвамъ: слушай, приятелю, тази съврѣменна
философия азъ я уподобявамъ на слѣдния смѣшенъ
примѣръ. Единъ великъ царь, като напълнилъ хамбаритѣ
си съ жито, искалъ да намѣри нѣкой ученъ, който да му
разкаже една съдържателна приказка, която да нѣма
край. Най-послѣ се явява единъ мукалитъ, казва му:
„Царю, азъ ще ти разправамъ една приказка безъ край.
Имаше единъ великъ царь, като тебе, напълнилъ си
хамбаритѣ съ жито, но зидаритѣ, които съграждали
хамбаря, оставили една малка дупка незамазана. Отдѣ
се намѣрилъ единъ щурець, влѣзълъ прѣзъ дупката,
взелъ едно зрънце и го внесълъ въ скривалището си.
Вториятъ день идва, взима второ зрънце, занася го
пакъ въ дупката си. Третиятъ день — също, четвър-
тиятъ день — също и т. н. Всѣки день идвалъ, взималъ
зрънце и го отнасялъ. „Стига де, нѣма ли край?“
— Чакай, всичкитѣ зрънца да се отнесатъ, че то-
гава ще ти кажа края. Съврѣменнитѣ учени хора, като
щуреца, вадятъ зрънце по зрънце, а ние чакаме зак-
лючението. Мислите ли, че този щурець, като извади
всичкитѣ зрънца, ще даде заключение за своята тео-
рия? Казватъ за нѣкой ученъ: той ще даде своята тео-
рия. — Колкото този щурець съ изваждането на тия
зрънца ще даде заключение за своята теория. Да, той
икономически рѣшава важни въпроси, но ако нѣмаше
тия зрънца, нищо не би струвалъ. Не, разумниятъ чо-
вѣкъ иска да посѣе туй зрънце. И въ какво седи съврѣ-
менното възпитание? Туй е дресировка, не е възпи-
тание. Азъ бихъ желалъ да видя истинскитѣ методи
на възпитание. Истинскитѣ методи на възпитание за-
почватъ съ живота, животътъ започва съ Любовта,
Любовта започва съ знанието, а знанието — съ сво-
бодата. Тия елементи трѣбва да влѣзатъ, съ своята
сжщина, вжтрѣ въ нашия животъ, а не да стоятъ вънъ
отъ живота, да ги желаемъ външно.

„Богъ не е Богъ на мъртвитъ, но Богъ на живитъ“.

Сега, вие ще кажете: какво ли ще бжде заключението ми? Азъ заключение никога не правя. Нѣкой пжтъ ме упрѣкватъ, че нѣмамъ връзка въ бесѣдитѣ си. Азъ връзки не правя, другъ да ги прави, развръзки правя. Дѣто има връзки, азъ ги развѣрзвамъ, защото въ тѣзи връзки нѣма моралъ. Ако имаше истински моралъ, биха ли сѣществували тѣзи затвори, убийства? Но ще кажатъ нѣкои, въ онзи свѣтъ има ли пѣкълъ? Че кой създаде пѣкъла? Ние мислимъ, че пѣкълътъ е далечъ отъ земята. Не е така. Пѣкълътъ е тукъ на земята. Често съмъ разправялъ онзи разказъ за едно малко ангелче, което, като слушало за хората на земята, поискало да слѣзе да ги види. Отишло при единъ голѣмъ ангелъ, неговъ багю, и му казва: „Я ме вземи на крилата си и ме заведи на земята, да видя какъ живѣятъ тѣзи умнитѣ хора тамъ“. Като го завелъ, то казало: „Слушай, на земята искамъ, а ти ме водишь въ ада“. Ами че тукъ сѣ хората, тукъ живѣятъ тѣ. Раздори, съмнѣния, недоразумѣния навсѣкждѣ: и въ науката, и въ религията, и въ обществото — навсѣкждѣ. Този билъ виноватъ, онзи билъ виноватъ, този застрѣлятъ, онзи застрѣлятъ, този, онзи затворятъ. Не, не, всички сѣ лѣжливи учения. Не е всичко лѣжливо, но ако има една крива халка въ една верига, нали разваля цѣлата верига? — Разваля я. Една крива мисль може да развали 100 прави мисли. Това е и въ обществения животъ, и въ частния животъ, и въ сѣмейния животъ. Една жена прѣзъ цѣлия си 20 годишенъ сѣмеенъ животъ може да е живѣла много добрѣ съ мжжа си, но една горчива дума казана на края, цѣлиятъ 20 годишенъ животъ отива. А една жена може прѣзъ цѣли 20 години да е тормозила мжжа си, но на края една хубава дума поправя живота, и този мжжъ всичко забравя. Азъ похвалявамъ поведението на тази послѣдната жена, която е живѣла цѣли 20 години лошъ животъ; а първата жена, която е живѣла 20 години добрѣ, е неразумна жена. Ще кажете: ние сме голѣми грѣшници. Много хубаво, да направимъ като онази разумната жена. Богъ е Любовь, Богъ всичко извършва. Разправяше ми единъ българ-

ски офицеръ, капитанъ, които цѣли 20 години се каралъ съ брата си. „Примири се“, съвѣтвали го. — Не, да ми върне имането. Другиятъ: „Не му връщамъ имането, той да се научи“. Като се отваря войната, единъ день, при едно голѣмо сражение, снарядитѣ падатъ наоколо му, а той припълзява до колибката на подполковника и му казва: „Господинъ подполковникъ, азъ на всичко съмъ готовъ, на всичко, готовъ съмъ да се примиря съ брата си, да му върна имането, само Богъ да ме избави“. Неговиятъ животъ виси на косъмъ. „Добрѣ, пиши на брата си“. Пише той. Примирява се, но при зоръ. А съзрѣменнитѣ хора, при тѣзи гранати, които се пукатъ наоколо имъ, макаръ на четири крака, но ще изпълнятъ волята Божия. И азъ се радвамъ за това. Питатъ: защо сж тѣзи страдания? Ако тѣзи страдания ни накаратъ да признаемъ, че Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ, всичкитѣ тѣзи страдания сж едно благо, че сж ни отворили очитѣ. И азъ благославямъ страданията.

„И тѣй, Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

Сега, вие си кажете: скжсвамъ тѣзи вериги! Кажете и скжсайте! Не само да казвате на думи, но вжтрѣшно, на себе си кажете. Това е единъ великъ вжтрѣшенъ процесъ. Човѣкъ може да се откаже отъ своето богатство, и пакъ да не изпълни волята Божия. Човѣкъ може да отиде въ гората, и пакъ да не изпълни волята Божия. Изпълнението волята Божия седи въ друго нѣщо. Туй положение, въ което се намираме, трѣбва да го поправимъ.

„И тѣй, Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.

Сега, не ви примамвамъ, но казвамъ, че Богъ ви е приготвилъ условия много по-хубави и по-велики, отколкото тѣзи, които сега виждате. Вие седите и казвате; кждѣ е Господъ? Азъ казвамъ: твоео сърце топло ли е? Ама има ли Господъ? Свѣтлина въ твоя умъ има ли? Имашъ ли човѣщина?—Свобода имашъ ли? И тѣй, сега всички трѣбва да впрегнемъ своята енергия, и да покажемъ, че Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ, и свѣтътъ въ насъ ще се изяви. Българитѣ казватъ, че и безъ пѣтли съмва. Да, слънцето и безъ

пѣтель изгрѣва, но като изкукурига пѣтель, по-приятно е. Мене, напрімѣрь, като изкукурига пѣтель, тъй ми пада мехлемъ на сърцето. Куче като излае, нищо, но като изпѣе пѣтель, приятно е. Питатъ: „какво казватъ пѣтлитѣ на хората?“ Казватъ: не бойте се, свѣтътъ е хубавъ, прѣкрасенъ, всички да пѣете и да мислите, че „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ. Събудишъ се сутринъ, казвашъ: бѣденъ съмъ. Пѣтельтъ казва: „Кукуригу, Господъ ще промисли за тебе! Дѣдо ти е умрѣлъ, оставилъ ти е голѣмо наследство, отъ 20,000 лв. Пѣтельтъ казва: „Кукуригу!“ Да, ти вземешъ тия пари, но забравишъ пѣтела. Купи $\frac{1}{2}$ килце жито на единъ, на два пѣтли, хвърли имъ го. Обезсърченъ си, искашъ да направишъ едно научно изобрѣтение, една научна теория. Станешъ сутринъта, пѣтельтъ казва: „Кукуригу, днесъ ще разрѣшишъ въпроса“. Напишешъ работата си, но забравишъ пѣтела. Поетъ си, не ти върви. Пѣтельтъ казва: „Днесъ ще ти тръгне“, и ти напишешъ стихотворението. Купи $\frac{1}{2}$ килце жито за пѣтела! Ти забравяшъ пѣтела. Върви ти съчинението, купи за пѣтела, нахвърляй му малко! Колко струва днесъ житото? — Около 4—5 лв. И свърѣменнитѣ хора казватъ: ние съ маловажни работи не се занимаваме. Ами съ какви? — Съ важни. Имамъ отъ еди-кого си да взимамъ 100,000 лв., и ако не ми плати, давамъ го подъ сждъ. Еди-коя си вдовица има да ми дава еди-колко си. Ако не плати, да ѝ се продадатъ котлитѣ и юрганитѣ. Казвате: ами че свѣтътъ така ще върви въ редъ и порядкъ. Казвамъ: това именно е безпорядкъ. Ти нѣма да продадешъ котлитѣ, а ще купишъ котли. Ще платишъ половината на този твой приятель. „Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“. Обаче, всичко това би извършила само Любовьта. Тя механически нѣма да дойде. Ако нѣмаме едно просвѣтено съзнание, съзнание съ свѣтлина, не може да имаме единъ просвѣтенъ умъ. Азъ съмъ срѣщалъ хора съ помрачено съзнание, но такъвъ човѣкъ не може да се развива. Единъ день, като говорихъ съ единъ евангелистъ, той ми казва: „Ти вървашъ ли въ Света Троица?“ Казвамъ: остави този въпросъ за Света Троица, но ти въ Любовьта вървашъ ли? Христосъ, Синъ Божий, Богъ е Любовь. Ако на тия хора не ка-

жешъ, дали вѣрвашъ въ Света Троица, ще те считатъ за еретикъ. Азъ казвамъ, че Богъ е Любовь, вѣрвамъ въ Господа и познавамъ едно учение за Любовта, а въпросътъ за Света Троица е толкова труденъ, че едва слѣдъ милиони години ще го уча. За мене е важно друго нѣщо: азъ проповѣдвамъ учението на Любовта.

„Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ“.
Ние сме живи, и Богъ работи въ насъ.

Бесѣда, държана на 18.XI 1923 г.

Ще хвърля мръжата.

А Симонъ отговори и рече Му:
„Учителю, цѣла нощъ сме се трудили
и не уловихме нищо, но по твоята
рѣчь ще хвърля мръжата“.

Ще взема думитѣ отъ 5-ти стихъ: „Учителю, цѣла нощъ сме се трудили и не уловихме нищо, но по твоята рѣчь ще хвърля мръжата“.

Въ този стихъ има двѣ важни мисли, тѣ сж: че цѣла нощъ сме се трудили, и нищо не уловихме; и втората: по твоята рѣчь ще хвърлимъ мръжата. „Оплели“, казватъ мръжа. Какво значи да оплете нѣкой мръжа? Мръжитѣ си иматъ своитѣ добри страни. Когато нѣкой се хвърли отъ едно високо здание при пожаръ, мръжата е едно спасително сръдство, мръжата го хваща. Но, ако си като риба, тогава мръжата е опасна. Но понеже езикътъ е символически, то да ловишъ риби, които живѣятъ въ една по-гжста сръда, значи да ги извадишъ отъ това неблагоприятно състояние. Рибитѣ живѣятъ въ една по-гжста сръда, при по-неблагоприятни условия. Мръжата служи като едно сръдство да извади човѣка отъ едно състояние и да го тури въ друго. Символическиятъ езикъ е прѣходенъ. Символическиятъ езикъ уподобява туй, което природата върши. За да изтълкувашъ символически нѣкое изречение или нѣщо друго, то е да разбирашъ езика на природата — да посадишъ едно сѣме, да израстне, да се разцвѣти, да даде плода си и тогава да го разберешъ. Сѣмето е символъ. При обикновени условия ти не можешъ да видишъ красотата на туй сѣме. Слѣдователно, трѣбва да му дадешъ условия. Значи, ние наричаме символически езикъ този, при който може да се прояви красотата. Нѣкои казватъ: защо ни е символичниятъ езикъ? — Това е красотата. „Символъ“ значи голѣмитѣ нѣща съб-

рани вжтрѣ въ едно малко зрънце. Тия нѣща трѣбва да се проявятъ.

„По твоята рѣчь ще хвърля мрѣжата“.

Какъ ще хвърлите тази мрѣжа? Ще хвърлите тази мрѣжа, за да спасите нѣкого, или ще хвърлите тази мрѣжа, за да го задушите? Едно и сжщо нѣщо въ свѣта може да се употреби въ двѣ различни посоки. Вземете водата, тя е едно отъ най-голѣмитѣ блага въ свѣта. Вземете хлѣба—сжщо. Но, ако натиснете главата нѣкому въ водата, може да го удавите въ нея. Паритѣ сж едно отъ най-голѣмитѣ блага, всички ламтятъ за тѣхъ, но ако нѣкой ви тури 1000 кгр. злато отгорѣ, какво ще стане съ васъ? — Ще умрете подъ тази тежестъ, нищо повече. Слѣдователно, всичкитѣ нѣща иматъ своята цѣнностъ до тогава, докато тѣ се употребяватъ разумно. И затова всички вие сте повикани въ този свѣтъ да живѣете разумно, да се учите, и нищо повече. Свѣтътъ е едно велико училище. Схванете ли го така, тогава и най-малкото нѣщо, което ви се случи въ този свѣтъ, то е едно прѣдметно обучение. Сега, да кажемъ, идватъ страданията въ свѣта. Нѣкои казватъ: защо сж страданията? — Страданията, това сж единъ методъ за придобиване на търпѣние, това е една Божествена наковалня. Но, ако ти не знаешъ какъ да употребишъ тѣзи страдания, ти ще развалишъ себе си. При страданието има мѣрки, има закони, споредъ които то трѣбва да се употребява. Запримѣръ, мекото желѣзо го турятъ въ огъня, нагорещаватъ го, хопъ, въ водата 2 — 3 пжти, докато се калѣ. И ако вие сте мекушавъ въ живота, отстжпвате, и при най-малката мжчнотия не можете да издържите, какво ви липсва? Умни сте, разсжждавате философски, знаете колко има отъ тукъ до слънцето, правите математически изчисления, лѣкувате хората, а при това нѣмате търпѣние. Дойдете, седнете на трапезата, и жена ви, която толкова ви обича, трепери цѣлъ день да ви угоди, отправите ѣ единъ лошъ погледъ, че не е сготвила на врѣме. Какво показва това? — Нѣмате търпѣние. Търпѣлъ си 4 — 5 ч., ще потърпишъ още малко, защо ще бързашъ? Какво има? Ще ти стане ли нѣщо? Въ природата нѣма бързане, нѣма и закъсняване, всѣко нѣщо е на врѣмето си. Питамъ: когато

единъ мъжъ бърза, иска отъ жена си по-скоро да му сложи яденето, въ кой кодексъ на природата е казано, че трѣбва да се бърза? Вие си нареждате сами правила и казвате, че на 12 ч. трѣбва да се яде. Я ми кажете, въ кой кодексъ на природата е казано, че трѣбва да се яде въ 12 часа? Турцитѣ ядатъ въ 6 ч., англичанитѣ въ 2 ч. Да, има единъ начинъ, единъ законъ, има едно врѣме въ природата, по което трѣбва да се яде.

Хората казватъ, че трѣбва да се живѣе добръ. А, много хубаво! Можете ли да ми кажете, какво нѣщо е добъръ животъ? Казвате: този човѣкъ е добъръ, онзи не е добъръ. Я ми кажете, по кой кодексъ на природата мислите така? Азъ мисля така. А, ти мислишъ. Онзи човѣкъ мисли за него, че е добъръ, а ти мислишъ, че е лошъ. Какъ мислите тогава? Кой сж причинитѣ? — Причинитѣ сж чисто материални. Това, което измѣня нашия умъ, туй, което измѣня нашитѣ убѣждения, нашитѣ понятия, въ тия промѣни всѣкога има нѣщо материално. Турчинъ отива на ловъ, води една голѣма хрътка, казва ѝ: „Ха чоджунъ, ти си ме хранила толкова врѣме, толкова много зайци си ми ловила, много те обичамъ, хайде и сега!“ Заекъ гони тя. „Ха чоджунъ, ха хубавото ми пиле, тичай отподпрѣ!“ Но заекътъ, по-майсторъ отъ хрътката, отдалечава се. „А“, казва, „свиня, гяуринъ“. Почва да псува. Защо? — Защото хрътката изгървала заека. Докато хрътката е близо до заека — пиленцето ми, гължбчето ми ха-чоджунъ. Щомъ заекътъ вземе надмощие, измѣня се язикътъ. Има ли сега въ съврѣмения свѣтъ нѣкой човѣкъ, който да нѣма тѣзи слабости? Нѣкои говорятъ, че хората били съвършени, запримѣръ, за пророцитѣ говорятъ така. Азъ ще кажа една дума. Разглеждамъ историята на човѣшкото битие, на всички велики хора въ свѣта, и не съмъ срещналъ до сега човѣкъ безъ погрѣшка. И въ биографиитѣ на тѣзи хора е описана само добрата страна. Не, не сж били тѣ такива. За Аврама като пишатъ, ще кажете, че Аврамъ билъ безгрѣшенъ. За Исака—сжщо, за нѣкой царъ, философъ—сжщо. Лошото се изглажда, остава само доброто. Ами то е друга една слабостъ, да търсимъ само доброто у хората. Какво нѣщо е добро, и какво нѣщо е лошо, хо-

рата не знаятъ. Азъ мога да ви докажа, че лошитѣ нѣща сж добри. Математически мога да ви го докажа. Мога да ви докажа, че и добритѣ нѣща сж лоши. Нима мислите, че онзи вълкъ, при своя моралъ, като изяде една овца, не му е приятно? Приятно му е и казва: „Слава Богу, че Господъ е създалъ такива хубави, мазнички овци за насъ! Господъ е уменъ, добъръ. Другояче, какво бихме правили безъ овци? Щѣхме да измремъ“. Овцитѣ казватъ: „Голѣмо нещастие е за насъ, че Господъ създалъ вълцитѣ“. Но защо Господъ създаде вълцитѣ? Когато свѣтитѣ прѣстѣпиха онзи великъ законъ, и се размножаваха повече отколкото трѣбва, не живѣяха единъ цѣломъждренъ животъ, Господъ имъ каза: „Идете сега въ свѣта и внесете редъ и порядъкъ!“ Свѣтътъ не е създаденъ само за овцитѣ, свѣтътъ не е създаденъ само за вълцитѣ, той е създаденъ за всички. Всѣки има своето право да живѣе, но той не трѣбва да мисли, че е мѣродавенъ, че заради него е всичко. Тѣй седи Истината. Значи, когато се размножиха овцитѣ позече, отколкото трѣбваше, дойдоха вълцитѣ. Нѣкои казватъ: защо ни сж вълцитѣ? Щомъ овцитѣ заематъ първото си положение, вълкътъ нѣма да бжде вълкъ. И дѣйствително, излишната енергия въ организма на когото и да е отъ васъ, и на най-добрия, може да го изкара отъ равновѣсието му. Азъ мога да направя единъ малкъ опитъ съ него, да измѣня състоянието му. Какъ? — Като му пришепна само една малка думица на ухото, безъ нѣкой нѣщо да е чулъ, веднага нѣщо ще го жегне, той ще се изправи, ще дигне шумъ. Какво е станало? — Едно малко раздвижване на въздуха. Но то така е подѣйствувало, че измѣня състоянието му. И казватъ: гениаленъ човѣкъ е този! Чудно нѣщо, гениаленъ човѣкъ! Ако всѣки, който каже нѣщо, може да го размърда, той не е гениаленъ човѣкъ. Ќе, азъ наричамъ гениални хора тѣзи, които никога не се размърдватъ.

„Цѣла нощъ се трудили, и нищо не хванали!“

До сега, въ първата частъ на вашия животъ вие нищо не сте хванали. Хванали ли сте нѣщо, риба хванали ли сте? Измежду всички, които ме слушатъ тукъ, богатъ човѣкъ, милионеръ човѣкъ нѣма. А човѣкъ безъ пари, при сегашнитѣ условия, човѣкъ ли

е? Послѣ, дрехитѣ ви какви сж? Самурени дрехи имате ли? — Нѣмате. Прѣстени съ голѣми диаманти имате ли? — Нѣмате. Имате прѣстени, съ такива малки диамантчета, но това диаманти ли сж? Азъ наричамъ диамантъ, нѣщо като орѣхи голѣмо, или най-малко като лѣшникъ. Вие носите диамантчета, като просени зрънца и казвате: нося диамантъ. То е посмѣшище. Ако отидете на небето съ такива диаманти, още на първата гара ще ви върнатъ. Въ небето, запримѣрь, трѣбва да имашъ диамантъ най-малко като кокоше яйце. Ако биха ви поканили тамъ на вечеря, трѣбзаше да турите прѣстенъ съ диамантъ като кокоше яйце. Казвате: нима на небето има диаманти? Има, и какви не диаманти. И когато ви повикатъ на вечеря, и тамъ правятъ вечери, ще се облѣчете по всичкитѣ правила. Сега, нѣкои християни казватъ: „Трѣбва да бждемъ облѣчени много просто“. Не, туй, което ние наричаме вжтрѣ въ сзѣта, добродѣтели, това сж дрехи. Онази естествена сила вжтрѣ въ човѣка, която може да го направи мощенъ, то е тази именно сила, силата на неговитѣ добродѣтели. И защо съврѣменнитѣ хора днесъ страдатъ?—Тѣ нѣматъ добродѣтели. А добродѣтелитѣ, това сж единъ великъ капиталъ, около който почватъ да циркулиратъ великитѣ сили вжтрѣ въ природата. Сега, вземете единъ простъ примѣрь. Поставете стотина души на студъ вѣнка, когато температурата е спаднала до -15° , -20° , едни отъ тѣхъ ще се простудятъ, а други — не. Лѣкаритѣ ще кажатъ, че кръвта на простудилитѣ се е слаба. Кръвь може ли да бжде слаба? „Малко кръвь имали“. Азъ ще ви докажа, че има много хора съ много кръвь и пакъ се простудяватъ. Има нѣщо повече отъ кръвта. Тѣзи хора, които не се простудяватъ, иматъ много магнетическа сила. Азъ мога да нося една тънка риза, направена отъ коприна, да я облѣча при -30° и да не се простудя. Съ магнетическа сила е тя. А мога да направя една дебела риза или кожухъ, да го облѣча, и при това пакъ да треперя. Слѣдователно, ние трѣбва да изучаваме живота при условията, при които живѣемъ. Много нещастия ви се случватъ, но вие още не сте си задавали философски въпроса, не сте мислили, защо идватъ нещастията. Минаватъ ви лоши мисли. Не се запитвате, защо

ви идватъ тѣзи мисли. Нѣкой пжтъ сте весели, нѣкой пжтъ тжжни. Вие не си задавате въпроса, защо се мѣнятъ вашитѣ настроения. Казвате: Господъ ще оправи свѣта. Това не е разсуждение. Значи, до сега Господъ не го е оправиль, че отъ сега нататкъ ще го оправя, заради насъ. Вие се съмнѣвате въ Бога. Свѣтътъ, който зная азъ, е хармонично създаденъ. Ако има дисхармония, тя е въ нашето съзнание, въ нашия организъмъ, а въ Божествения свѣтъ, въ цѣлокупността на този свѣтъ има съвършена хармония. Богъ е съвършенъ, и свѣтътъ е съвършенъ.

Послѣ, нѣкой пжтъ се заемемъ да тълкуваме, какво е казалъ Христосъ. Нѣкой пжтъ азъ тълкувамъ Христовитѣ думи, нѣкой пжтъ вие тълкувате Христовитѣ думи. Нѣма човѣкъ, който да не е тълкувалъ Христовитѣ думи. Питамъ: ако азъ правилно тълкувамъ Христовитѣ думи, доволенъ ли ще е Христосъ отъ мене? — Доволенъ ще е! Ако вие запитате Христа, вѣрно ли е това тълкувание, и той потвърди, значи това е Истината. Ние можемъ да тълкуваме само Божественитѣ нѣща, понеже отъ тѣхъ може да излѣзе нѣщо. Човѣшкитѣ нѣща нѣма какво да ги тълкуваме. Божественитѣ ще тълкувашъ. Ще кажете: защо човѣшкитѣ нѣща не може да се тълкуватъ? Чудни сте! Ще ви дамъ единъ аргументъ, едно доказателство за това. Единъ великъ художникъ нарисувалъ една символична картина, вложилъ нѣщо Божествено въ нея. Пишатъ една статия, втора, трета, разискватъ върху картината. Хубаво, едно малко селянче нарисувало една малка гарга отъ 4 линии, два крака — картина. Какво можемъ да тълкуваме върху тази гарга? Ёзикътъ на хората, това сж гарги, никакви тълкувания. Само че когато тълкуваме една Божествена мисль, трѣбва да спазимъ онзи великъ законъ, да схванемъ Божественото. Схванемъ ли Го, ние се ползуваме. Не тълкуваме ли правилно Божественото, врѣдимъ на себе си.

Петъръ казва на Христа: „Учителю, ние ще хвърлимъ тази мрѣжа“.

Понеже тѣ казваха, че ще хвърлятъ тази мрѣжа, то какви бѣха резултатитѣ? Хванаха ли риби? — Двѣ ладии се напълниха. Сега, вие седите, нещастни сте, и запитвате, защо Господъ е създалъ нещастията въ

свѣта. Азъ, доколкото зная, нещастия въ свѣта Господъ не е създавалъ. Тѣ сжществуватъ само заради насъ. Страдания има, но въ окултенъ смисълъ, подъ „страдания“ ние разбираме промѣни на енергиитѣ, промѣни на състоянията отъ едно въ друго, промѣни въ увеличаване движенията на вибрациитѣ. Тѣзи вибрации могатъ да бждатъ вълни съ по-дълги, по-голѣми трептения или вълни съ по-къси трептения. Нещастия въ Божествения свѣтъ, обаче, нѣма. Нѣкои често запитватъ: „Какъвъ е Божествениятъ свѣтъ?“ Божествениятъ свѣтъ е диаметрално противоположенъ на човѣшкия. На земята добро можешъ да направишъ, но на небето никому не можешъ да направишъ добро. Тамъ всѣки е доволенъ, всѣки е пѣленъ съ щастие, че нищо не можешъ да му прѣдадешъ отъ своето щастие. Тамъ, на небето, и зло не можешъ да направишъ. Тамъ считатъ за голѣмо щастие, ако сполучишъ да промѣнишъ нѣкому щастieto въ нещастие. Това тамъ считатъ добро. Сега, ще ми кажете: отдѣ знаешъ това? Азъ ще ви попитамъ: ами вие съ какво право се съмнѣвате? Слѣдователно, небето е единъ свѣтъ, цѣто хората сж толкова богати, че ако сполучишъ да направишъ едно малко зло на нѣкой отъ тѣзи жители, той счита, че ти си му прѣдалъ нѣщо хубаво. И тѣзи жители на небето казватъ: „А, ето единъ човѣкъ!“ Туй наричатъ тѣ човѣщина. А ако се стараешъ да имъ направишъ едно добро, тамъ то не се прѣцѣнява. На земята какъ е? — Ние се стараемъ да правимъ само добрини, но работата не върви. Питамъ: какъ върви сега свѣтътъ? На небето искатъ зло да направятъ, а на земята — добро. Слѣдователно, небеснитѣ жители изпразятъ нашитѣ грѣхове. Тѣ казватъ: „Какво правятъ хората на земята?“ — Страдатъ. „Я“, казватъ, „направете ни едно зло, едно страдание, че да го опитаме и ние“. Като имъ създадете едно страдание, тѣ казватъ: „Колко е хубаво!“ Отлично е то за тѣхъ. И всичкитѣ вѣстници тамъ ще пишатъ за това. Туй е фигуративно. Тамъ вѣстниците съ хиляди години пишатъ, че еди-кой си имъ създалъ едно голѣмо щастие. Тамъ се радватъ, а тукъ на земята сълзи проливатъ. Е, питамъ: кое мнѣние е мѣродавно, тѣхното или нашего? Тѣхното мнѣние е мѣродавно.

„По твоята заповѣдь ще хвърля мръжата“.

Съвременниятъ свѣтъ има единъ моралъ, на който по нѣкой пжтъ азъ се смѣя. Не се смѣя на самия моралъ, но на кривото схващане. Интересно е, че отъ 8,000 години хората се морализиратъ, и този моралъ не може да имъ помогне. Има нѣщо въ него, което не може да имъ помогне. Моралътъ, това е ограничение на нѣщата, една голѣма броня, дебела 30—40 см., която се туря на парахода, та като се обстрѣлва отъ неприятеля, да прѣчи, да не се пробие този параходъ. Казватъ: този човѣкъ е мораленъ. Но знаете ли каква тежестъ прѣдставлява този моралъ? Знаете ли каква тежестъ прѣдставлява тази броня? При това, този нашъ моралъ издържали напора на тѣзи сили, които съществуватъ вжтрѣ въ природата? Нѣкои казватъ: този човѣкъ има моралъ. Въ Франция, при тази афера за панамския каналъ, подкупили единъ французинъ за единъ милионъ лева. И всички казватъ: това е прѣстѣпление! Като те подкупватъ за 5—10,000 лв., това не е прѣстѣпление, а за единъ милионъ лева е прѣстѣпление. Не, и едното, и другото е продажба. Какво съмнѣние има въ тази продажба? И съвременнитѣ хора наричатъ това гешефтъ, командировка, процентъ и т. н. Въ този моралъ има нѣщо смѣшно. Не искамъ да го осмѣя, но ето въ какво стои смѣшното на този моралъ. То е, че ние не засѣгаме същественото. Единъ светия живѣлъ цѣли 40 години въ пустинята, и прѣзъ всичкото врѣме си носилъ едни царвули. Къмъ 40-тата година тѣ почнали да се изтриватъ. Ималъ си и една паничка, съ която също си служилъ прѣзъ всичкото врѣме, но и паничката взела да се изтърква. Като гледалъ тѣй изтъркани царвулитѣ си, казалъ: „Цѣли 40 години ги носихъ, на стари години ще се ходи босъ“. Единъ день, единъ добъръ човѣкъ му донеся едни нови царвули и една нова паничка. Той, като ги видѣлъ, поусмихналъ се и казалъ. „Е, слава Богу“!. Взелъ си царвулитѣ и паничката и почналъ да мисли, какво да прави съ старитѣ. Отъ 10 години ималъ единъ събратъ при себе си и си казалъ: „Ще ги дамъ на този събратъ“. Далъ ги. Братъ му се зарадвалъ че ще има царвулитѣ на този старъ светия и ги държалъ като светиня. Обаче, една нощъ светията сънува, че го повикватъ на гости на небето,

на угощение. Той отишълъ съ новитѣ си царвули, носи си и паничката въ джоба. Но, за голѣмо негово очудване, като сложили трапезата, вижда на масата прѣдъ всички много хубави яденета, а прѣдъ себе си съдранитѣ царвули и счупената паничка. Вижда, че новитѣ царвули ги нѣма, и той трѣбвало да яде отъ счупената паничка и да се обуе съ съдранитѣ си царвули. Казва си: „Новъ мораль трѣбва! На хората съдрани нѣща не трѣбва да се даватъ!“ А сега, нѣкой умрѣлъ отъ заразителна болестъ, хайде да дадатъ старитѣ му дрехи на бѣднитѣ хора. Това не е мораль! На бѣдния човѣкъ здрави, нови дрехи дай! Старитѣ дрехи нека седятъ въ избата! Така прави Господъ. Всѣка година Той старитѣ плодове, изгнилитѣ плодове ли ни дава? Не, дава ни нови, хубави плодове. Старитѣ нека седятъ въ избата! Какъвъ е този християнски мораль, като дойде нѣкой бѣденъ, да кажемъ: „Чакай да му дадемъ една стара риза!“ И слѣдъ туй казвашъ: е, дойде единъ бѣденъ човѣкъ, дадохъ му една стара риза. Не, не, отъ себе си нищо нѣма да давашъ. Ето какво считамъ азъ мораль: пжтувамъ и нося за пжтъ двѣ палта. Минава единъ разбойникъ, напада нѣкой пжтникъ, ограбва го, съблича го и си заминава. Срѣщамъ ограбения, но вѣнъ е студено, а той ще истине така. Свалямъ едното си палто, завивамъ го и си отминавамъ. Въ такъвъ случай азъ мога да му дамъ своята дреха. Но тѣй, азъ имамъ двѣ палта, нѣкой отива на балъ, дойде при мене и казва: дай ми палтото си! Не, на такъвъ човѣкъ нѣма да дамъ палтото си, за да ходи на балъ. Е, питамъ: при такова едно схващане, какъвъ мораль може да има въ свѣта? Моралътъ нека си е мораль, но трѣбва да се живѣе разумно. Тѣзи Божествени идеи трѣбва да проникнатъ у насъ, трѣбва да сж насадени тѣй дълбоко, че да знаемъ въ дадения моментъ, кой е правъ и кой не е. Само при едно такова схващане ние можемъ да измѣнимъ нашия животъ. Туй, което вършимъ въ свѣта, то е полезно само заради насъ. Не мислете, че като направимъ едно добро, то е заради другитѣ. При такива случаи на васъ е дадена възможността да съграждате вашия умъ, вашето сърце, вашата воля. Вие сега градите ума и сърцето си, сега калите волята си. Сърцата ви и умоветѣ ви не сж съградени. Човѣшкиятъ духъ е

завършилъ вече своята еволюция, той е съвършенъ. Човѣшката душа, и тя е завършила своята еволюция, и тя е съвършена, но вашиятъ умъ, вашето сърце и вашата воля се нуждаятъ отъ развитие и усъвършенствуване. Слѣдователно, ние трѣбва да работимъ за своя умъ, за своето сърце. Чрѣзъ какво? — Чрѣзъ онзи великия законъ, който съществува въ природата. Нѣкой ще каже: азъ разбирамъ Христовото учение. — Не го разбирашъ, не разбирате Христовото учение. Разбиране и изпълнение! — това сж двѣ различни нѣща. Даватъ една музикална пиеса. Извикватъ Паганини, знаменитъ цигуларъ, да свири. Понеже той билъ прочутъ като виртуозъ, искали да опитатъ, до каква степенъ е гениаленъ. Събрали се италиански композитори, съставили едно много мжчно парче, съ особени извивания, да провѣрватъ гениалността му. Извикали го на угощение, пийнали си и му дали да изсвири туй парче. Паганини билъ прозорливъ, той разбралъ, че въ това има нѣкаква хитрина, но взелъ цигулката и го изсвирилъ. Разбрали, че той дѣйствително е виртуозъ. Е, и вие казвате нѣкой пжтъ: азъ съмъ добъръ, мораленъ, гениаленъ човѣкъ. Искате да минете за виртуозъ. Христосъ казва: „Дайте му едно отъ моитѣ модерни парчета!“ Започвате, не върви. „Ами чакайте, еволюция, азъ сега не мога да го напразя, но слѣдъ хиляди години“. Не, ще си признаете, че не можете да го свирите. Знаете ли на какзо мяза това? Хвалилъ се единъ турчинъ, че като билъ въ Багдаты, прѣскачалъ трапове, широки 20 метра. Като дошълъ въ България, казали му: „И тукъ има такива трапове, прѣскочи ги“. Направили такива трапове. Засилилъ се да прѣскочи, падналъ, не могълъ,. Защо не могълъ? „Е, въздухътъ е тукъ другъ“. И българитѣ сега казватъ така: „Тукъ условията сж други. Човѣкъ да е въ Америка, въ Франция, въ Англия, друго нѣщо, но тукъ хората сж бамбашка, не сж културни, не може да се живѣе мораленъ животъ“. А, не може! Може, ние си внушаваме, че не можемъ. Трѣбва послушание на живата природа!

Второто криво понятие, което имаме е, че всички мислятъ, какво Христосъ прѣди 2000 години е дошълъ, училъ е едно учение и си е отишълъ горѣ на небето. Питамъ: този Христосъ, Който прѣди 2000 години е жи-

вѣлъ, живъ ли е сега? — Живъ е, възкръсналъ е и седи горѣ на небето, отдѣсно на Отца. Ами вие ходили ли сте да видите, че е така? Дѣсната страна на Бога, това показва Божествената Мждрость, която прониква въ всичкото Битие на човѣшкото съзнание. Тя прониква въ всѣки единъ атомъ, въ всѣки единъ лжчъ, въ всичко туй, въ което сѣществува редъ, порядъкъ и хармония. Тя прониква въ всѣко едно любозно чувство, въ всѣка една Божествена мисль, която носи щастие, блаженство на душата; тя прониква въ всѣка една сила, която оживява, възкръсява, одухотворява: тя прониква въ всѣка една ржка, която твори. Туй е Христосъ! Сега, нѣкои мислятъ, че Христосъ е на прѣстола, седи и чака сждния день. Не, това не сж вѣрни схващания. И ако нѣкой се осмѣли да каже противното, казватъ: това не е така, еретикъ е той, разваля свѣта. Не, не, питамъ сега за друго едно положение. Защо хората се различаватъ въ своитѣ понятия? Има една велика тайна въ живота. Добритѣ хора трѣбва да се учатъ на търпѣние. Но по нѣкой пжтъ вие смѣсвате търпѣнието съ неволята. Неволята всинца я носите, познавате това изкуство, научили сте го. Нѣма човѣкъ, който да не знае неволята. Обаче, малко хора съмъ срѣщналъ да познаватъ търпѣнието. За да научите търпѣнието, за да го придобиете, изисква се не единъ животъ, но 10, 15 живота. Търпѣнието е разумна сила. Търпеливиятъ човѣкъ е виденъ човѣкъ, той всичко може да издържа. Въ англичанитѣ има търпѣние. Туй го наричатъ другитѣ хора хладнокрѣвие. Не, англичанинътъ е търпеливъ. Азъ съмъ привеждалъ и другъ пжтъ слѣдния примѣръ, и сега пакъ ще го приведа. Въ Лондонъ се срещнали единъ английски лордъ и единъ руски князь. Срѣщатъ се тѣ съ фйтонитѣ си въ една много тѣсна улица, не могатъ да се разминатъ. И двамата се спиратъ. Нито единиятъ, нито другиятъ се връщатъ. Руснакътъ изважда изъ джоба си английския вѣстникъ „Таймсъ“ и почва да го чете отъ единия до другия край съ голѣмо хладнокрѣвие. Англичанинътъ изпраца слугата си до руснака, съ молба: „Господине, моятъ господаръ ви моли да имате добрината, слѣдъ прочитане на вѣстника да му услужите, и той да го прочете“. Тѣзи хора не се дуелиратъ, тѣ изучаватъ търпѣнието. Туй е отличенъ

примѣръ. „Господине, моля, бждете тѣй добри, дайте и азъ да прочета вѣстника“. Е, какъ ще излѣзатъ и двамата отъ това положение!“ — Има изходенъ пѣтъ. Сега, да се върнемъ къмъ мисълта си.

„По твоята заповѣдь ще хвърля тази мръжа“.

Тази мръжа, при сегашнитѣ условия, това е човѣшкиятъ умъ. Той трѣбва да се хвърли въ свѣта, и разумно да се употреби. Всѣки отъ насъ трѣбва да се стреми, по възможность, да бжде разуменъ. Запримѣръ, нѣкой пѣтъ ние сме много неразумни. Идемъ при нѣкой боленъ, но лѣкарьтъ му е забранилъ да говори, защото дихателната система е слаба, и тамъ вжтрѣ нѣщо ще се разкжса. А ние имаме желание да му поговоримъ. Не, мълчете, постойте търпеливо, като англичанина, и кажете: „Като свършишъ съ твоя вѣстникъ, съ твоята болестъ, пратете я и на мене“. Вие ще кажете: защо да ни я прати? Отъ всѣка една болестъ, която идва отъ Бога, човѣкъ придобива едно велико благо. Толстой имаше тази опитность. Слѣдъ всѣка, една болестъ ставаше една промѣна въ състоянието му, придобиваше една идея. Слѣдъ всѣко такова състояние неговитѣ схващания, неговитѣ идеи, възрѣния ставаха по-широки. А у насъ, като дойде нѣкая болестъ, скоро викаме лѣкарь, консулиумъ. Богъ казва: „Слушай, ти ще легнешъ 10 — 15 дня, и азъ ще ти направя една операция“. А ние, тѣзи операции, които прѣкарваме, тѣзи резултати, които разумната природа ни праща, наричаме болки. Не сж болки, това е учене на нѣщата. Защо при болеститѣ да не се учимъ на геройство? Защо, като дойде болката, да не седишъ да видишъ, до колко можешъ да издържашъ? Съврѣменнитѣ хора не сж издържливи. Най-малката болка, най-слабиятъ бодежъ въ дробоветѣ, ги уплашва: „Охъ, охтикаясалъ съмъ“. И скоро при лѣкаря! „Охъ!“ Какво има? И лѣкарьтъ констатира, че болниятъ е въ първата фаза на болестта си. Че единъ цѣрь, че втори цѣрь. Не, никаква охтика нѣмашъ. Охтиката е болестъ на чувствата, дисхармония въ чувствата. Когато двама души се скарать и не живѣять по Бога, и двамата охтикаясватъ и умиратъ. Азъ ще ви приведа единъ примѣръ, единъ фактъ, който стана тукъ, въ София, въ една фамилия, на която всичкитѣ членове

бѣха здрави. Една госпожица отива да живѣе въ дома имъ, но се скарватъ нѣщо и слѣдъ това и госпожицата боледува, и госпожата отъ тази фамилия боледува. Защо боледуватъ? — Защото не искатъ да си простятъ. Оласността въ съврѣменното общество е тамъ, че когато се сближите и слѣдъ това се скарате, вие си създавате едно голѣмо нещастие, и чрѣзъ закона на страданието Богъ ще ви примири. Затуй, когато двама души се скаратъ, единиятъ непрѣменно ще умре. И за да не умираете, примирете се, цѣлунете се, и този ангелъ веднага ще се върне на небето и ще каже: „Тия двамата се примириха“. Тогава Господъ ще отложи рѣшението си. Ако не искате да се примирите, Господъ ще каже: „Доведете ги при мене! Елате тукъ да се примирите“. И затова Господъ вика грѣшнитѣ хора горѣ на небето, да се примирятъ, не ги оставя на земята. Ще ви приведа единъ примѣръ отъ древността. Безерба, единъ отъ царетѣ на древността, ималъ дъщеря Лилита, която страстно обичала цвѣтята, голѣма любителка била, но била много жестока; не се знае дали е сжществувала по-жестока мома отъ нея — тъй хроникира окултната наука. Тя никога не поливала своитѣ цвѣтя съ обикновена вода, но заповѣдвала да ѝ довеждатъ хубави, млади момичета и да ги биятъ, та като плачатъ, съ сълзитѣ имъ да се поливатъ цвѣтята. Тъй поливала тя своитѣ любимци цвѣтя — съ сълзитѣ на младитѣ дѣвойки. Тѣзи цвѣтя били отлични, най-хубавитѣ цвѣтя въ царството, но младитѣ моми въ столицата знаели, колко скжпо коштуватъ тѣзи цвѣтя. Нѣкоя майка се радва на своята дъщеря, казва: „А, моята дъщеря е хубава, гладичка, тъй пълничка, зачервена, красивичка“. И ние считаме, че ако дъщеря ни е малко жълтичка, че жълтиятъ цвѣтъ е болнавъ. Мислите ли, че червениятъ цвѣтъ е здравъ? Чудни сж съврѣменнитѣ хора, които мислятъ, че жълтиятъ цвѣтъ не е здравословенъ. Ами че по-здравъ е жълтиятъ цвѣтъ отъ жълтия нѣма! Нѣма, нѣма болезнени цвѣтя, жълтиятъ цвѣтъ внася разумность! Ще направамъ едно лице жълто. Че този човѣкъ мисли! И всички хора казватъ: жълтъ да не бжда! Нѣкой човѣкъ, като види малко жълтъ, иска да изхвърли този цвѣтъ. Чудни сж хората! Щомъ нѣкой стане жълтъ, пѣшка. Азъ не разбирамъ,

какъвъ е този страхъ отъ жълтия цвѣтъ. Цвѣтоветъ, това сж имитации на крѣски. Жълтиятъ цвѣтъ, това е една жива субстанция, която, като влѣзе въ човѣка, ще му даде най-първо една лѣскавина на очитъ, една подвижностъ на ума. Такъвъ човѣкъ, въ всѣко нѣщо, ще бжде бързъ, подвиженъ, уменъ, всички въпроси ще разрѣшава бързо. Музикантъ си, ще бждешъ подвиженъ и готовъ на всѣко мѣсто да укажешъ своята услуга. Туй е жълтиятъ цвѣтъ. А хората наричатъ жълтъ цвѣтъ туй хилавото състояние у човѣка. Този жълтъ цвѣтъ, това е червениятъ цвѣтъ въ своята нисша форма. И духовно, този червенъ цвѣтъ има едно отражение на жълто. А сега, всички хора, изобщо, казватъ: а, жълтъ цвѣтъ! Избѣгватъ го и носятъ червенъ цвѣтъ. Но, при сегашното наше развитие, всички побоища, всички спорове се дължатъ на червения цвѣтъ. Не че той е лошъ, но щомъ влѣзе въ човѣшкия организъмъ, хората добиватъ една енергия и, като нѣматъ какво да правятъ, сбиватъ се. Тогава тѣ мязатъ на онзи американецъ го, ведаръ, на когото отъ дѣдо му останало едно наслѣдство отъ 30,000,000 долари. Повикали го, и той си получилъ наслѣдството. Отива въ Санъ-Франциско, устройва редъ балове, угощения, но слѣдъ 6 мѣсеца изпилъ и изялъ всичко. Качва се на коня си, отива въ селото си и отново става говедаръ. Така и нѣкои хора, като дойде този червениятъ цвѣтъ, казватъ: азъ днесъ съмъ много щастливъ. Изяде, изпие всичко, утрѣ се качва на коня си и казва: „Какво да се прави, лошо е врѣмето!“ Разумниятъ човѣкъ е другъ, той е всѣкога щастливъ.

Сега, Петъръ се обръща къмъ Христа, и му казва: „По твоята рѣчь ще хвърлимъ тази мръжа“. Азъ ви казвамъ сега Христовитѣ думи: „Хвърлете вашата мръжа“. Кждѣ? — Въ морето на добродѣтелитѣ, да видимъ колко риби ще се хванатъ, и какви ще се хванатъ. Вие ще кажете: това е философия! Има ли море на добродѣтелитѣ? — Има, разбира се. И какво велико море на добродѣтелитѣ е то!

Вториятъ въпросъ: „Можемъ ли да хвърлимъ тази мръжа?“ И почвате да философствувате. Чудни сте! Хвърлете тази мръжа, и слѣдъ $\frac{1}{2}$ часъ отгорѣ цѣлата мръжа ще бжде пълна. Този недоимъкъ, който сега

сжествува у васъ, всичко това ще изчезне, и ще бждете богати. И Петъръ се уплаши, и каза: „Господи, иди си отъ насъ, понеже сме грѣшни хора. Богатството, което ти ни давашъ, не е за насъ, защото ще кривнемъ въ този пжтъ. Петъръ бѣше доста практиченъ, той усѣти опасността, и каза: „Още единъ пжтъ не хвърлямъ. Господи, иди си отъ насъ, доста ни е толкова риба!“ Христосъ му отговори: „Не, азъ ще ви направя ловци на чловѣци, нѣма да ловите тукъ рибитѣ, на друго мѣсто ще ви пратя, друго ще учите.

„По своята рѣчь ние ще хвърлимъ тази мрѣжа“. Сега, не е ли по-хубаво, ако съврѣменниятъ свѣтъ правѣше състезание въ своитѣ добродѣтели? Ако всичкитѣ християни, всичкитѣ моралисти, слѣдъ като излѣзатъ отъ събранията, тръгнатъ по кжщитѣ на бѣднитѣ, и въ всѣка кжща оставятъ по една ябълка, или самунче хлѣбецъ, или друго нѣщо сладко, ще имъ кажатъ: „Колко се радваме, че сте много добри“. — Ние пакъ ще дойдемъ. Мислите ли, че по такъвъ начинъ, между бѣднитѣ и богатитѣ, нѣмаше да има една по-правилна обмѣна? По-естествено щѣше да бжде. А сега, като говоря на хората, тѣ казватъ: той говори така, но туй нѣщо е неприложимо въ живота. На васъ ще кажа: никога не говоря нѣща неприложими. Когато ви говоря за храната, за яденето, тия нѣща съмъ ги опиталъ, за всичко съмъ правилъ опити. Най-малкитѣ нѣща, микроскопическитѣ, трѣбва да се приложатъ. Прилагайте всѣка мисль! Не искамъ да ви изкушавамъ, но казвамъ, че всѣко нѣщо, което е приложено, ще бжде за ваша похвала. Имате една болестъ за лѣкуване. Нека допуснемъ, че е дифтиритъ или чума. Това сж редъ микроби. Силата на тази болестъ седи въ чрѣзмѣрното размножаване на микробитѣ. И всички лѣкари се стремятъ да спратъ тѣзи микроби, защото, като се размножаватъ, изхвърлятъ своитѣ извержения, които отравятъ кръвта, и човѣкъ умира. Слѣдователно, първото нѣщо: спрете размножаването на тѣзи микроби! Въ болестта имате два живота, които сж въ дисхармония. Единиятъ животъ е размножаването на тѣзи микроби, а другото положение е редътъ и порядъкътъ на тѣзи клѣтки. Питамъ тогава: нѣма ли начинъ да се възстанови тази хармония? — Има начинъ. Трѣбва да концентрирате

вашия умъ, да го държите въ връзка съ Господа и да кажете: Господи, ние имаме много богатства, тѣзи неканени гости сж дошли да го унищожатъ, да го изядатъ, помогни ни! Нѣкой пжтъ може да изядатъ всичкото ви богатство, и нищо да не остане отъ васъ. Ще концентрирате ума си, и лѣкарьтъ ще дойде. Той е необходимъ. Единъ човѣкъ самъ не може да лѣкува болестъта си, двама души трѣбватъ. Лѣкарьтъ ще дойде, той е единиятъ, неговиятъ мозъкъ е едно динамо, а вие сте вториятъ. Ще концентрирате вашата мисль къмъ тѣзи микроби и ще спрете тѣхното размножаване. Веднага ще усѣтите, че температурата не се покачва. Качването и спадането на температурата показватъ бързитѣ промѣни, които ставатъ въ охтичавитѣ. Значи, най-първо температурата трѣбва да се уравни, да дойде до нормалната температура. Ще концентрирате вашия умъ, вашитѣ чувства, ще турите волята си въ дѣйствие и ще кажете: азъ съмъ по-силенъ отъ тѣзи микроби. Ще се запитате: може ли? — Може, разбира се. Ами че какъ? Ти нали искашъ да бждешъ гражданинъ на царството Божие? Ако съ тѣзи малки болести не можешъ да се справишъ, какъ ще можешъ да се справишъ съ по-голѣми работи? Дойде лѣкарьтъ, казвашъ: господинъ докторе, ще оздравѣя ли? — Ще оздравѣешъ. Пипне ти пулса, бие слабо. Не говори истината. Пулсътъ ти бие слабо, лѣкарьтъ вижда, че положението е сериозно и казва, че ще оздравѣешъ, но се съмнѣва, а болниятъ разбира туй. Не, ще му кажешъ право въ очитѣ: ще оздравѣешъ! — нищо повече. Ако не можешъ да говоришъ истината, и виждашъ, че той ще си замине, или ще замълчишъ, или ще му кажешъ: братко, приготи се, викатъ те на гости въ другия свѣтъ. Туй е по отношение на всички. Всички ще имате тѣзи болки: очеболие, коремоболие и др. Всичкитѣ болести иматъ едно велико прѣдназначение. Най-великото благо въ сегашния свѣтъ, това сж болеститѣ. Вижте онзи богатиятъ човѣкъ, тогова изпоялъ, оногова изпоялъ, на този продалъ котлитѣ, на онзи продалъ кжщата, но, като го хване болестъта, плаче. Дойде лѣкарьтъ, направи една инжекция, друга инжекция, даде туй лѣкарство, онуй лѣкарство, а той дава тогава щедро отъ

себе си, всичко дава. Като дойде Господъ, казва: „Господи, всичко ще направя.“ Става мекичъкъ, на бѣднитѣ раздава, щедъръ е. Питамъ: кое състояние е по-добро? Казватъ: горко на богатия човѣкъ! Казвамъ: блаженъ е този богатъ човѣкъ, Господъ го посѣтилъ, и сърцето му се разширило. Тѣй, нека спадне малко този кожухъ! Защо му е този багажъ? А тия, които нѣматъ богатство, имане, не значи, че сж сиромаси. Сиромашията е вжтрѣ въ насъ, въ нашитѣ разбирания. Ние живѣемъ въ единъ свѣтъ съ такива голѣми богатства, но не можемъ да използваме тѣзи богатства. Запримѣрь, като правимъ нашитѣ разходки, често слѣдя мислитѣ на хората. Пжтуваме около 150-200 души, отиваме да се разходимъ, да подишаме чистъ въздухъ. Управляващитѣ казватъ: „Тѣзи съ самоваритѣ, тѣ идватъ тукъ на разходки, но тѣ правятъ нѣкаква революция, има нѣщо“. Идватъ и ни казватъ: „Не може то, толкова хора да ходятъ тамъ изъ планината, замислятъ нѣщо противъ държавата“ Не противъ държавата се обявяваме ние, ние отиваме да се порадваме на тази планина, на туй благо на природата, на тази свѣтлина, на тази прана, на това електричество, на този магнетизъмъ тамъ. Най-първо трѣбва да убѣдимъ хората, че нашитѣ мисли, че нашитѣ желания сж чисти. Почнаха даже да се противопоставятъ на екскурзиитѣ. Ами че съврѣменнитѣ хора почнаха да страдатъ отъ неизлизане на разходки всрѣдъ природата! Ние сме осждени хора, затворници! Мислите ли, че едно здание отъ 4—5—10 и повече етажа е здравословно? Въ всѣко едно здание тамъ се развиватъ разни болести. И нашата култура, въ туй отношение, както сега живѣемъ не е една отъ най-добритѣ култури. Трѣбва единъ разуменъ животъ! Всичкитѣ тѣзи хора трѣбва да плъзнатъ вѣнка, изъ природата, и тогава да се върнатъ да работятъ, да има едно съотвѣтствие между думитѣ и дѣлата ви. Е, какъ тогава? — Щѣ учите. Ако въ моитѣ думи нѣма искреностъ, ако въ ума ми има задни мисли, колкото и малко да е всичко туй, въпросътъ е разрѣшенъ. Това азъ наричамъ поллостъ. Защо да правя интриги, да заговарямъ този, онзи? Човѣкъ трѣбва да бжде чистъ, абсолютно чистъ. Това е мораль! Азъ знаая, че този свѣтъ е на Бога, и само

Богъ е господарь въ свѣта! Азъ зная, че този свѣтъ е хармонично устроенъ, и азъ служа на Бога. Тогава нѣма защо да се бунтуваме противъ този или онзи. Нѣкой не живѣе споредъ Бога, ще му кажа: братко, тъй както живѣешъ, не живѣешъ добрѣ, стѣснявашъ брата си. „Какво право имашъ да ми говоришъ така?“ — Ами ти какво право имашъ да стѣснявашъ брата си? Реакции сж това въ свѣта. Ако всички вѣрующа въ свѣта, ако всички идеалисти приложатъ тази велика наука, свѣтътъ моментално щѣше да се оправи. Не мислете, че невидимиятъ свѣтъ нѣма сили да спре сегашния свѣтъ въ своя развой. Тѣ могатъ да го спратъ, могатъ и да го разрушатъ въ единъ моментъ, но тѣ искатъ морално да му се въздѣйствиува, да се пробуди съзнанието. Въ съврѣменнитѣ хора, въ тѣхния умъ, въ тѣхното съзнание има много малко свѣтлина. Нѣма да кажа какво виждамъ. Вие ще кажете: до тукъ говори право, отъ тукъ нататкъ е малко анормаленъ. Не, туй, което виждамъ азъ, може да го видите и вие, но то е виждане на съотношения. Напримѣръ, въ единъ математически фокусъ виждате единъ центъръ, букви, виждате нѣкакви формули, но онзи математикъ, като седне да разглежда цѣлия процесъ, развива задачата, разбира плоскоститѣ, сѣченията на линиитѣ. Ти гледашъ, казвашъ: тази работа е съвсѣмъ забъркана. Да, въ виждането и разбирането на нѣщата има извѣстни съотношения. Имате, да кажемъ, една малка дисхармония въ себе си, имате една неприязнена мисль или неприязнено чувство въ душата си спрямо нѣкого. Давате ли си отчетъ, защо държите тази мисль? Срѣщате нѣкой човѣкъ, казвате: този човѣкъ не го обичамъ. Дали ли сте си отчетъ защо не го обичате? Казвате: има нѣщо несимпатично. Защо, въ какво седи това несимпатичното? Че не го обичате, че има нѣщо несимпатично, съ това задачата не се разрѣшава, това не е философия. Нѣкой е несимпатиченъ, азъ мога да го направя симпатиченъ. Момъкъ вижда една мома, бѣдна, съ дрипи, несимпатично лице. „Оженвашъ ли се за нея? — Азъ, за такава простачка! Отивамъ въ банката, взема 500,000 лв. за нея, облѣкая хубаво, наредя я. Срѣщне я: госпожице, азъ съмъ първиятъ ви кандидатъ. Значи сега не ти е несимпатична, сега има

нѣщо хубаво въ нея. Но утрѣ паритѣ изчезнатѣ, казвате: не си ми симпатична. Симпатия и антипатия, това сж външни причини, които измѣнятѣ живота. Въ всѣки единѣ човѣкъ има душа, ще схванемѣ душата. Нѣкой ще каже: азъ имамѣ душа. Който има душа, не говори за другитѣ лошо. Нѣкой пжтъ ще кажете: Учителѣтъ говори лошо. Не, лошо не говоря, азъ съмѣ много прямѣ, но при най-лошитѣ, при най-болезненитѣ ви състояния азъ казвамѣ: слушай, ще ти създамѣ болка, но ще излѣкувамѣ ржката ти, прѣститѣ ти, ще оставишѣ да те масажирамѣ. Ама ще ме боли! — Ще те боли, но ще оздравѣешѣ. Природата казва на болния човѣкъ: „Ще ти причиня най-голѣмитѣ страдания, но за добро, да оздравѣешѣ“. И колкото по-голѣми страдания усѣщате, толкова по-скоро болката ще прѣмине. Не чувствувашѣ ли болка, ти си фалиралѣ. Докато кракѣтъ чувствува болка, той е добрѣ, прѣстане ли болката, той е фалиралѣ. Слѣдователно, докато вие страдате въ свѣта, вие сте хора, азъ ви обичамѣ, но прѣстанете ли да страдате, съ васѣ въпросѣтъ е рѣшенѣ, вие сте фалирали. Че страданията сж най-голѣмото благо! „Ама азъ не искамѣ да страдамѣ“. Та вие се лишавате отѣ най-голѣмото благо! Има ангели, които сега биха дошли на вашето мѣсто, но Господѣ не имѣ позволява. Тѣ надничатѣ тамѣ, обикалятѣ, искатѣ страдания, чакатѣ и казватѣ: „Господи, дай ни малко“. — Не може, не може. Този ангелѣ обикаля, и какво не би направилѣ, да дойде на земята да страда, а онзи човѣкъ, въ кжщи, седи и въздиша. Казва си: зашо Господѣ ми е далѣ най-голѣмото нещастие. Не, Господѣ ви е далѣ велико благо! Туй искамѣ да го втѣлпя въ ума ви, не хипнотически, но искамѣ да мислите, да опитвате, да разберете, че при онази велика разумность, всичко въ свѣта дѣйствува за добро. Сега вие искате да живѣете съ всичкитѣ хора по братски. Можете да живѣете по братски, но какѣ? Като кажете: по своята заповѣдѣ, Учителю, ние ще хвърлимѣ нашитѣ мрѣжи. Нека всинца, които ме слушате въ София, хвърлимѣ нашата мрѣжа въ морето на добродѣтелитѣ! Какѣ мислите? Азъ ще ви посвѣтвамѣ, като отидете сега въ домоветѣ си, хвърлете тази мрѣжа, и опитайте моитѣ думи. Казвамѣ ви,

че вашитѣ ладии, вашитѣ кжщи ще бждатѣ пълни. Млади сте, пълни сте съ идеи. Туй е смисълътъ на живота. Всѣко съмнѣние е едно болезнено, психическо състояние на ума. Невѣрието, и то е едно психическо, болезнено състояние на ума. Това сж все болести на човѣшкия умъ. Азъ съмъ правилъ много опити и по нѣкой пжтъ съмъ си създавалъ голѣми неприятности. Мнозина, на които съмъ прѣподавалъ, като ги поставя на изпитъ, казватъ тѣй: до сега азъ мислѣхъ за Учителя, че е уменъ, но ако бѣше уменъ, нѣмаше да постѣпва тѣй. Той крайно ме обиди, той не зачита въ мене човѣшкото достоинство, той ме унижи. Казвамъ: ами че ти, който на всѣка крачка не зачиташъ Бога, не се ли унижи? Щомъ се прѣдставямъ, че живѣя единъ животъ по-чистъ, отколкото въ дѣйствителностъ, това е една лъжа! Не да ме хвагятъ хората, но като се прѣдставямъ нѣщо по-свято, отколкото съмъ, и като казвамъ, че като мене човѣкъ нѣма, разбира се, че това е една лъжа. Ами че и като васъ хора нѣма, и като мене хора нѣма. Особени сж хората. Всѣки единъ човѣкъ въ свѣта, който и да е той, на своето врѣме, и на своето положение, е особенъ. Човѣкъ, който изтълнява волята Божия който ходи по Божия законъ, по правилата на Божията Мъдростъ, той е особенъ въ всички свои проявления. И азъ бихъ желалъ всички вие да сте особенни! По нѣкой пжтъ азъ опитвамъ мнѣнието на хората и виждамъ, че тѣ мислятъ, какво другитѣ хора уронватъ тѣхния престижъ. Отчасти може, но пакъ подържамъ: единственитѣ хора, които уронватъ нашия престижъ въ свѣта, това сме ние самитѣ.

И тѣй, ще хвърлимъ ние тази мръжа въ този океанъ на добродѣтелитѣ. Ще направите първия опитъ въ себе си, да видите колко сте търпеливи. Болестъ дойде, една неприятна мисълъ дойде, да се прѣодолятъ. Сега, като говоря, казвате си: кажете ни, кой какъвъ е! Никога не обръщамъ внимание, кой какъвъ е. Азъ като видя, че нѣкой човѣкъ прави погрѣшки, спра се и казвамъ: чакай да видя, каква поука мога да извадя отъ тази погрѣшка. Като направимъ нѣкой човѣкъ една погрѣшка, азъ се радвамъ, че уча отъ него урокъ. И като го срещна, ще му кажа: ти ми направи едно

големо добро, научи ме единъ добъръ методъ. Втори път, като го срѣщна, казвамъ му: ти ми направи една голема услуга, сега азъ ще ти направя едно добро. Виждамъ го, той носи револверъ, срѣща одного, казва му: „Горѣ ржцѣтъ! Дай кесията!“ — Нищо нѣмамъ. Спирамъ го: приятелю, азъ научихъ отъ тебе единъ добъръ урокъ. „Какъвъ?“ — Ти си добъръ човѣкъ. Колко пари ти трѣбватъ? — Десетъ хиляди лева. Ето ти единъ чекъ, вземи тѣзи пари, послужи си съ тѣхъ. Не е хубаво да се прави зло. Той се почеше, вземе паритѣ, върне се, плати паритѣ на този, когото обралъ. Тѣй азъ мога да го поправа, ще го насоча да учи, а не да убива хората. Казвате: ама ние ли ще оправимъ свѣта? Не е въпросъ за оправяне на свѣта. За мене това е единъ урокъ, азъ оправямъ себе си. При сегашнитѣ условия ние сами разваляме свѣта. И затова се качи Христосъ въ тази лодка. Сега, вие искате Христосъ да дойде. Ами ако Христосъ дойде въ твоята лодка, какво ще каже? Ще ви каже: „Хвърли мръжата!“ Сега, азъ нѣма да ви кажа, както казватъ нѣкои, че трѣбва да напуснете живота си. Не, нѣщата сж естествени. Туй, което трѣбва да направимъ, то не трѣбва да бжде явно. Азъ съмъ за онзи абсолютно разуменъ животъ. Азъ съмъ противъ всѣко одумване, противъ всѣко насилие. Въ насилието човѣкъ огрубява. Каквото и да каже човѣкъ тогава, все ще почувствува една скръбъ, една болка въ душата си. Ако кажа нѣщо по твоя адресъ, какво ще спечеля? — Ще огрубѣя. Но направя ли едно добро, подигамъ се. Кое е по-хубаво тогава? Затуй трѣбва да живѣемъ отдѣсно на Бога, както Христосъ живѣе. Туй е значи разумниятъ, съзнателниятъ животъ. А сега, църквата казва, че само Христосъ живѣе отъ дѣснага страна на Бога. Не, азъ бихъ желалъ всички да живѣете отдѣсно, да постъпвате споредъ Бога и да изпълнявате волята Божия. Тов е цѣльта на живота, отдѣсно да живѣете, не отлѣво. Отлѣво, това не е за васъ, за васъ е отъ значение да живѣете отдѣсно. Тогава ще бждете доволни, ще разбирате онзи разуменъ, щастливъ животъ. Знаете ли какво значи човѣкъ да бжде доволенъ? Има едно вътрѣшно схващане. То е едно големо богатство въ свѣта. Може да направите опити, не само веднѣжъ,

дважъ, а много пѣти, и ще видите, че ако имате това вътрѣшно доволство, всѣкога ще имате приятели. Има единъ езикъ въ сѣѣта, той е езикътъ на Любовта. Ще проучите този езикъ. Нѣма душа, на която, като проговорите съ езика на Любовта, да не ви разбере. Правиль съмъ опити и съ хора, и съ животни, и съ звѣрове, съ мечки и др., и съмъ провѣрилъ този законъ. Нѣкой пѣтъ съмъ ви говорилъ, че мечката е много лоша, но тази мечка, като я срещна, и тя може да дойде, да клекне прѣдъ мене. Защо? — Ще я помилвамъ по козината, ще ѝ погозоря, ще ѝ кажа: какъ си, какъ живѣешъ? — Много сж лоши хората, неприязнено сж разположени къмъ мене. Е, нищо, това е добръ. И послѣ тя си тръгне. Ще кажете: това е отъ 1001 нощъ. Но кога ще постѣпи тази мечкатака? Като я срещнешъ, да те разбере, че ти я обичашъ, че си промѣнилъ мнѣнието си заради нея. Тогава тя ще каже: „За пръвъ пѣтъ въ живота си срѣщамъ едно сжщество, което ме обича“. Туй е вѣрно, фактъ е това. Ако срещнете единъ човѣкъ, и той може да почувствува вашата любовъ, че го обичате, вие ще може да го прѣобразите. Тамъ е вашата сила. Правете опити! Това е наука.

Мнозина казватъ сега: чакай да видимъ, каква е окултната наука! Окултната наука е пълна съ методи, методи, но много скѣпи. Този методъ е единъ отъ проститѣ методи, но е много евтинъ. Като си туришъ ржката на гърба на мечката, и космитѣ ти ще настрѣхнатъ, но като направите 2—3 опита, ще видите резултата. „Ами, ако ме сграбче, ако направи това-онова?“ Казвамъ на нѣкои: хубаво, да направимъ другъ опитъ. Ще си раздадете всичкото имане. А, мечката идва сега. Това е опитъ, методъ само за силнитѣ ученици. Ще раздадешъ всичкото си имане, кѣщи, петаче да нѣмашъ въ джоба си. Тогава ще отидешъ въ единъ градъ, като Лондонъ или Ню-Йоркъ, и тамъ ще изкарвашъ прѣхраната си. Ето гдѣ е голѣмата мечка, която ще срещнешъ. Ще уповавашъ на себе си. Или, отивашъ тамъ, казвашъ: азъ вѣрвамъ въ Бога, но кесията си държишъ пълна — ти не си срещналъ мечката. Вѣрвашъ въ Бога, но прѣстенътъ си държишъ. Не, ни прѣстенъ, ни кесия, ни чепичета. Не, тамъ ще спрешъ,

ще срещнешъ мечката, ще поговоришъ съ нея, и като дойдешъ въ България, тогава ще кажешъ: азъ срещнахъ тази мечка, имамъ голѣма опитностъ, поговорихъ съ нея, опитахъ я, по-страшна мечка отъ тази не съмъ виждалъ Въ единъ голѣмъ градъ да нѣмашъ нито единъ познатъ! Азъ съмъ срѣщалъ тази страшна мечка. И като я потупамъ, сърцето ѝ се отвори. Скрити богатства има въ човѣка! Туй е силата на Христовото учение. Докато не опитате така Христовото учение, нѣма да го разберете. Ще ви питамъ: мечката срещнахте ли, говорихте ли съ нея? Не сте ли я срещнали, нищо още не сте научили. Да срещнешъ мечката, това азъ наричамъ герои. Нѣкой ималъ страдания. Ами чѣ като видя човѣкъ, който страда, мене ми затупа сърцето, радвамъ се. Азъ съмъ виждалъ нѣкои просяци, тѣй, тихо и спокойно си благославятъ, приятно впечатление ми правятъ, и си казвамъ: отличенъ човѣкъ е този! Нѣкой пжтъ мина покрай нѣкой просякъ, погледна го, казвамъ: нѣма да ти дамъ нищо, почакай, сега ти се приготвявашъ за мечката, не си я срещналъ още. И пакъ му се поклоня тайно, той се поусмихне, казва: „Ще я хвана тази мечка“. Разбираме се ние.

„По твоята заповѣдь ще хвърлимъ тази мръжавъ това море“.

По тази велика заповѣдь на Божествената Мъдростъ хвърлете мръжата на вашия умъ! Защо азъ зачехвамъ този въпросъ? Защото пакъ ще дойде единъ день да ви говоря. Туй, което ви говоря, нищо не струва, даромъ е. Нѣма какво да ми се сърдите, даромъ е.

„Даромъ сте взели, даромъ давайте!“

Бесѣда, държана на 25/XI 1923 г.

Който люби.

„Който люби мене, ще
опази моето Слово“¹⁾).

Тия думи Христосъ е изказалъ приблизително прѣди 2000 години. Тия думи сжществуваха и по-отрано, не се родиха тогава.

Любовъта, изявена чрѣзъ животнитѣ, има една форма, единъ начинъ; любовъта, изявена чрѣзъ хората има друга форма, другъ начинъ, а любовъта, изявена чрѣзъ ангелитѣ, и тя се отличава. Когато ние говоримъ за Любовъта, нѣкои казватъ: ние разбираме, какво нѣщо е любовъта. Така биха казали и животнитѣ. Нима мислите, че животнитѣ не любятъ? Като сравнявамъ любовъта на онѣзи телици къмъ своитѣ малки, и тѣ любятъ тѣй интензивно, както майката люби своето дѣте. Разликата е само тази, че дѣтето на телицата остава за по-кратко врѣме при нея, а дѣтето на майката остава за по-дълго врѣме. И послѣ, любовъта, която сжществува между животнитѣ, е по-кратковрѣмена. Вземете една квачка, докато сж малки пиленцата ѝ, тя проявява своята любовъ, готова е да жертвува своя животъ за тѣхъ, и ги вика, дава имъ малки зрънца, но щомъ израснатъ, тя ги пропжжда — туй клѣвне, онуй клѣвне, пропжжда ги всички отъ себе си. Питамъ сега съврѣменнитѣ психолози: проучили ли сж туй състояние? Тѣ бързо рѣшаватъ: Кокоша работа! Е, мислите ли, че тази работа е маловажна? Кокоша работа било туй явление! Туй не изяснява нѣщата. Мислите ли, че като се каже за нѣщо „е, човѣшка работа“ та туй изяснява нѣщата? Мислите ли, че всичко туй, което хората вършатъ, е разумно? Тази любовъ, която хората проявяватъ, разумна любовъ ли е?

Христосъ, като казва тия думи въ стиха, Той влага нѣщо въ тѣхъ. Казва: „Който ме люби“, но не се спира тамъ. Той се спира върху едно качество на Любовъта: Който ме люби, ще опази моето Слово.

¹⁾ Иоана 14 : 23.

Нѣкои казватъ: това ние го знаемъ. „Ще опази мозто Слово“. Но Слово може да има само въ едно разумно същество. А самата разумность се отличава съ известни качества. По какво се отличава диамантътъ? — По своята твърдостъ. Той е най-твърдиятъ отъ всичкитѣ скъпоцѣнни камъни. Слѣдъ това той се отличава и по цвѣта си. Значи, по двѣ качества се отличава: по твърдостъ и по цвѣтъ. Но цвѣтътъ самъ по себе си какво значение има? Нѣкои ще кажатъ: ние знаемъ цвѣта му. Не, цвѣтътъ, това е външната страна на нѣщата. Всичкитѣ цвѣтове, това сж козмически сили, които проникватъ цѣлия козмосъ. Ние казваме, че на нѣкой човѣкъ се зачервило лицето или потъмнѣло, и тамъ се спираме. Задъ тази червенина се крие нѣщо. Когато онази кжща избухне отъ огънь, и се обхване отъ тия пламъци, благо ли носи този червениятъ цвѣтъ? Около този пламъкъ се наредили тълумбаджии, и гледашъ, слѣдъ 1—2 часа, отъ този пламъкъ всичко е изядено, всичко е загубено и само нѣколко дирека стърчатъ. А нѣкои казватъ: да съмъ червеничъкъ малко! Мислите ли, че този червениятъ цвѣтъ нѣма да опапа и тебе тъй, както опапа и тази кжща? Мислите ли, че ако опапа кжщата, че тебе нѣма да разруши? Всички искатъ да бждатъ червени. Майката иска нейното дѣте да бжде червено. Мжжътъ иска неговата жена да бжде червена. Всички хора искатъ все червения цвѣтъ. Умнитѣ хора се спрѣли и мислятъ. Мждрецитѣ и пророцитѣ въ миналото сж знаели тия нѣща. Сегашнитѣ хора мислятъ, че като знаятъ да декламираатъ нѣкои думи отъ Писанието, знаятъ какво е искалъ да каже този пророкъ. Но, докато този пророкъ е написалъ тѣзи думи, знаете ли подъ каква дисциплина е миналъ? Апостолъ Павелъ, при все че ималъ онѣзи дълбоки познания по Писанието, той самъ е казалъ, че има откровение, но какъ е добилъ това откровение, самъ си знае. Онѣзи, които иматъ неговата опитность, тѣ сами си знаятъ какъ се добива туй откровение. Азъ ще ви приведа примѣра за апостола Павла. Апостолъ Павелъ първоначално е проповѣдвалъ едно, но слѣдъ като го биха, слѣдъ като му удариха 5 пжти по 35 удари, написа едно послание и каза: „Съ много скърби ще влѣземъ въ

царството Божие“. Но какво се крие задъ тѣзи удари, на какво се дължатъ тѣ? — На този червения цвѣтъ. Единъ човѣкъ на когото лицето е червено, само той може да те бие. Значи, съ много скърби ще влѣземъ въ царството Божие. Всичкитѣ скърби въ този животъ произлизатъ отъ червения, кървавия цвѣтъ. Азъ се спирамъ върху тия думи, за да наблюдавате, вашето лице. Сега, азъ говоря на онѣзи, които ще опазятъ Словото. Тази рѣчь не се отнася до другитѣ, тѣ сж свободни; тя се отнася до разумнитѣ, които ще опазятъ Словото. Всѣки единъ отъ васъ трѣбва да наблюдава свсето лице. Не само това, но човѣкъ трѣбва да наблюдава и своя умъ, трѣбва да наблюдава своето сърце, трѣбва да наблюдава и своята воля, да знае кой цвѣтъ прѣобладава въ дадения моментъ. Въ Писанието се казва, че Богъ е свѣтлина. Той е онзи възвишенъ свѣтъль цвѣтъ, който включва всички други цвѣтове. Всички други цвѣтове сж видоизмѣнение на Божествената свѣтлина.

Азъ гозоря върху Любовта, понеже съврѣмениятъ свѣтъ, съврѣменията цивилизация се намира въ единъ прѣходенъ периодъ, въ края на своето развитие. Когато единъ старецъ дойде до 120 годишната си възраст, какво го очаква? Всички очакватъ да се прѣсели този старецъ. Всички очакватъ сегашната култура да се подмлади, но тя е остарѣла. И нѣкои иматъ още надежда на тази култура. Не, тя е единъ старецъ на 120 години и, нѣма да се мине дълго врѣме, ще чуете, че този старецъ се е поминалъ. Сегашнитѣ хора се спиратъ, тѣ подържатъ старитѣ истини. Въ старитѣ хора можемъ да търсимъ мждрость, но не и любовъ. Въ младитѣ хора можемъ да търсимъ сила, но не и любовъ. Любовта не може да се намѣри нито въ старитѣ хора, нито въ младитѣ. Тя се проявява по нѣкой пжтъ въ старитѣ хора, по нѣкой пжтъ въ младитѣ. Любовта може да се прояви само въ разумнитѣ сжщества. Туй трѣбва да го знаете! Само въ разумнитѣ сжщества се проявява Любовта. Азъ казахъ въ една отъ миналитѣ си бесѣди, че Богъ не е Богъ на мъртвитѣ, но на живитѣ. Понеже казваме, че Богъ е Любовъ, съгласенъ съмъ, Богъ може да се прояви, но само тамъ, дѣто има разумность. Дѣто е Богъ, разум-

ность има тамъ, и животъ има, и Любовь има. Сега, всички съврѣменни хора се стремятъ къмъ животъ, искатъ да бждатъ щастливи, да бждатъ здрави, учени, силни. Всички улеснения могатъ да ги иматъ, затова е създаденъ свѣтътъ. Но трѣбва да знаятъ, че свѣтътъ е създаденъ отъ Бога, Който е най-уменъ, най-мъдъръ, най-силенъ. Ние не можемъ да прѣдполагаме, че Богъ, Който е най-разуменъ, може да иска единъ свѣтъ, въ който да сжществува мизерия, нещастия. Ако сжществува мизерия, страдания, това се дължи на съвсѣмъ други причини.

„Който ме люби, ще опази моето Слово“, казва Христосъ.

Кое е Неговото Слово? Майката, за да опази Словото на Христа, трѣбва да отгледа своето дѣте не само физически, но да влѣе въ това дѣте нѣщо отъ себе си, отъ любовта си, отъ разумния си животъ — трѣбва да го научи на онѣзи велики принципи, върху които е съграденъ самиятъ животъ. Сега, нѣкои отъ съврѣменнитѣ християни иматъ тази опитностъ, и не трѣбва да се спирате на нея. Спре ли се човѣкъ на едно мѣсто, не е добръ. Нѣкои отъ васъ мислятъ, че сж завършили своето развитие, че всичко знаятъ. Други мислятъ, че като прочетатъ Писанията, всичко сж разбрали и казватъ: туй е то всичкото! Не е всичкото въ тази книга. Тази книга е една малка опитностъ, но гдѣ е опитността на ангелитѣ, гдѣ е опитността на тѣзи светии? Апостолъ Павелъ е казалъ много малко нѣща. И Христосъ е казалъ много малко нѣща. Гдѣ е онѣзи Любовь, която Христосъ проповѣдваше на кръста? Всички говорятъ за нея, но колко християни има, които изявяватъ Христовата любовь? Колко майки има, които изявяватъ Христовата Любовь? Тогава азъ опрѣделямъ великия законъ така: Любовьта включва благо то на всички сжщества. Сега, въ разбиране Словото Божие трѣбва дълбока мисль не само по умъ, но дълбока мисль, въ която да взима участие сърцето, въ която да взима участие и човѣшката воля. Има нѣкои въпроси, които ще се разрѣшатъ само по единъ опитенъ начинъ. Азъ ще ви приведа слѣдния примѣръ. При единъ великъ индийски адептъ, който се занимавалъ съ окултнитѣ науки, и добилъ голѣма

опитностъ отъ своитѣ Учители, когато билъ на 18 годишна възраст, идва единъ день една бѣдна майка, и му оставя своето малко дѣте да го погледа до като се върне, като му казва: „Ще бждешъ тѣй добъръ, отивамъ на работа, ще пазишъ днесъ дѣтето“. Той се съгласилъ да ѝ услужи. Тя отива на работа и оставя дѣтето въ коритцето си. Както си работи този адептъ, вижда една кобра, която се приближава при дѣтето. У него се събужда желание да избави дѣтето, но веднага си казва: Ами, Брама, който е създалъ туй дѣте, нѣма ли да се погрижи за него? — и веднага се отказва да изпълни желанието си. Обаче, кобрата се приближава, ухапва дѣтето и то умира. Майката се връща вечеръта при адепта, и той ѝ казва: „Една кобра ухапа дѣтето ти и то умря“. Ами защо не го пазишъ? — Таквазъ е волята Божия. „Ти положително ли знаешъ, че туй е волята Божия?“ — Ами тѣй мисля. Азъ пъкъ мисля обратно, че дѣтето ми трѣбваше да живѣе. Вика го тогава Брама: „Защо ти днесъ не помогна на това дѣте, защо не уби кобрата, за да го спасишъ?“ — Ами защо да я убивамъ, азъ не искахъ да опетнявамъ ржката си. Ти създаде кобрата, ти създаде и дѣтето. „Ти мислише, че ще изпълнишъ моята воля, като не уби кобрата, и за това не опази дѣтето; ами нѣмаше ли да изпълнишъ волята ми, ако бѣше убилъ кобрата? Въ сжщностъ, този адептъ можеше да не убива кобрата, и пакъ да запази дѣтето. Той можеше само да я хване съ двата си прѣста, и съ прѣчицата да ѝ каже: „Не ти е тукъ мѣстото“.

Сега, този червениятъ цвѣтъ у насъ, той е цвѣтътъ, който убива всички хора. Кого не убива и не разваля. — Той разваля и сѣмейства, и държави, и общества, отъ памти-вѣка, всичко разваля. Всички войни се дължатъ на него. Като се дигне червеното знаме, всички хора се убиватъ, и кръвта започва да се лѣе. Като се избиятъ толкова хора на бойнитѣ полета, останалитѣ се връщатъ окичени съ знамена и знаци, „Е, трѣбва да се биемъ за благо на нашия народъ“. Покажете ми, кой народъ не се е билъ, и като се билъ да е прокопсалъ? Гдѣ сж тѣзи народи отъ старата древностъ: римлянитѣ, египтянитѣ, асирийцитѣ, вавилонянитѣ? Гдѣ сж тѣзи народи, които мислятъ,

че като се биятъ, ще възстановятъ правото на своя народъ? Да оставимъ ние народитѣ. Та и съврѣменнитѣ домове се биятъ! Ние казваме: трѣбва да пазимъ своитѣ интереси. Любовта трѣбва да се пази само заради насъ. Я ми кажете една фамилия, която да е запазила поне за 2 — 3000 години своята фирма, да не я загубила! И въ какви илюзии се намираме ние! Въ Любовта има една непрѣривностъ. Трѣбва да има една постоянна връзка между Бога и човѣка, не Богъ по форма, а Богъ като Любовь. Казватъ: а, Любовта. Да, но Любовта включва разумното слово на човѣка. Сега, когато се запознаемъ съ тази велика Истина, прѣдъ насъ ще се отвори великъ свѣтъ. Всички желаятъ да говорятъ съ единъ уменъ човѣкъ, но никой не желае да отиде въ една лудница, и да се разправя тамъ съ такива хора, които не мислятъ.

Казва Христосъ: „Който ме люби, ще опази моето Слово“.

Единъ обектъ трѣбва да имаме. Значи, най-първо Богъ се проявява вътрѣ въ насъ. Тази Любовь ще дойде. Какъ? — Въ тебе ще се зароди една малка искрица. И, ако ти не загасишъ тази малка искрица, тази Любовь, Богъ ще дойде. Важно е, че Божията Любовь не започва съ червения цвѣтъ. Тя ще се яви въ душата ти като една малка, свѣтла точица, тъй приятна, и постепенно, колкото повече се приближава къмъ тебе, тя ще те озарява, и подъ нея твоятъ умъ, твоето сърце и твоята воля ще придобиятъ най-добритѣ качества. Тя е свѣтлината, за която Христосъ казва: „Азъ съмъ видеината, и думитѣ, които азъ ви говоря не сж мои, но на Отца ми, Който ме е проводилъ“. Тази свѣтлина ще дойде. Свѣтлината е единъ признакъ на Любовта. И когато слънцето ни озарява, показва, че Богъ ни изпраща тази свѣтлина. Физическата свѣтлина е признакъ на Божията Любовь. Когато азъ обичамъ нѣкой човѣкъ, сърцето ми трепти, съ фенеръ излизамъ да видя какво прави въ тази бурна, тъмна нощъ. Това е Любовта. Иначе, ако не го обичахъ, бихъ ли излѣзълъ съ фенеръ? Нѣкои казватъ: покажи ни Любовта! Когато излѣзете вечерно врѣме и видите тѣзи звѣзди по небето, какво показватъ тѣ? Това сж фенерчетата, които се явяватъ, и Богъ ви показва чрѣзъ тѣхъ

лжтя, че сте се загубили въ бурята на живота. Казватъ нѣкои: тия звѣзди сж далечъ. Е, кое е близо до насъ? Туй, което обичаме въ дадения моментъ, то е близо. Близо и далечъ, това сж относителни нѣща. Ако се движа съ бързината на свѣтлината, нѣщата сж близо, тия звѣзди сж близо, но ако се движа съ бързината на една кола тѣзи звѣзди сж много далечъ. И тогава, ние установяваме нѣщата и казваме: тукъ, на земята, е всичкиятъ животъ. Не, основата на небето, това е Любовта. Като влѣзете въ небето, ще влѣзете въ онази вѣчна свѣтлина, дѣто нѣма никакви сѣнки. Слънцето тамъ никогане залѣзва. Нѣкои казватъ: онзи свѣтъ е само едно състояние. Да, той е едно състояние, но сжщеврѣменно е и едно мѣсто. Казватъ: гдѣ е онзи свѣтъ? Когато ние говоримъ за духа, какъвто и да е духътъ, и той има една материална обвивка около себе си. Материята, въ която той обигава и работи, по отношение на неговото битие, е по-гжста отъ материята на земята. Вие, като хора, нищо нѣма да видите, но като духове, може да видите, че има и друга земя, съ една материя, която не гние, въ която нѣма тъмнина. Нашата материя се различава по това, че нейниятъ цвѣтъ е покритъ съ една черна, съ една тъмно-червена краска. Докато сме тукъ, при тѣзи условия, миръ не може да има. Вие искате да сте на другия свѣтъ. Е, тогава какъ ще изтълкувате думитѣ: „Небето и земята ще потънатъ, ново небе, нова земя ще се явятъ.“ Какво се разбира подъ тия думи? Нова земя се създава сега. Кждѣ е тази нова земя? Христосъ казва: „Азъ ще ви взема и ще ви заведа тамъ. Дѣто самъ азъ, ще бждете и вие.“ Щомъ говоримъ на хората, че трѣбва да се прѣселятъ отъ едно мѣсто на друго, тѣ започватъ да треперятъ, да се страхуватъ. Казва Посланието: „Тамъ, дѣто е Любовта, тамъ, дѣто е Богъ, тамъ е нашиятъ животъ. Тамъ, дѣто Го нѣма, тамъ е мжчение, тамъ е адъ“.

Казва Христосъ: „Който ме люби, той ще опази моитѣ заповѣди.“

Сега, отъ какъ сте излѣзли отъ Бога, вие сте живѣли толкова хиляди години на земята, но не помните вашето минало: отдѣ идете, какъ сте слѣзли на земята, нищо не помните. Азъ не говоря за вашитѣ тѣла,

говоря за вашитѣ души. Нѣкои отъ васъ знаятъ своето минало, но нѣкои не го знаятъ. Нѣкои отъ васъ познаватъ Христа, нѣкои не Го познаватъ и спорятъ кой е Христосъ. Нѣкои мислятъ, че Христосъ ще дойде на земята, и ще Го видятъ, като човѣкъ. Това е до схващането на хората. Има друго едно схващане: Христосъ е проявление на Бога, Той е Любовь Той ще дойде като една вжтрѣшна свѣтлина въ умоветѣ и сърцата на хората и тази свѣтлина ще привлѣче всички хора около себе си. Това е истинското схващане. Той казва: „Като отида при Отца си, ще привлѣка всички при себе си.“

„Който ме люби, той ще опази моето Слово“.

Сега, въ насъ се събужда онази велика мисль и казваме: „Опазихме ли ние Словото Божие?“ Кое е това Слово? — Живото Слово, Словото на Любовта, а не изказаното слово само на думи. Христосъ казва: „Азъ ще изпратя Духа си, и Той ще ви научи.“ Когато дойде този Духъ, каквото ви говори Той, това ще вършите. Има сега вързани човѣшки духове на земята, които заблуждаватъ. Като влѣзе Божиятъ Духъ у васъ, ще опазите Неговото Слово. Нѣкои казватъ, че много знаятъ, че Духътъ говорилъ у тѣхъ. Тогава казвамъ: я ми изпѣйте една пѣсень! Азъ, казва, съ музика не се занимавамъ. Ами съ какво се занимавате? — Съ говоръ. Хубаво, кажи ми едно разумно слово. Въ какво седи Любовта? Въ цѣлувкитѣ ли седи? Въ стискането на ръцѣтѣ ли седи? Въ пригръдкитѣ ли седи? Въ яденето и въ пиенето ли седи? Въ какво? Азъ мога да те нахраня, но Любовта не е въ нахранването; мога да те напоя, но Любовта не е въ напояването; мога да те облѣка, но Любовта не е въ обличането; мога да ти дамъ знания, но Любовта не е въ знанията. Всички блага мога да ти дамъ, но Любовта не е вжтрѣ въ тѣзи блага. И ние, съврѣменнитѣ хора, се заблуждаваме. Майката, като храни дѣтето си, мисли, че туй дѣте единъ день ще я гледа, но туй дѣте не е въ това тѣло. То се проявява въ тѣлото, но туй тѣло ще се измѣни. Въ туй тѣло има една разумна душа. Ако майката може да влѣзе въ интимни връзки съ душата на дѣтето си, туй дѣте ще я разбере. Ако майката не е въ състояние да влѣзе въ интимни връзки

съ душата на дѣтето си, туй дѣте ще я забрави. Причината за тази слаба връзка у животнитѣ е тази именно, че между тѣхъ има само една външна връзка, която се заличава. А у хората, при сегашното имъ развитие, има друга една разумна сила, която ги свързва. Сега ние, съврѣменнитѣ хора, се срѣщаме и се питаме: ти каква народностъ си? Мислятъ, че българитѣ се обичатъ повече като българи, но не е вѣрно. За интереситѣ си нѣкой пжтъ, може. Обаче, Любовта не признава никаква народность, Любовта не признава никаква религия, Любовта сама създава религиитѣ. Религията е за земята. Божията Любовъ седи извънъ всички църкви. Църквата, това е Христовата църква, а главата на тази църква е само Христосъ. Питамъ: въ коя църква се намира днесъ Христосъ, гдѣ се намира Той? Ако ми кажете въ коя църква е, азъ съмъ първиятъ, който ще отида да поприказвамъ съ Него. До колкото зная, Христосъ не е въ никоя църква. Това не е въ ущърбъ на църквата, но азъ говоря една истина. Ще кажатъ нѣкои, че църквата е Божия. Че е Божия, Божия е, но Христосъ да е въ тази църква вжтрѣ, не е, защото тази църква е облѣчена съ червена дреха. И като четете Писанието, казва се за църквата: „Въ мантия е облѣчена тя.“ То е външната страна. Сега, азъ нѣмамъ нищо противъ вѣрующитѣ, но казвамъ, че църквата, споредъ сегашнитѣ схващания, споредъ сегашното състояние, въ което се намира, не може да направи нищо. Какво може да направи църквата въ тѣзи врѣмена? Ами вижте, Америка, въ която има толкова просвѣтени, повече отъ 150,000 проповѣдници, повече отъ 40 — 50,000 души учени, свършили богословие, остана ли поне единъ отъ тѣхъ въ църквата? Не, тѣ дигнаха червеното знаме, и сега учатъ единъ великъ законъ въ свѣта, че и на побѣденитѣ и на побѣдителитѣ Богъ еднакво налага своя законъ. Сега, ако ние кажемъ на съврѣменнитѣ хора, че сме въ края на вѣка, че въ свѣта идва една велика промѣна, ще кажатъ: туй е заплашване. Ако на японцитѣ прѣди 6 мѣсеца имъ бѣха казали, че ще дойде едно голѣмо землетресение, въ което Япония ще остане като второстепенна държава, щѣха да се присмѣятъ, но сега

това е фактъ. Единъ американецъ е прѣдсказалъ нѣколко землетресения, и каквото е прѣдсказалъ всичко се е сбъднало. Не ви казвамъ азъ, той казва: „Въ Европа идва едно землетресение, което ще започне отъ сѣверъ, ще разтърси цѣла Европа така, че ще помни туй землетресение съ хиляди години. Той обяснява и причинитѣ на туй землетресение. Въ стария завѣтъ се казва: „Гледайте да не станатъ вашитѣ дѣла и мисли толкова лоши, че да не може земята да ви търти вече“.

Христосъ казва: „Който ме люби, ще опази моето Слово.“

Вие, които ме слушате, всички искате да уредите вашитѣ работи. До колкото виждамъ, вашитѣ материални работи сж уредени, но вашитѣ духовни работи не сж уредени, заплегени сж. Азъ ви прѣпоръчвамъ още днесъ да уредите вашитѣ полици съ Бога. На какво сж тѣзи полици? — На Божествената Любовь. Само тази Любовь е, която ще стане основа на бъдещата култура. Върху нея ще се въздигне царството Божие, а учението на Христа ще се въдвори, като учение на Любовта. Сега, разбира се, азъ не говоря за тази обикновена любовь, но между всички ви, между богати и сиромаси, между учени и прости, между всички ви трѣбва да дойде тази разумна Любовь, да се възпитатъ дѣцата, да се научатъ на тѣзи велики закони, да ги прилагатъ, но да не ги използватъ за свои лични облаги. Не, Любовта подразбира великото благо, при което свѣтътъ може да се възпитава. И първото нѣщо, което Любовта ще внесе, то е истинското здраве. Туй увеличаване на болеститѣ е признакъ на нередовенъ животъ, т. е. царува любовьта съ своя червенъ цвѣтъ. Всѣки гнѣвъ, всѣко възбуждане, всичко туй спира онѣзи възвишени и благородни мисли и прояви у насъ. И ние, като остаряваме постоянно, намѣсто да поумняваме, оглупяваме. Забѣлѣжете, всички стари хора започватъ да се дразнятъ, да оглупяватъ. Защо. — Днесъ ги дразнятъ, утрѣ ги дразнятъ, и постепенно единъ червенъ цвѣтъ започва да избива на лицето имъ, и тѣзи стари хора оглупяватъ. И ако си писателъ или философъ, и по отношение къмъ тебе ще се намѣрятъ

сжщества, които искатъ да те осмиватъ. И ние казваме, че на всички хора имъ трѣбва въздържание. Онѣзи благородни хора, които искатъ да запазятъ своя животъ, трѣбва да контролиратъ онази червена сила на природата. Тѣ всѣкога трѣбва да контролиратъ този цвѣтъ. Ама нѣкой се присмѣлъ надъ тебе! — Нищо. Ако ти дадешъ хочъ на тази червена краска, какво ще придобиешъ? Да допуснемъ, че нѣкой изгорилъ твоята кжща, и ти неговата, какво се ползувашъ? — Нищо. Ако нѣкой чозѣкъ съзнателно изгори твоята кжща, ти трѣбва да търсишъ причината на туй изгаряне. Това показва, че той не те обича. А щомъ не те обича, трѣбва да има причина за това. Ако ние, съврѣменнитѣ хора, умираме, казано ни е, че умираме отъ нѣмане на любовь.

„Койго ме люби, казва Христосъ, той ще опази моего Слово.“

Нека имаме словото Божие, че тогава ще пазимъ Божията Любовь. Тази Любовь трѣбва дълбоко въ насъ да се загниѣди. Съврѣменната наука е дала редъ факти, редъ данни за послѣдствията, които излизатъ отъ нередовния животъ. По нѣкой пжтъ ме очудва своенравието на нѣкои хора. Онзи мораль, който днесъ сжществува, той е даденъ отъ великитѣ Учители, които сж имали откровението на цѣлия козмосъ. Този мораль е даденъ на мѣстото си, но сега, както е внесень вжтрѣ въ свѣта, той е изгубилъ смисъла си. Защо? — Днесъ той е само външенъ. У насъ има само едно външно благочестие. Всѣки има мораль отъ страхъ. Ние изпълняваме морала, защото има затвори, има стражари. Всички тия принудителни мѣрки ни заставятъ да живѣемъ единъ мораленъ животъ. При такова едно състояние, кой нѣма да е мораленъ? Желалъ бихъ да зная, до колко този мораль се гниѣди вжтрѣ въ сърцата и умоветѣ на хората отъ съврѣменния свѣтъ? За да провѣрятъ какъвъ е съврѣменния мораль, нека властта за 10 дни, да се отегли, и да видятъ, кой какво ще направи. И нека тогава да провѣрятъ, въ 10 дни свѣтътъ дали ще бжде по-културечъ или не. Нека направятъ единъ такъвъ опитъ и да държатъ статистика, по колко прѣстѣпления на день могатъ да се правятъ. Въ Англия, въ Франция, въ Аме-

рика има такива статистики, нека и въ България държатъ такава една статистика, та да видятъ, кой народъ има повече любовъ. И азъ бихъ желалъ, нека съврѣменнитѣ християни направятъ този опитъ, не да нѣма властъ, но врѣменно властѣта, правителствата да се прѣдадатъ, да видятъ какъ ще се прояви човѣшкия духъ. Ние, съврѣменнитѣ хора, нѣмаме вѣра, страхъ ни е да направимъ този опитъ. Защо? — Защото малко любовъ имаме. Знаете ли примѣра за онази царица, която искала отъ мъжа си властѣта, да управлява само три дни. Той ѝ казалъ: „Нѣмамъ вѣра въ тебе.“ Какъ, азъ те обичамъ! „Обичашъ ме отъ страхъ, защото имамъ властъ, сила, но ако азъ ти дамъ властѣта вържѣтъ, ти ще бѣдешъ първата, която въ три дни ще ме обѣсишъ.“ — Не, ти ме крѣйно огорчавашъ, хайде да направимъ опитъ. Дава ѝ той властѣта, но слѣдъ три дни тя го обѣсила. Като го окачватъ на вѣжето, той ѝ казва: „Нали ти казахъ, че ще ме обѣсишъ, правъ съмъ, значи.“ Е, казва тя — съзнала се и си закрила очитѣ. Сега, вие ще кажете: колко жестока е била тази царица! Не е така. Ами онзи мъжъ и онази жена, които се кълнатъ прѣдъ олтаря, че ще се обичатъ и ще си бѣдатъ вѣрни, издържатъ ли? Послѣ, всѣки отъ тѣхъ си намѣри по хубавъ мъжъ или по хубава жена. Не казва ли ѝ той: е, ще потърпишъ малко, нали знаешъ, че азъ залюбихъ, ще си намѣришъ другъ. Туй не е разбиране на Любовта. Туй е любовъ само по форма, но не и по съдържан е. Азъ намирамъ, че този обѣсениятъ царъ, и той не е билъ много уменъ. Той не трѣбваше да даде властѣта на жена си и да чака, а трѣбваше да си вземе паспортъ и да ѝ каже: „Ще ти дамъ властѣта за три дни, но въ това врѣме ще отида въ странство, и, ако има нужда отъ мене, ще ме викашъ, ако нѣма нужда, ще управлявашъ, както знаешъ.“ Уменъ трѣбва да бѣде той! А той седи и чака, какво ще направи жена му. Ето кждѣ е погрѣшката. Слѣдователно, ние нѣкой пѣтъ не проявяваме своята любовъ, а очакваме. Мъжъ, който отъ жена си очаква това благо е окаченъ на вѣже; и жена, която отъ мъжа си очаква това благо, е окачена на вѣже. Все на вѣже сж окачени.

Христосъ казва: „Който ме люби, той ще опази моето Слово“.

Нѣкои се чудятъ, защо Христосъ си замина. Той казва: „Който вѣрва въ мене, и по-голѣми чудеса ще прави.“ Той имъ даде своята властъ, остави ги на земята, но знаеше какво ще правятъ съ Него. Той имъ даде властта, и тѣ Го разпнаха. Сега седятъ, молятъ Го отгорѣ: „Господи.“ Христосъ пита съврѣменнитѣ християни: „Има ли нужда отъ мене?“

Христосъ казва: „Който ме люби, ще отази моето Слово.“

Сега, азъ се обръщамъ къмъ онѣзи ученици, които искатъ да се подигнатъ. Туй учение на Любовта не е учение за дѣцата. Другитѣ могатъ да живѣятъ както искатъ, но онзи ученикъ, който е училъ четири години въ университета, и държи изпитъ или докторатъ, той трѣбва да застане на нозѣтѣ си и да защитава своята теза, да я доказва. Само така може да получи докторатъ. Онзи ученикъ, който ще държи матура, не трѣбва да написва цифритѣ на ржавитѣ или на ржцѣтѣ си и отъ тамъ да гледа, но трѣбва да има знания, трѣбва да знае общитѣ принципи. Нѣкои отъ тѣзи принципи не сж на мѣстото си, но онѣзи, които сж необходими за живота, той трѣбва да ги знае, за да издържи изпита си. Ако не може да го издържи първиятъ пжтъ, да се яви втори, трети пжтъ, но да го издържи. Сега, всинца ще ви поставятъ на изпитъ. Този Отецъ, за Който ви говори Христосъ, Той ще ви постави на изпитъ за Любовта. Изпитъ идва за всички хора. И слѣдъ като ви прѣсѣятъ, онѣзи, които останатъ, на тѣхъ ще се дадатъ нови условия за развитие. И земята ще се прѣсѣе, ще остане наслѣдството само за добритѣ хора. Ще останатъ само тѣзи, които разбиратъ Любовта, и които издържатъ изпита на Любовта. Съврѣменнитѣ хора ще провѣрятъ единъ законъ: нѣма да остане на земята нито единъ прѣстжпникъ! Идва една червена вълна отъ този червения цвѣтъ. И понеже всички тѣзи хора сж тежки, то по гравитация, всички ще бждатъ отнесени тѣй, както се отнасятъ прашинкитѣ отъ вѣтъра. И сега нѣкой пжтъ ми е чудно, когато добритѣ хора казватъ: „Какво ще стане съ насъ?“ Ами ако вие имате единъ възлюбенъ, който е силенъ, можете ли да го питате какво ще стане съ мене? Има Единъ въ

свѣта — Богъ. Той е най-силенъ. Всичко може да прѣмине, всичко може да се разклати, Той никога не се разклаща. Има Единъ въ свѣта, у когото нѣма никаква промѣна, у когото всичко е постоянно. По нѣкой пѣтъ допускате мисълта: какво ще стане съ насъ? — Ако вие имате Божията Любовь, съ васъ всичко ще стане тъй, какго трѣбва, а не тъй, както не трѣбва. Сега, азъ се обръщамъ къмъ ученицитѣ на Любовта и казвамъ: опитали ли сте вие силата на Любовта върху Мъдростъта? Онзи, който люби, той трѣбва да обича, да иска да придобие Мъдростъта въ себе си, да стане мъдъръ. Не желае ли това, Любовта не дѣйствува. Любовта се проявява само при едно силно, интензивно желание да бѣдешъ мъдъръ. Туй е качество на любовта. Първото качество на Любовта е една велика жажда да учишъ. Всичко туй не е алчностъ, такъвъ човѣкъ не е нехаенъ, но изучава всичко, каквото види въ свѣта. А качеството на Мъдростъта е точно обратното. Пъкъ, у мъдрия човѣкъ има желание, най-малкото сѣщество, което види, да обича, има желание да му направи една услуга. Той като види, че една мравка се мъчи, ще се спре, ще ѝ направи услуга. Като види, че едно цвѣтенце е затиснато, ще се спре, ще го разрови, ще му направи една услуга. Нему е приятно това. Само мъдриятъ човѣкъ може да направи туй. Сега, ако дойда въ вашия домъ, азъ мога да позная дали вие търсите Мъдростъта или Любовта. Нѣкога мнозина казватъ, че ние трѣбва да говоримъ много сладко. Но въ какво седи сладкото говорене? Ако азъ отида при едно дърво затрупано съ варъ и взема да го чопля, да го измивамъ съ вода, злѣ ли правя? Мислите ли, че варъта е една необходимостъ при условията за неговото развитие? Зимно врѣме то е намазано съ варъ за прѣдпазване отъ зайцитѣ, но лѣтно врѣме трѣбва да се освободи отъ тази варъ. Ако се яви човѣкъ, който може да ви каже вашитѣ погрѣшки, които сж въ поритѣ на вашата душа и ви спѣватъ, какво обидно има въ това? По нѣкой пѣтъ вие считате за обидно това, че нѣкой ви казалъ погрѣшкитѣ. Азъ считамъ, че първото правило е, човѣкъ самъ да вижда грѣшкитѣ си. Ако не ги вижда, и дойде нѣкой да му ги покаже, тогава трѣб-

за да му благодари. Иначе, ще се намѣримъ въ слѣдующето положение. Азъ ще ви приведа единъ примѣръ. Единъ турчинъ отива въ една българска къща и имъ казва: „Слушайте, вие български нѣма да говорите, азъ разбирамъ български. Вие ще говорите на турски. Ако кажете нѣщо лошо, ще ви разбера“. По едно врѣме, той си запалилъ чубука, но една искра паднала отъ чубука, и чалмата му почнала да гори. Бабата като го видѣла, казала му: „Агачо, чалмата гори“. Той ѝ казва: „Не разбирамъ“. Тя пакъ: „Агачо, чалмата гори“. — Не разбирамъ. Най-послѣ, тя му казала на турски. „А, тъй кажи, да те разбера!“ Така и ние, казваме, че разбираме нѣкоя работа. Казватъ ни: „Чалмата гори, чалмата гори“. — Не разбирамъ. Всички говоримъ за Любовта, но както агата, разбираме тази любовъ по турски.

„Който ме люби, казва Христосъ, ще опази моето слово.“ Законътъ е такъвъ: трѣбва да любишъ нѣкого въ свѣта. Ако човѣкъ не може да люби онзи първиятъ лжчъ, който е влѣзълъ въ окото му, той не е човѣкъ. Азъ това наричамъ любовъ. Първиятъ лжчъ, който влѣзе въ твоя умъ, първиятъ лжчъ, който влѣзе въ твоята душа, първиятъ лжчъ, който внесе тази радостъ, ти трѣбва да го обичашъ. Може да е малкъ този лжчъ — нищо, ти ще го обичашъ. Мислите ли, че не трѣбва да обичате онази малка божя кравичка, която по нѣкой път може да се качи по васъ и да лази? Вие даже не се спирате да помислите и казвате: нѣмашъ право да ходишъ отгорѣ ми. Мислите ли вие, че сте постѣпили по закона на Любовта? Азъ се очудвамъ, срѣщамъ много религиозни хора, ученици имамъ, които за една божя кравица казватъ: „Тази божя кравица не трѣбва да лази по мене“. Не, ти не си разбралъ закона. Тази божя кравица щомъ се качи отгорѣ ти казва: „Ти божя кравица ли си като мене?“ Божя кравица, отлично име! — кравица на самопожертвуване. Забѣлѣзали ли сте, какъвъ е животътъ на тази кравица? Тя си има дрешка отгорѣ. Наблюдавали ли сте цвѣта на нейната дрешка? Сега, разбира се, не е въ външната форма. Задъ тази божя кравица седи нѣщо разумно. Ако азъ пратя едно малко дѣте да ви донесе едно каранфилче, то тия отъ васъ, които не

ме обичатъ ще кажатъ: е, едно карамфилче! Но я попитайте онѣзи, млада мома или момъкъ, които ме обичатъ, какво ще кажатъ? А, карамфилче! — скачатъ, радватъ се. Защо?—Любовьта говори вжтрѣ въ тѣхъ! Това е фактъ. И онзи, който има тази велика Любовь въ душата си, за него, тѣзи малкитѣ нѣща внасятъ радостъ и веселие. И колко пжти днесъ Господъ ще изпрати едно малко дѣте да ви донесе едно карамфилче! Още като се събуди нѣкой, рано сутринята, Господъ ще му изпрати едно малко карамфилче. Виждамъ, нѣкой се радва, скача, а нѣкой ще изхвърли карамфилчето, казва: азъ съмъ старъ. Азъ гледахъ, едно дѣте донесе на една стара баба едно карамфилче, тя казва: „Синко, стара съмъ“. Не, не, макаръ и стара, нека вземе туй карамфилче. Тази баба, като казва, че е стара, друго нѣщо подразбира тя. Тя иска да каже: „И когато бѣхъ млада, азъ не любихъ, пкъ и сега не любя, не съмъ се научила на туй изкуство“. Всички съврѣменни хора ги е срамъ да кажатъ, че любятъ. Не зная на какво мяза тѣхната любовь. Не, герои трѣбватъ. Ние трѣбва да покажемъ на сегашния свѣтъ въ какво седи Любовьта. Мжжътъ направилъ една погрѣшка, жената трѣбва да се прави, като че не разбира нищо, като че нищо не е видѣла. Онѣзи, които разбиратъ това учение, които вървятъ по Бога, тѣ трѣбва да покажатъ този примѣръ. Тѣй разбирамъ азъ! Седите нѣкждѣ, нѣкой е казалъ нѣщо несвързано, тихо и спокойно мислете само за Любовьта. А вие мислите само за общественото мнѣние. Мжжътъ направилъ хубава дреха, жената не я харесва. Да се прави, като че ли нищо не вижда, да я остави настрана. Ето отъ кждѣ трѣбва да почнете вие. Но колко сме слаби! Азъ опитвамъ, опитвамъ, правилъ съмъ нѣколко опити, и още резултати не сж дали. Азъ, за примѣръ, правихъ опити между двама ученици, и то ученици, които говорятъ за философия по окултизма. Дамъ имъ по двѣ хубави ябълки, и ги гледамъ въ лицата. И двамата казватъ: „А, Учителътъ къмъ насъ е много внимателенъ“. Изваждамъ отъ джоба си още една ябълка, давамъ я на единия, на другия не давамъ. Мръдва сърцето му. Казва си: „Отдѣ накждѣ, той по-високо ли стои отъ мене?“ Казвамъ: азъ ви

разбирамъ, вие не ме разбирате. Защо му дадохъ другата ябълка? На този, на когото дадохъ другата ябълка, казвамъ: слушай, има единъ боленъ приятелъ, ще му занесешъ тази ябълка и ще го поздравишъ отъ мене. Въ природата излишъкъ нѣма. Ако Богъ изпрати своитѣ блага излишно, Той казва: „Ще станешъ сутринята рано, веселъ ще бждешъ и ще занесешъ ябълката на болния“.

Слѣдователно, Христосъ казва сега: „Който ме люби, ще опази моето Слово“. Опазването на туй Слово не седи въ думитѣ. Нѣкой пжтъ може да отидемъ нѣкждѣ, да седимъ, да мълчимъ единъ часъ и да занесемъ своето благо. Тѣй щото, съ мълчание можемъ да занесемъ много повече. Има два начина на говорене. Като мълчишъ, ще прѣнесешъ туй мълчание въ душата му. Отидешъ при нѣкой боленъ, казва ти: „Много ми е тежко“. Попригърнешъ го, погалишъ го съ ржцѣтъ си, той казва: „Какъ ми олекна, този човѣкъ като че ми взе нѣщо“ — доволенъ е. Пъкъ можешъ да отидешъ при нѣкой боленъ и да му говоришъ: „Ти си грѣшенъ човѣкъ, Богъ те наказва, имашъ да страдашъ“ — ти му оставашъ двоенъ товаръ. Мислишъ, че това е любовъ? — Не. Сега, вие ще ме запитате, какви сж крайнитѣ резултати на Любовта? — Крайнитѣ резултати на Любовта, това е да се опознаемъ. Ние още не се познаваме. Знаете ли за какво опознаване говоря азъ? Дойда въ вашия домъ, вие ме познавате, искамъ 1000 лева. Вие на радо сърце ми давате. Вториятъ день дойда, искамъ 2000 лева, давате ми. Но, като дойде до 10,000 лева, казвате: а, сега вече не мога. Значи, до 10,000 лева ме познавате. Казвате: този човѣкъ иска да ни опропасти. И дѣйствително, ако мисълта ми е да ви опропастя, да ви взема паритѣ въ името на Любовта, това е голѣма подлостъ. Но, ако слѣдъ като ви взема 10,000 лева, искамъ да ви дамъ 100,000 лева, да ви дамъ своето благо, това е любовъ. Слѣдователно, Любовта всѣкога мисли не за своето благо, но за благо то на другитѣ. Азъ гледамъ сега, нѣкои, които вървятъ въ това учение, мислятъ, че Богъ ги изпитва. Е, хубаво, ако те изпитва Господъ, не е достатъчно само да издържашъ, но отговори ли правилно при този

и:питъ? Пързото нѣщо: между ученицитѣ, между браята и сестритѣ отношенията трѣбва да се изправятъ; между майки, синове и дъщери отношенията трѣбва да се изправятъ; между приятели отношенията трѣбва да се изправятъ; между слуги и господари отношенията трѣбва да се изправятъ; между учители и ученици отношенията трѣбва да се изправятъ, да станатъ отношения на любовъ. Надъ насъ има по-висши сжщества, съ които трѣбва да се свържемъ. Тия правилни отношения именно ще ни свържатъ съ този висшъ свѣтъ. Ако ние се свържемъ съ по-нисшитѣ сжщества, мислите ли, че ще придобиемъ нѣщо? Нѣкой говедарь, който е пасълъ съ години говедата, придобилъ ли е нѣщо? — Нищо не е придобилъ. Ако ние живѣемъ между съврѣменнитѣ хора и не се запознаемъ съ Бога, ние ще останемъ невѣжи. Ако е да бждешъ говедарь, бжди, но въ торбата си трѣбва да имашъ книги, да имашъ връзка съ хората, да знаешъ какво става по свѣта, да си запознатъ съ небето, да си запознатъ съ живота, съ изворитѣ, съ цѣлата природа. Като погледнешъ такъвъ единъ говедарь, да виждашъ въ лицето му единъ отличенъ говедарь.

Сега, при днешното възпитание на хората, нѣкои сестри казватъ: „Да бждемъ милостиви“. Знаете ли какво е милостъ? Милостъта има блага не въ врѣмето и пространството, тя има блага въ човѣшката душа извънъ врѣмето и пространството. Сега именно туй разширение всички трѣбва да го имате. И азъ бихъ казалъ: Любовь безъ Мждръсть не е Любовь. Едно отъ качества на Любовьта е, че всѣки, който люби трѣбва да е мждъръ. Той трѣбва да е много внимателенъ, не прѣдъ външния свѣтъ, но прѣдъ Бога, да върши всичко туй, което Богъ върши спрѣмо насъ. Че какъ мислите, природата прѣдъ насъ мека ли е? Какъ да си обясните студа? Зимно врѣме зъзнешъ, треперишъ. Дойдатъ пожаръ, бури, гладъ, землетресения. Езикътъ на природата, това е езикътъ на Бога. Богъ иска да ни събуди отъ единъ дълбокъ сънъ, да ни върне отъ единъ хлъзгавъ пжтъ, по който сме тръгнали. Забогатѣшъ много — дойде нѣкоя болестъ. Затлъстѣшъ — дойде нѣкоя болестъ. Направишъ зло — дойде нѣкое наказание. Мислишъ ли, че това е зло? Не, това е Божията Лю-

бовъ Всичко, което идва, това е Божията Любовъ, която ще тури редъ и порядъкъ между хората. Редътъ и порядъкътъ ще дойдатъ, и хората за въ бъдеще, може би слѣдъ единъ краткъ периодъ, ще се опознаятъ и ще живѣятъ въ братство. Тѣзи идеи за братството ще дойдатъ, и тогава управляващитъ ще бждатъ много умни хора. Учителитъ, професоритъ, майкитъ ще бждатъ учени, умни хора, ще бждатъ братя и сестри помежду си, и земята ще бжде едно мѣсто на благословение. Туй нѣщо скоро ще дойде, но докато дойде, хората ще минатъ прѣзъ огънь, прѣзъ бури. Като дойде туй врѣме всичко ще се прѣчисти, всички стари парцали, дрипи, събрани отъ хиляди години, всичко туй ще се тури на ауто-дафе. Примиране ще има. Свѣтътъ ще се прѣчисти съ огънь, изгаряне ще има. И сега азъ ви казвамъ: туй ще стане, ще го провѣрите и тогава ще си кажете, дали е вѣрно или не. Сега не си правете бързи заключения, въздържайте се! Не казвамъ, че това е вѣрно или не, не казвамъ, че туй ще стане или не, но си го запишете, и като дойдатъ тия врѣмена, провѣрявайте. Ще видите, че туй дѣйствително е вѣрно. Съврѣменнитъ учени хора правятъ своитъ изчисления и казватъ, че въ развитието на слънчевата система се завършва единъ цикълъ отъ 25,000 години. Всѣкога при една такава промѣна въ слънчевата система ставатъ и вѣншни промѣни. И сега, ученитъ хора казватъ, че мѣсечината ще се разруши, и всичкиятъ този прахъ отъ мѣсечината ще падне на земята. Понеже хората много оратъ, много консумиратъ, то земята има нужда отъ торъ. Този прахъ ще обнови земята. Питатъ нѣкои: на мѣстото на тази мѣсечина какво ще дойде? Казватъ, че ще се яви нова планета. Тѣй си говорятъ хората. Ако дойде новата планета, тя ще бжде толкова голѣма, че всички ще я видятъ. Тѣзи учени хора казватъ, че това нѣщо нѣма да бжде слѣдъ дълго врѣме, скоро щѣло да бжде. Колко е на близо това врѣме, не се знае.

И казва Христосъ: „Който ме люби, ще опази моитъ заповѣди“.

Кога се нуждаемъ отъ вжжета? Нали когато сме въ кладенеца? Кога се нуждаемъ отъ вода? — Когато сме жадни. Кога се нуждаемъ отъ хлѣбъ? — Когато сме гладни. Кога се нуждаемъ отъ дрехи? — Когато сме

голи. Ако има епоха, когато най-много се нуждаемъ отъ любовъ, това е сегашната. И никога човѣчеството не е било при такива благоприятни условия за проявяване Любовта, както сега. Никога Богъ не е говорилъ тъй много, както сега. Той въ миналото е говорилъ, но само на отдѣлни лица. А сега, всички онѣзи хора, които сж възмжжали, почти на всички е почналъ да говори. И ще провѣрите една велика Истина, дѣто Христосъ казва: „Отецъ ми ще ви се изяви“. Щомъ ви възлюби, Той ще ви се изяви. Нѣма по-тържественъ день отъ този, да видишъ Божието лице! Да видишъ Божието лице, не значи Богъ да те уволни, а да ти даде свободенъ билетъ, като на единъ ангелъ. Ще ти даде единъ свободенъ билетъ за пътуване, ще прати единъ ангелъ да те вземе на крилѣтъ си, ще обиколишъ всичкитѣ слънчеви системи, и слѣдъ 100 години ще те върне на земята. Мислишъ ли, че такава една разходка нѣма да ти бжде приятна? При тази разходка ще научите толкова нѣща, умътъ ви тъй ще се освѣжи, такава култура ще видите, че ще си кажете: колко съмъ билъ простъ! Като се върнете на земята, всички ще забѣлжватъ една промѣна у васъ и ще кажатъ: отъ кждѣ е тази мъдрость? Вие ще кажете: който има такъвъ билетъ, винаги става мъдъръ. Азъ бихъ желалъ за всички ви такъвъ билетъ. И подписътъ на този билетъ ще бжде „Любовъ“. И на кждѣто тръгнете съ тази дума „Любовъ“ нѣма да бжде написана на български, нито на французски, нито на английски, дѣто и да отидете, вашиятъ пътъ ще бжде отворенъ. При изговаряне тази дума „Любовъ“, пропускъ навсѣкждѣ ще имате, навсѣкждѣ ще имате добри условия, ще се почувствувате като у дома си, навсѣкждѣ ще ви нахранятъ, ще ви почитатъ и ще разберете, че животътъ има смисълъ. А сега, вие мислите, че учени хора има само на земята. Учени хора има навсѣкждѣ, разумни сжщества има навсѣкждѣ, и дѣто има любовъ между тия сжщества, навсѣкждѣ има разумна обмѣна. Туй е идеалътъ, който трѣбва да имате. За сега любовта е дошла съ червеникавъ цвѣтъ, съ портокаленъ и съ малко въззеленикавъ, но вашата Любов трѣбва да има синкавъ цвѣтъ. Този синкавъ цвѣтъ постепенно трѣбва да се прѣвърне на свѣтълъ. Право казватъ ду-

ховетъ: „Само свѣтлитъ ги прашатъ да служатъ на онѣзи, които ще наслѣдятъ Божествения животъ, вѣчния животъ“.

Казва Христосъ сега: „Който ме люби, ще опази моитъ заповѣди. Който люби мене, и Отецъ ми ще го възлюби. Азъ и Отецъ ми ще дойдемъ и жилище ще направимъ у него“.

Сега, да не се дезинтересирате, да кажете, че свѣтътъ ще се свърши, нищо не ни трѣбва. Не, когато става едно корабокрушение, всѣки трѣбва да бжде на брѣга и да помага. Всѣки отъ васъ трѣбва да бжде буденъ, готовъ да помага на страждущитъ, на оскърбенитъ и да имъ даде утѣха. Казватъ: смъртни сж хората. Какво ще стане съ насъ? — Има Единъ, който ще застѣпи вашето право. „Изпоядоха ни, животътъ ни взеха“. Имайте Любовта и не се плашете! Има Единъ, който се застѣпва за васъ. Той е силенъ. Свѣтътъ ще се поправи, но съ революция. Идва революция, идва картеченъ огънь. Като дойде тази революция въ Европа, цѣла Европа ще се разтърси отъ тази революция, отъ това землетресение. Нѣма да остане нито едно здраво здание на земята, тъй казватъ ученигъ хора Високо здание нѣма да остане въ Европа. Всички тѣзи монументи, всичко туй ще бжде смъкнато, нищо нѣма да остане. Туй е една революция, за да ни освободи Господъ отъ всички тия заблуждения. Тогава Господъ ще каже: „Гледайте нагорѣ!“ И ние ще мягаме на онази какавида, която излиза отъ своя пашкулъ, и на онзи човѣкъ, който излиза отъ своя гробъ. Та какво, ние сме въ гробищата! Мислите, че онзи, който копае камъни 1000 метра дълбоко въ земята, му е много приятно? Нима мислите, че онзи огнярь, който е на парахода и на 24 часа се смѣня, му е много приятно? Нима мислите, че онзи работникъ въ онази фабрика, при онзи шумъ, му е много приятно? Тѣзи нѣща сж необходими за сега. Но за въ бждеще трѣбва да имаме фабрики, да не дигатъ никакъвъ шумъ, та като влѣзешъ въ тѣхъ да ти е приятно. За въ бждеще нѣма да има нужда да слиземе долу въ земята, да копаямъ, като къртици, а ще вземаме нужната енергия отъ пространството, съ нея ще се отопляваме и освѣтляваме. Всичко ще се измѣни.

„Който ме люби, ще опази моето Слово.“

Тогава Богъ ще ни разкрие единъ новъ начинъ. Той ще ни даде новитѣ блага. Сега, ние трѣбва да покажемъ, че у насъ има единъ новъ животъ, новъ принципъ, че можемъ да приложимъ Любовта. Който и да е отъ васъ, мога да го опитамъ, до колко е неговата любовъ, неговата честностъ. Вие се намирате въ крайна нужда, и азъ ви дамъ да занесете нѣкъдѣ 100,000 лева, безъ разписка, тѣй, само между мене и васъ. По пжтя ще се замислишъ, ще си кажешъ: да си услужа! Послѣ ще се извинишъ: по пжтя срѣщнахъ разбойници, нараниха ме. Да, но и вие сте се наранили. Азъ си мълча, замина си. Другъ случай: вашата дъщеря е млада, красива, дѣвствена. Вие я оставите нѣкому да я прѣведе прѣзъ гори и планини. Мислите ли, че нѣма да опитите неговата любовъ? Той трѣбва да я пази като нѣщо свещено. А колко пжти могатъ да се явятъ у васъ тѣзи нечисти мисли! Това не е култура. Любовта изисква отъ насъ оноа свещено чувство — да тачиме живота на хората. И тѣй, братя и сестри трѣбва да хранятъ помежду си оноа благородно чувство. Приятели, мъже и жени, трѣбва да иматъ най-благородни чувства помежду си. Синове и дъщери трѣбва да хранятъ най-благородни чувства и мисли къмъ своитѣ близки и приятели. Ами че така е! Ние се намираме прѣдъ единъ свѣтъ, прѣдъ една култура, дѣто всичко ще се разкрие, нѣма да сстане нищо неразкрито.

Азъ бихъ желалъ, всички вие, които ме слушате, да носите факлитѣ на тази култура запалени, тази свѣтлина да има единъ опрѣдѣленъ принципъ и да кажете: „Любовта включва благото на всички хора.“ А ние сме носители на туй благо.

Сега, ако вие сте вѣрни на думитѣ Христови, то не за въ бждеще, но още днесъ вие можете да имате единъ опитъ. Имали сте го, но и днесъ пакъ може да го имате. Тази Любовъ ще дойде, у васъ ще има едно прииждане, ще дойде едно разсвѣтление. Съ старитѣ си смѣтки трѣбва да се простите. Азъ, като ставамъ сутринъ, често усѣщамъ единъ кръгъ, наоколо, който ме стѣга. Знаете ли на какво го уподобявамъ? Въ стария завѣтъ има единъ примѣръ за Самсонъ, за този

герой, чиято жена искала да знае, гдѣ се крие силата му. Той по нѣкой пжтъ я поизлѣгвалъ, не ѝ казвалъ гдѣ се крие силата му. Като заспивалъ, тя го завързвала, но като ставалъ сутринъта, той се освобождавалъ. Сега, станете сутринъ, казвате си: стѣга ме нѣщо главата. — Вашата жена ви е вързала. Жената я стѣга нѣщо, мъжътъ ѝ я вързалъ. Мъжътъ или жената, все едно, вързалъ те нѣкой. Като станешъ, ще кажешъ: „Богъ е Любовъ!“ Или, кажете този стихъ: „Ако ме любите, ще опазите моето Слово“. Всѣка сутринъ, като станете, употребявайте тази формула! Имайте прѣдъвидъ, че като произнесете тази формула, тази връвъ веднага ще падне и ще дойде свѣтлина въ ума ви. Имате да плащате една полица, умътъ ви е толкова стегнатъ, не знаете какво да правите — произнесете формулата, ще се скжсатъ връзките. Скарани сте съ нѣкого — произнесете тази формула. Трѣбза да се скжсатъ тѣзи връзки, тѣзи вжжета, съ които сте вързани. Всички сте вързани. Знаете ли съ какви връзки сж вързани хората? — Съ дебели черни вжжета. Казвамъ нѣкому: направете туй нѣщо! Но той не слуша. Скжсайте тѣзи вжжета, защото казва Христосъ: „Който ме люби, той ще опази моето Слово.“ А тамъ, дѣто е Словото Божие, тамъ е и силата Божия.

И тѣй, бждете сега носители на Словото Божие, опитайте Го! Азъ искамъ да приложите всѣка една формула въ живота си. Още днесъ можете да направите това. Всички тѣзи недоразумѣния, всички караници, всички тия лоши нѣща, които имате помежду си, всичко туй скжсайте! Вие ще кажете да дойде Христосъ, че тогава. Не, не, нѣма да оставите нищо лошо въ сърцето си! Азъ, когато се събуждамъ сутринъ, гледамъ какъ си прѣпятствуватъ хората. Неразположени сте, кажете си: Богъ е сега разположенъ, всички свѣтове, всички ангели сж радостни. Тукъ има нѣкакво заблуждение. Тогава, защо азъ да се спѣвамъ? Така си казвамъ азъ, така си кажете и вие.

На тази бесѣда, която сега ви държа, вие се усмихвате, казвате: има нѣкои думи, тѣй, особени ни се виждатъ. Законътъ е такъвъ: вие ще скжсате тѣзи връзки! Всички трѣбва да бждете разумни! Сега, нѣма да казвамъ да не се критикувате. Това сж малки нѣща,

обикновени. Станешъ сутринъ, кажи: Богъ е Любовь, тѣзи свѣтове сж въ щастие, въ блаженство, нѣма нито единъ ангелъ на небето, който да е намръщенъ, защо азъ да съмъ намръщенъ? Ти си въ странство, баща ти е богатъ, не се плаши, ще дойдатъ паритѣ. Нѣма да чакашъ слугитѣ си, ще идешъ да си ги вземешъ отъ банката. Казватъ: Богъ ще уреди нашитѣ работи. Ане, Богъ урежда работитѣ на половина. На онѣзи, които оратъ и сѣятъ, Богъ урежда работитѣ; на онѣзи, които учатъ, Богъ урежда работитѣ. Ще станешъ, ще учишъ и хубаво ще учишъ! Тогава ще дойде туй истинското знание. Ще го приложишъ. Ще оремъ и ще сѣемъ. Вие искате да имате приятели. Какъ?—Скърбенъ е вашиятъ приятелъ, който и да е той, направете му една услуга, безъ да знае той това. Приложете Любовта! Не ви казвамъ, че Христосъ е между васъ. Не е между васъ. Ще кажете: единъ отъ насъ е, тукъ е, нѣкъдѣ е седналъ. Не е. Христосъ е... Знаете ли какво значи „е“? Той е на работа сега, не може да дойде между насъ. Той се е стегналъ, и знаете ли какъ работи сега? Знаете ли какво значи работа! Той се е запретналъ и работи тѣй, както никога не е работилъ. Той не е като онѣзи българи да се захласва. Никога не се захласва Той. Единъ българинъ отишълъ въ Америка, искалъ да прѣподава тамъ френски езикъ, но не могълъ да се настани. Наематъ го тамъ въ една църква да духа духалото на единъ органъ. Седналъ на духалото, духалъ, духалъ, но като нѣмалъ пари, като билъ затрудненъ материално, замислилъ се и си казалъ: „Какво да правя съ този органъ? Нѣмамъ пари! Да съмъ си сега въ България, единъ учителъ да съмъ! Що ми трѣбваше да идвамъ въ Америка?“ Като се замислилъ тѣй, забравилъ да движи ржчката на духалото. Идва клисарьтъ, казва му! „Какво правишъ, духай! Философия не се изисква, духане се изисква“. И азъ ви казвамъ: не се изисква само философия. „Какво да правимъ?“ Любовь, любовь се изисква, какво си забравилъ ржчката? Тази ржчка тя ще ти донесе всичкото щастие. Отвѣнъ органистътъ свири. Духайте, иначе ще развалите службата. Всички сжщества въ свѣта иматъ нужда отъ любовь. Безъ любовь всички сжщества умиратъ. Всѣки иска да има единъ любовенъ погледъ. Туй трѣбва да

се съзнае. Въ обществото вие трѣбва да дадете единъ добъръ примѣръ на любовь. И като дойде нѣкой при васъ, безъ да му говорите за любовь, да усѣти тази истинска любовь. „Ако ме любите, ще опазите моето слово,“ казва Христосъ. Азъ ви казвамъ: любите ли Христа, ще опазите Неговото Слово. А Неговото Слово носи съ себе си великата Мждрость, която въздига и укрѣпява човѣшкия духъ, просвѣщава човѣшкия умъ, облагородява човѣшкото сърце и усилюва човѣшката воля, която прави хората свободни, щастливи и блажени. Тамъ е всичкото.

Бесѣда, държана на 2/XII 1923 г.

Каквото чухъ.

„Всичко, каквото чухъ отъ Отца
си, явихъ ви го.“

Ще взема думитъ Христови: „Всичко, каквото чухъ отъ Отца си, явихъ ви го!“ Вие ще намърите допълнението на това: „Всичко, каквото чухъ!“ Често употребявате думитъ на васъ всичко ви казахъ. Може ли всичко да се каже? — Може. Всичко може да се каже на онзи, който всичко разбира. Нима онова житно зърно, което вие посадите въ земята, не съдържа всичко въ себе си? — Съдържа. Всичкитъ онѣзи соли сж внесени въ тоза сѣме. Нима първиятъ лжчъ, който иде отъ слънцето, не носи всичко въ себе си? — Носи. Всѣки день вие се събуждате и казвате: Господи, Ти си ме забравилъ азъ нѣмамъ приятели. Нѣма кой да ме обича. Всички сж ме изоставили. Мислите ли, че онзи първи лжчъ, който е проникналъ сутринъта при изгрѣва на вашето слънце, не достига до вашето око и не носи всичко въ себе си? — Носи. Той е първиятъ поздравъ, казва: азъ съмъ свѣтлина. И който ходи въ видѣлина, нѣма да се спѣва. А видѣлината е като единъ резултатъ, едно изявление на Божествената Любовь. Любовьта е едно изявление на Бога, и само чрѣзъ Любовьта ние можемъ да Го познаемъ. Всички други философски разисквания и твърдения, това сж само залъгалки. Ако това бѣше една велика истина, ако всички онѣзи трактати, онѣзи велики томове съдържаха истината, ние всички трѣбзаше да бждемъ добри хора. Ако нѣкой мой приятелъ ме заведе въ една сладкарница, дѣто се продаватъ пасти, както ги наричатъ съ чужди имена, азъ наричамъ тия сладкарници „приятнитъ стаички“, и ме покани да си хапна, какво ще произведатъ тѣ въ моя стомахъ? Тия пастички сж направени отъ бѣлтъка на яйцата, само кремъ сж, но като ги изядешъ и се върнешъ дома си, нѣщо те стѣга на корема. Днесъ тѣй, утрѣ тѣй, и най-послѣ, виждашъ, че нѣщо ти липсва, и краката си почватъ да се спѣватъ. Този приятелъ ти даде една сладка, онзи приятелъ ти даде друга сладка,

но тѣ не сж нѣщо съдържателно. Другъ приятель те покани на едно винце, днесъ пиешъ, утрѣ пиешъ, но краката ти се прѣпъватъ. Казвашъ: не знамъ какво става, измѣня се моятъ животъ. Казвамъ: тия пасти, които, не съдържатъ нищо въ себе си, измѣниха твоя животъ. Послѣ, какви сж онѣзи бонбончета, съ които залъгватъ малкитѣ дѣца? Дойде малкото дѣте, ти му дадешъ едно червеничко бонбонче, или едно отъ шареничкитѣ, но слѣдъ това бонбонче ти става по-лошо. Утрѣ му дадешъ зеленичко—то стане по-користолобиво. Казвате: какво става съ моето дѣте, че не може да му се угоди? Добрѣ, ако вие храните вашитѣ дѣца съ бонбончета—червенички, зеленички и тѣмъ подобни, вашитѣ дѣца ще ви бждатъ учители и възпитатели. Единъ пророкъ още на врѣмето си се оплакваше: „Моятъ народъ дѣца го управляватъ.“ И всички съврѣменни хора дѣца ги управляватъ. Азъ взимамъ думата „дѣца“ въ много широкъ смисълъ. Вие имате едно желание, минавате покрай една витрина, виждате една рокля съ шареничко тамъ и си казвате: да си я купя! Да, но като я облѣчете, ще се измѣни вашиятъ животъ. Да допуснемъ, че нѣкоя ваша сестра е женена, и до изиждането на тази рокля тя живѣе отличенъ животъ съ своя мъжъ. Този човѣкъ едва изкарва прѣхраната си, нѣма излишни сръдства, често нѣматъ и какво да ядатъ. Но, като види тази рокля, жената казва: чакай, ще го накарамъ да ми я купи. За да успѣе, тя ще наготви малко по-добрѣ, ще се повърти около мъжа си, натукъ-натамъ, ще го погали малко, но въ това триене, въ това умилкване има скрито нѣщо користолобиво. Най-послѣ му казва: знаешъ ли, днесъ видѣхъ нѣщо. — Какво? А, много хубаво! Тамъ на витрината видѣхъ една синичка рокля. А на мъжа сърцето мръдне. Е, нѣма какво най-послѣ, обича я, ще ѝ купи. Но той е чиновникъ. Какво ще направи? Тази рокля скжпо струва. Ще се постави на друго изкушение. Касиеръ е, може да бръкне въ касата. Казва си: „Е, отъ тукъ ще взема, че послѣ ще ги върна отъ заплатата си“. В земе 2 — 3000 лева, послѣ отиде на единъ театъръ, като снощния, дѣто Марто свирѣше съ цигулката си. Но, по нещастие, дойде единъ ревизоръ, ревизира касата, вижда 3000 лева липсватъ. Уволняватъ го. Отиватѣхното щастие! Питамъ: това желание не е ли

дѣтето, родено вътрѣ въ тѣхъ? Да, имайте прѣдъ видъ: дѣ-
цата могатъ да бждатъ родени съ любовъ и безъ любовъ.
Евреитѣ казатъ: „Ние не сме родени въ блудъ“. А
Христовото учение гласи: „Всѣко дѣте, което не е ро-
дено отъ любовъ, то е незаконородено“ — безъ изклю-
чение! Всѣко желание, всѣка мисль, всѣко дѣйствие,
което не е извършено отъ онази Божествена Любовъ,
то нѣма санкция въ Божестения животъ. Така седи за-
кона. Ние съ хиляди години можемъ да четемъ Сло-
вото Божие, съ хиляди години можемъ да разискваме
върху нѣщата, но Любовта е извънъ врѣмето и про-
странството. И моралниятъ животъ не е вътрѣ въ фи-
зическия, той е извънъ него. Въ физическия свѣтъ нѣма
никакъвъ моралъ. Моралъ може да сществува само
между разумнитѣ сщества, той е само отношение
на нѣщата. Туй е моралъ въ този широкъ смисль. И
животътъ има двояко значение вътрѣ въ себе си. Той
се намира и въ материята, и извънъ материята. Живо-
тътъ вътрѣ въ материята ние наричаме материаленъ, а
животътъ извънъ материята ние наричаме духовенъ.
Слѣдователно, ако вие сте въ материята вътрѣ, вие не
можете да имате моралъ. Мислите ли, че ако нѣкой
ми строши ржката, а вие дойдете при мене, ще
мо а да се разговарямъ приятелски съ васъ? Не, пос-
тоянно ще мисля за ржката си. Мислите ли, че вие ще
можете да ми говорите за любовъ, за разни благодѣя-
ния, за това-онова, и азъ ще мога да ви слушамъ? Не,
не, всичкото ми внимание ще бжде проникнато отъ
ржката и ще ви кажа: „Послѣ, като оздравѣя, тогава
ще обичамъ, тогава ще прая милостиня, това-онова“!
Е, казвамъ: ржката на съзрѣменния свѣтъ е счупена.
Днесъ тѣ уповаватъ само на паритѣ. Тѣ сж дѣсната
имъ ржка. Щомъ се счупи тази ржка, тѣ нѣматъ упо-
вание, нѣматъ разположение. И когото срѣщнешъ
днесъ, ще ти каже: „Безъ пари може ли да се живѣе?“
Чудни сж тѣзи хора, като мислятъ, че безъ пари не
може да се живѣе! Тоза не е философия. Свѣтътъ
може така да разисква, но онѣзи, които отиватъ къмъ
Божествения свѣтъ, трѣбва да иматъ по-правилни отно-
шения, по-правилни разбирания, какво нѣщо сж паритѣ.
Паритѣ прѣдставляватъ цѣнността на онзи свѣщенъ
трудъ на всички тѣзи заминали сщества, които сж

пожертвували своя животъ. Ами че всички тѣзи здания днесъ построени, всички тѣзи греди турени, всички тѣзи желѣза, живи хора сж ги изваждали отъ земята. Хиляди дървета сж пожертвували живота си! Знаете ли колко растения сж пожертвували живота си заради васъ? И всички тѣзи хора, за които растенията сж пожертвували своето благо, казватъ: това е наша собственостъ. Не, щомъ се спремъ прѣдъ едно здание, трѣбва да прѣживѣемъ всички онѣзи жертви, които сж дадени. Това е единъ храмъ на жертвоприношение. Хиляди сжщества сж станали жертва! Вие се спирате прѣдъ една фурня, погледнете на онзи хлѣбъ, поусмихнете се, но вашето сърце не тупа, и вие не можете да изпитате нѣкакво особено чувство. А, казвате, природата, Господъ е създалъ този хлѣбъ заради насъ. Въ природата поне тѣзи самуни ги нѣма. Слънце има, но самуни нѣма. Трѣбва ли да се засмѣешъ? Не, сега ние седимъ и сме недоволни. Всички, които ме слушате, все сте отъ недоволнитѣ. По лицето ви това поне чета. Всѣки има по единъ черзей вжтрѣ въ себе си. Всѣки е недоволенъ. Защо? Нѣкой има една малка кжща отъ двѣ стаи и кухня, казва: не, не ми е достатъчна. Нѣкой има хубави чепичета, отъ хубава кожа — цвѣтътъ имъ не билъ хубавъ. Е, хубаво, искате повече шапки, повече рокли. Азъ нѣмамъ нищо противъ роклитѣ и шапкитѣ. Ако тѣзи рокли могатъ да внесатъ въ васъ любовъ, азъ съмъ готовъ всѣка седмица да ви шиятъ, но ако всѣка рокля внася размирици въ вашия домъ, то една рокля е достатъчна. Въ туй отношение у птицитѣ, не правя сравнение съ тѣхъ, понеже и тѣхнитѣ перца се смѣняватъ, но поне тѣхната мода е установена. Една рокля на гърба си иматъ, нѣматъ двѣ. Гардеробъ нѣматъ, една рокля иматъ само, но я измѣнятъ. А, ние? — Обръщаме голѣмо внимание на своя гардеробъ. По нѣкой пжтъ, азъ гледамъ, вие често обръщате внимание на моя гардеробъ. Е, питамъ сега: тѣзи дрехи направили ли сж днешния свѣтъ по-добъръ? Казвамъ: не, тѣ го направиха по-лошъ. Лошото въ свѣта е, че нашитѣ чувства се изхабиха отъ нашитѣ дрехи. Туй рѣзане на платоветѣ, тѣзи кройки, тѣзи геометрически клинове вжтрѣ, не носятъ нѣщо хубаво за човѣчеството. Споредъ мене, онѣзи сестри, които нѣматъ работа, нека въведатъ

една мода. Да си изплетатъ съ кука една рокля отъ бѣла вълна, но изплетена оггорѣ до долу, безъ никакъвъ шевъ. Всичкитѣ ржкави, всичко да е изплетено тѣй, свободно, безъ никакъвъ шевъ. Изплитането ще ви отнеме 2 — 3 мѣсеца, но ще имате една идеална, отлична рокля и като я турите, нѣма да имате такива клинове, въ всичко ще има единство. Сега нашитѣ дрехи, тѣзи съврѣменни европейски дрехи, сж много смѣшни. Казватъ: идеални сж. А, идеални! Азъ, по нѣкой пжтъ, гледамъ какъ сж турени краката ни въ тѣзи бурии, тѣй като въ тржби облѣчени, че на карикатура мяза човѣкъ. Послѣ, отподирѣ му, на редингота единъ разрѣзъ, а на роклитѣ висятъ панделки натукъ-натамъ, вѣтрѣятъ се. Ами че тоза сж скжсани дрехи! Туй състояние, споредъ мене, показва морала на тѣзи хора и въ умствено, и въ сърдечно отношение. Въ морално отношение всичко е разпокжсано. Сега, ние трѣбва да се помрѣднемъ напрѣдъ.

„Всичко, каквото чухъ отъ Отца си, казва Христосъ, явихъ ви го.“

Нѣкои говорятъ за Истината. Не, ние трѣбва да разберемъ нашитѣ отношения, смисъла на живота. Кое е качеството на човѣка? Какъвъ трѣбва да бжде човѣкъ? Първото нѣщо за съзнателния човѣкъ: той трѣбва да бжде благодаренъ. За какво? — За всичко, което му е далъ Богъ. А за да дойде тази благодарностъ, непрѣменно любовта трѣбва да бжде едно отъ качества. Азъ говоря за любовта въ ограниченъ смисълъ, като качество на човѣшкото сърце, на човѣшкия умъ, на човѣшката воля.

„Всичко, каквото чухъ отъ Отца си, явихъ ви го“.

Сега, да допуснемъ слѣдното разяснение. Нѣкой пжтъ нѣкои ме запитватъ, какво има на онзи свѣтъ. Онзи свѣтъ ние го изслѣдваме, имаме една прѣдстава. Ако вие живѣете 50 — 60 години на земята, и ако съ хиляди естественици, геолози, географи ходятъ, обикалятъ, изучаватъ лицето ѝ, и още не сж я изучили, то какъ ще изучатъ онзи свѣтъ? Съ хиляди години изучаватъ земята. А нѣкои християни мислятъ, че като нагърнатъ въ онзи свѣтъ, и всичко ще знаятъ. Васъ ви трѣбватъ най-малко 1000 години, за да прочетете прѣдговора на духовния свѣтъ. Трѣбватъ ви 1000 години

интесивна работа, безъ да спите. Тъй както спи човѣкъ тукъ на земята, губи си съзнанието. Въ духовния свѣтъ почивка има, но слане нѣма. Слѣдователно, между този и духовния свѣтъ има една разлика. Тъй, както сте облѣчени въ материята, за духовния свѣтъ можете да имате само една смѣтна прѣдстава. Не мислете, че туй е единъ упрѣкъ. Даже много напрѣднали индивиди иматъ смѣтна прѣдстава за духовния, за Божествения свѣтъ. Азъ ви казвамъ: Божествениятъ свѣтъ е една красота, която не може да се опише съ съврѣмения езикъ, и не може да се прѣдаде на нашето съзнание, понеже у насъ нѣма тѣзи органи, тия усѣти, за да се възприеме тази красота. Човѣкъ трѣбва само да види, за да си го прѣдстави. Разгледайте сега живота на едно дърво! То има двоякъ животъ: единъ горѣ, въ клонищата, и другъ долу, въ коренитѣ. Коренитѣ питатъ клонищата: „Какво правите горѣ?“ Тѣ казватъ: „У насъ има голѣмо клатушкане“. А коренитѣ казватъ: „У насъ нѣма никакво клатушкане“. Защо? Клонищата горѣ се огъватъ на една или друга страна, но коренитѣ долу слабо, чрѣзъ отражение чувствуватъ, че горѣ става едно малко клатушкане. Долнитѣ части на дървото, като не знаятъ методъ да урегулиратъ своето кръвсообрѣщение, то невидимиятъ свѣтъ, природата имъ идва на помощъ. Чрѣзъ тоза клатушкане прави едно упражнение, за да урегулира и да изкачи нагорѣ нужнитѣ сокове на растението. Горнитѣ части на растението не знаятъ какво правятъ долнитѣ, т. е. въ невидимия свѣтъ има сжщества, които не знаятъ какво правятъ долу. Когато дойде една подпочвена вода да осакати коренитѣ, клонищата питатъ: „Какво става долу?“ — Много е тежко, страдаме. Горнитѣ нищо не знаятъ, тѣ сж тихи и спокойни. Какъ ще се разбератъ? Слѣдователно, сжществата, които живѣятъ въ горния свѣтъ, често слизатъ на земята, за да ни изучаватъ на опитъ, а че чрѣзъ съзерцание. Даже и най-великитѣ сжщества чувствуватъ необходимостта поне единъ пжтъ да слѣзатъ при даденитѣ условия, за да добиятъ истинското знание. За да добиемъ истинското знание въ този свѣтъ, който виждаме, трѣбва да слѣземъ тамъ долу, въ сжщността на Бога. Въ туй, което не виждаме, тамъ е Богъ, а не въ външното. Външното е сѣнка на

нѣщата. Не се лъжете по промѣнитѣ, които ставатъ съ материята. Има една сжществена частъ отъ материята, която не се промѣня и не се разваля. Туй е сега важното.

„Каквото чухъ отъ Отца си, явихъ ви го“.

Кога можемъ да кажемъ нѣкому каквото чуемъ? — Когато го обичаме. Само който те обича, той може да ти каже туй, което е чулъ. Не ти ли го казва, той не те обича. Сега, като казвамъ „не обича“, не ме разбирайте въ крива смисълъ. Подъ „обичъ“ подразбирамъ, всички да бждемъ на еднакъвъ уровень, еднакво да схващаме нѣщата. Нѣкои казватъ: като ни обичашъ, кажи ни. Но не трѣбва само азъ да ви обичамъ. Подъ думата „обичъ“ разбирамъ, въ дадения моментъ Богъ еднакво да дѣйствува и въ васъ, и въ мене. Схващанията ни за Бога трѣбва да бждатъ еднакви и за мене, и за васъ. Да кажемъ, азъ съмъ единъ царъ и разбирамъ гласа на Бога. Вървя съ една каляска изъ пѣтя и срѣщна една бѣдна жена. Азъ мога да дамъ заповѣдь: вземете тази жена, отстранете я отъ пѣтя ми! Да, но това не е любовъ, това не е разбиране гласа на Бога. Ако тѣзи хора взематъ тази жена и я отстранятъ, това не е за моя похвала, това е едно прѣстѣпление. Азъ трѣбва да слѣза отъ своята каляска, да взема тази жена на ржцѣтъ си, да я заведе дома си и да ѝ прислужа. Това е Любовта! Сега, другъ е въпросътъ, ако питате: ама това може ли да се направи или не може? Туй, може или не може, това сж философски разбирания. — Може, всичко може. И ние, съврѣменнитѣ християни, имаме една погрѣшка, тя се състои въ това: ние постоянно отлагаме. Дойде една благородна мисълъ, казваме: утрѣ. Дойде една свѣтла мисълъ, казваме: азъ съмъ при особено разбиране, утрѣ. Не, това сж човѣшки схващания. Какво е твоео разбиране? — Едно разбиране има въ свѣта, то е Божественото! И когато ние всичкитѣ сжщества въ свѣта схванемъ Божественото разбиране, ще внесемъ единъ новъ импулсъ. Сега, нѣкои задаватъ въпроса: „Може ли!“ — Може.

„Каквото чухъ“, казва Христосъ, „отъ Отца си, явихъ ви го“.

Азъ знаая, че прѣзъ вѣковетѣ, прѣзъ които сте живѣли, много нѣща ви сж казани, но вие не сте ги

казали. Не всѣкога вие сте се подчинявали на онзи Божественъ импулсъ, на онова велико Божествено чувство, което ви казва: „Направи това!“ Отхвърляте го, казвате: не мога сега. Азъ не говоря за това, което приятелитѣ ви сж казали. Дойде нѣкой приятелъ, каже ви: направи ми тази услуга. Това сж човѣшки работи. Азъ говоря за великитѣ Божествени импулси. Въ Божественото нѣма изключение, тамъ всичко е свършено. Казвате: Богъ е всесиленъ. Мислите ли, че ако Богъ носѣше нашия умъ, и мислѣше като насъ, не би унищожилъ до сега свѣта? Взели ли сте нѣкой пжтъ прѣдъ видъ всички тѣзи неправди, които сега съществуватъ въ свѣта? Мислите ли, че Богъ не ги вижда? Всичко това Той вижда, всички тѣзи страдания, въздишки, Той чува. Ако проникнете въ цѣлия свѣтъ, въ цѣлата природа, има едно велико страдание, каквото вие не можете да си прѣдставите. Страдания, страдания има тукъ на земята. И благодарение, че е така. Всичко това Богъ вижда и тихо и спокойно поглежда. Не само че поглежда, но всѣки день Господъ си намира работа. Този прѣвързва, онзи прѣвързва, този подига, онзи подига. Нѣкой ослѣпѣлъ. Какво има? — Еди-кой си ми извади окото. Богъ му направи окото и казва: „Да се пазишъ“. Намѣри другъ нѣкой съ счупена ржка — поправя му ржката. Намѣри нѣкой съ счупено сърце — поправя му сърцето. Съ хиляди години Господъ върши тѣзи работи, а сега Му приписватъ, че Той седи на единъ грамаденъ столъ и отъ тамъ командува съ прѣста си. Не е така. По нѣкой пжтъ азъ гледамъ, нѣкои братя и сестри, четатъ нѣкоя философска книга, въ която се излагатъ схващанията за Бога. Азъ знаая, много философи иматъ о. обени, красиви схващания за Бога, тѣ искатъ да Му прѣдадатъ външно величие. Казватъ: „Христосъ билъ Синъ Божий, това билъ, онова билъ“. Но дойде Христосъ и казва: „Я направи това нѣщо за мене!“ — Не мога, нѣмамъ условия. Синъ Божий билъ Христосъ, а не могатъ да направятъ най-малкото нѣщо за Него! Нѣкой казва: Господи, много Те обичамъ! Но, като дойде да направи нѣщо за Него, нѣма го. Често, нѣкои дойдатъ, казватъ ми: азъ върша волята Божия. Човѣкъ, който гласно казва, че върши волята Божия, той, въ моитѣ очи, само

25%, върши волята Божия. Срѣщамъ единъ работникъ, бѣденъ човѣкъ, гледамъ го, дига една бѣдна жена, паднала на улицата, кракътъ си навѣхнала. Казвамъ му: отлична е тази твоя постѣпка! — Не, не, колко други добри постѣпки съмъ пропусналъ, но тукъ, тъй дойде. Не съмъ отъ тѣзи отличнитѣ. Ти си ме видѣлъ отъ най-добрата страна на живота ми. Не мисли, че съмъ добъръ човѣкъ. Азъ съзнавамъ, че има хиляди други нѣща, които не съмъ извършилъ. Дойде нѣкой, казва: „Учителю благи, ти си много добъръ. — Добъръ, само за едно дѣло съмъ добъръ, ами за другитѣ? Затуй, казвамъ, ние трѣбва да сме добри извънъ врѣмето и пространството. Единственото нѣщо, което се изисква отъ насъ, е слѣдното: туй, което Богъ върши, и ние да го вършимъ.

Сега, азъ нѣма да ви прѣпорѣчвамъ моралъ, нѣма да ви казвамъ да раздадете имането си. Не, животътъ не седи въ раздаването на кѣщитѣ, на имането; животътъ не седи и въ храненето на хората. Ти може да нахранишъ единъ човѣкъ, и пакъ да имашъ нѣкаква задна цѣль по отношение къмъ него.

Сега, азъ нѣма да ви разяснявамъ въ какво седи истинскиятъ животъ. Азъ зная въ какво седи той. Нека направимъ едно сравнение между тия, които обичатъ Бога и вършатъ Неговата воля и тия, които не обичатъ Бога и не вършатъ волята Му. Какво е направилъ Богъ за тия, които Го обичатъ? Направилъ ли ги е богати въ този свѣтъ? — Не. Далъ ли имъ е много знания? — Не. Далъ ли имъ е много сила? — Не. Първото нѣщо: като станешъ духовенъ човѣкъ, Господъ ще те направи слабъ. Знанието, богатството, което имашъ, ще почнешъ постепенно да го изгубвашъ. Нѣкой казва: азъ изгубихъ знанието си. Ами въ какво седи твоето знание? Ако направишъ една пушка или единъ автомобилъ, и ако съ тѣхъ, вмѣсто да улеснявашъ хората, ти ги прѣмазвашъ или убивашъ, колко струва твоето изобрѣтение? Въ Америка, съ тѣзи желѣзници, въ продължение само на 5 години сж избити около 150,000 души. Питамъ сега: онѣзи хора, които въ тия 5 години сж прѣнесени съ желѣзницитѣ, могатъ ли да платятъ живота на тѣзи 150,000 души? Ако този дългъ се наложи на съврѣмения свѣтъ,

ще може ли той да го изплаща? Да кажемъ, че желѣзниците убиватъ въ 10 години единъ човѣкъ, това разбирамъ, но за 5 години да се избиятъ 150,000 души, каква култура е тази! Култура на желѣзниците! И въ една Америка е това! И сега, ние желаемъ желѣзници, автомобили, кжщи. Знаете ли колко хора сж затиснати подъ тия кжщи? Сега не е да отивате въ другата крайностъ, да мислите, че и безъ кжщи може, но да имате правилни схващания. Нѣмаме нужда ние отъ тѣзи грамаднитѣ здания. Тѣзи грамадни здания, които сега творимъ, сж изразъ на единъ грамаденъ моралъ, съ велики идеи. Не е достатъчно само да строимъ тѣзи велики здания, кжщи, автомобили, желѣзници, но тѣзи велики идеи трѣбваше да подобрятъ нашето положение, та като устроимъ свѣта, тогава да туримъ тѣзи желѣзници, автомобили, и всѣки да се ползува. Това е култура! А сега, всички казватъ: ние сме културни. Въ Америка пжтуваме съ тренове, които взиматъ по 150 клм. въ часъ. Сега, навсѣкждѣ има едно надпрѣварване. И повтаряме, какво е казалъ Христосъ. Да, но всѣки народъ иска своето благо. Не е този пжтътъ, по който ние трѣбва да вървимъ. Сега, ще ви приведа единъ примѣръ изъ древността, той е станалъ въ Египетъ. Единъ великъ художникъ, нареченъ Самсунъ-Ели, отишълъ при единъ отъ най-знаменититѣ фараони и му казалъ, че иска да изобрази на картина страданията на съвременното човѣчество и да покаже на тогавашния египетски фараонъ начинъ, чрѣзъ който да може да поправи своята държава. Той нарисувалъ една велика картина, въ която прѣдставилъ единъ затворникъ, на когото ржцѣтъ и краката били вързани съ огромни желѣзни вериги, и прикованъ на земята. На другата страна той нарисувалъ другъ единъ затворникъ, набитъ перпендикулярно на корема си на единъ колъ. Направилъ изложение на своята картина. Събрали се всички европейски маги и учени, да видятъ картината, и почнали да даватъ своитѣ критически бѣлѣжки. Едни казвали, че колътъ не билъ добръ направенъ; други, че страждущиятъ не билъ добръ набоденъ на кола; трети, че веригитѣ не били хубаво направени, много тънки били. Като направили всичкитѣ тия бѣлѣжки, обърнали се да критикуватъ художника, че не могълъ да прѣдаде

хубаво страданията из затворника. Тия критически бължжки дошли най-послѣ до фараона и той казалъ, че не е дошло още време да се освободи човѣчеството отъ страданията си, и отложилъ своитѣ реформи. Слѣдъ туй дошълъ единъ великъ музикантъ, Беданъ Бели, отличенъ свирецъ на флейта, да види картината на Самсунъ-Ели, и му дошла една идея. Казалъ си: „Страданията на човѣчеството могатъ да се прѣмахнатъ само чрѣзъ музиката“. За тази цѣль той почналъ да изучава най-тънцитѣ вибрации на музиката, чрѣзъ които да затрогне издълбоко човѣшката душа. Когато се научилъ да свири хубаво, почналъ да прилага своето изкуство. Срѣщналъ двѣ животни, които се давили, и той почналъ да имъ свири. Забѣлѣзалъ, че като чули музиката прѣстанали да се давятъ, спрѣли да се биятъ. Казалъ си: „Работи изкуството“. Видѣлъ единъ вълкъ, който ядѣлъ една овца, и почналъ да свири. Вълкътъ, като чулъ музиката, пусналъ овцата да си отиде въ стадото. Отива при нѣкое паразитно растение, което се увило около нѣксе друго, започва да свири, и то полека-лека се отвило. Най-послѣ, Беданъ-Бели отива въ Египетъ, и по пѣтя, дѣто минавалъ, отъ неговата музика се отваряли затвори, падали окови, и затворниците излизали. Отива при Фараона и му казва: „Дѣто мина, затворитѣ се отварятъ, и затворниците излизатъ“. Какъ? — „Съ свирене“. — Нека си вървятъ да работятъ и да не грѣшатъ повече. Но, онѣзи, които се освободиха отъ затворитѣ почнаха отново да грѣшатъ и да злоупотрѣбаватъ съ своя животъ. Тогавашниятъ царъ на египтянитѣ казалъ: „Не е дошълъ Онзи, който да научи хората какъ трѣбва да живѣятъ. Разумното Слово не е дошло“. Не само изкуство трѣбва, не само музика трѣбва, но трѣбва сега и разумното Слово. Тѣзи велики сили трѣбза да се съединятъ. Азъ уподобявамъ музиката и художеството на едно здраво тѣло. Човѣкъ не трѣбва да има хилаво тѣло. Музиката азъ уподобявамъ на едно отлично сърце въ човѣшкия организъмъ.

Още единъ етапъ има сега въ развитието на човѣшката душа. Ние очакваме възкръсението, т. е. идването на Великия Божи Духъ, Той да донесе великото въ свѣта, да съедини художеството съ музиката, значи

да съедини сърцето съ ума и да ни покаже какъ трѣбва да се живѣе. Сега, ще ви приведа другъ единъ примѣръ изъ съврѣмения нашъ животъ, да ви покажа, че схващанията на хората за живота сж криви. Примѣрътъ се отнася за единъ виденъ лѣкаръ, англичанинътъ Белмонъ Морисъ, отличенъ човѣкъ по умъ, по душа, по характеръ. Оженилъ се той за една красива англичанка, ако можемъ да кажемъ, че англичанкитѣ сж красиви. Жена му никога не го разбирала. Тя имала за него такова мнѣние, каквото жената на Гьоте за самия Гьоте. Тя мислила, че той е човѣкъ безсърдеченъ, човѣкъ егоистъ, който мисли само за себе си. И всѣки день имала разправи съ него, като му правила извѣстни забѣлѣжки. Той, обаче, си правилъ своитѣ добрини, и когато искалъ да направи нѣкое добро, турялъ си маска. Направи доброто, и като се отдалечи, хвърли маската си. Това било неговъ навикъ. Искалъ никой да го не знае кога прави добро. Единъ день, гледа на улицата, жена му еъди на конь, пада отъ коня и си счулва крака. Туря си маската набързо, дава първа помощ на жена си, завежда я въ клиниката да ѝ прѣвържатъ крака и се отдалечава. Занасятъ я въ кжщи. Връща се вечеръта мжжа ѝ, тя го посрѣща съ думитѣ: „Видѣхъ днесъ единъ благороденъ човѣкъ, не е като тебе поплювко“. Думата „поплювко“ не е толкова красива; бихъ ви казалъ английската дума, но ще я замѣстя съ тази. „Е“, казва ѝ той, „какво има?“ — Кракътъ си счупихъ, но намѣри се единъ лѣкаръ, благороденъ човѣкъ, отлична душа, той ми помогна, но не можахъ да запомня лицето му. „Тѣй ли, радвамъ се, че има такива хора“. „Радвашъ се, радвашъ, но и ти като него трѣбва да бждешъ. Отъ тебе азъ толкова години страдамъ. Ти направи моятъ животъ нещастенъ“. Това сж нашитѣ съврѣменни разбирания. Онзи, който ти е направилъ доброто, той е Белмонъ Морисъ, само че той като прави добро, носи маска, а всичкитѣ съврѣменни християни въ Америка, въ Англия и тукъ въ България, като правятъ добро, сж безъ маски. Като дойде при мене нѣкой такъвъ, азъ трѣбва да си наложамъ голѣмо търпѣние, и той започва: баба му, майка му, баща му, сестра му, това направили, онова направили — ще угости свѣта само съ добро. Всички хрис-

тиани казватъ: „А ние, християнитѣ отъ тази култура, мислимъ като християнитѣ въ Америка, като хугенотитѣ, ние сме учени, културни хора — изучаваме математика, астрономия, знаемъ какво става по небето“. Богъ казва: „Добрѣ, поставете тия благочестиви хора на новата култура на единъ изпитъ!“ И сега бѣше първиятъ изпитъ. Видѣхме културата на съврѣменнитѣ християни въ време на войната. Ще кажете: е, това бѣше за онѣзи, които сж на бойното поле. Не, не, всички бѣхме на бойното поле. Всинца сме отговорни. Мислите ли, че при сегашното състояние, въ което се намираме, невидимиятъ свѣтъ, онѣзи напрѣднали наши братя, могатъ да ни откриятъ нѣкои по-велики тайни? — Могатъ да ни откриятъ, но въ свѣта ще има по-голѣми нещастия.

Азъ бихъ желалъ да се срѣщна съ хората на новата култура. Тѣй сж наречени тѣ въ обикновенъ смисълъ на думата, но азъ ги наричамъ „братя на човѣчеството или Синове Божии“. Не, понеже обвиниха Христа, че се наричалъ Синъ Божий, то по-право, хората на новата култура азъ бихъ ги нарекълъ „синове на Любовта“. Азъ обичамъ тази дума, обичамъ да се срѣщамъ съ синове на Любовта, не разбирамъ любовъ въ обикновената смисълъ. А сега, седне нѣкой братъ или сестра да ми прави забѣлѣжки за моитѣ отношения къмъ него. Мислите ли, че азъ не зная какви трѣбва да бждатъ моитѣ отношения? Нѣкой казва: ама вие не се обърнахте къмъ мене, както трѣбва. Е, мислите ли, че това азъ не го зная? Азъ по-добрѣ го зная. Нѣма актъ въ моя животъ, който азъ да не съзнавамъ. Нѣкой казва: ама ти не видѣ. Не, не, азъ зная, но мълча, и ако мълча, има защо. Друга философия има вътрѣ въ живота, и нѣма защо да ставамъ азъ добъръ за васъ. И до тогава, докато вие мислите малко злѣ за мене, азъ съмъ добрѣ, но почнете ли да мислите, че азъ съмъ добъръ, казвамъ ви: азъ съмъ на фалирване. Азъ признавамъ въ свѣта само Единъ добъръ, благъ, Той е Богъ на Любовта. Онѣзи, които сж извънъ материята всички сж съвршени, но онѣзи, които сж въ материята вътрѣ облѣчени, неизбежно е за тѣхъ да носятъ единъ товаръ. Но защо? — Приятно е за тѣхъ.

„Всичко, каквото чухъ отъ Отца си“, казва Христосъ, явихъ ви го“.

Сега, азъ искамъ да ви обърна внимание на слѣдующето: вие искате вашиятъ животъ да се измѣни. Трѣбва да се измѣни, и ще се измѣни! Не само това, но ще се измѣни животътъ ви и въ вашитѣ желания и мисли. Питамъ сега: каква искате да бжде слѣдната фаза на туй измѣнение, нагорѣ или надолѣ? Изпитвали ли сте олази дълбока мисль въ себе си, да чувствувате въ душата си, че имате подкрѣпата на Бога? Чувствували сте въ дѣйствителностъ подкрѣпата на Любовта? То е едно мистическо прѣживѣване вътрѣ, като че ти си въ съгласие съ цѣлия свѣтъ и съ всичкитѣ велики мисли, нагорѣ и надолу, ти едноврѣменно присѣтствуващъ и на небето, и на земята. Чувствували сте такова състояние? Виждали ли сте какъвъ е смисълътъ тогава?

Сега, щомъ дойде Любовта на земята, ние ще може да имаме извѣстни опрѣдѣлени движения. Разказва ми единъ мой приятель: „Прѣди нѣколко дни видѣхъ единъ много приятенъ, много красивъ жестъ, какво означава той?“ Какъвъ е тоя жестъ? Разправя ми той: „Вървя си изъ пѣтя, и гледамъ една млада мома върви прѣдъ мене, много спрѣтната, и току изведнѣжъ си тури прѣста на устата, и хопъ — обърна се на другата страна и си трѣгна. Първо отиваше къмъ една посока, а послѣ се обърна къмъ друга. Какво искаше да каже съ този жестъ?“ Тя говореше на него: „Когато ще кажешъ нѣщо, тури ключа на Любовта на устата си. Искашъ да кажешъ нѣщо лошо, тури първия прѣстъ на устата си, тури ключа на Любовта. Заканвашъ се нѣкому: „Азъ ще му кажа, ще му докажа, че не съмъ простъ човѣкъ, свършилъ съмъ 2—3 факултета, заможенъ търговецъ съмъ, и у мене има достоинство, а той да ме обижда!“ И ще започнешъ да му доказвашъ. Не, тури на устата си ключа на Любовта! Ако нѣкой има право да говори, това е Господъ. Говорилъ ли е Той до сега? — Много пѣти е говорилъ, хиляди пѣти е говорилъ. Знаете ли какъвъ е характерътъ на Бога? Едно врѣме Господъ слѣзълъ на земята и като вървѣлъ по камънитѣ, настѣпилъ една мравка. Тя се обърнала и Го ухапала. Той се спрѣлъ, помилвалъ я и ѝ казалъ: „Понеже те настѣпихъ, сега ще те направя една хубава мома, и ще бждешъ свободна отъ всички

страдания“. Минавалъ послѣ покрай едно цвѣтенце, и като искалъ да помогне на едного, стѣпилъ върху цвѣтенцето и го счупилъ. Чулъ една въздишка. Ти защо не внимаваешъ, отиде моятъ животъ! Навелъ се Господъ, помилвалъ го: „Хубаво, ще те направя единъ много хубавъ момъкъ, и ще те оженя за онази хубава мома“. Така е, когато Той слиза. Ще кажете: това е изъ 1001 нощъ. Не, това сж факти вжтрѣ изъ козмоса, но трѣбва да се отворятъ нашитѣ очи, да видимъ тази велика Истина, която прониква навсѣкждѣ. Трѣбва да имаме доблестенъ характеръ. Земята и небето ще прѣминатъ, казва се, но думитѣ на Любовта нѣма да прѣминатъ. Всичко ще прѣмине, но Божествената Любовъ, и всичко онова, което е внесено въ нашитѣ тѣла, въ нашитѣ сърца, въ нашитѣ умове, въ нашитѣ души и духове, ще остане за хиляди вѣкове. Туй е единственото нѣщо, което ще остане за онази вѣчностъ! То ще остане и ще ни придружава. И тогава, когато влѣземъ въ небето, съ какво ще се похвалимъ? Ще кажете: азъ съмъ чистъ, азъ съмъ праведенъ. Ще ти каже Господъ: „Онѣзи животни, които ти стѣпка, които разруши, спрѣ ли се да ги подигнешъ, попразишъ и полѣешъ съ малко водица? Онѣзи животни, които нарани, спрѣ ли се да прѣвържешъ тѣхнитѣ рани? Всички онѣзи сърца, които нарани, спрѣ ли се да поправишъ прѣдъ тѣхъ своитѣ грѣшки?“ А ние се спрѣмъ и казваме: да имаме моралъ! Какъвъ моралъ? Като си легна вечерно врѣме, трѣбва да се изправа прѣдъ Бога и да прѣкарамъ прѣдъ ума си всички хора, съ които съмъ се срѣщалъ прѣзъ деня, да видя сторилъ ли съмъ това, което трѣбваше да направя. Това е моралъ! Ние казваме: Слава Богу, днесъ азъ живѣхъ добрѣ. Това не е моралъ. Това не може да внесе онази красота вжтрѣ, нито въ моя, нито въ вашия духъ. Така днесъ проповѣдватъ на всѣкждѣ: и въ Индия, и въ Америка — единъ обикновенъ моралъ. Не, душа се изисква, душа! Нека богатиятъ да си е богатъ, но богатъ по сърце. Нека учениятъ да си е ученъ, но съ единъ просвѣтенъ умъ. Нека силниятъ да си е силенъ, но неговата сила да е подквасена съ любовъ, тази сила да бжде въ защита на слабитѣ. И всички ние трѣбза да подкрѣпваме слабитѣ и немощнитѣ. Всѣка една морална мисълъ, всѣко едно

морално чувство у васъ е слабо. Защо? — Защото не е подкрѣпено отъ вашия вжтрѣшенъ животъ, не говоря за външния. Всѣко едно Божествено чувство, всѣка една благородна Божествена мисль, която клони да погине, ще я подкрѣпишъ и ще ѝ дадешъ животъ. Тази мисль, това чувство, въ тѣхъ има животъ. Въ тази мисль единъ день ще влѣзе да живѣе единъ ангелъ. Въ това, днесъ слабо чувство, утрѣ ще влѣзе единъ херувимъ да живѣе. Това е една малка стаица, въ която трѣбза да живѣемъ. Слѣдователно, ние съ нашитѣ мисли, съ нашитѣ чувства, съ нашитѣ дѣйствия създаваме материалъ, отъ който бѣдещиятъ свѣтъ може да живѣе. Отъ тѣхъ той ще се създаде. Питамъ тогава: какво създаваме ние? Какви работи приготвяватъ българитѣ за градежъ на своето здание въ другия свѣтъ? Тия тухли, които еврейтѣ правиха въ Египетъ, бѣха направени отъ прѣстъ и слама.

„Всичко, каквото чухъ отъ Отца си, явихъ ви го“.

Какво? Казва единъ отъ евангелиститѣ: „Богъ толкозъ възлюби свѣта, че изпрати своята жива Любовь да внесе животъ въ мъртвитѣ дѣца на земята“. Турете една линия, и започнете новия животъ въ васъ! Нека десетъ души отъ васъ, азъ не искамъ всички, нека се намѣрятъ десетъ души днесъ, да започнатъ новия животъ. Хайде, ако нѣма десетъ, трима души нека да сж, по-долу не снемамъ. Трима или десетъ души отъ цѣлото събрание, внесете тази велика мисль въ вашия животъ, и вие ще бждете въ състояние да обърнете колелото на цѣлата земя въ друга посока. Сега, нѣкои може да ми възразятъ: това е щестлавие. Не е. Този Божественъ ключъ отъ 8000 години чака да го завърти нѣкой. Тукъ, електричеството въ София, има общи ключове, съ които се пуца, но въ всѣка една ваша стая има само единъ специаленъ ключъ. Слѣдователно, тѣзи, които отварятъ общитѣ ключове, ще дойдатъ ли въ вашата стая да отворятъ ключа ви? Не, вие сами ще си го отворите, и ще видите дали има свѣтлина или не. Казвамъ ви: завъртете ключа на тази Божествена Любовь! Колкото животътъ е по-простъ, толкова е по-лекъ за изпълнение.

Казва Христосъ: „Каквото чухъ отъ Отца си, явихъ ви го“.

Единственото нѣщо, което дѣйствува вътрѣ въ душитѣ ни и можемъ да го приложимъ всичко скрито, то е онази разумна Любовь. Маска трѣбва да имаме на лицето си! Нека само онзи, който върши добро, и само нашиягь Учитель въ тайно, знаеягь онѣзи велики постѣпки! Само така човѣкъ е силенъ. Свалишъ ли своята маска, ти си прѣстѣпилъ единъ законъ, и въ природата ще настане сухота. Маска е потрѣбна, както облацитѣ отгорѣ, за да може тази влага да дѣйствува у насъ. Тѣй трѣбва да направимъ. А за туй, което говори свѣтъгь отвънъ, да си запушимъ ушитѣ.

„Всичко, каквото чухъ отъ Отца си, явихъ ви го“. Е, питамъ сега: прѣдставете си, че Христосъ отвори вратата тамъ, какво ще направите? Вие веднага запитвате: „Съ какви дрехи ще влѣзе Христосъ?“ Всички ще станете да Го посрѣщате и ще има едно надпрѣварване, кой да Му цѣлуе ржката. Туй е външната страна. А колко пѣти Господъ е хлопалъ на вашитѣ сърца! Казвате: Господи, не ме смущавай, сега не съмъ разположенъ, за другъ пѣтъ. И послѣ питате: „Дали е Христосъ или не?“ Той казва: „Иди, еди-коя си вдовица има нужда“. Вие казвате: дали Христосъ ми говори? Не ме ли поставятъ на изпитание? Но, ако влѣзе сега Христосъ, вие всички ще се изпровървите да Му цѣлувате по десетъ пѣти ржка. И при това ще има скачане, радостъ! Не, не, това не е животъ. Азъ мога да накарамъ всинца ви да скачате. Ако ви дамъ едно голѣмо угощение, ще скачате. Отишли десетъ ханѣмки при единъ българинъ чорбаджия на гости. Той ималъ вино хардалия, но не могълъ хубаво да го прѣсѣче, та станало много силно. Хазяйката направила една хубава млѣчна баница, каквато турцитѣ обичатъ, налѣла хардалия вино, гостила ги добръ. Обаче, всички се напили. Като се изпонапили, почнали да играятъ, фереджетата имъ взели да се мѣтатъ на една, на друга страна, всички скачатъ. Какво става? Хардалия вино е това! Кой не е веселъ като му паднатъ 100 — 200,000 лева? Е, скача, побѣдилъ. Но щомъ ги побѣдятъ, свалятъ оржжието. Не е така. Въ вътрѣшното разбиране на живота има нѣщо дълбоко, което трѣбва да разберемъ.

Сега, азъ съмъ увѣренъ въ едно нѣщо, нѣмамъ никакво съмнѣние въ него: всички вие разбирате Исти-

ната; всички вие разбирате Любовта; всички вие разбирате Мъдростта. Разбирате ги, но криете, маска носите. И азъ не мога да ви похваля, не мога да кажа, че вие сте добри. Докато сте въ материята, дръжте си маски на лицето. Щомъ влѣзете въ Божествения свѣтъ, свалете маскитѣ.

„Всичко, каквото чухъ отъ Отца си“, казва Христосъ „явихъ ви го“.

Излѣзте една нощъ вънъ и обърнете очитѣ си къмъ онова далечно пространство, къмъ онѣзи свѣтли звѣзди! То е великото бждеще, което ви очаква. Тамъ сж всички онѣзи велики библиотеки, тамъ е скрито великото знание. Това сж култури, култури, култури; това сж сжщества, иерархии. Всичко туй ще го прѣбродите, и като живѣете по 100 милиона години въ всѣка една слънчева система, а тѣ сж сто милиона слънчеви системи въ нашата вселена, въ края на врѣмето, единъ день като се срѣцнемъ, вие ще ми разправите за всички онѣзи ваши екскурзии, които сте имали, и азъ ще слушамъ всичко онова велико, което ще ми кажете, съ най-голѣмо внимание. Само тогава ще се разберемъ.

Богъ е Любовь, и Любовта носи живота въ свѣта.

Бесѣда, държана на 9/XII 1923 г.

Той ги изпита.

„А това казваше Той да го изпита защото си знаеше какво щеше да прави“.

Думитъ, тъй както сж поставени, почти нѣматъ никакъвъ смисълъ. Тия думи мязатъ на единъ скжпоцѣненъ камъкъ, който е скритъ въ една обвивка, и всѣки минава и го подритва, като едно малко камъче, което се търкаля по пжтя. Почти цѣлиятъ човѣшки животъ е така направенъ, отъ такива малки камънчета, които ние подритваме. Срѣщнете кой и да е човѣкъ, като започнете отъ най-обикновенитѣ хора до най-великитѣ гении, всички се стремятъ къмъ нѣща възвишени, идеални, всички ще ви говорятъ за идеали. Срѣщнете кой и да е говедаръ, и той ще ви говори за идеали. Срѣщнете учени и философи, и тѣ ще ви говорятъ за идеали. Срѣщнете адвокати, майки, бащи, свещеници, и тѣ ще ви говорятъ за идеали. Всички ще ви говорятъ за единъ великъ идеалъ, но спрете се, поискайте да ви опрѣдѣлятъ тѣхния идеалъ, ще видите, че идеалътъ въ тѣхния умъ не е строго опрѣдѣленъ. Напримѣръ, нѣкой слушалъ нѣкоя отлична рѣчь или бесѣда на нѣкой гиденъ проповѣдникъ и казва: е, хубава, много хубава, отлична бѣше тази бесѣда. Но кажете, гдѣ е хубавото? — Е, хубава бѣше. И тъй ще си остане. Хубава, но тази дума „хубава“ не е нѣщо опрѣдѣлено. Когато ние се срѣщнемъ съ самата дѣйствителностъ, въ даденъ моментъ, силата на човѣка се опрѣдѣля вънъ отъ врѣмето и пространството. Тя не че не е опрѣдѣлена, но въ нашето развитие, въ нашата еволюция ние не сме въ състояние да опрѣдѣлимъ човѣшката сила. Ние изобщо опрѣдѣляме проявлението на човѣшкия умъ, на човѣшкото сърце въ крайнитѣ резултати, а крайнитѣ прѣдѣли всѣкога показватъ слабостъ въ човѣка. Когато една вода достигне крайнитѣ прѣдѣли тя е слаба. Силна е само въ самото начало, въ края си е слаба.

Слѣдователно, смисълътъ на живота е да опрѣдѣли човѣкъ, въ що стои неговиятъ идеалъ. Идеалъ не може да бѣде вашата кжща; идеалъ не може да бѣде знанието; идеалъ не може да бѣде свѣтлината; идеалъ не могатъ да бждатъ паритѣ; идеалъ не може да бѣде силата; идеалъ не може да бѣде красотата; идеалъ не може да бѣде добротата. Защо? — Всички тия нѣща търпятъ промѣни въ свѣта. Силниятъ е силенъ при извѣстни условия, слабиятъ е слабъ при извѣстни условия; учениятъ е ученъ при извѣстни условия, глупавиятъ е глупавъ при извѣстни условия. Всички нѣща, които се видоизмѣняватъ, не съдържатъ въ себе си идеалъ. Слѣдователно, идеалното е безъ промѣни и безъ измѣни. Но туй е пакъ неопрѣдѣлено. Идеалътъ е сжщина, която съдържа цѣлокупността на цѣлото битие въ себе си. Този идеалъ, тази реалностъ съдържа всичко въ себе си. И първото проявление на този идеалъ въ свѣта, това наричаме ние обикновената човѣшка любовъ, за която всички говорятъ. До извѣстна степенъ всички търсятъ тази любовъ. И дѣйствително, човѣшката любовъ азъ я взимамъ като едно качество на човѣка. Докато туй качество сжществува въ човѣка, човѣшкиятъ животъ, човѣшкитѣ мисли, човѣшкитѣ желанія, човѣшкитѣ дѣйствия иматъ смисълъ. До тогава, докато този малъкъ пламъкъ сжществува у човѣка, неговиятъ животъ има смисълъ. Азъ не говоря за любовта съ този червения пламъкъ, нито съ портокаления, нито съ зеления, нито съ синия, но за любовта, която е съ една мека, бѣла свѣтлина. Но не разбирамъ и тази бѣла свѣтлина, която сжществува въ свѣта. Тази бѣлина, която вие имате на вашитѣ ризи, въ сравнение съ тази бѣлина, за която ви говоря, ще ви се покаже черна. Слѣдователно, до тогава, докато любовта сжществува, силата, знанието иматъ смисълъ. Ние искаме да бждемъ силни. Защо? — Защото имаме извѣстенъ обектъ, който обичаме, искаме да се покажемъ прѣдъ този обектъ. Защо онзи младиятъ момъкъ иска да работи за своя народъ? Този народъ стои като идеалъ прѣдъ него. Той иска да се покаже, че работи за народа си, той иска да се подигне, иска всички сжщества да го славятъ, той иска да бѣде силенъ.

Сега, това сж копнежи на човѣшката душа, турени

въ една крива посока. Човѣкъ се е отклонилъ отъ своята права посока. Искаме да помагаме на хора, които не се нуждаятъ отъ нашата помощъ. Искаме да спасимъ тѣзи, които не се нуждаятъ отъ нашето спасение. Това сж глупави нѣща, турени въ една крива посока, на една крива основа. Ако нѣкой се задъне въ една крива улица, трѣбва ли да върви тамъ? Сегашнитѣ хора казватъ: не трѣбва ли никакво стремление? На този, който се е задънилъ, казвамъ: върни се назадъ, не можешъ да излѣзешъ! Нѣкой казва: не трѣбва ли да обичамъ своя народъ? Питамъ: ти разрѣши ли въпроса съ себе си, съ своя умъ, съ своето сърце, съ своята душа, съ своя духъ? — Не. Върни се назадъ! Твоятъ народъ е съставенъ отъ разумни единици, и всѣка единица трѣбва да си търси пътя, тя сама е въ състояние да чувствува, да мисли, да дѣйствува тѣй, както трѣбва. Ще кажете: ама не трѣбва ли да спасяваме хората? Чудни сте! Ами че спасението, това е едно неестествено състояние на човѣшкия битъ. Ти говоришъ за една случайностъ въ свѣта, която може да се прояви. Нѣкой падналъ въ рѣката, въ морето, това сж случайности. Ние не трѣбва да изучаваме живота отъ случайноститѣ. Случайноститѣ въ живота послѣ ще ги изучаваме. Ние трѣбва да изучимъ живота въ онѣзи истински принципи, онѣзи истински методи, върху които е поставенъ, базиранъ. Кои сж истинскитѣ методи, върху които сж поставени съврѣменнитѣ народи, за да намѣрятъ своя пъть? — Съврѣменнитѣ европейски народи се намиратъ сега въ една задънена улица. И всички съврѣменни европейски народи мислятъ, че само чрѣзъ насилие може да се поправи пътятъ имъ. Не, насилието въ свѣта е нѣщо случайно. Любовта е единъ естественъ актъ, който сжществува въ всичкото битие, между всички животни, отъ най-малки до най-голъми. Всички тия народи, които сж свързани въ тоза ядро, иматъ отношение единъ къмъ другъ, свързани сж. Това е една философия. Връщали ли сте се назадъ да видите какъ се образували съврѣменнитѣ народи, какъ се образували съврѣменнитѣ общества, какъ се е образувала човѣшката рѣчь, какъ се е образувала човѣшката мисль? Всички тия нѣща ние ги взимаме на готово, както нѣкой математикъ взима една истина като ак-

сиома. Не, не, вземете за примѣръ човѣшкия езикъ. Съвременнитѣ учени хора и поети, азъ поне ги слѣдя, всички тѣ — и англичани, и французи, и американци, и индуси, всички си иматъ правила на своя езикъ, иматъ си граматика, иматъ си глаголи, мѣстоимения, сжществителни имена, прилагателни, причастия, приставки, но въ този езикъ всѣка една дума съдържа извѣстно качество. Думитѣ сж живи сами по себе си. Нѣкои думи вжтрѣ въ себе си носятъ такава отрова, която е въ състояние въ една минута отгорѣ да сломи човѣка. Ние, за примѣръ, казваме: зло, добро и т. н. Или, казваме думата „лицемѣръ“, но като туря прѣдъ тази дума едно прилагателно или едно сжществително, което съотвѣтствува на твоето име, или едно мѣстоимение, какъ ще ви се отрази, какъ мислите? — Веднага ще трепнешъ и ще подскочишъ. Или пъкъ, ако туря думитѣ „добро, истина, любовъ“, твоето сърце по единъ или другъ начинъ ще мръдне.

Сега, като дойдемъ до мисловия свѣтъ, сжщото е и съ мислитѣ. Формитѣ на всички мисли се отличаватъ една отъ друга. Мислитѣ, сами по себе си, и тѣ си иматъ форми. За примѣръ, ако азъ, тъй както си седя, прѣдамъ една моя мисль, тази мисль вече е единъ разговоръ. Вие нѣма да възприемете моята мисль, но едно сжщество съ по-тънъкъ усѣтъ, или едно сжщество извънъ материята, би схванало моята мисль като единъ звукъ, тя би му проговорила. Като казвамъ извънъ материята, подразбирамъ, извънъ материята, въ която живѣемъ. Ако азъ кажа въ ума си: „Вие сте добри“, вие може да не почувствувате нищо, но ще схванете една промѣна на лицето ми. Но ако ви кажа гласно, че сте добри, вие ще ме погледнете и ще си кажете: сериозно ли говоришъ, че азъ съмъ добъръ, или искашъ да ме изпиташъ? — не вѣрвате. Възприемането на мислитѣ, това е единъ актъ вжтрѣ въ животнитѣ, въ птицитѣ. Щомъ те срещне едно животно, погледне те въ очитѣ. Защо? — Исква да узнае какви сж твоитѣ намѣрения спрѣмо него, за да вземе едно рѣшение. Една птица те срещне, ще те погледне, ще прочете мисльта ти и ще хвъркне. Казва: „Господине, азъ имамъ особено мнѣние за тебе, не искамъ да се разговарямъ съ тебе, понеже и другъ пътъ съмъ се разговаряла,

затова прѣдпочитамъ да съмъ по-далечъ“. Птичкитѣ сж много досѣтливи. Нѣкои казватъ, че птичкитѣ не чувствуватъ. Не, тѣ иматъ тънко чувство, тънко ухо. Седятъ гургулички, гугуцатъ си. Приближава се ловецътъ съ пушка, веднага бѣгатъ. Приближавамъ се азъ до тѣхъ, спокойно си седятъ, казватъ: „Господине, добръ дошълъ, ние но онзи тамъ, съ онази култура на своето чифте, ние сме го опитали, опитали сме тази култура и отъ този езикъ искаме да бждемъ малко по-далечъ“. И цѣлата наша атмосфера е покварена! Отъ какво? Ако вземете книгитѣ, вѣстниците, тамъ има купъ думи турени, които не сж на мѣстото си. Нѣкой авторъ писалъ една книга. Азъ искамъ да зная, като е писалъ тази книга, какво е било неговото намѣрение. Ако единъ проповѣдникъ проповѣдва, трѣбва да знаемъ, какво е неговото намѣрение, като проповѣдва. Ако вие сте се събрали да ме слушате, какви сж вашитѣ побуждения? Азъ зная, едни идватъ за едно, други — за друго. Нѣкои идватъ тукъ да ме хванатъ за думитѣ ми. Тѣ сж пратени, казватъ: да го уловимъ този сега! И седятъ, бѣлѣжатъ въ книжката си. И казватъ: чакай сега, уловихме го. И почватъ да размѣстватъ думитѣ ми. Ако азъ съмъ казалъ нѣщо размѣстено, то е хроникрирано вече на друго мѣсто. Тоза е единъ великъ законъ. Азъ съмъ хванатъ вече, азъ съмъ отговоренъ прѣдъ себе си, отговоренъ съмъ прѣдъ този великъ законъ. Нима когато кажа нѣщо, което не е вѣрно, азъ не го зная? Азъ го зная прѣди васъ, азъ съмъ хванатъ прѣдъ себе си. И до сега още не е дошълъ нѣкой да ми каже, че тоза или онова не е вѣрно. Ако азъ съмъ направилъ една погрѣшка, азъ я зная прѣди васъ. Всѣка една погрѣшка п отрова, която влиза въ вашата кръвъ и не е тъй лесно да се измие, да се изхвърли навънъ. Нека тѣзи хора, които знаятъ толкова, взематъ единъ негъръ, да му смѣкнатъ тази чернина, да го направятъ бѣлъ. Обясняватъ, че това е пигментъ подъ кожата, тъй го създала природата. Нѣмамъ нищо противъ, може да е така, но вие, като учени хора, снете отъ него тази черна краска. Съврѣменнитѣ учени хора иматъ начинъ да почернятъ лицето на човѣка, но не и да го направятъ бѣло. Има такива учени американци, има и българи, които знаятъ това изкуство. Американцитѣ не си поплюватъ,

тѣ сж смѣлъ народъ. Като хванатъ нѣкого, прѣдъ нищо не се спиратъ. Да направятъ човѣка бѣлъ, не могатъ, но да го осакатятъ могатъ, майстори сж тѣ.

Сега, всички, които ме слушатъ, си казвате: той трѣбва да каже нѣщо, съ което свѣтътъ да се спаси. Е, знаете ли коя е спасителната дума? Азъ мога да ви я кажа, но връзка трѣбва да има между васъ, връзка трѣбва да има между всички нѣща. У васъ трѣбва да има такова непрѣодолимо желание, каквото у онази българка, баба Стана. До колко е вѣренъ този анекдотъ за баба Стана, битъ ли е, не зная, но ще ви приведа този примѣръ. Тази баба Стана, родомъ въ Варненско нѣкъдѣ, била много любознателна. Макаръ и 80 годишна, отива единъ день при учителя въ селото и му казва: „Слушай, стара съмъ, 80 годишна, но сърцето ми се е запалило, искамъ да уча. Не можешъ ли да ме приемешъ въ първо отдѣление, да се уча съ твоитѣ дѣца? — Не мога, инспекторътъ не позволява. „Но азъ искамъ да се уча!“ Учителътъ билъ досѣтливъ, казва ѝ: „Е, ще те приема като слушателка“. Нали има такива, които идватъ въ училищата да ревизиратъ, слушатъ, за да удобрятъ или не методата на учителя. Казва ѝ той: „Ще те приема като такава, която ще слуша, ще удобрява моя методъ“. Влиза въ училището, слуша тя. Обаче, като излиза баба Стана отъ училището, всички дѣца се нахвърлятъ отгорѣ ѝ. Едно на гърба ѝ, друго я дърпа за ржцѣтъ. Казватъ ѝ: „Ти си дошла да се учишъ съ насъ, какъвъ е твойтъ букваръ?“ Но, баба Стана е умна, тя помилва едно, помилва друго, и така всичкитѣ дѣца привикватъ съ нея. Започва тя тихо и спокойно да се учи и свършва 4-тъ отдѣления. Е, питамъ сега: кой отъ васъ, като баба Стана, при такива условия, би ималъ доблестъта да се учи съ малкитѣ дѣца и съ тѣхъ да свърши 4-тъ отдѣления? Азъ казвамъ: такова непрѣодолимо желание трѣбва да има въ човѣшката душа, да се домогне човѣкъ до великата Истина, която може да реформира живота.

Другото положение, което ни спѣва, то е, че имаме особени разбирания, които се обуславятъ отъ външнитѣ условия. Ще ви дамъ слѣдующия примѣръ. Той се отнася до англичанина Джонъ Розъ. Държи той своя неиздаденъ дневникъ и пише опитността си.

Въ какво седи тази опитност? Той е богатъ, заможенъ човѣкъ. Идва при него една вдовица и к зва: „Господине, азъ имамъ три дѣца, умирамъ отъ гладъ, моля, помогнете ми, ще измремъ отъ гладъ!“ Той ѝ помага. Получава отъ нея писмо, пише му тя: „Ти си толкова добъръ човѣкъ, като тебе нѣма другъ въ свѣта, ти си нашъ спасителъ“. Възхвалява го до Бога. Има той една графа въ дневника си, въ която пише похвалитѣ. Идва друга една жена при него, проси. На нея той нищо не дава. Получава писмо, пише му: „Господине, макаръ че посѣщавашъ църквата, четешъ Евангелието, но си много коравосърдеченъ човѣкъ“. Пише той това въ друга графа на дневника си. Въ една графа пише: като тебе добъръ човѣкъ нѣма. Въ другата графа пише: като тебе лошъ човѣкъ нѣма. На едната страна: като мене добъръ човѣкъ нѣма. На другата страна; като мене лошъ човѣкъ нѣма. Питамъ сега: на какво се обуславя мнѣнието на тѣзи хора? — Дали имъ далъ или не пари. Да дадешъ пари нѣкому, това добро всѣки може да го направи. Ако азъ ви дамъ 100—200 лева, това и всѣки другъ може да го направи. Споредъ менъ добро е това, което азъ мога да направя, и никой другъ да не може да го направи. А туй, което азъ мога да направя, другъ може да го направи, то не е добро. Добро е това, което азъ мога да направя, и никой другъ да не може да го направи. Доброто е това, което вие може да направите и никой другъ да не може да го направи. Тѣй седи великиятъ законъ въ свѣта. И по това се различаватъ всички разумни души. Туй добро, което тѣ могатъ да направятъ, никой другъ не може да го направи. Мисълта, която тѣ проектиратъ въ свѣта, никой другъ не може да я проектира. По туй сж тѣ особени. А сега всички казватъ: ние сме едно. Ако нѣмате тази особеностъ, тогава нѣма защо да говоримъ, че въ свѣта всички сме едно. Едно въ какво? Едно въ Бога, едно въ цѣлото, едно по отношение на безграничното, а не едно въ туй, какъ се проявяваме въ даденъ моментъ. Въ туй седи красотата на свѣта. Нѣкой казва: азъ искамъ да бъда като тебе. Не, ти като мене не можешъ да бждешъ. И 10 милиона царвули да скжсашъ, ти като мене не можешъ да бждешъ. И азъ, да скжсамъ 10 милиона царвули,

като тебе не мога да бжда. Следователно, не се стреми да бждешъ като мене, а се стреми да бждешъ като себе си, като тази първоначална форма, която Богъ е турилъ въ тебе. Този законъ се явява навсѣкждѣ.

Сега, но нѣкой пжтъ, ние мислимъ, че можемъ да спасимъ човѣка. Не можемъ. По нѣкой пжтъ ние мислимъ, че може да развратимъ човѣка. И това е невъзможно. Всѣки човѣкъ самъ се развращава. И обществото за това не е отговорно. Вие ще ми цитирате, че можете да извратите Словото Божие. Да, азъ мога да извратя Словото Божие въ себе си, но въ васъ не мога. Вие сами можете да го извратите. Вие сте единственитѣ, които можете да покварите вашата мисль, азъ не мога да я покваря. Тѣй седи великиятъ Божественъ законъ. Ако азъ имамъ такава сила, че да мога да извратя вашата мисль, да ви извадя отъ релситѣ, тсгава азъ съмъ всесиленъ да оразя свѣта. И тѣй, първото нѣщо, съ което ви заблуждаватъ, е като казватъ: слушайте, този е пжтътъ на вашето спасение, този е пжтътъ, по който можете да се подигнете. И сега въ Англия, въ Америка, въ Франция, навсѣкждѣ има редъ автори, които проповѣдватъ начини за придобиване на богатства. Е, този авторъ, който ти прѣпоржчва начини, за да се подигнешъ, да забогатѣешъ, може ли да ти гарантира, че туй богатство, което придобиешъ, ще можешъ да го носишъ вѣчно съ себе си? Има единъ начинъ, по който човѣкъ може да задържи своето богатство. Има единъ начинъ, по който човѣкъ може да задържи своята мисль, свѣжестъта на своитѣ чувства, своята младина, своя миръ, добротата, своето веселие. Има единъ начинъ! И сега, всички съврѣменни хора търсятъ най-лесенъ начинъ.

„И това казваше Той да го изпита“.

Кой изпитва? — Учителтъ може да изпитза, когато прѣдаде на ученицитѣ си извѣстна материя. Богъ може да изпитва хората. Знанието, силитѣ, които ви е далъ, може да ги изпита, но сжщеврѣменно Богъ не прави хората нито добри, нито лоши. Азъ слушамъ, седятъ нѣкои сестри, братя или външни хора и казватъ: Богъ всичко може. Е, това философия ли е? Ние знаемъ Господа. Ние, казватъ, вървимъ споредъ волята Божия. Ами знаете ли сигурно, че вървите по волята Божия?

По какво познавате? Придобили ли сте вие онзи огънь? Добрѣ, азъ ще туря прѣста си на пламъка на вашата свѣщъ, и ако прѣстътъ ми не изгори, азъ казвамъ: да, вие сте придобили едно изкуство, придобили сте свещения огънь. Ако туря прѣста си, и той изгори, казвамъ: този огънь, който сте придобили, е обикновенъ огънь, него и свѣтътъ има. Често правя опити. Като говоря тѣй, на онѣзи, които ме слушатъ, казвамъ: опитайте туй учение, послѣ ме слушайте! Отъ никого не искамъ да приемете нѣщата направо. Азъ имамъ нѣкои ученици, които казватъ: тѣй казва моятъ Учителъ. Считатъ, че това е fait accompli, и не имъ трѣбва друго нѣщо. А, не, не, съ махане на ржцѣтъ, и съ клатене на главъ, това не е учение. Божественото учение, което ви проповѣдвамъ, е живо учение. Ще поставите вашия прѣстъ на моя огънь. Вашиятъ прѣстъ е боленъ. Турите го на моя огънь. Той оздравѣе, подмлади се. Казвамъ: благодарни ли сте? — Много съмъ благодаренъ. Лакетътъ ви е боленъ. Турите го на моя огънь и той оздравѣе. Благодарни ли сте? — Много. Може да правите опити. Сто опити може да направите, и ако 99 отъ тѣхъ излѣзатъ сполучливи, този огънь може да лѣкува.

„И това казваше Той да го изпита“.

Туй е необходимото, до което ние съврѣменнитѣ хора трѣбва да се домогнемъ. Това положение, прѣзъ което сега минава свѣтътъ, е трансформиране отъ едно състояние въ друго. И съврѣменнитѣ учени хора почватъ да го забѣлѣзватъ. Онзи ледъ, по който вие сте играли до сега, почва да се топи и изгубва своята твърдостъ. Вие забѣлѣзвате, че не може вече съ вашитѣ кѣнки да си играете по него, и почвате да потъвате. Всичкиятъ ледъ почва постепенно да се топи и остава водата. А въ тази вода още не сте се научили да плувате. Сега, когато говоримъ научно, че за грѣшнитѣ въ този свѣтъ нѣма услозия да живѣятъ, защо казваме това? Хората по нѣкой пѣтъ мислятъ, че трѣбва да имаме нѣкой външенъ заговоръ. Не е така. Въ природата има другъ единъ законъ. Вие въ вашия животъ вече носите отровата, отъ която ще се разложите. Цѣли фамилии, цѣли раси сж изчезнали отъ лицето на земята съ своя грѣшенъ животъ.

И тъй, ние се приближаваме къмъ онази велика Истина. Казвате: какъ трѣбва да се живѣе? Още не можете да научите какъ трѣбва да се живѣе. Първото нѣщо, което човѣкъ трѣбва да приложи е, да започне съ най-малката величина. Тѣй започватъ математицитѣ. Идете въ кое и да е отдѣление, какъ започва учителтъ? Той започва съ единицата, и послѣ съ 2, 3, 4, 5, и така продължава до десетъ. По-послѣ, този процесъ постепенно се усложнява, усложнява. Азъ гледамъ, щомъ дойдемъ до моралния свѣтъ, току вижъ, нѣкой простъ човѣкъ изведнѣжъ започва съ много сложни процеси, съ хиляди, съ милиони започва. Не, ще започнешъ съ единицата. Тази единица е въ тебе. Но туй едното е едно житно зърно. За него има начини, чрѣзъ които може да се прѣвѣ не отъ една форма въ друга.

И тъй, Христосъ изпиталъ своитѣ ученици.

За какво ги е изпиталъ? Мисълта е скрита вътрѣ. Той ималъ съ тѣхъ частни разговори, училъ ги е какъ трѣбва да живѣятъ, какъ да употребяватъ животѣ сили вътрѣ въ природата. За туй нищо не е писано. Сега всички говорятъ за спасение, за любовъ, но каква е тази любовъ между хората? Тази любовъ е обикновената любовъ. Тя не е направена отъ такива форми, които не търпятъ видоизмѣнения. Видоизмѣнятъ се.

Когато ние развиваме Истината, нѣкой пжтъ тя ни засѣга отблизо, и нѣкои ще кажатъ: тази бесѣда е насочена противъ насъ. Не е въпросътъ, дали е насочена противъ нѣкого. Истината не може да се насочи противъ никого. Ако нѣкой мисли, че тази Истина има него прѣдъ видъ, той си дава много голѣмъ тежестъ. По нѣкой пжтъ азъ казвамъ, че Богъ мисли заради насъ и нѣкои казватъ: е, значи Богъ мисли заради насъ. Нѣкои вѣрватъ, нѣкои не. Богъ за насъ не мисли тъй, както ние мислимъ за себе си. Когато казвамъ, че Богъ мисли за хората, азъ разбирамъ слѣдното: Богъ е далъ на всѣки човѣкъ необходимото за живота, далъ му е разумнитѣ сили, далъ му е чувствуването, далъ му е воля и казва: „Твоего благо сега се намира въ твоитѣ ръцѣ, ще работишъ споредъ наставленията“. И слѣдъ туй седи. Богъ не се занимава съ насъ ни най-малко, но тѣзи живи сили въ насъ тѣ се занимаватъ съ всѣки едного. Тѣ го подтикватъ, тѣ го почук-

ватъ, казватъ: „Слушай, знаешъ ли какво казва Господъ?“ Нѣкой казва, че туй му казалъ Господъ, онуй му казалъ Духътъ. Нищо не му е казалъ Духътъ, но тѣзи живи сили, които работятъ въ него, тѣ му казватъ, Много голѣмо значение си даватъ хората! Ако Господъ дойде да говори специално на всѣкиго, кждѣ ще му излѣзе края! Всички пророци казватъ, че Господъ имъ говорилъ. Право е. Но специалната мисль, че Господъ имъ говорилъ, то е вече особена привилегия. Има светии, велики Учители, адепти, които съ хиляди години сж чакали да имъ проговори Господъ. Не че не се занимава съ тѣхъ, но моментално Той изпраща всичко и казва: „Тѣзи дѣца още не сж готови, затова нека се занимаватъ съ онѣзи живи сили, които сж у тѣхъ, съ тѣхъ да работятъ. Е, ти си художникъ, имашъ талантъ, казвашъ: „Да дойде Господъ да ми помогне!“ Не, ти имашъ великъ талантъ, самъ можешъ да си помогнешъ, но ти искашъ изведнѣжъ. Не, не може изведнѣжъ, полека, полека ще започнешъ. Всичкитѣ нѣща се придобиватъ съ много голѣмъ трудъ. Който мисли, че всичко се лесно добива, лъже се. Нѣма нищо по-мѣчно отъ да добиешъ Добродѣтелята, да добиешъ Любовта, да добиешъ Мѣдростта, да обичашъ Истината. Ще впрегнешъ всичкитѣ си сили, като баба Стана и на 80 години ще свършишъ 4-тѣ отдѣления. Тия дѣца ще скачатъ по главата ти отгорѣ, но ти ще знаешъ какъ да ги укротявашъ. Дѣцата, това сж твоитѣ мисли. Казвашъ: какво ще правя съ тия мои мисли?

„Той го изпита, защото си знаеше, какво щѣше да прави“.

И тѣй, най-първо трѣбва да се научите да употребявате правилно думитѣ, да научите силата на всѣка дума. Нѣкой пжтъ казвашъ нѣкому: ти не си искренъ. Но, тази дума, тази мисль, която си изказалъ, има обратно дѣйствиe. Никой нѣма право да употребява човѣшката мисль тѣй, както той си иска. Има начинъ какъ да се употребява, той е Божественитѣ езикъ. Нѣкой пжтъ трѣбва да употребя време да ви разправа, какъ се е образувалъ човѣшкиятъ езикъ, този първичниятъ езикъ, отъ който сж се образували всички други езици. Ами, тѣй, както човѣкъ се развива сега, мислите ли, че слѣдъ 1000 години човѣшкиятъ езикъ ще бѣде

туй, което е сега? Българският език такъвъ ли ще бжде? Ами слѣдъ 2000 години, слѣдъ 3000 години, слѣдъ 10,000 години какъвъ ще бжде езикътъ? Като дойдете тогава на земята, ни поменъ нѣма да има отъ сегашнитѣ езици. Звуковетѣ тѣй ще бждатъ измѣнени, че този езикъ ще прѣдставлява нѣщо архаистическо, само останки ще има отъ него, ще бжде нѣщо като стария санскритски езикъ. Тѣй ще го изучаватъ.

Азъ днесъ не говоря на ученицитѣ, обръщамъ се къмъ външнитѣ хора, тѣ ще ме разбератъ по-добрѣ сега. Ученицитѣ не сж въ състояние да ме разбератъ, но външнитѣ, свѣтскитѣ хора, този пжтъ тѣ ще ме разбератъ. Азъ на тѣхъ говоря днесъ, а ученицитѣ сж слушатели. Всѣка една дума вжтрѣ въ себе си съдържа една благодать или една отрова, съдържа или киселина, или основа. Онѣзи отъ васъ, които изучаватъ химията, знаете, какво стаза, като се съединягъ една киселина и една основа. Туй, което разяжда живота, това сж киселинитѣ. Нѣкой момъкъ се влюбилъ, назримѣръ. Казва: „Охъ, изгори ме“. Излиза, влиза, ходи, тропа изъ къщи. Какво има? — Изгори ме тази мома. Ахъ, любовъ! То е извѣстна киселина. Скача този младиятъ момъкъ. До сега той се е училъ отлично, пръвъ ученикъ е билъ въ университета, но сега, като седи, нѣма го. Не само съ студентитѣ е това. Разправятъ за единъ германски професоръ, човѣкъ на 80 години, влюбза се въ една отъ своитѣ ученички отъ университета и става разсѣянъ, не може да чете. Гениаленъ човѣкъ билъ, а сега седи, не може да си чете лекциитѣ. И най-послѣ трѣбваше да се откаже да чете лекции. Като чете лекциитѣ си, тя е въ ума му. Разказва, прави движения, но въ лекциитѣ си употребява нейното име. Казватъ за него: „Мръднала му дъската“. Не му е мръднала дъската, но таза красива мома е влѣла въ професора си своята отрова, която хората наричатъ любовъ. Азъ наричамъ това „любовъ на отравяне“. Така сж заченати и родени много дѣца. И какво става? Това сж все прѣстѣпни дѣца, дѣца съ най-лоши наклонности. И всичкитѣ хора говорятъ, че това било наслѣдственостъ, атавизъмъ. Не, всѣка мисълъ вие ще я спрете прѣдъ вашата врата, ще снемете всичкитѣ ѣ външни дрехи, ще провѣрите надписътъ ѣ какъвъ е, тѣй, както въ лабораторията по

надписа опитвате всичкитѣ шишенца, и най-послѣ ще я пуснете да влѣзе вътрѣ. Въ духовния свѣтъ всички мисли си иматъ имена, и ще провѣрите, захаръ ли съдържатъ, основа ли съдържатъ или киселина. Прочетете мисълта, и тогава употребете тази или онази дума. Сега, често се случва, отива нѣкой при единъ банкеръ, отъ когото иска пари на заемъ. Слѣдъ като си излѣзе, банкеринътъ казва отподирѣ му: „Вагабонтъ“. Е, какво иска да каже? Не се миназатъ 2—3 дни, и се чува, че този банкеринъ се поминалъ. Защо се поминалъ? Азъ ще ви кажа. Този човѣкъ, който, искалъ отъ него пари, е отличенъ, добъръ човѣкъ, има жена и три дѣца, дошълъ до отчаяние, отива при банкерина и му казва: „Господине, ще бждете тѣй добъръ, да ми направите една услуга, ще ми заемете една сума, имамъ жена и три дѣца, азъ съмъ честенъ човѣкъ, ще ви се издължа. Никаква гаранция не мога да ви дамъ, но ви давамъ честната си дума“. Понеже банкеринътъ бърза, скжпо е врѣмето му, казва: „Господине, моето врѣме е скжпо, нѣмамъ, не мога да ви услужа“. Този човѣкъ си излиза навънъ, въздъхва си. „А, вагабонтъ“! Слѣдъ три дни банкерътъ умира. Защо? Тази отрова, която изхвърлилъ върху този бѣдния човѣкъ, се връща върху него самия и го отравя. Защо? — Не далъ 1000 лева на този бѣденъ човѣкъ. Отъ невидимия свѣтъ го осждили, или, по-право, той самъ се осждилъ.

Сега, да ви покажа, какъ дѣйствува този законъ. Ще кажете: защо тѣй? Добрѣ, допуснете, че имате една верига, която се движи тѣй, както асансьоритѣ. Има двѣ колички, едната се качва, другата слиза. Допуснете, че тѣзи двѣ колички дойдатъ успоредно. И едната, и другата не се спущатъ, иматъ да разправятъ свои лични дертове. Какво ще стане? — Скжсва се веригата, и тогава и двамата се сгромолясватъ надолу. Но допуснете, че едната количка е тѣй направена, има си спирачка, и единиятъ остава да виси въ въздуха, а другиятъ се сгромолясва долу и умира. Слѣдователно, всичкитѣ спорове, които съществуватъ въ домозетѣ между мжжетѣ и женитѣ, сж все такива. Почнатъ ли да се каратъ мжжъ и жена, братъ и сестра, напрѣменно единъ отъ тѣхъ ще умре. Каратъ ли се гражданитѣ на единъ народъ, на този народъ

нѣма да му върви. Цѣлата история е пълна съ факти, които показватъ, че когато Провидѣнието ни доведе до изпити, въ които не можемъ да спазимъ законитѣ, идватъ нещастията. Казвате: не ни върви. Сега и българскиятъ народъ иска да му върви. Но кой е начинътъ да се помогне на българския народъ? Въ 1000 години българскиятъ народъ е направилъ 150 войни и толкова много убийства! Хубаво, я ми кажете, гдѣ е велика България тогава? Прѣди 500 години, като дойдоха богомилитѣ, всичкитѣ ги разпрѣснаха, избиха ги. Какво стана съ България? Духовенството имаше много хубаво желание, да спаси народа. Спаси ли го? — Не го спаси. Човѣкъ не се спасява въ своитѣ крайни резултати, той се спасява въ самото начало. Не само съ българитѣ е това. Покажете ми европейскитѣ народи! Спасиха ли се? Спасиха ли се египтянитѣ, вавилонянитѣ, асирийцитѣ? Испания, слѣдъ избиването на мавритѣ, спаси ли се? — Не. Кой народъ се е спасилъ чрѣзъ война? Нито единъ! Войната е нѣщо случайно вжирѣ въ живота. Трѣбва да се воюва при извѣстни условия, но при нормалния животъ войната е анахронизъмъ. Казва Мойсей: „Не убий!“ И азъ се чудя, като казватъ на извѣстни мѣста, че държавата имала право да издава присѣда за убийство. Като убиете туй сжщество, разбирате ли какъвъ е законътъ? — Слѣдъ смъртта си то може да прави много по-голѣми пакости, отколкото по-рано. За прѣдпочитане е да държимъ лошитѣ хора тукъ на земята, отколкото да ги убиваме и да ги пратимъ на по-хубаво мѣсто. Ама чудни сте! Имамъ една запушена стъкленица съ отровенъ газъ. Докато е затворена, вие сте въ безопасность. Но казваме: „Да се освободимъ отъ този газъ!“ Какво ще стане съ васъ, като се пусне този газъ въ стаята, въ която сте вие? Нѣкои ще се спасятъ, а нѣкои ще станатъ жертва. Такова нѣщо е и когато убиемъ единъ човѣкъ. Много такива газове има, отъ които страда съврѣменното човѣчество. Съ тази война се зародиха много болести, въ цѣла Европа настана една анархия. И сега търсятъ, кждѣ е причината за това. Нека всички си признаятъ грѣха, който направиха. Вие счупихте тѣзи отровни грѣнци, и сега цѣлата атмосфера е пропита отъ отровата на тия човѣшки мисли. Яви се испанската болестъ, отнесе 6 милиона

души; сега идва друга болестъ. И послѣ търсятъ другадѣ причинитѣ. Никому не е позволено да убива! Такъвъ е законътъ въ свѣта. Въ кодекса, който ние четемъ, не се позволява убийство. Въ живота се позволява убийство, но въ Божествената книга не се позволява! На никой царъ не се позволява убийство. Който убие, ще го убиятъ. Кой каквото е вършилъ, непременно ще му се върне. Туй всички държавници, всички учени, профосори трѣбза да го знаятъ, а не да си играятъ съ думитѣ, съ Бога. Защото вие, съ вашитѣ прѣстѣпления, носите едно разрушение за самия народъ. Който народъ и да е, билъ той английскиятъ, францускиятъ или каквото и да е, върши ли убийство, той носи разрушение. И тѣ сега ще ни изпитатъ! Е, ще кажатъ: той проповѣдва противъ държавата. Какъ! Азъ ли проповѣдвамъ противъ държавата? Азъ проповѣдвамъ миръ безъ насилие, а не учението на нѣкакви комунисти, не учението на богатитѣ, не учението на професоритѣ, на ученитѣ хора. Не, азъ проповѣдвамъ друго учение, учението на онази велика абсолютна Истина, която засѣга всинца ни еднакво, безъ разлика. Азъ проповѣдвамъ онази Истина, приятели, на чийто пламъкъ турямъ вашия прѣстъ. И като го турите, нѣма да изгори.

Сега, ще ми кажатъ нѣкои, че сж културни хора, че сж християни. Да, мене може да ме излитате, до колко съмъ културенъ, но и азъ мога да ви изпитамъ. И до колко любите, сжщо може да се изпита! Невидимиятъ свѣтъ всѣки день може да ни изпита, до колко сме честни, до колко можемъ да кажемъ: азъ съмъ благороденъ човѣкъ. Да, смисълътъ на живота е да сме благородни. Всички може да се изпита. И какво може да се изисква отъ сегашнитѣ хора? Туй нѣжното чувство, което спасява хората. Единъ моментъ е, когато човѣкъ може да съзнае и да си каже: не, моятъ животъ не е такъвъ, какъвто трѣбва да бжде. Не, азъ не съмъ толкова нѣженъ. Не говоря за обикновената нѣжностъ, както я разбиратъ нѣкои. Ето, тукъ имаме една сестра, ще я взема за примѣръ. Азъ я наблюдавамъ, човѣшкото и Божественото у нея се слѣли, и тя не може да ги различава. Тя иска да взема все първото мѣсто. Доиде на трапезата, иска маслице, туй-онуй,

иска да се прѣдстави, че е Магдалина. Какво? Ние сме сити на Магдалини. Отъ такива Магдалини, отъ Иоанъ Кръстителювци и тѣмъ подобни, ние не се нуждаемъ. На Иоанъ Кръстителя му отсѣкоха главата. Първото нѣщо, което се проповѣдва, то е, че всѣки единъ трѣбва да бжде човѣкъ. Много сестри има, които сж тръгнали тѣй, да се прѣпоръчватъ за светици. Туй нѣма нищо общо съ моето учение. Ако ти си Магдалина, дрѣжъ го за себе си вжтрѣ. Ако ти си Иоанъ Кръстителъ, мълчи си. Ще тръгнатъ за мене да говорятъ: Христосъ съмъ билъ! Дрѣжъ го за себе си! Азъ не съмъ далъ право никому да говори за мене. Азъ съмъ това, което съмъ, и ти си това, което си. Тѣй седи великата философия.

Сега, азъ не говоря на ученицитѣ, азъ говоря на свѣтскитѣ хора, Вие сте хора умни, вие разбирате нѣщата. Вие разбирате колко струва единъ наполеонъ, разбирате колко струва една кжща, и разбирате, като видите единъ човѣкъ, колко му струва пипката. И като дойде нѣкой религиозенъ човѣкъ, вие казвате: този е единъ религиозенъ човѣкъ. Хайде да не му казвамъ името. И прави сте, много религиозни манасти има въ свѣта. Азъ не съмъ за тѣхъ. Азъ съмъ за онази велика Божествена мисль, която внася радостъ, която внася братство въ свѣта. Не привидното братство, не привидната мисль, но туй сърце да тупти вжтрѣ, а не да питашь по 400 пжти, обичашъ ли ме. Когато азъ ви обичамъ, кждѣто и да сте въ свѣта, моята обичъ ще я чувствувате, всичко ще ви върви по медъ и масло, ще ви помагамъ въ всичко. Въ Любовта има култура. За нея има само единъ изразъ: тя е всесилна. А отъ нашата любовъ хората умиратъ.

И тѣй, Христосъ ги изпита. И въ Негово врѣме имаше изпити. Азъ нѣмамъ нищо противъ, кой какъ мисли. Всѣки единъ човѣкъ нека си мисли, каквото иска, азъ съмъ за свободата на мисльта, но оставете и мене свободенъ. Азъ не се нуждая отъ реклами и съмъ въ състояние себе си да рекламирамъ. Ще запаля своята свѣщъ и ще кажа: приятелю, на моята свѣщъ можешъ ли да четешъ? Ако искамъ, азъ мога и далѣкувамъ. Ще науча хората на едно изкуство, но трѣбза да разбирате отъ химия, отъ физика. Азъ разбирамъ вели-

кото изкуство какъ да се подмладите, какъ да възстановите вашитѣ сили и да знаете какъ да живѣете. Ще ви покажа, приятели, туй малко изкуство, да знаете какъ да живѣете. Азъ съмъ единъ пѣтникъ, посѣтихъ вашата страна, нѣма какво да ви оставя, затова ви оставямъ единъ споменъ. Но да не мислите, че съмъ нѣкакво величие. За туй великитѣ хора сж дошли, сега е останала само чорбата. Ученитѣ сж дошли, пророцитѣ сж дошли, апостолитѣ сж дошли, Христосъ е дошълъ, и сега, отъ сегашния свѣтъ е останало само опашката. Азъ се държа за опашката. Каззатъ ми: какво правишъ тамъ? — Е, махамъ наоколо. „Ами друга служба нѣма ли?“ — Искамъ и азъ да помогна на този мой приятель. „Ама то е низко положение“. Не, отлично изкуство е да зная какъ да помагамъ, какъ да махамъ опашката. Казватъ: е, то е животно. Знаете ли какво нѣщо е животното? Не, животнитѣ съ всичкитѣ свои движения могатъ да покажатъ своитѣ настроения, и зли и добри, и страхъ и отвъръщение. Слѣдователно, ние трѣбва да бждемъ много скромни — туй е първото нѣщо. И въ свѣта слуги трѣбва да станемъ! Че слуги трѣбва да станемъ, туй сѣйтскитѣ хора добрѣ го знаятъ. Всѣки иска изведнѣжъ да стане богатъ. Богатъ става, но и богатъ пада. Сега, тази любовъ започва съ едно много нѣжно чувство.

Като говоря за тази сестра, азъ нѣмамъ за цѣль да я обиждамъ, ни най-малко, но казвамъ, че тя още не познава себе си. Щомъ не познава коя е, говори, че е Магдалина. Ще ви приведа единъ анекдотъ за единъ дѣйствителенъ случай. Рускиятъ царъ, за да излѣкува злоупотрѣбленията въ Русия, писалъ до всички манастири: въ който манастиръ се намира главата на Иоанъ Кръстителя, да ми я донесатъ. Като знаелъ, че ще му донесатъ отъ много мѣста главата на Иоанъ Кръстителя, опрѣдѣлилъ 40 — 50 стаи, въ които да поставятъ по-отдѣлно донесенитѣ глави. Свиква нѣколко старци отъ светия синодъ и ги запитва: „Колко глави има Иоанъ Кръститель“? — Една глава, ваше царско величие! „А, не, въ моитѣ послѣдни изслѣдвания азъ намѣрихъ 40 глави“. Какъ? — Ще ви докажа. Зазежда всички тия старци по всички стаи, и съ документи по дати имъ показва полученитѣ 40 глави.

Умень човѣкъ билъ царѣтъ. И слѣдъ туй имъ казва: „Не говорете лъжата, защото тя не подига никой народъ!“ Е, колко Магдалини има на свѣта? Азъ зная, тукъ въ София, има много Магдалини. За мене важи човѣшката душа, която е излѣзла прѣди милиони години. Този моментъ е важенъ за мене, а не важи тази Магдалина прѣди 2000 години. Тя нѣма никаква историческа стойностъ. Но онзи моментъ, когато се родила първоначално човѣшката душа, той е великъ моментъ! Писанието го нарича „зазоряване на битието, създаване на единъ козмосъ“. И, ако вие схванете този моментъ, туй е едно възраждане. За всѣка една душа се създава единъ козмосъ. Това е най-важното! Следъ милиони години вие ще разберете великата Истина. А сега, вие мислите, че ще изчезнете. Не, ще се разтворятъ умоветъ ви, и всѣки ще разбере своята душа. Ще разберете, че въ васъ се крие нѣщо потаено. Въ туй се крие единъ великъ моментъ. Така само ще познаете, че туй, което Богъ е създалъ не може да се изгуби.

„Това казваше, защото искаше да ги изпита.“ Като какви? — Изпита ни като богати и сиромаси, изпита ни като учени и прости, изпита ни като силни и слаби, изпита ни като здрави и болни. Въ всички положения ни изпита. И когато единъ човѣкъ се отнесе спрѣмо мене тъй или иначе, азъ се спирамъ и казвамъ: такова е неговото разбиране.

И тъй, въ българския езикъ, най-първо ние трѣбва да се научимъ, по възможностъ, да употребяваме думитъ на мѣсто. Тъй да употребимъ всѣка дума, че въ нея да се вложи искреностъ. Азъ не искамъ да ви накарамъ да вървате въ бъдещия животъ. Не е това задачата ми. Азъ искамъ да се пробуди у васъ съзнанието, да разберете, че тази Божия Любозъ е всичко, и че нѣма друга сила, като нея. Това можете да го опитате още сега. Когато това нѣжно чувство се зароди вътрѣ въ васъ, ще разберете Любовта. Азъ съмъ правилъ много пжти опити. Нѣкой пжтъ сте отчаяни, ще се прѣснете. Но, има нѣщо, което отвжтрѣ ви заговаря тайно, и веднага всичката тази тежестъ се смѣква, като че се отваря този капакъ, и ти казвашъ: е, слава Богу, има въ живота смисълъ — и започвашъ да мислишъ. Току изведнѣжъ, пакъ дойде едно малко изкушение, пакъ дойде капакътъ.

Отново заговори това чувство и ти се отворишъ. Тъй се отваряшъ - затваряшъ, отваряшъ - затваряшъ. Знаешъ ли защо се затваряшъ? Вие разбирате туй. Имате въ кѣщи капанъ за мишки, нали? Туряте въ този капанъ малко пастърма. Нѣкоя мишка дойде, погледне, казва си: „Имамъ тукъ нѣкакво благо“. Обикаля около пастърмата, послѣ излѣзе навънка, ходи, обикаля. И въ нея има една стратегия. Направи си стратегията тя и казва: „Тази пастърма може да се вземе“. Измѣрва: толкоза и толкова сантиметра. Като отиде близо до дулката, казва: „А мазно е то, имало тукъ пастърмичка. Имало тукъ благо. Е, колко е добъръ Господъ, едно голѣмо благословение е далъ!“ Щракъ! — затвори се капанътъ. Седи вътрѣ, обикаля, почне тогава да стърже. Ама онѣзи желѣзни прѣчки не се прѣгризватъ. Дойде господарътъ, вземе я, тя трепне. „Мацъ, мацъ!“ Дойде котката, почне да я обикаля. Нѣкой пѣтъ и мацата не ще да яде мишки. Господарътъ отвори капана и я пусне. Нѣкой пѣтъ и между коткитѣ има благородни. Азъ ги наричамъ „коткитѣ на новото учение“. Туй е фактъ! Азъ наблюдавахъ една котка. Хвана една мишка, изнесе я навънка и казва: „Не ти е мѣстото тукъ“ — и я пусна. Другъ единъ фактъ: една котка хвана една мишка отвънка и я донесе вътрѣ, като ѝ казва: „Ти си стояла много врѣме вънка, не знаешъ закона, сега ще останешъ вътрѣ“. Една хване, друга хване—разправяше се съ мишкитѣ. А, казватъ, тази котка! Хване една мишка отвънъ, внесе я въ кѣщи; хване нѣкоя отъ кѣщи, изнесе я вънъ и почва да мърка на господарката си. Тази котка е много беля, тя отъ вътрѣ изнася мишкитѣ вънъ, а отвънъ ги носи вътрѣ. Казвамъ: това е една котка, която е разбрала новото учение. Обмѣна прави.

„Защото си знаеше, какво щѣше да прави“.

И тъй, отъ човѣка се изисква едно нѣщо: да бждемъ крайно внимателни къмъ думитѣ, които употребяваме, защото, казва Христосъ: „Отъ думитѣ си ще се оправдаемъ и отъ думитѣ си ще се обвинимъ“. Туй, което ни спѣва, то сѣ думитѣ, нашиятъ лошъ езикъ. Това не е само съ българитѣ, азъ съмъ слушалъ и французи, и англичани, и руси, и ромѣни, и тѣ иматъ лошъ езикъ. Слушалъ съмъ и руситѣ. Ехъ, какъвъ вул-

гаренъ езикъ иматъ тѣ! Това не е култура. Трѣбва единъ езикъ отличенъ! И сега трѣбва да дойдатъ поети, писатели, философи, да създадатъ този красивиятъ езикъ. Тѣхната поезия трѣбва да диша животъ. Всѣка поезия, като я прочетешъ, всѣка пѣсень, като я изпѣешъ, трѣбва да я почувствуваешъ като балсамъ.

Азъ бихъ желалъ да срѣщна хора съ мекъ погледъ. Знаете ли какво нѣщо е мекиятъ погледъ? Нѣма нищо по-хубаво отъ мекия погледъ. Като срѣщна единъ човѣкъ, тукъ въ обществото, да ме погледне съ този мекъ погледъ. Нѣкой пжтъ азъ говоря на свѣтскитѣ хора, тѣ ме разбиратъ. Прѣдставете си, че вие сте една млада и красива жена. Изкушение сж младитѣ жени, нали? Та, като срѣщна една такава млада, красива жена, тѣй да я погледна, че да не ѝ трепне сърцето. Иначе, тя може да си помисли: този човѣкъ може да ме изнасили. А като ме срѣщне, да се зарадва, и тази ѝ радостъ да се оправдае. И този мекъ погледъ да не е само при единъ случай въ живота ни. Туй наричамъ азъ моралъ, това наричамъ азъ възвишена Любовь на човѣшката душа. И знаете ли колко сестри и братя сега въ тѣзи гори сж продали своя животъ? Едно врѣме само женитѣ развратничеха, а сега и мъжетѣ развратничатъ. Едно врѣме само женитѣ продаваха своитѣ души, а сега и мъжетѣ продаватъ своитѣ души. Едно врѣме само женитѣ продаваха своитѣ сърца, а сега и мъжетѣ. Азъ взимамъ тия примѣри, ще ме извините, ако съ това оскърбя онова ваше дълбоко чувство на любовта. Ако го оскърбя, азъ искамъ извинение, но ако моитѣ думи внесатъ едно събуждане, азъ не искамъ никакво извинение отъ васъ. Мъже и жени, отъ тѣзи двата стълба зависи спасението на свѣта. Тѣй трѣбва да се чувствуватъ мъжетѣ и женитѣ. Мъжътъ, като се спре, да каже: „Азъ съмъ единъ Божественъ стълбъ“. Какво е прѣдназначението на единъ стълбъ? — Да крѣпи. Не се турятъ сламки на една кѣща, но такива греди, които при всичкитѣ условия могатъ да изнасятъ всичката тежестъ. Такива трѣбва да бѣдатъ мъжетѣ и женитѣ. И всички вие сте турени въ това Божествено здание, като тѣзи велики стълбове. И какво се изисква сега отъ васъ? — Да бѣдете непоколебими. Азъ съмъ говорилъ толкова

пжти за Любовьта, но Любовьта съ думи не се изказва. Азъ наричамъ говора едно приятно забавление, единъ разказъ. Туй нѣжно чувство на Любовьта азъ го опрѣдѣлямъ така: когато ме види тази красивата жена, сърцето ѝ да не трепне, и азъ да не бжда тѣй намръщенъ, но да ѝ отправя единъ мекъ погледъ, и въ моитѣ очи да види, че прѣдъ себе си има една душа, единъ човѣкъ въ пълната смисълъ на думата и да се зарадва. И нейната радостъ да се оправдае отъ всичкитѣ мои постѣпки. Нѣма нищо по-благородно отъ това на свѣта! Желая ви това да бжде вашъ идеалъ. Не само да ви бжде идеалъ, но да го приложите; ако го приложите, вашитѣ домове ще се спасятъ, или подобръ, вие ще подобрите вашето положение. Нищо повече! Туй значи да събудимъ въ себе си Божественото. Когато човѣкъ помисли тѣй, той се свързва съ Бога, и Богъ му казва: „Ти оправда моята Любовь“. Само при такива условия единъ човѣкъ може да се спаси. Само при такива условия единъ народъ може да се спаси.

Говорятъ въ България за свещеницитѣ, за владичитѣ. Нека излѣзе духовенството да проповѣдва този идеалъ! Има ли такива свещеници въ Англия, въ Франция, или кждѣто и да е? Това изисква днесъ съврѣменното човѣчество! То изисква души, отъ които тѣхнитѣ сестри въ гората да се радватъ, а не да плачатъ. То изисква мъже, които да оправдаятъ, че сж мъже. Мжжетѣ днесъ оправдаха ли своето положение? Кой разплаква майкитѣ? — Мжжетѣ ги разплакватъ. А женитѣ насърчаватъ мжжетѣ въ прѣстѣпления. Когато единъ мжжъ извърши едно прѣстѣпление, една жена излиза съ единъ букетъ насрѣща му. Не, тя трѣбза да му каже: „Слушай, за грѣха, който си направилъ, ти трѣбва да се разкаешъ и да плачешъ“. Трѣбва да отидешъ въ пустинята, за да изкупишъ своитѣ прѣстѣпления. Така и Мойсей отиде въ пустинята и прѣкара тамъ 40 години, за да изкупи своето прѣстѣпление. Тѣй е било въ старо врѣме, но сега тѣзи 40 години могатъ да се съкратятъ. Да оставимъ това на страна! Азъ не искамъ да оставя въ васъ тази послѣдна мисълъ, понеже хубавото, което ви говорихъ ще се изгуби. Забравете туй! Нека остане у васъ образътъ

на баба Стана, образътъ на Джонъ Розъ, образътъ на този благородния човѣкъ въ гората и красивата жена! Само съ тѣзи образи може да се създаде благо на човѣшката душа, само така може да се създаде безсмъртието. Добие ли се безсмъртието, само тогава ще можемъ да се запознаемъ съ Истината. До тогава, докато умираме, Истината е недостъпна за насъ. Истината е достъпна само за безсмъртнитѣ хора! Ако нѣкой, който и да е, ти каже, че Истината може да се добие отъ смъртнитѣ хора, този братъ да ме извини, нека поне прочете книгата на живота. Ще му посоча и други книги, ще му посоча самата природа, да види, че този е единствениятъ пътъ, който може да ни изведе на добъръ край.

И тѣй, азъ ще ви срѣщна. Знаете ли какъ ще ви срѣщна? — Азъ ще бжда тази първата красива жена въ гората, каквато не сте виждали, а вие ще бждете този мъжъ. Ще застана прѣдъ васъ, за да ви опитамъ и слѣдъ като ви изпитамъ, ще кажа: азъ съмъ онзи проповѣдникъ, който говори тамъ. Ако вие постъпите съобразно себе си, азъ ще ви дамъ една цѣлувка и ще ви кажа: радвамъ се, братко! Една свещена цѣлувка ще ви дамъ. Но, ако намѣря, че не постъпите, както трѣбва, азъ ще се изгубя. Ще си кажете: виждамъ ли или не виждамъ? Така ще бжде съ васъ. Така ще ви изпитамъ. Сега ви говоря отъ интименъ характеръ и ви казвамъ: така ще ви изпита Господъ! Една ваша приятелка или единъ вашъ приятелъ, който ви обича, безъ да знаете това вие, ще ви срѣщне въ гората да види дали ги обичате или мислите нѣщо друго.

И тѣй, Христосъ ще ви изпита.

Сега, азъ съмъ напълно увѣренъ въ васъ, нѣма да хвърля съмнѣние, защото нѣмамъ противни доказателства. Зная, че като ме срѣщнете тамъ въ гората, ще постъпите точно тѣй, както баба Стана, точно тѣй, както Джонъ Розъ, точно тѣй, както непознатия въ гората, възвишенъ въ всичкитѣ свои постъпки. И тогава ще кажа: ето бждещиятъ човѣкъ, ето бждещата раса, ето бждещата култура! Това е царството Божие. То може да дойде вече на земята.

Бесѣда, държана на 16/XII 1923 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Двата метода на природата.	3
2. Бъдете разумни!	13
3. Съблазнитъ.	29
4. Ще ви направи свободни.	44
5. Изпитвайте Писанията!	62
6. Отвори имъ умоветъ	84
7. Който има уши.	106
8. Богъ на животъ.	124
9. Ще хвърля мръжата.	142
10. Който люби.	165
11. Всичко, каквото чухъ	190
12. Той ги изпита.	208

УЧИТЕЛЯТ ПЕТЪР ДЪНОВ
ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА
НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ - ШЕСТА СЕРИЯ 1923-1924
ТОМ ПЪРВИ
второ, фототипно издание

предпечатна подготовка - ИК "СОНИТА - 5"
формат 60х84/16
печатни коли 12

ISBN 954-8646-28-5 (т.1)